

WES-KAAPSE PROVINSIALE PARLEMENT

JAARVERSLAG 2017/2018

Jaarverslag 2017/18

Uitgegee deur die
Wes-Kaapse Provinsiale Parlement
2018

Deel A: Algemene inligting

1.	Algemene inligting	5
2.	Lys van afkortings en akronieme	6
3.	Voorwoord deur die Speaker	7
4.	Verslag van die Rekenpligtige Beampte.....	9
4.1	Oorsig van die werksaamhede van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement	9
4.2	Oorsig van die finansiële resultate van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement	11
4.2.1	WKPP-ontvangste.....	11
4.2.2	Programbesteding.....	11
4.2.3	Voorsieningskanaalbestuur.....	12
4.2.4	Geskenke en donasies in goedere van nieverwante partye ontvang	12
4.2.5	Uitsluitings en afwykings van die Nasionale Tesourie ontvang	12
4.2.6	Gebeure ná die verslagdatum.....	12
4.2.7	Nakoming van 30-dae-betalings	12
4.2.8	Bedankings of waardering.....	13
5.	Verklaring van verantwoordelikheid en bevestiging van akkuraatheid van die Jaarverslag	14
6.	Strategiese oorsig.....	15
6.1	Visie.....	15
6.2	Missie	15
6.3	Kernwaardes	15
7.	Wetgewende en ander mandate	16
7.1	Konstitusionele mandate	16
7.2	Statutêre mandate.....	17
7.3	Regspraak.....	18
8.	Organisasiestruktuur.....	21

Deel B: Prestasie-inligting

1.	Ouditeur-generaal se verslag: voorafbepaalde doelwitte	22
2	Oorsig van die WKPP se prestasie.....	22
2.1	Strategies georiënteerde doelwit 1	22
2.1.1	Strategiese doelwit 3	22
2.2	Strategies georiënteerde doelwit 2	22
2.2.1	Strategiese doelwit 1	22
2.2.2	Strategiese doelwit 2	22
2.3	Diensleweringomgewing	23
2.4	Organisasie-omgewing.....	23
3.	Prestasie-inligting volgens program.....	24
3.1	Program 1: Administrasie.....	24
3.1.1	Doel	24
3.1.2	Kernfunksies.....	24
3.1.3	Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwitte; subprogramme, en aanwysers van strategiese doelwitte en strategiese doelwitprestasie	24
3.1.4	Opsomming van prestasies	25
3.1.5	Jaarlikse prestasie	28
3.1.5.1	Subprogram: Kantoor van die Speaker	30
3.1.5.2	Subprogram: Kantoor van die Sekretaris	32
3.1.5.3	Subprogram: Finansies.....	35
3.1.5.4	Subprogram: Voorsieningskanaalbestuur.....	36
3.1.5.5	Subprogram: Interne Beheer	39
3.1.5.6	Subprogram: Menslike Hulpbronne.....	40

3.1.5.7	Subprogram: Inligting-en-kommunikasietegnologie	41
3.1.5.8	Subprogram: Sekuriteit en Fasiliteitebestuur	44
3.2	Program 2: Geriewe vir Lede en politieke partye	45
3.2.1	Doel	45
3.2.2	Kernfunksies	45
3.2.3	Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwitte; subprogramme en strategiese doelwitte en prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	46
3.2.4	Opsomming van prestasies	46
3.2.5	Jaarlikse prestasie	46
3.2.5.1	Subprogram: Geriewe en voordele vir Lede	47
3.2.5.2	Subprogram: Ondersteuningsdienste aan politieke partye	48
3.3	Program 3: Parlementêre dienste	49
3.3.1	Doel	49
3.3.2	Kernfunksies	49
3.3.3	Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwitte; subprogramme en strategiese doelwitte en prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	49
3.3.4	Opsomming van prestasies	49
3.3.5	Jaarlikse prestasie	53
3.3.5.1	Subprogram: Ondersteuning vir Raadswerksaamhede	54
3.3.5.2	Subprogram: Komitee-ondersteuning	56
3.3.5.3	Subprogram: Openbare Opvoeding en Uitreiking	57
3.3.5.4	Subprogram: Hansard en Taaldienste	59
4.	Oordragbetalings	62
4.1	Oordragbetalings aan organisasies sonder winsoogmerk	62
5.	Skenkersgeld	62
5.1	Skenkersgeld van vorige jaar	62
6.	Kapitaalbelegging	62
6.1	Kapitaalbelegging, onderhoud en batebestuursplan	62

Deel C: Regering

1.	Inleiding	63
2.	Risikobestuur	63
3.	Bedrog en korrupsie	64
4.	Minimalisering van belangebotsing	64
5.	Gedragkode	64
5.1	Lede	64
5.2	Voorsieningskanaalbestuur	64
6.	Gesondheid, veiligheid en omgewingskwessies	65
7.	Reëlskomitee	65
8.	Parlementêre Toesigkomitee (PTK)	66
8.1	Verslag van die PTK oor die 2016/17-jaarverslag	67
8.2	Inligting aangevra deur die PTK	70
8.3	WKPP-antwoord op die PTK-aanbevelings	71
9.	Voorafgaande wysigings aan ouditverslae	72
10.	Interne beheereenheid	72
11.	Interne oudit en ouditkomitees	72
12.	Ouditkomiteeverslag	75

Deel D: Menslikehulpbronne

1.	Inleiding	77
----	-----------------	----

2.	Menslikehulpbronnestrategie.....	77
3.	Organisasiestruktuur soos op 31 Maart 2018.....	79
4.	Besteding.....	82
4.1	Personeelkoste volgens program, 2017/18	82
4.2	Personeelkoste volgens salarisbande, 2017/18.....	82
4.2.1	Personeelkoste volgens bevolkingsgroep, 2017/18	83
4.2.2	Personeelkoste volgens geslag, 2017/18.....	83
4.3	Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese fonds volgens program, 2017/18	83
4.4	Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese fonds volgens salarisbande, 2017/18.....	83
4.5	Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese fonds volgens salarisbande, 2017/18.....	84
5.	Indiensneming en vakatures	84
5.1	Indiensneming en vakatures volgens program, 31 Maart 2018	85
5.2	Indiensneming en vakatures volgens salarisbande, 31 Maart 2018.....	85
5.3	Indiensneming en vakatures volgens kritieke beroepe, 31 Maart 2018	85
6.	Seniorbestuursdiensinligting.....	86
6.1	Aanstellings in seniorbestuursdiensposte	86
7.	Posevaluering	86
7.1	Profiel van werknemers wie se posisies opgegradeer is omdat hul poste opgegradeer is	86
7.2	Werknemers met salarislakke hoër as wat deur posevaluering volgens beroep bepaal is	86
7.3	Profiel van werknemers met salarislakke hoër as wat deur posevaluering bepaal is	86
8.	Indiensnemingveranderings.....	87
8.1	Jaarlikse omsetkoerse volgens salarisband, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	87
8.2	Jaarlikse omsetkoerse volgens kritieke beroep, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	88
8.3	Redes waarom personeel die WKPP verlaat.....	88
8.4	Bevorderings volgens kritieke beroepe	89
8.5	Bevorderings volgens salarisbande.....	89
9.	Diensbillikheid.....	89
9.1	Totale getal werknemers (onder wie personeel met gestremdhede) in elk van die volgende beroepsbande, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	89
9.2	Werwing, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	90
9.3	Bevorderings, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	90
9.4	Diensbeëindigings, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	90
9.5	Tugstappe, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	91
9.6	Vaardigheidsontwikkeling, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	91
9.6.1	Opleidingskursusse aangebied.....	91
9.6.2	Studiehulp vir formele onderrig gebied.....	91
9.7	Bevolkingsgroepverspreiding soos op 31 Maart 2018.....	92
9.8	Geslagsamestelling.....	93
9.9	Ouderdomsamestelling.....	93
10.	Prestasietoekennings	94
10.1	Prestasieverhogings volgens bevolkingsgroep, geslag en gestremdheid, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018 ten opsigte van die 2016/17-boekjaar	94
10.2	Prestasiebonusse, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018 ten opsigte van die 2016/17-boekjaar	94
10.3	Prestasie volgens kritieke beroepe, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	95
11.	Buitelandse werknemers	95
11.1	Buitelandse werknemers, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018, volgens salarisband	95
11.2	Buitelandse werknemers, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018, volgens hoofberoep	95
12.	Verlofgebruik.....	95
12.1	Siekverlof, 1 Januarie 2017 tot 31 Desember 2017	95
12.2	Ongeskiktheidsverlof (tydelik en permanent), 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	97
12.3	Jaarlikse verlof, 1 Januarie 2017 tot 31 Desember 2017	97
12.4	Verlofuitbetalings, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	97

12.5	Beperkte verlof, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	97
13.	MIV en vigs en gesondheidsbevorderingprogramme.....	97
13.1	Stappe gedoen om risiko vir beroepsblootstelling te verminder	97
13.2	Besonderhede van gesondheidsbevordering en MIV en vigs (2017/18).....	98
14.	Arbeidsbetrekkinge	98
14.1	Kollektiewe ooreenkomste, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	98
14.2	Wangedrag- en tugverhore afgehandel, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	98
14.3	Soorte wangedrag aangespreek, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	98
14.4	Griewe aanhangig gemaak, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	98
14.5	Geskille by rade aanhangig gemaak, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	99
14.6	Stakingsoptredes, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	99
14.7	Voorkomende skorsings, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	99
15.	Vaardigheidsontwikkeling.....	99
15.1	Opleidingsbehoefes geïdentifiseer, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	99
15.2	Opleiding voorsien, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018	99
16.	Beserings aan diens.....	100
16.1	Beserings aan diens, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.....	100
17.	Gebruik van konsultante	100
17.1	Verslag oor aanstelling van konsultante met begrote geld	100
17.2	Ontleding van konsultantaanstellings met begrote geld wat betref die Wet op Breedgebaseerde Swart Ekonomiese Bemagtiging (BSEB)	100
17.3	Verslag oor aanstelling van konsultante met skenkersgeld.....	100
17.4	Ontleding van konsultantaanstellings met skenkersgeld wat histories benadeelde individue (HBI's) betref	100

Deel E: Finansiële inligting

Verslag van die Ouditeur-generaal aan die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement	
oor Begrotingspos 2: Wes-Kaapse Provinsiale Parlement	101
Jaarlikse finansiële state vir die jaar wat op 31 Maart 2018 afgesluit is.....	106

1. Algemene inligting

Straatadres:	Provinsiale Wetgewer-gebou Waalstraat 7 Kaapstad 8001
Posadres:	Posbus 648 Kaapstad 8000
Telefoonnommers:	021 487 1701 en 021 487 1702
Faksnommer:	021 487 1674
E-posadres:	secretary@wcpp.gov.za
Webtuiste:	www.wcpp.gov.za

2. Lys van afkortings en akronieme

AARP	Algemeen Aanvaarde Rekeningkundige Praktyk
ACDP	African Christian Democratic Party
ANC	African National Congress
COPE	Congress of the People
DA	Demokratiese Alliansie
D:ORB	Direktoraat Ondernemingsrisikobestuur
DvdP	Departement van die Premier
DVO	Diensvlakkooreenkoms
DVOW	Departement van Vervoer en Openbare Werke
EFF	Ekonomiese Vryheidsvegters (Economic Freedom Fighters)
FBVP	Finansiële Bestuursverbeteringsplan
GFBS	Geïntegreerde Finansiële Bestuurstelsel
HBI	histories benadeelde individu
IKT	Inligting-en-kommunikasietegnologie
LOGIS	Logiese Inligtingstelsel
MVH	Memorandum van Verstandhouding
NRVP	Nasionale Raad van Provinsies
OGSA	Ouditeur-generaal van Suid-Afrika
OHB	Ondernemingshulpbronbeplanning
ORB	Ondernemingsrisikobestuur
ORBK	Ondernemingsrisikobestuurskomitee
PAD	Projekaanvangsdokument
RB	Rekenpligtige Beampte
RBROS	Risikobestuursraamwerk vir die Openbare Sektor
SAPD	Suid-Afrikaanse Polisiediens
SBP	Standaardbedryfsprosedure
Skoor	Staande Komitee oor Openbare Rekenings
Vigs	Verworwe immuniteitsgebreksindroom
VKB	Voorsieningskanaalbestuur
WFBPPW	Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers
WKPP	Wes-Kaapse Provinsiale Parlement

3. Voorwoord deur die Speaker

Sharna Fernandez
Speaker

Dit is my voorreg om die jaarverslag vir die 2017/18-boekjaar aan u voor te lê ingevolge artikel 60(1) van die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers (WFBPPW), 2009 (Wet 10 van 2009).

Ek hoop dat die verslag inligting en 'n begrip aan u sal voorsien van die WKPP se prestasies en uitdagings wat in die 2017/18-boekjaar ervaar is, asook sy voortgesette verbintenis tot die lewering van gehalte- parlementêre en korporatiewe ondersteuning om Lede in staat te stel om hul konstitusionele take na te kom.

Die WKPP het weer eens 'n skoon oudit vir die 2017/18-boekjaar behaal. Dit is op sigself noemenswaardig omdat dié jaar die eerste jaar was dat die WKPP jaarlikse finansiële state saamgestel het wat volledig voldoen aan artikel 56(1) van die WFBPPW, aangesien Riglyn 8: Waardasie van Bates nie meer toepaslik was nie. 'n Spesiale dankie aan die leierskap en personeel wat betrokke was by die saamstelling van die finansiële state, asook die organisasie in die geheel, sonder wie se sterk werksetiek en verbintenis tot goeie bestuur dit nie moontlik sou gewees het nie. Veels geluk en knap gedaan!

Die jaar 2017/18 was 'n uitdaging en veeleisend, maar desondanks 'n opwindende tydperk vir die WKPP. Twee projekte is tans onderweg wat, sodra dit afgehandel is, 'n aansienlike impak sal hê op die manier waarop die WKPP sy sake doen en dit verbeter op die pad vorentoe. Een van die projekte waarmee die WKPP begin het, was die funksionele verruykingsoefening waarin sy sakeprosesse, hulpbronne en organisasiestruktuur herondersoek is om die doeltreffendheid en bekwaamheid daarvan te stroomlyn en te optimaliseer. Hoewel dié proses nie afgehandel is aan die einde van 2017/18 nie, word verwag dat die studie in die 2018/19-boekjaar afgehandel sal word. Die WKPP sien daarom uit daarna om 'n struktuur goed te keur wat die dienste wat die WKPP lewer, verder tot 'n selfs hoër standaard sal verruyk. Die tweede projek waarmee die WKPP begin het, was die inwerkingstelling van die ondernemingshulpbronbestuurstelsel. Aan die einde van die 2017/18-jaar was die WKPP in die finale beplanningsfases en het verwag om die stelsel in die eerste week van April 2018 in gebruik te neem. Die WKPP wil graag die voordele van die OHB-stelsel sien en die impak wat dit sal hê op die manier waarop die WKPP sy sake doen op die pad vorentoe.

Die WKPP is steeds aktief betrokke by bedrywighede in die wetgewende sektor en die WKPP word verteenwoordig op vergaderings van die ondersteuningsprogram van die wetgewendesektorgroep.

In die afgelope jaar is beter bewustheid geskep van die belangrikheid van en noodigheid vir programme

en betrokkenheid by geslagsgebaseerde kwessies. In die oorsig tydperk het lede van die Statebond se Vroueparlementslede by die WKPP die Internasionale Vrouekonferensie in Augustus 2017 en die Vrouedialoog in September 2017 bygewoon. Die WKPP het ook 'n suksesvolle program in November 2017 aangebied wat saamgeval het met die 16 Dae van Aktivisme vir Geen Geweld teen Vroue en Kinders.

Ten slotte 'n spesiale woord van waardering aan die Parlementêre Toesigkomitee onder die voorsitterskap van die agbare Wiley vir die rol wat dit speel in die versekering en volhouding van toesig oor die finansiële bestuur van die WKPP. Ek bedank ook graag ons versekeringsvoorsieners, interne oudit, die Ouditkomitee en die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika vir hul bydrae tot die versekering dat die WKPP sy risiko's en beheermaatreëls doeltreffend bestuur en voldoen aan die toepaslike wetgewing, regulasies en beleide.

Alles wat die WKPP in hierdie afgelope jaar behaal het, sou nie moontlik gewees het sonder 'n ondersteunende en toegewyde leierskapspan en personeel nie. Daarom spreek ek graag my waardering en opregte dank uit aan die Adjunkspeaker, die Sekretaris en sy span vir hul bydrae en toewyding in die afgelope jaar. Die komende jaar sal ongetwyfeld sy regmatige deel van uitdagings bied, maar ek is vol vertroue dat ons gesamentlik enige hindernis en uitdaging te bowe kan kom waarvoor ons te staan kom. Ons sal steeds saamwerk om te verseker dat die WKPP sy visie behaal om 'n dinamiese, doeltreffende en bekwame parlement te wees wat die konstitusionele demokrasie ondersteun.

Speaker
Sharna Fernandez
Datum: 21 Augustus 2018

4. Verslag van die Rekenpligtige Beampte

Gilbert Lawrence
Sekretaris

4.1 Oorsig van die werksaamhede van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement

Die 2017/18-boekjaar het baie prestasies en 'n paar uitdagings gehad. Ondanks dié uitdagings het die WKPP verbind gebly om die doelstellings te behaal wat dit vir homself gestel het.

In die 2017/18-boekjaar het die WKPP altesame 55 programprestasie-aanwysers en altesame 55 beplande jaarlikse teikens gehad. Die WKPP het 46 van sy beplande jaarlikse teikens vir die 2017/18-verslagtydperk behaal.

Die volgende tabel lys die jaarlikse beplande teikens per program en dui aan of dit behaal is of nie. Die redes vir die afwykings van al die teikens wat nie behaal is nie, kan in Deel B: Prestasie-inligting van hierdie verslag gevind word.

Program	Getal prestasie-aanwysers en beplande teikens volgens die Jaarlikse Prestasieplan (JPP)	Behaal	Nie behaal nie of deels behaal
Program 1: Administrasie	36	30	6
Program 2: Geriewe vir Lede en politieke partye	3	3	-
Program 3: Parlementêre dienste	16	13	3
Totaal	55	46	9

Teen 31 Maart 2018 het die WKPP altesame 109 goedgekeurde poste in sy personeel gehad, waarvan twee poste (korporatiewe regsadviseur en parlementêre beampte) ongefinansier is en 103 poste gevul was.

In 2017/18 het die WKPP vier interns gehad wat 'n internskapprogram voltooi het. Hulle is toegewys aan Menslike Hulpbronne, Inligting-en-kommunikasietegnologie, en Kommunikasie en Inligting.

Die WKPP het steeds gehalte- parlementêre en korporatiewe ondersteuning gelever om Lede in staat te stel om hul konstitusionele take te verrig en om publieke betrokkenheid by parlementêre aktiwiteite moontlik te maak.

Die WKPP het weer eens 'n skoon oudit vir die 2017/18-boekjaar behaal. Dit het weer eens sy toewyding tot goeie bestuur getoon in die uitvoering van sy kerntake om sy visie te behaal om 'n dinamiese, doeltreffende en bekwame parlement te wees wat 'n konstitusionele demokrasie ondersteun. Die vernaamste fokusgebied vir 2017/18 was die inwerkingstelling van die Ondernemingshulpbron-

beplanningstelsel. Die WKPP het kontraktuele en hulpbronnuitdagings met die diensverskaffer ervaar, wat 'n vertraging veroorsaak het met die afhandeling van die inwerkingstelling van die OHB-stelsel. Dié kontraktuele kwessies is opgelos en daar was geen bykomende verwante kostes vir die WKPP nie. Die ingebruiknemingsdatum word vir April 2018 geskeduleer.

Die WKPP het begin met 'n funksionele verbeteringstudie wat in die derde kwartaal van die 2017/18-boekjaar afgeskop het. Dit is die eerste keer dat die WKPP sy sakeprosesse, hulpbronne en organisasiestruktuur sedert 2006 herondersoek het. Die doel van hierdie oefening is om die doeltreffendheid en bekwaamheid van die WKPP se funksionele eenhede te stroomlyn en optimaliseer, binne die begrotingsraamwerk, ten einde 'n moderne parlement in die 21ste eeu te word en om beter dienste aan Lede te lewer.

Met dié oefening wil die WKPP probeer verseker dat, as 'n organisasie, dit gefokus, responsief, voorwaartsdenkend en resultaatgeoriënteerd sal wees. Die WKPP stel in die vooruitsig dat die uitkoms van dié oefening ook 'n meer koherente en ondersteunende werksomgewing vir personeel sal aanmoedig.

Die Wes-Kaap het met sy ergste droogte in baie jare te kampe gehad. Die WKPP het bygedra tot die waterbesparingsproses en verseker dat die waterverbruik op die terrein verminder is. Die WKPP het nou saamgewerk met die Departement van Vervoer en Openbare Werke in hul inwerkingstelling van waterbesparende inisiatiewe. Die WKPP het soos alle ander provinsiale departemente sy eie Waterskaarsheid-sakevoortsettingsplan opgestel, wat daarop gemik is om Parlementslede, die uitvoerende bestuur en personeel te help om ingeligte besluite te neem tydens moontlike watervoorsieningsonderbrekings. Dié plan verseker dat die WKPP voorbereid en in staat is om te herstel van langdurige tydperke van watervoorsieningsonderbrekings, wat op dié manier die WKPP in staat stel om voort te gaan met sy kritieke dienste.

'n Formele Memorandum van Verstandhouding is met die Departement van Gemeenskapsveiligheid in die 2017/18-boekjaar onderteken vir die lewering van sekuriteitsondersteuning by openbare verhore en toesigvergaderings. 'n Loodsprojek is in Oktober 2017 bekendgestel, wat suksesvol was. Die Departement van Gemeenskapsveiligheid het ondersteuning gelever in die vorm van sekuriteitspersoneel in uniform by toegangspunte by lokale tydens openbare verhore. Geen voorvalle is in die jaar onder oorsig aangemeld nie.

Wat betref prosedurele ondersteuning is die proses van die Reëlshersiening nou in sy finale stadium voordat dit aan die Reëlskomitee voorgelê sal word vir hul oorweging en aanbeveling aan hierdie Raad vir goedkeuring.

Wat betref openbare opvoeding en uitreiking het die WKPP steeds geleenthede bevorder waar die publiek toegang kry tot en betrokke raak by sy wetgewende en toesigprosesse. Dit is gedoen deur betrokkenheid by voorverhore, wetgewende opvoedingsinisiatiewe en betrokkenheid by werklike verhore moontlik te maak. Die WKPP was steeds responsief vir ander openbare uitreikingsinisiatiewe wat deur die wetgewende sektor gekoördineer is, en dit sluit sektorale parlementslede en herdenkingsgeleenthede in.

4.2 Oorsig van die finansiële resultate van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement

4.2.1 WKPP-ontvangste

Ontvangste	2017/18			2016/17		
	Skatting	Werklike bedrag	Oor of onder	Skatting	Werklike bedrag	Oor of onder
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Verkoop van goedere en dienste buiten kapitaalbates	5	(67)	(62)	5	62	(57)
Boetes, strawwe en verbeurings	-	-	-	-	48	(48)
Rente, dividende en huur op grond	55	169	(114)	52	189	(137)
Verkoop van kapitaalbates	-	-	-	-	-	-
Finansiële transaksies in bates en laste	-	708	(708)	-	26	(26)
Totaal	60	944	(884)	57	325	(268)

Die invordering van inkomste in die WKPP is beperk tot inkomste ontvang uit parkering; verkoop van maaltye aan Lede; verkoop van korporatiewe geskenke; kommissie op versekering; rente op bankrekening; en die verkoop van ou of oortollige bates.

Die tarief wat vir parkering gehef word, is op beleid gegrond en is onder die markwaarde. Die WKPP behou 'n deel van die parkeergeld as inkomste nadat 'n ooreengekome tarief aan die Departement van Vervoer en Openbare Werke (DVOW) oorbetal is.

Lede van die WKPP betaal vir maaltye wat op die terrein deur die spysenieringdiensteverskaffer berei word, wat 'n ander bron van inkomste is. Die Lede se maaltye word volgens die Lede se geriewegids geprys.

Die WKPP maak inkomste bekend uit rente wat op die banksaldo ontvang is.

4.2.2 Programbesteding

Program-naam	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Admini-strasie	64 822	59 213	(5 609)	61 769	55 228	(6 541)
Geriewe vir Lede en politieke partye	47 865	46 526	(1 339)	44 238	43 035	(1 203)
Parlemen-têre dienste	25 028	24 805	(223)	23 314	22 479	(835)
Totaal	137 715	130 544	7 171	129 321	120 742	(8 579)

In die 2017/18-boekjaar was daar 'n onderbesteding van R7,171 miljoen.

Oordragte

Altesame R7,171 miljoen (ten opsigte van die onderbesteding van begrote geld) en 'n bedrag van R892 000 (ten opsigte van ooringevorderde eie inkomste) is goedgekeur vir oordrag.

Oorplasings

Daar was geen oorplasings in die tydperk onder oorsig nie.

Onreëlmatige, vrugtelose en verkwistende, en ongemagtigde besteding

Daar was geen gevalle van onreëlmatige besteding in die 2017/18-boekjaar nie.

4.2.3 Voorsieningskanaalbestuur

Geen ongevraagde bodvoorstelle is ontvang of afgehandel in die 2017/18-boekjaar nie.

Voorsieningskanaalbestuur (VKB) is 'n geïntegreerde funksie wat die beplanning, verkryging (of aanskaffing) en ontplooiing van goedere en dienste vir die WKPP binne wetlike voorskrifte afhandel.

Die rol van die VKB strek van bystand met die spesifikasie van die goedere of dienste wat nodig is, deur die tender- en bodproses tot die ontvangs en aflewering van die goedere en, indien goedere vir inventarisdoeleindes nodig is, die berging en uitreiking daarvan vir operasionele gebruik.

Die kontraktuele administrasiefunksie berus by die VKB. Die afdeling bestuur en monitor kontrakte vir nakoming en prestasie. In dié opsig voorsien die VKB 'n skriftelike S41-verslag ('n WFBPPW-vereiste) kwartaalliks aan die Uitvoerende Owerheid. Die VKB fasiliteer ook die bestuur van openbare bates en die daaropvolgende verkoop, indien nodig, terwyl dit norme en standaarde volgens opdrag volhou.

Wat betref die tussentydse reëlins vir die WFBPPW-oorgang is riglyn 8 nie meer toepaslik nie. Daarom is alle bates gewaardeer ten opsigte van hul koste (of veronderstelde koste, waar historiese kostes nie beskikbaar was nie) ter voorbereiding van 'n bateregister wat aan die AARP voldoen.

4.2.4 Geskenke en donasies in goedere van nieverwante partye ontvang

Geen belangrike geskenke of donasies is in goedere van nieverwante partye in die 2017/18-boekjaar ontvang nie.

4.2.5 Uitsluitings en afwykings van Nasionale Tesourie ontvang

Geen.

4.2.6 Gebeure ná die verslagdatum

Geen beduidende of belangrike gebeure het ná die finansiële jaareinde tot die datum van goedkeuring van die jaarlikse finansiële state voorgekom nie.

4.2.7 Nakoming van 30-dae-betalings

In 2017/18 is ses fakture ten bedrae van altesame R78 048,90 ná meer as 30 dae betaal. Die meeste van hierdie gevalle het verband gehou met die proses van skakeling met diensverskaffers om duidelikheid en besluite oor gefaktureerde bedrae en diensafwykings te kry.

Die kernoorsake van dié gevalle is ondersoek en geïdentifiseer, en regstellende stappe en bykomende beheer (waar nodig) is in werking gestel om die herhaling van sulke gevalle uit te skakel.

4.2.8 Bedankings of waardering

Ek bedank graag die Speaker Sharna Fernandez en Adjunkspeaker Piet Pretorius vir hul ondersteuning en leiding. 'n Spesiale dankie aan die bestuurspan en personeel van die WKPP vir hul volgehoue harde werk.

GILBERT LAWRENCE
Rekenpligtige Beamppte
Datum: 21 Augustus 2018

5. Verklaring van verantwoordelikheid en bevestiging van akkuraatheid van die Jaarverslag

Na die beste van my wete en oortuiging bevestig ek die volgende:

- Alle inligting en bedrae wat regdeur die jaarverslag bekend gemaak word, is konsekwent;
- Die jaarverslag is volledig, akkuraat en daar is geen weglatings nie;
- Die jaarverslag is opgestel, waar dit van toepassing is op die WKPP, ooreenkomstig die riglyne vir jaarverslae soos deur die Nasionale Tesourie uitgereik;
- Die jaarlikse finansiële state (Deel E) is opgestel ooreenkomstig die standarde van Algemeen Aanvaarde Rekenkundige Praktyk (AARP) soos deur artikel 56(1) van die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers (WFBPPW) (Wet 10 van 2009) voorgeskryf;
- Die Rekenpligtige Beampte was verantwoordelik vir die opstelling van die jaarlikse finansiële state en vir die uitsprake wat in hierdie inligting gemaak is;
- Die Rekenpligtige Beampte was verantwoordelik vir die totstandkoming en implementering van 'n interne beheerstelsel, wat ontwerp is om redelike versekering te verskaf aangaande die integriteit en betroubaarheid van die prestasie-inligting, die inligting oor menslike hulpbronne en die jaarlikse finansiële state; en
- Die eksterne ouditeurs is aangestel om 'n onafhanklike opinie oor die jaarlikse finansiële state uit te spreek.

Na my mening weerspieël die jaarverslag die werksaamhede, prestasie-inligting, menslikehulpbronne-inligting en die finansiële sake van die WKPP behoorlik vir die boekjaar wat op 31 Maart 2018 afgesluit is.

Die uwe

GILBERT LAWRENCE
Rekenpligtige Beampte
Datum: 21 Augustus 2018

6. Strategiese oorsig

6.1 Visie

'n Dinamiese, doeltreffende en bevoegde Parlement wat konstitusionele demokrasie ondersteun.

6.2 Missie

Die parlementêre administrasie sal gehalte- parlementêre en korporatiewe ondersteuning lewer om Lede in staat te stel om hul konstitusionele funksies te verrig, en om openbare betrokkenheid by parlementêre bedrywighede moontlik te maak deur:

- Lewering van gehalte-ondersteuning aan die Huis en komitees;
- Bevordering van openbare toegang tot en betrokkenheid by die wetgewende en toesigprosesse;
- Versekering van doeltreffende kommunikasie met alle belanghebbendes;
- Versekering van naatlose en sinergistiese parlementêre prosesse en stelsels;
- Belegging in toepaslik opgeleide personeel;
- Verskaffing van 'n veilige omgewing wat bevorderlik is vir die bemagtiging en instaatstelling van Lede en personeel;
- Implementering van en voldoening aan goeie korporatiewe bestuurstelsels en moniteringsmeganismes; en
- Doeltreffende, bekwame en ekonomiese bestuur van hulpbronne.

6.3 Kernwaardes

In nastrewing van diensuitnemendheid en beste praktyk onderskryf die administrasie die volgende kernwaardes:

Deursigtigheid: Die WKPP verteenwoordig die belange van die mense van die Wes-Kaap, en is deursigtig in sy werksaamhede en rekords. Die WKPP kommunikeer op 'n oop en inklusiewe manier.

Integriteit: Die WKPP laat blyk hoë etiese standaarde in sy prosesse, stelsels, gedrag en handelinge met alle belanghebbendes, sowel intern as ekstern.

Professionalisme: Die WKPP strew na doeltreffende werksaamhede, ingeligte besluitneming en 'n algemeen professionele houding deur advies en dienste van 'n hoë gehalte te lewer. Die WKPP strew daarna om op te tree op grond van gesonde en gevestigde reglemente van orde, feite, insig en ervaring.

Onpartydigheid: Die WKPP strew na die handhawing van 'n onpartydige benadering tot die doen van sake deur onpartydig te wees.

Doeltreffendheid: Die WKPP lewer 'n doeltreffende diens deur hulpbronne verantwoordelik en kostedoeltreffend te gebruik.

7. Wetgewende en ander mandate

7.1 Konstitusionele mandate

Die kerndoelwitte van die WKPP is gegrond op die volgende konstitusionele mandate:

(i) Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996

Die provinsiale wetgewers het tot stand gekom ingevolge Hoofstuk 6 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 ("die Grondwet").

- (a) Artikel 114(1) van die Grondwet verleen die mag om wette te maak aan provinsiale wetgewers.
- (b) Artikel 114(2) van die Grondwet skryf voor dat provinsiale wetgewers moet voorsien vir meganismes:
 - wat verseker dat alle provinsiale uitvoerende staatsinstellings daaraan verantwoording doen; en
 - wat toesig hou oor die uitvoering van die provinsiale uitvoerende gesag in die provinsie, waaronder die implementering van wetgewing, en van enige provinsiale staatsinstelling.
- (c) Artikel 115 van die Grondwet stel dit dat, onder andere, 'n provinsiale wetgewer enigiemand mag dagvaar om voor hulle te verskyn om getuienis te lewer; van enige provinsiale instelling of iemand mag vereis om aan hulle verslag te doen; en petisies, versoë of voorleggings van enige belanghebbende persoon of instelling mag ontvang.
- (d) Artikel 116(1) van die Grondwet maak voorsiening dat die provinsiale wetgewers hul interne ooreenkomste, werkwyse en prosedures mag bepaal en beheer; en reëls en orders oor hul sake mag maak met inagneming van verteenwoordigende en deelnemende demokrasie, aanspreeklikheid, deursigtigheid en openbare deelname.

Die Staande Reëls van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement, soos van tyd tot tyd gewysig, gee uitdrukking aan die magte wat deur artikel 116(1) van die Grondwet verleen word.
- (e) Artikel 117 van die Grondwet handel oor, onder andere, die privilegieë van lede van provinsiale wetgewers, vernameklik die voorreg van vryheid van spraak, wat onderworpe aan die reëls en orders van die wetgewers geniet word.
- (f) Artikel 118 van die Grondwet verplig provinsiale wetgewers om openbare deelname aan die wetgewende en ander prosesse van die provinsiale wetgewers moontlik te maak en om hul sake op 'n oop manier te doen.

(ii) Grondwet van die Wes-Kaap, 1997

Die Wes-Kaap is die enigste provinsie met sy eie Grondwet. Saam met die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, is dit die hoogste wet in die Wes-Kaap.

Die Provinsiale Grondwet maak egter voorsiening vir sekere bepaalde wetgewende en uitvoerende strukture wat van sekere strukture in die Grondwet verskil, byvoorbeeld:

- (a) Artikel 9(1) van die Provinsiale Grondwet verwys na die Wes-Kaap se provinsiale wetgewer as die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement, en artikel 13 bepaal dat die Provinsiale Parlement uit 42 Lede bestaan;

- (b) Hoewel artikel 111(1) van die Grondwet bepaal dat 'n provinsiale wetgewer 'n Adjunkspeaker moet verkies, skryf artikel 20(3) van die Provinsiale Grondwet die verkiesing van 'n Adjunkspeaker deur die Provinsiale Parlement na goeddunke voor; en
- (c) Artikel 42 van die Provinsiale Grondwet verwys na Provinsiale Ministers, terwyl artikel 132 van die Grondwet na Lede van die Uitvoerende Raad verwys.

7.2 Statutêre mandate

Die doelwitte van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement berus op die volgende statutêre mandate:

- (i) **Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers, 2009 (Wet 10 van 2009)**
Hierdie wet reguleer die finansiële bestuur van die Parlement en die provinsiale wetgewers, asook toesig oor die finansiële bestuur van die Parlement en die provinsiale wetgewers.
- (ii) **Wet op die Wysigingsprosedure van Geldwetsontwerpe en Verwante Sake, 2009 (Wet 9 van 2009)**
Hierdie wet maak voorsiening vir die wysiging van geldwetsontwerpe in die Parlement, en vir norme en standaarde vir die wysiging van geldwetsontwerpe in provinsiale wetgewers.
- (iii) **Wet op Mandaatprosedures van Provinsies, 2008 (Wet 52 van 2008)**
Hierdie wet skryf 'n eenvormige prosedure vir provinsiale wetgewers voor om gesag te verleen aan hul afvaardigings om namens hulle in die Nasionale Raad van Provinsies te stem.
- (iv) **Wes-Kaapse Wet op Getuies, 2006 (Wet 2 van 2006)**
Hierdie wet sit die prosedure uiteen waarmee getuies gedagvaar word om voor komitees of die Huis te verskyn.
- (v) **Wes-Kaapse Wet op Petisies ("Western Cape Petitions Act"), 2006 (Wet 3 van 2006)**
Hierdie wet maak voorsiening vir die publiek om petisies by die Provinsiale Parlement in te dien en vir die verwerking van petisies deur die Provinsiale Parlement.
- (vi) **Wes-Kaapse Wet op die Bevoegdhede en Voorregte van die Provinsiale Parlement, 1995 (Wet 3 van 1995)**
Hierdie Wet, soos gewysig, handel met die aanstelling van personeel en die vasstelling van vergoeding deur die Speaker.
- (vii) **Wet op die Bevoegdhede, Voorregte en Immuniteite van die Parlement en Provinsiale Wetgewers, 2004 (Wet 4 van 2004)**
Hierdie wet beskryf die parlementêre ruimtes van die Parlement en die provinsiale wetgewers, en verwoord die bevoegdhede, voorregte en immuniteite van die Parlement en die provinsiale wetgewers.
- (viii) **Wet op 'n Gedragskode vir Lede van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement, 2002 (Wet 3 van 2002)**
Hierdie wet gee uitvoering aan artikel 27 van die Provinsiale Grondwet deur 'n gedragskode voor te skryf wat die gedrag van Lede van die Provinsiale Parlement beheer. Die Gedragskode vir Lede van die WKPP berus op hierdie wet.

- (ix) **Wes-Kaapse Provinsiale Talewet, 1998 (Wet 13 van 1998)**
Hierdie wet skryf die gebruik van die drie amptelike tale van die provinsie, Afrikaans, Engels en Xhosa, deur die Provinsiale Parlement voor.
- (x) **Wet op die Besoldiging van Openbare Ampsbekleërs, 1998 (Wet 20 van 1998)**
Hierdie wet skryf 'n raamwerk voor vir die bepaling van salarisse en toelaes van openbare ampsbekleërs.
- (xi) **Wet op die Bepaling van Afgevaardigdes (Nasionale Raad van Provinsies), 1998 (Wet 69 van 1998)**
Hierdie wet maak voorsiening vir die bepaling van permanente en spesiale afgevaardigdes na die NRVP.
- (xii) **Verkiesingswet, 1998 (Wet 73 van 1998)**
Hierdie wet skryf die verkiesing van die Nasionale Vergadering, provinsiale wetgewers en munisipale rade voor.
- (xiii) **Wet op die Onafhanklike Kommissie vir die Besoldiging van Openbare Ampsbekleërs, 1997 (Wet 92 van 1997)**
Hierdie wet skryf die stigting van 'n kommissie voor wat aanbevelings moet doen oor die salarisse, toelaes en voordele van openbare ampsbekleërs.
- (xiv) **Wet op Nasionale Raad van Provinsies (Vakatures onder vaste afgevaardigdes), 1998 (Wet 69 van 1998)**
Hierdie wet skryf aanstellings voor in vakatures onder vaste afgevaardigdes na die NRVP.
- (xv) **Wet op Nasionale Sleutelpunte, 1980 (Wet 102 van 1980)**
Hierdie wet skryf die identifikasie van nasionale sleutelpunte voor en vir die beveiliging van nasionale sleutelpunte. Die WKPP, geleë te Waalstraat 7, Kaapstad, is tot 'n nasionale sleutelpunt verklaar deur die Minister van Polisie, wat die wet van krag maak ten opsigte van die WKPP.

7.3 Regspraak

Die volgende uitsprake verskaf inligting oor die interpretasie van die grondwetlike en statutêre mandate van die Provinsiale Parlement:

- (i) **Sertifisering van die Grondwet van die Wes-Kaap 1997 [1997] ZACC 8, en Sertifisering van die Gewysigde Teks van die Grondwet van die Wes-Kaap, 1997 [1997] ZACC 15**
Hierdie uitsprake het uitgeloop op die sertifisering van die Provinsiale Grondwet deur die Konstitusionele Hof.
- (ii) **Dokters vir Lewe Internasionaal vs. die Speaker van die Nasionale Vergadering en Andere (CCT 12/05)**
Hierdie uitspraak het gehandel met die interpretasie van artikel 118(1)(a) van die Grondwet, en 'n provinsiale wetgewer se plig om openbare deelname aan die wetgewende en ander prosesse van die provinsiale wetgewer moontlik te maak.
- (iii) **Ex parte President van die Republiek van Suid-Afrika: Insake grondwetlikheid van die Drankwetsontwerp 2000 SA 732 CC**
Hierdie uitspraak het gehandel met die domein van Bylae 5- eksklusiewe provinsiale

wetgewende bevoegdhede in die konteks van die Grondwet se verdeling van wetgewende mag.

- (iv) **Lindiwe Mazibuko, LP, Leier van die Opposisie in die Nasionale Vergadering, vs. Max Vuyisile Sisulu, LP, Speaker van die Nasionale Vergadering, en 'n Ander [2013] ZACC 28**
In hierdie saak het die Konstitusionele Hof beslis dat die reëls van 'n wetgewer uitvoering moet gee aan die regte en verpligtinge wat die Grondwet oplê, en voorsiening moet maak vir die handhawing van lede se grondwetlike regte in 'n wetgewer.
- (v) **Mario Gaspare Oriani-Ambrosini, LP, vs. Maxwell Vuyisile Sisulu, Speaker van die Nasionale Vergadering, ZACC 27 [2012]**
In hierdie uitspraak het die Konstitusionele Hof beslis dat 'n wetgewer nie die mag van 'n individuele (private) lid van daardie wetgewer mag beperk om wetgewing in daardie wetgewer in te dien nie.
- (vi) **Mosiua Lekota en 'n Ander vs. die Speaker van die Nasionale Vergadering en 'n Ander (Wes-Kaapse Hooggeregshof), saak nommer: 14641/12**
Hierdie uitspraak het betrekking gehad op, in die eerste plek, beperkings wat op lede se vryheid van spraak geplaas is deur die reëls van 'n wetgewer, en, in die tweede plek, die perke van geregtelike toesig oor wetgewers.
- (vii) **Premier: Limpopo-provinsie vs. die Speaker: Limpopo Provinsiale Wetgewer en Andere ZACC 25 [2011]**
Hierdie uitspraak het gehandel met die interpretasie van artikel 104 van die Grondwet in die konteks van die provinsiale wetgewer se vermoë om wette te maak oor die bestuur van sy eie finansiële sake.
- (viii) **Stephen Segopotso Tongoane en Andere vs. die Minister van Landbou en Grondsake en Andere CCT 100/09 [2010] ZACC 10**
Die uitspraak bevestig dat enige wetsontwerp wat die belange van die provinsies wesenlik raak, uitgevoer moet word ooreenkomstig die prosedure wat in artikel 76 van die Grondwet voorgeskryf word.
- (ix) **Premier van die Provinsie van die Wes-Kaap en 'n Ander vs. die Verkiesingskommissie en 'n Ander 1999 (11) BCLR 1209 CC**
In hierdie uitspraak het die Konstitusionele Hof bevind dat die provinsie die getal lede in sy provinsiale wetgewer in die Provinsiale Grondwet mag bepaal.
- (x) **Die Speaker van die Nasionale Vergadering vs. Patricia de Lille, LP, en 'n Ander (Appèlhof) saak nommer: 297/98**
Die hof het beslis dat vryheid van spraak in 'n wetgewer beperk mag word deur die reëls en orders van 'n wetgewer; mits die beperking verteenwoordigende en deelnemende demokrasie, aanspreeklikheid en openbare deelname behoorlik in ag neem.
- (xi) **Ekonomiese Vryheidsvegters vs. die Speaker van die Nasionale Vergadering en Andere CCT 143/15**
In hierdie geval het die Konstitusionele Hof bevind dat die strukture of maatreëls wat 'n wetgewer tref om toesig te hou oor uitvoerende staatsinstellings deur die wetgewer self vasgestel moet word, maar dat sulke maatreëls wesenlik en werklik op toesig moet neerkom.
- (xii) **Demokratiese Alliansie vs. die Speaker van die Nasionale Vergadering en Andere CCT 86/15**
In hierdie saak het die Konstitusionele Hof bevind dat artikel 11 van die Wet op die Magte,

Privilegieë en Immunitete van die Parlement en Provinsiale Wetgewers, 2004, wat die inhegtenisneming van Lede gemagtig het wat oproerigheid in die Huis geskep of daaraan deelgeneem het, ongrondwetlik is.

(xiii) Andries Molapi Tlouamma en Andere vs. die Speaker van die Nasionale Vergadering en Andere (Wes-Kaapse Hooggeregshof) saak nommer: 3236/15

In hierdie saak het die hof die grondwetlike en wetgewende raamwerk oorweeg waarin die wetgewers in Suid-Afrika werksaam is; die konsep van die skeiding van magte in verhoor geneem; die magte van die regbank ten opsigte van die beginsel van nie-inmenging deur ander staatsinstellings in parlementêre werksaamhede oorweeg; en die rol van die amp van die Speaker in Suid-Afrikaanse wetgewing ontleed.

(xiv) UDM vs. die Speaker van die Nasionale Vergadering en Andere (Konstitusionele Hof) saak nommer: CCT89/17

In hierdie saak het die hof die gebruik van ope of geheime stemme vir die uitbring van 'n stem in die Parlement oorweeg.

(xvi) Primedia Broadcasting (Edms.) Bpk. en Andere vs. die Speaker van die Nasionale Vergadering en Andere (Appèlhof) saak nommer: 784/2015

In hierdie saak het die hof die beginsels en waardes oorweeg wat die publiek se reg tot 'n oop Parlement stut.

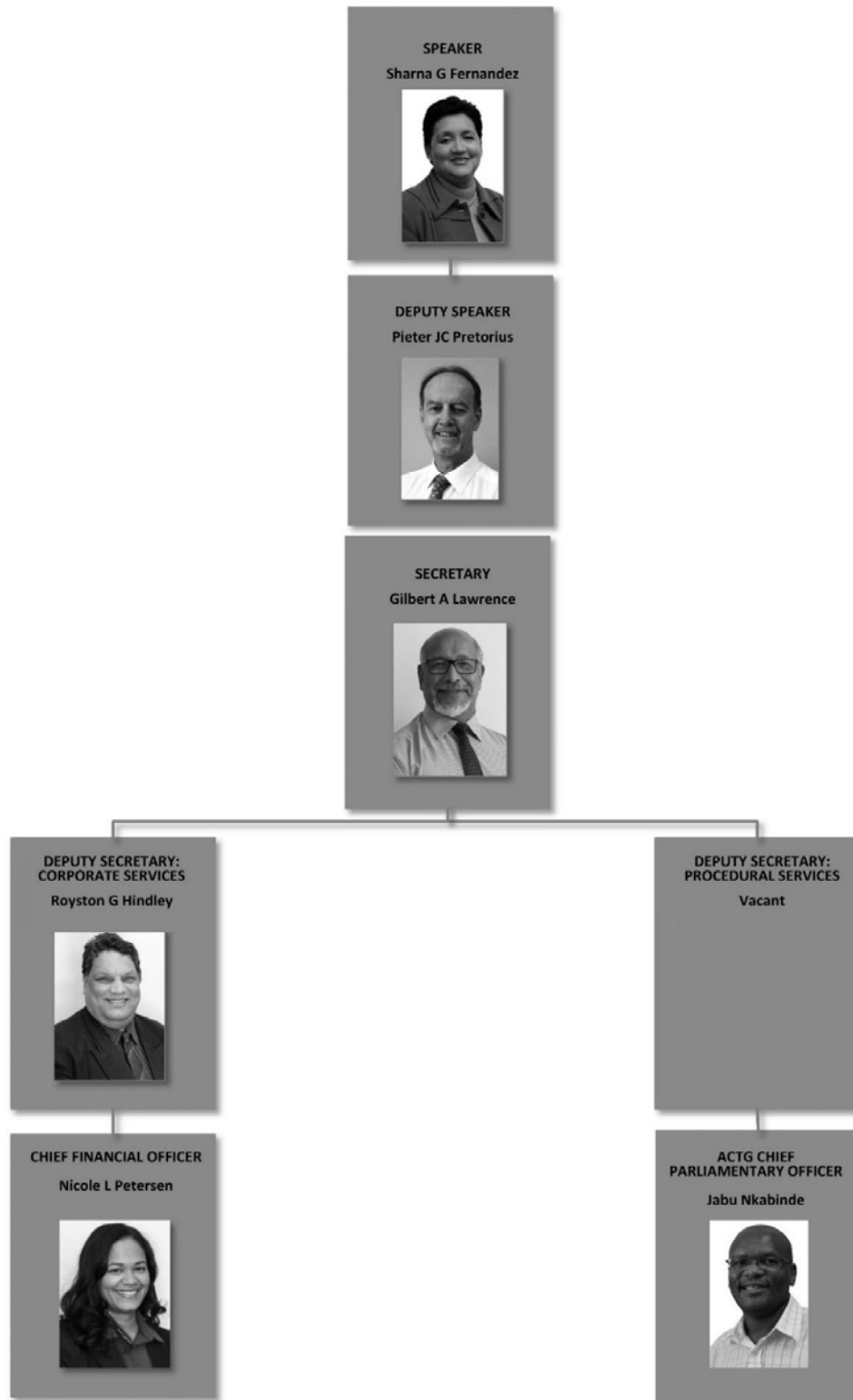
(xvii) Grondtoegangsbeweging van Suid-Afrika en Andere vs. die Voorsitter van die Nasionale Raad van Provinsies en andere (Konstitusionele Hof) saak nommer CCT 40/15

In hierdie saak het die hof die wettigheid van verkorte tydramwerke vir openbare betrokkenheid oorweeg.

(xviii) Marius Llewellyn Fransman vs. die Speaker van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement en 'n Ander (Wes-Kaapse Hooggeregshof) saak nommer 13097/2014

In hierdie saak het die hof bevind dat die regbank nie die interne reëlings, prosedures en verrigtinge van wetgewers behoort te bepaal nie, maar dat dié kwessies deur die Grondwet voorbehou word vir beslissing deur die wetgewers self. Die hof het ook bevind dat die verrigtinge van 'n parlementêre komitee nie administratiewe optrede is wat ingevolge die Wet op die Bevordering van Administratiewe Justisie, 2000, hersien kan word nie.

8 Organisasiestruktuur: Uitvoerende gesag en topbestuur

Speaker, Adjunkspeaker, Sekretaris, Adjunksekretaris: Korporatiewe Dienste, Hoof- Finansiële Beampte, Waarnemende Adjunksekretaris: Prosedurele Dienste (vakant), Hoof- Parlementêre Beampte

1. Ouditeur-generaal se verslag: voorafbepaalde doelwitte

Die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika voer tans sekere ouditprosedures op die prestasie-inligting uit om redelike versekering in die vorm van 'n ouditgevolgtrekking te lewer.

Die ouditgevolgtrekking oor die prestasie teenoor voorafbepaalde doelwitte is ingesluit in die verslag aan die bestuur, met wesenlike bevindings gerapporteer onder die opskrif "voorafbepaalde doelwitte" in die verslag se afdeling oor ander wetlike en regulatoriese vereistes van die Ouditeur-generaal se verslag.

Verwys na bladsy 98 vir die verslag van die Ouditeur-generaal, gepubliseer as Deel E: Finansiële inligting.

2. Oorsig van die WKPP se prestasie

Die 2017/18-boekjaar was die derde jaar van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement se Strategiese Plan 2015/16 tot 2019/20. Ter navolging van sy visie om 'n dinamiese, doeltreffende en bekwame parlement te wees wat konstitusionele demokrasie ondersteun, het die WKPP twee strategies georiënteerde doelwitte en drie strategiese doelwitte gestel, naamlik:

2.1 Strategies georiënteerde doelwit 1:

Om doeltreffende prosedurele en verwante ondersteuning aan Lede, komitees en die Huis te lewer om wette te maak, toesig te hou en openbare betrokkenheid moontlik te maak.

Dié strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwit hou verband met Program 3: Parlementêre Dienste.

2.1.1 Strategiese doelwit 3:

Om doeltreffende en tydige prosedurele en verwante ondersteuning te verbeter.

2.2 Strategies georiënteerde doelwit 2:

Om gesonde bestuur te bevorder en strategiese korporatiewe ondersteuning te verbeter.

Die strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwit hierbo hou verband met Program 1: Administrasie en Program 2: Geriewe vir Lede en politieke partye.

2.2.1 Strategiese doelwit 1:

Om gesonde bestuur te verbeter deur strukture, prosesse en prosedures volgens wetgewing en verwante riglyne te vestig.

2.2.2 Strategiese doelwit 2:

Om dienste aan belanghebbendes te verbeter deur strategiese ondersteuning te voorsien en deur soomlose en sinergistiese korporatiewe parlementêre prosesse en stelsels in werking te stel.

2.3 Diensleweringomgewing

Die WKPP word deur die Grondwet gemandateer om toesig te hou oor die bestuur, wette te maak en openbare deelname aan sy bedrywighede moontlik te maak. In dié opsig het die administrasie prosedurele en verwante steun aan Lede, komitees en die Huis gelewer.

Ten opsigte van toesig het die administrasie komiteevergaderings, toesigbesoeke en in die Huis vrae, mosies en interpellasies ondersteun.

Ten opsigte van die opstel van wetgewing het die administrasie ondersteuning voorsien ten opsigte van nasionale en provinsiale wetgewing, wat openbare verhore ingesluit het.

Wat openbare betrokkenheid betref het die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement 'n aantal prosesse gebruik om die mense van die provinsie by sy wetgewende prosesse te betrek.

Dit het ingesluit die opvoeding van die publiek oor hoe die parlement werk, hoe om 'n voorlegging te doen en 'n petisie in te dien. Dit was ook uiters aktief in sektorale inisiatiewe.

2.4 Organisasie-omgewing

Die Sekretaris en personeel van die WKPP word aangestel ingevolge die Wes-Kaapse Wet op die Bevoegdhede en Voorregte van die Provinsiale Wetgewer, 1995 (Wet 3 van 1995).

Die Sekretaris is met 'n vastetermyntontrak aangestel. Die pos van Adjunksekretaris: Prosedurele Dienste het vakant gebly (die Hoof- Parlementêre Beampte het tot 31 Januarie 2018 in dié amp waargeneem).

Die poste van Hoof- Parlementêre Beampte en Bestuurder: Openbare Opvoeding en Uitreiking het op onderskeidelik 1 Februarie 2018 en 15 Maart 2018 vakant geword.

Die WKPP hersien tans sy organisasiestruktuur en dié proses sal in die 2018/19-boekjaar afgesluit word.

3. Prestasie-inligting volgens program

3.1 Program 1: Administrasie

3.1.1 Doel

Die doel van dié program is die strategiese bestuur van die instelling en om gehalte- korporatiewe steundienste aan die WKPP te voorsien.

3.1.2 Kernfunksies

- Verrig funksies ingevolge relevante statutêre voorskrifte;
- Lewer sekretariële en kantoorsteundienste aan voorsittende beamptes;
- Stel beleid en operasionele beleide op en voer dit uit;
- Stel norme en standaarde op in ooreenstemming met relevante wetgewing en praktyke;
- Bestuur korporatiewe en prosedurele steundienste;
- Lewer kommunikasie- en inligtingsdienste; regsondersteuning; finansiële bestuursdienste; voorsienings-kanaalbestuursdienste; interne beheer, menslikehulpbronne- en Ledegeriewe-bestuursdienste; administratiewe en inligtingstegnologiesteundienste en sekuriteit- en geriewebestuursdienste

3.1.3 Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwitte; subprogramme, strategiese doelwitte en aanwysers van strategiese doelwitprestasie

Strategiese uitkoms-georiënteerde doelwitte	Subprogramme		Strategiese doelwitte	Aanwysers van strategiese doelwitprestasie
Om gesonde bestuur te bevorder en strategiese en korporatiewe ondersteuning te verbeter	1.1	Kantoor van die Speaker	Om gesonde bestuur te verbeter deur strukture, prosesse en prosedures volgens wetgewing en relevante riglyne te vestig	Vestig meganismes van jaar tot jaar om gemandateerde funksies te monitor.
	1.2	Kantoor van die Sekretaris • <i>Risikobestuur</i>		Hou skoon oudit oor bestuur vol.
		• <i>Kantoor van die Sekretaris</i> • <i>Kommunikasie en inligting</i> • <i>Biblioteek</i>	Om dienste aan belanghebbendes te verbeter deur strategiese ondersteuning te voorsien en deur soomlose en sinergistiese korporatiewe en parlementêre prosesse en stelsels in werking te stel	Jaar-tot-jaar-verbetering van organisatoriese doeltreffendheid en bekwaamheid.
	1.3	Finansies		Skoon oudituitskoms.
	1.4	Voorsieningskanaalbestuur		
	1.5	Interne Beheer		
	1.6	Menslike Hulpbronne		Modernisering en integrasie van Menslike-hulpbronnebestuur.

	1.7	Inligting-en-kommunikasie-tegnologie		Opwaartse verandering in die vermoërypheidsvlak van jaar tot jaar gegrond op die beheerdoelwitte vir inligtingstegnologie (COBIT)-rypheidmodel
	1.8	Sekuriteit en Fasiliteitebestuur		Jaar-tot-jaar-verbetering van organisasie-doeltreffendheid en -bekwaamheid

3.1.4 Opsomming van prestasies

Leierskap en bestuur

Die WKPP is verbind tot goeie bestuur in die uitvoering van sy primêre funksies. Dit is duidelik daaruit dat die WKPP weer eens 'n skoon oudit vir die 2017/18-boekjaar gekry het.

Registrateur van Ledebeange

Die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement (Huis) het die aanstelling goedgekeur van 'n deeltydse Registrateur van Ledebeange, wat onafhanklik van die administrasie is, met tweejaarretensiegeld ingevolge artikel 3 van die Wet op die Wes-Kaapse Parlement se Gedragskode, 2002 (Wet 3 van 2002).

Die Registrateur van Ledebeange is verantwoordelik vir die ontvangs van finansiële belange van Lede en om oortredings van die Gedragskode en klagtes te ondersoek.

Risikobestuur

Die Rekenpligtige Beampte (RB) vir die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement (WKPP) aanvaar verantwoordelikheid vir die uitvoering van Ondernemingsrisikobestuur (ORB) ingevolge artikel 7(c) van die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers, 2009, (WFBPPW), soos gewysig deur Wet 34 van 2014 en die Nasionale Tesourie se Raamwerk vir Risikobestuur in die Openbare Sektor (NTRROS).

Ter nakoming van die NTRROS, en voorts om risikobestuur in die instelling te veranker, het die WKPP 'n Ondernemingsrisikobestuursbeleid aanvaar, wat op 30 Maart 2016 goedgekeur is en die instelling se algemene bedoeling ten opsigte van ORB uiteensit.

Die WKPP het 'n ORB-strategie en ORB-uitvoeringsplan aanvaar, wat jaarliks hersien word en op 12 April 2017 deur die RB goedgekeur is. Die ORB-strategie en uitvoeringsplan het gevolg gegee aan die WKPP se ORB-beleid, wat die institusionele beleid ten opsigte van risikobestuur uiteensit.

Die Ouditkomitee word voorsien van 'n kwartaallikse ORB-verslag om hul mandaat vir onafhanklike toesig oor die risikobestuurstelsel van die WKPP uit te voer. Die Ouditkomitee evalueer die risikobestuursproses in terme van kwartaallikse vordering teen die jaarlikse ORB-strategie en -plan en die strategiese, operasionele en projekrisiko's waarvoor die instelling te staan kom. Die Ouditkomitee se toesig fokus op daardie risiko's (strategiese, operasionele of projekrisiko's) wat buite die goedgekeurde toleransievlakke is, en die bestuursopptrede of reaksies om die risiko's te versag binne daardie goedgekeurde risikotoleransievlakke.

Die WKPP het 'n operasionele Ondernemingsrisikobestuurskomitee (ORBK) wat interne toesig hou oor die ORB-funksie en wat kwartaalliks vergader om te beraadslaag oor daardie strategiese, operasionele en projekrisiko's wat die gewenste toleransievlakke oorskry. Die komitee beveel ook voorts stappe aan vir risikobesitters om die risiko's te verminder sodat dit binne die gewenste toleransievlakke val. Op grond van die toepassing van die ORB-strategie en -plan het die WKPP se beheer- en prestasie-omgewing ontwikkel en verbeter.

Die WKPP stel tans 'n sakekontinuiteitsplan op wat inligting sal voorsien aan die stappe wat nodig is om voortgesette dienslewering te verseker. Ten dien einde is alternatiewe terreine in waterveilige munisipale gebiede geïdentifiseer ten einde te verseker dat sittings van die Huis en vergaderings van die staande komitees steeds plaasvind ondanks die moontlikheid van verlengde watervoorsieningsonderbrekings en watertekorte in Kaapstad.

Interne audit

Die WKPP het steeds die dienste van die Departement van die Premier gebruik ten opsigte van sy interne auditfunksie.

Elf interne auditverslae is in 2017/18 uitgereik, waarvan vyf opvolgverslae was.

Algemene voorwaardes

Ingevolge artikel 17(1) van die WFBPPW is 'n kontrak met algemene voorwaardes gesluit tussen die Minister van Finansies en die Uitvoerende Gesag en in die 2017/18-boekjaar onderteken. Die algemene voorwaardes sit oorlegpleging en die begrotingsproses tussen die Provinsiale Tesourie en die WKPP uiteen.

Kommunikasie en Inligting

Beginnende met die Stand van die Provinsie-toespraak in Februarie 2018 het die WKPP begin om alle sittings van die Huis regstreeks op die internet uit te saai. Dit het dit aansienlik makliker gemaak vir die gehoor om toegang tot uitsendings van die Huisverrigtinge te kan kry en het die reikwydte van die WKPP aansienlik vergroot. Alle uitsendings word bewaar in die instelling se argief op sy amptelike YouTube-kanaal, en sosialemediawaarskuwingseine word uitgestuur voordat regstreekse uitsendings begin. Al dié video's word ook veranker op die WKPP se amptelike webtuiste.

Daar was steeds 'n bestendige toename in die getal webtuistesessies, aktiwiteite op sosiale media en insgelyks 'n toename in die getal volgelinge. Daar was ook 'n groter fokus op interne kommunikasie, byvoorbeeld gereelde e-posse aangaande die waterkrisis in die provinsie, ondersteuning van die ORB of Projek JUMP se verander-bestuursprosesse.

Voortgesette positiewe terugvoering wat van beskermhere ontvang is ten opsigte van die inligting vervat in die biblioteek se gereelde inligtingsbulletins sal lei tot 'n volgehoue fokus op die produksie van hierdie proaktiewe hulpbronne.

Finansiële bestuur

Die jaarlikse finansiële state is vir die derde keer opgestel ooreenkomstig die standaarde van Algemeen Aanvaarde Rekenkundige Praktyke (AARP), soos voorgeskryf in artikel 56(1) van die WFBPPW.

Om toekomstige nakoming van die WFBPPW te verseker, sal die inwerkingstelling van 'n ORB-stelsel (Sage X3 en Sage People) wat aan die AARP voldoen, tydens April 2018 in werking gestel word. Opleiding en die oordrag van vaardighede aan amptenare van Finansies, Voorsieningskanaalbestuur, Menslike Hulpbronne en ander personeel duur voort.

Menslike Hulpbronne

Vaardigheidsontwikkeling

Die vaardigheidsontwikkeling en opleiding van ons personeel was oor die afgelope paar jaar 'n prioriteit. Die WKPP het 'n personeelwye vaardigheidsassessering in 2015 gedoen. Om aandag te gee aan die vaardigheidsgapings is 'n vaardigheidsontwikkelingsprogram ontwerp. Projek Groei (die vaardigheidsontwikkelingsprogram) het oor twee jaar plaasgevind en is in Mei 2017 afgesluit.

Opleiding in AARP en die ORB-stelsel het in die 2017/18-boekjaar voortgeduur. Bykomende funksionele opleidingssessies is ook tydens die 2017/18-boekjaar gehou.

Funksionele verbetering

Soos reeds tevore genoem het die WKPP begin met 'n funksionele verbeteringsoefening in sy pogings om werksaamhede van die Provinsiale Parlement te verbeter. Dié oefening sal waarskynlik in die 2018/19-boekjaar voltooi word.

Werknemerwelstand

Die werknemerwelstandprogram is aangepas om meer direk op werknemers se behoeftes te fokus. In 'n poging om die personeel by te staan, is die parlementêre program aangepas om die 16:00 tot 18:00-komiteevergaderingtydgleuf af te stel.

Maatreëls is in werking gestel om 'n sekere vlak van werktydbuigsaamheid te akkommodeer wanneer werknemers laat in die aand moet werk.

Inligting-en-kommunikasietegnologie

Ondernemingshulpbronbeplanning (OHB)

Die kernfokus van die IKT-afdeling sedert 2016/17 was die inwerkingstelling van 'n ORB-stelsel wat op die lange duur met verbeterde werkprosesse sal help.

In die tweede helfte van die 2016/17-boekjaar is 'n diensverskaffer of inwerkingstellingsvennoot aangestel om die stelsel in werking te stel.

Goeie vordering is gemaak met die inwerkingstelling van die projek, maar na die laaste deel van die 2017/18-boekjaar is kontraktuele uitdagings met die diensverskaffer of inwerkingstellingsvennoot ervaar. Dit is eindelijk opgelos teen geen bykomende koste vir die WKPP nie, wat daartoe gelei het dat die ingebruiknemingsdatum na April 2018 verskuif is.

IKT-infrastruktuur

Benewens die OHB-projek, wat die agenda van die IKT-afdeling oorheers het, het die afdeling ook die beskikbaarheid en stabiliteit van IKT-infrastruktuur en verwante stelsels verseker, dit wil sê e-pos, e-indiening en die internet. Rampherstellingsvermoë is vir die OHB-stelsel geïmplementeer, met die platform wat ontwerp en gevestig is om rampherstelling vir die res van die WKPP se IKT-stelsels en -dienste te akkommodeer.

Dienslewering aan Lede en personeel het voortgeduur terwyl die IKT-afdeling verseker het dat aangetekende oproepe binne die diensvlakookooreenkomstydlyne opgelos is.

Sekuriteit en Fasiliteitebestuur

Akkommodasie

Die WKPP se akkommodasie-uitdagings is goed gedokumenteerd en het 'n besprekingspunt gebly. Dit sluit in beperkte fisiese ruimte vir die administrasie en Lede, beperkte sitplek op die openbare galery, gedeelde ingange, sekuriteit, onduidelike parlementêre ruimtes en gebrek aan beheer oor geboukwessies, wat insluit onderhoud, parkering, sekuriteit en toegang.

Die WKPP en die DOWV het 'n taakspan aangestel, ooreenkomstig 'n besluit van die Reëlskomitee, om die WKPP se akkommodasie-uitdagings te ondersoek en oplossings te verskaf.

Die taakspan het hul bevindings oor die toekomstige akkommodasiebehoeftes van die WKPP aan die Interne Reëlingskomitee (IRK) gerapporteer. In die 2017/18-boekjaar het die IRK aan die Reëlskomitee gerapporteer, waar besluit is dat 'n buite-opsie nie tans oorweeg behoort te word nie, en dat meer kantoorruimte aan die WKPP beskikbaar gestel moet word deur 'n ander verdieping in die gebou te bekom.

Sekuriteit

In 2017/18 het die WKPP en die Departement van Gemeenskapsveiligheid (DvG) 'n ooreenkoms aangegaan om sekuriteitshulp tydens oorsigbesoeke te verskaf. Dit het ingesluit assesserings van sekuriteitsbedreigings en fisiese sekuriteit by die lokale. Dié inisiatief het geblyk suksesvol te wees.

3.1.5 Jaarlikse prestasie

Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasies

Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte

Program 1: Administrasie					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Getal meganismes van jaar tot jaar gevestig om gemandateerde funksies te monitor	Behaal: Twee direkteure, naamlik die strategie vir openbare deelname en die beleid oor toesig en toerekenbaarheid, is deur die Speaker goedgekeur.	1	Behaal: Staande reël voorgestel voor die Reëlskomitee om die proses en prosedure te standaardiseer vir verwysing en verpligte rapportering deur departemente oor kwartaallike prestasie-inligting aan die Provinsiale Parlement.		

Program 1: Administrasie					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Skoon audit-uitkoms oor bestuurs- en prestasie-kwessies	Behaal: Skoon audit-uitkoms vir 2016/17.	Skoon audit-uitkoms.	Behaal: Skoon audit-uitkoms.		
Skoon audit-uitkoms	Behaal: Skoon audit-uitkoms vir 2016/17.	Skoon audit-uitkoms.	Behaal: Skoon audit-uitkoms.		
Modernisasie en integrasie van Menslike hulpbronne-bestuur	Behaal: Wat tegnologie betref het die OHB-inwerkingsproses begin. Dienste wat waarde toevoeg is vermeerder en Projek Groei is byna voltooi.	OHB-stelsel in werking gestel.	Nie behaal nie	Afwyking:-2% 98% inwerkingsstelling is behaal. Beplande inwerkingsstelling vir Oktober 2017 geskeduleer. Werklike inwerkingsstelling April 2018. Afwyking: -2% Mylpale 7 en 8 moet voltooi word.	Hersiene projekplan het 1 Oktober 2017 as ingebruiknemingsdatum met 'n maand van hande hou. Vertragings is veroorsaak deur twee beduidende kwessies: 1) Hulpbronbeperkings by die verskaffer het tot 'n aanvanklike vertraging gelei; en 2) Nie-nakoming deur die verskaffer wat betref derdeparty-hulpbronne het daartoe gelei dat projek vir twee maande opgeskort is.
Opwaartse verandering in die vermoërypheidsvlak van jaar tot jaar gebaseer op die beheerdoelwitte vir inligtingstegnologie (COBIT)-rypheidmodel	Behaal: 2,5: Sommige gedefinieerde prosesse gereed.	3 – Gedefinieerde prosesse.	Behaal: 3 – Gedefinieerde prosesse gereed.		

Program 1: Administrasie					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie toename van jaar tot jaar in die beoordeling gegee deur die NSP-bevelvoerder se eksterne assessering van die WKPP se voldoening aan die Wet op Nasionale Sleutelpunte, 1980 (Wet 102 van 1980)	Nuwe prestasie-aanwyser	2%	Behaal: 4%-toename van jaar tot jaar in die beoordeling gegee deur die NSP-bevelvoerder se eksterne assessering van die WKPP se voldoening aan die Wet op Nasionale Sleutelpunte, 1980 (Wet 102 van 1980)	Afwyking: 2% Die teiken was 92%, maar die afdeling het 94% voldoening behaal aan die vereistes van die Wet op Nasionale Sleutelpunte, 1980 (Wet 102 van 1980).	Die afwyking is 'n resultaat van verbeterde doeltreffendheid.

Prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasies

3.1.5.1 Subprogram: Kantoor van die Speaker

Die doel van die subprogram is:

- om beleid op te stel en uit te voer ten opsigte van die administrasie en bestuur van die WKPP;
- om funksies ten opsigte van relevante statutêre voorskrifte te vervul; en
- om sekretariële en kantoorondersteuningsdienste aan voorsittende beamptes te lewer.

Subprogram: Kantoor van die Speaker					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie nakoming deur die Uitvoerende Owerheid van die voorgeskrewe wetgewende verpligtinge en relevante oorgangs-maatreëls ingevolge die WFBPPW teen voorgeskrewe sperdatum	Behaal: 100% nakoming van al 19 geïdentifiseerde nakomings-aanwysers.	100%	Nie behaal nie: 95% nakoming deur die Uitvoerende Owerheid van die voorgeskrewe wetgewende verpligtinge en relevante oorgangs-maatreëls ingevolge die WFBPPW teen voorgeskrewe sperdatum	Afwyking: -5% 18 uit 19 nakomings-aanwysers is volledig nagekom. Die Provinsiale Tesourie se begrotings-omsendbrief het aangedui dat hul spertyd vir die voorlegging van die konsep-aansuiwering-skatting	Weens die beperkte tyd vir die aansuiwering-skattingproses en die bedryfs-vereistes van die Uitvoerende Owerheid is die vereiste dokumente te laat ontvang om afgeteken te word deur die Kantoor van die Speaker en binne die

				10 November 2017 was. Die aansuiweringskatting is op 19 Oktober 2017 in plaas van 10 Oktober 2017 ter tafel gelê.	voorgeskrewe tyd van een maand ter tafel gelê te word soos wat die WFBPPW vereis.
Getal riglyne goedgekeur ten opsigte van toesig, wetgewing en openbare deelname	Behaal: Twee riglyne goedgekeur deur die Speaker: Strategie vir Openbare Deelname en Beleid oor Toesig en Toerekenbaarheid	1	Behaal: Voorgestelde Staande Reël voor die Reëlskomitee om die proses en prosedure te standaardiseer vir verwysing en verpligte rapportering deur departemente oor kwartaallikse prestasie-inligting aan die Provinsiale Parlement. Die kwessie sal aangerog word op die eerste vergadering met die voorsitters van die staande komitees in die 2018/19-boekjaar.		

Strategie om terreine van onderprestasie te oorkom

Persentasie nakoming deur die Uitvoerende Owerheid van die voorgeskrewe wetgewende verpligtinge en relevante oorgangsreëlings, ingevolge die WFBPPW, teen die vereiste spertye.

Ingevolge artikel 54(1) van die WFBPPW wat met rapportering en ouditering verband hou, word van die Uitvoerende Owerheid verwag om maandelikse, kwartaallikse en halfjaarlikse verslae ter tafel te lê binne vyf werksdae nadat hulle dit van die Rekenpligtige Beampte ontvang het. Om die bogenoemde nienakoming aan te spreek, sal die bostaande afdeling toegepas word op hoofstuk 8 van die WFBPPW: beplanning en begroting. 'n Interne omsendbrief met voorgeskrewe sperdatums, wat die vyf werksdae en die bedryfsvereistes van die Uitvoerende Owerheid in ag neem, sal opgestel en in werking gestel word sodat die Speaker dokumente betyds ontvang om te verseker dat dit binne die voorgeskrewe tydraamwerke van die WFBPPW ter tafel gelê word.

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Kantoor van die Speaker	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	5 238	4 832	406	5 206	4 404	802

3.1.5.2 Subprogram: Kantoor van die Sekretaris

Die doel van die subprogram is soos volg:

- om operasionele beleide op te stel en norme en standaarde vas te stel ter nakoming van relevante wetgewing en praktyke;
- om korporatiewe en prosedurele ondersteuningsdienste te bestuur;
- om regsondersteuningsdienste aan die administrasie en komitees te lewer; en
- om kommunikasie- en inligtingsdienste te voorsien.

Subprogram: Kantoor van die Sekretaris					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Getal evaluerings-prosesse in werking gestel om verbetering van operasionele doeltreffendheid en bekwaamheid te bevorder	Nuwe prestasie-aanwyser: Opname is gedoen oor die steundienste wat die administrasie aan Lede en personeel voorsien het. Twee opnames is teruggegee deur Lede.	1	Behaal: Een opname is gedoen oor die steundienste wat die administrasie aan personeel voorsien het.		
Persentasie van beplande JPP- jaarlikse teikens behaal	Nie behaal nie: 88% van teikens is behaal	96%	Nie behaal nie: 84% van teikens is behaal	Afwyking: -12% 46 uit altesame 55 jaarlikse teikens wat beplan is	Verwys na Individuele subprogramme vir redes vir afwykings
Persentasie voldoening aan die hersiene Prestasie-bestuurs-raamwerk vir regsdiens	Behaal: Prestasie-bestuurs-raamwerk vir regsdiens hersien en in werking gestel.	100%	Behaal: 100%-voldoening aan die hersiene Prestasie-bestuurs-raamwerk vir regsdiens.		

Persentasie voldoening deur die Rekenpligtige Beampte aan die voorgeskrewe wetgewende verpligtinge en relevante oorgangsmaatreëls, ingevolge die WFBPPW teen die voorgeskrewe sperdatums	Nie behaal nie: 95%-voldoening aan die voorgeskrewe wetgewende verpligtinge en relevante oorgangsmaatreëls, ingevolge die WFBPPW, teen die voorgeskrewe sperdatums	100%	Behaal: 100%-voldoening aan die voorgeskrewe wetgewende verpligtinge en relevante oorgangsmaatreëls, ingevolge die WFBPPW, teen die voorgeskrewe sperdatums		
<u>Strategie om terreine van onderprestasie te oorkom</u> Kantoor van die Sekretaris <i>Persentasie van beplande JPP- jaarlikse teikens behaal</i> In die 2018/19-boekjaar gaan gereelde fokusvergaderings met bestuurders gehou word om die behaling van teikens te ondersteun en te verseker.					

Subprogram: Kantoor van die Sekretaris: Kommunikasie en Inligting					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie toename van jaar tot jaar van webtuiste-statistiek ten opsigte van webtuistesessies	Behaal: 10%-toename van die vorige jaar se basislyn ten opsigte van webtuistesessies. Werklik: 45 449 webtuistesessies aangeteken	5%	Behaal: 17%-toename van die vorige jaar se basislyn van webtuiste-statistiek ten opsigte van webtuistesessies Werklik: 53 040 webtuistesessies aangeteken	Afwyking: 12% 5 319 meer webtuistesessies aangeteken as wat beplan is.	Onbeplande projekte en verwante aktiwiteit op sosiale media, waaronder die 20 Jaar van die Grondwet, NRP-feesvieringe en die regstreekse uitsending van sittings op YouTube het meer verkeer na die webtuiste gelok.

Persentasie toename van jaar tot jaar van teenwoordigheid en aktiwiteite op sosiale media	Behaal: 35%-toename op die vorige jaar se basislyn van teenwoordigheid en aktiwiteite op sosiale media 918 twiets 1 002 Facebook-opdaterings	5%	Behaal: 11%-toename van die vorige jaar se basislyn van teenwoordigheid en aktiwiteite op sosiale media 1 029 twiets 1 098 Facebook-opdaterings	Afwyking: 6% 65 meer twiets en 46 meer Facebook-opdaterings aangeteken as wat beplan is.	Onbeplande projekte, waaronder die 20 Jaar van die Grondwet en NRP-feesvierings, het tot meer aktiwiteite op sosiale media gelei.
Getal vermeerderings van jaar tot jaar van leggerplan-gebruik deur eenhede	Behaal: Toename van 7% van leggerplan-gebruik deur eenhede.	6%	Behaal: Toename van 7% van leggerplan-gebruik deur eenhede.	Afwyking: 1 Een meer eenheid het die leggerplan gebruik as wat beplan is. Klein oorprestasie behaal.	Groter fokus op personeel-opleiding het groter vermeerdering behaal as wat verwag is.

Subprogram: Kantoor van die Sekretaris: Biblioteek					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Getal biblioteek-publikasies jaarliks geproduseer	Behaal: 76 biblioteek-publikasies is geproduseer.	72	Behaal: 83 biblioteek-publikasies is geproduseer.	Afwyking: 11 11 meer biblioteek-publikasies is geproduseer as wat beplan is.	Bykomende geleenthede vir biblioteek-publikasies (inligtings-pamflette en biblioteek-nuusbriefe) het tot die vermeerdering gelei.

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aangebring aan dié subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk nie.

Subprogrambesteding

Kantoor van die Sekretaris	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Kantoor van die Sekretaris	12 341	11 627	714	10 934	10 873	61
Kommunikasie en Inligting	5 332	5 100	232	4 152	4 134	18
Biblioteek	1 610	1 595	15	1 519	1 517	2
Totaal	19 283	18 322	961	16 605	16 524	81

3.1.5.3 Subprogram: Finansies

Die doel van die subprogram is om finansiële bestuursdienste te lewer.

Subprogram: Finansies			
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18
Getal verifieerbare jaarlikse finansiële state teen die statutêre sperdatum ingedien	Behaal: Een verifieerbare jaarlikse finansiële staat teen die statutêre sperdatum ingedien.	1	Behaal: Een verifieerbare jaarlikse finansiële staat teen die statutêre sperdatum ingedien.
Getal afgehandelde jaarlikse skattings van provinsiale inkomste en besteding teen die voorgeskrewe sperdatum ingedien	Behaal: Een afgehandelde jaarlikse skatting van provinsiale inkomste en besteding teen die voorgeskrewe sperdatum ingedien.	1	Behaal: Een afgehandelde jaarlikse skatting van provinsiale inkomste en besteding teen die voorgeskrewe sperdatum ingedien.

Getal verifieerbare tussentydse finansiële state teen die voorgeskrewe sperdatum ingedien	Behaal: Drie verifieerbare tussentydse finansiële state teen die voorgeskrewe sperdatum ingedien.	3	Behaal: Drie verifieerbare tussentydse finansiële state teen die voorgeskrewe sperdatums ingedien.
Persentasie voldoening aan die Finansiële Handleiding	Behaal: 100% voldoening aan die Finansiële Handleiding.	100%	Behaal: 100%-voldoening aan die Finansiële Handleiding.
Getal kwartaallikse injaarmonitering (IJM)-verhalende verslae moet besteding nagaan en vroeë waarskuwingstekens identifiseer	Behaal: Vier kwartaallikse injaarmonitering (IJM)-verhalende verslae gaan besteding na en identifiseer vroeë waarskuwingstekens.	4	Behaal: Vier kwartaallikse injaarmonitering (IJM)-verhalende verslae gaan besteding na en identifiseer vroeë waarskuwingstekens
Persentasie van betalings verwerk aan krediteurs binne 30 kalenderdae van ontvangs van faktuur of oplossing van dispuut	Behaal: 99% van betalings aan krediteurs verwerk binne 30 kalenderdae van ontvangs van faktuur. 14 betalings uit altesame 1 988 is nie binne 30 dae verwerk nie.	99%	Behaal: 99,74% van betalings aan krediteurs verwerk binne 30 kalenderdae van ontvangs van faktuur. 6 betalings uit altesame 2 291 betalings is nie binne 30 dae verwerk nie.

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Finansies	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	3 959	3 871	88	4 087	3 957	130

3.1.5.4 Subprogram: Voorsieningskanaalbestuur

Die doel van die subprogram is om voorsieningskanaalbestuursdienste te lewer.

Subprogram: Voorsieningskanaalbestuur					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie van bates met bateregister gerekonsilieer	Nie behaal nie: 90,11% van bates met bateregister gerekonsilieer. 670 van altesame 6 776 bates (groot en klein) is nie gerekonsilieer nie.	100%	Nie behaal nie: 94,68% van bates met bateregister gerekonsilieer.	Afwyking: -5,32% 356 van altesame 6 691 bates (groot en klein) is nie gerekonsilieer nie.	Voorlegging sal gedoen word ooreenkomstig die batebestuursbeleid wat sal vra dat die meestal volkome waardelose bates afgeskryf word, wat kom van die LOGIS-inwerkingstellingdae.
Persentasie nakoming van diensleweringstandaarde, soos gewysig, wat die AARP in ag neem	Nie behaal nie: 84,15%-nakoming van diensleweringstandaarde. Daar is gehoor gegee aan 1 046 diensleweringstandaarde uit altesame 1 243.	85%	Nie behaal nie: 74,72%-nakoming van diensleweringstandaarde.	Afwyking: -10,28% 1 138 diensleweringstandaarde uit altesame 1 523 is nagekom.	Afwykings weens langdurige personeelbeperkings. Daar word tyd gehou van die operasionele vereistes ten opsigte van diensstandaarde en 3 uit 7 werkende VKB-praktisyns (wat 43% beloop) was nie beskikbaar vir 'n langdurige tydperk nie (dit is een op swangerskapverlof en twee is oorgeplaas na ander afdelings van die WPKK).

Subprogram: Voorsieningskanaalbestuur					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie nakoming van die kontrolelys in die Voorsieningskanaalbestuur se handleiding	Behaal: 100%-nakoming van die kontrolelys in die Voorsieningskanaalbestuur se handleiding.	100%	Behaal: 100%-nakoming van die kontrolelys in die Voorsieningskanaalbestuur se handleiding		
<i>Strategie om terreine van onderprestasie te oorkom</i> <i>Persentasie bates met die bateregister gerekonsilieer</i> Gereelde proefopnames van bates sal benewens beplande voorraadopnames plaasvind. Bestuurders sal bewus gemaak word van die belangrikheid om Voorsieningskanaalbestuur in te lig van die verskuiwing van bates. Met die inwerkingstelling van die OHB-stelsel gaan die lewering van dienste en die daaropvolgende omkeertye verbeter. <i>Persentasie nakoming van die kontrolelys van Voorsieningskanaalbestuur se handleiding</i> Toe die verslag opgestel is, was die WKPP steeds afhanklik van LOGIS. Met die implementering van die OHB-stelsel sal die nakoming van diensleweringstandaarde verbeter.					

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Voorsieningskanaalbestuur	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	4 770	4 815	-45	4 667	4 624	43

3.1.5.5 Subprogram: Interne Beheer

Die doel van hierdie subprogram is om sistematiese swakhede te identifiseer en regstellende maatreëls aan te beveel om onreëlmatighede te bekamp en om risikobestuur dienste moontlik te maak.

Subprogram: Interne Beheer			
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18
Getal vorderingsverslae strydig met die Finansiële Bestuursverbeteringsplan	Behaal: Twee vorderingsverslae strydig met die Finansiële Bestuursverbeteringsplan.	2	Behaal: Twee vorderingsverslae strydig met die Finansiële Bestuursverbeteringsplan.
Aantal inspeksieverslae uitgereik wat beheergapings in prosesse identifiseer	Behaal: Drie inspeksieverslae uitgereik wat beheergapings in prosesse identifiseer.	3	Behaal: Drie inspeksieverslae uitgereik wat beheergapings in prosesse identifiseer.
Aantal opvolginspeksieverslae wat vordering met implementering van aanbevelings toon	Behaal: Drie opvolginspeksieverslae wat vordering met implementering van aanbevelings toon.	3	Behaal: Drie opvolginspeksieverslae wat vordering met implementering van aanbevelings toon.
Persentasie betalingsbewyse aan agterna-oudit onderwerp	Behaal: 100% van betalingsbewyse aan agterna-oudit onderwerp. Altesame 2 244 betalingsbewyse is aan agterna-oudit onderwerp.	100%	Behaal: 100% van betalingsbewyse aan agterna-oudit onderwerp. Altesame 2 450 betalingsbewyse is aan agterna-oudit onderwerp.

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Interne Beheer	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	4 180	4 464	-284	3 928	3 927	1

3.1.5.6 Subprogram: Menslike Hulpbronne

Die doel van hierdie subprogram is om menslikehulpbronne- en Ledegeeriewe-bestuursdienste te lewer.

Subprogram: Menslike hulpbronne					
Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Getal formele opleidings gefokus op geïdentifiseerde vaardigheids-gapings en struktuur	Nie behaal nie: Nege formele opleidings gefokus op geïdentifiseerde vaardigheids-gapings en struktuur is gehou.	7	Behaal: Sewe formele opleidings gefokus op geïdentifiseerde vaardigheids-gapings en struktuur is gehou. Dit was die sewe sessies van Projek Groei wat almal voltooi is.		
Getal positiewe gehalte-versekerings-vorms teruggegee	Nuwe prestasie-aanwyser	80	Nie behaal nie	Afwyking: -100%.	Ná die gradueringsplegtigheid in Augustus 2017 was daar geen verdere gehalte-versekerings-stappe nie. Dit was weens intensiewe betrokkenheid by Projek JUMP en die uitstelling van die ingebruiknemingsdatum van 1 Oktober 2017.
Getal opleiding-sessies op die ORB-stelsels gefasiliteer	Nuwe prestasie-aanwyser Basislyn vir 2016/17: 1	5	Behaal: Vyf opleidingssessies op die ORB-stelsel gefasiliteer.	Afwyking: Teiken behaal teen 31 Maart 2018 en nie in die eerste kwartaal soos wat beplan is nie.	

Getal inligting-sessies gemik op waarde-toevoeging tot die instelling en sy werknemers gefasiliteer	Nuwe prestasie-aanwyser Basislyn vir 2016/17: 3	4	Behaal: Vyf inligtingssessies gemik op waarde-toevoeging tot die instelling en sy werknemers gefasiliteer.	Afwyking: 1 Een meer inligtingssessie is gefasiliteer as wat beplan is.	Daar was bykomende geleenthede om inligting te deel by personeel-inligting-sessies.
<u>Strategie om onderprestasie te oorkom</u> <i>Aantal positiewe gehalteversekeringsvorme teruggegee</i> Die uitbreiding van Projek JUMP en aanvang van funksionele verrykking het 'n uitwerking gehad op die beskikbaarheid van werknemers om teikens te behaal. Dit word vir die 2018/19-boekjaar beplan.					

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Menslike Hulpbronne	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	7 840	6 420	1 420	6 192	6 177	15

3.1.5.7 Subprogram: Inligting-en-kommunikasietegnologie

Die doel van hierdie subprogram is om administratiewe en gebruikerondersteuningsdienste te lewer en inligtingstegnologie-infrastruktuur te verbeter en in stand te hou.

Subprogram: Inligting-en-kommunikasietegnologie					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie jaar-tot-jaar-verbetering van diensondersteuning strydig met diensvlak-ooreenkoms gelewer	Behaal: 15% jaar-tot-jaar-verbetering van dienslewering-standaarde teenoor diensvlak-ooreenkoms (DVO). Teller: 955 oproepe aangeteken, op gereageer en binne DVO opgelos. Noemer: 1 391 oproepe aangeteken.	5%	Behaal: 15% jaar-tot-jaar-verbetering van dienslewering-standaarde teenoor diensvlak-ooreenkoms (DVO). Teller: 1 452 oproepe aangeteken, op gereageer en binne DVO opgelos. Noemer: 1 997 oproepe aangeteken.	Afwyking: 10% bo teiken. Basislyn vasgestel in 2015/16 was 60%. Beplande teiken vir 2016/17 was 63%, maar werklike prestasie was 69%. Teiken gestel vir 2017/18 was 66, 15% maar werklike prestasie vir 2017/18 was 72, 71%.	
Implementeer ramp-herstelling en stel dit in bedryf	Nuwe prestasie-aanwyser	Ramp-herstelling in bedryf gestel en geïmplementeer vir OHB, beplan vir nie-OHB-stelsels.	Behaal: Ramp-herstelling in bedryf gestel en geïmplementeer vir OHB en beplan vir nie-OHB-stelsels. Ramp-herstelling vir OHB-prosedures gedokumente en goedgekeur. Opleiding van IKT-personeel voltooi, toetse gedoen en afgeteken. Ramp-herstelling vir RHP is geïmplementeer en ramp-herstellings-toetse is gedoen voor ingebruikneming. Begroting en		

Subprogram: Inligting-en-kommunikasietegnologie					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
			planne is voltooi en aanskaffing van toerusting het begin.		
Geleidelike implementering van OHB	Nie behaal nie: 38% van die teiken is behaal (waaronder konfigurasie van stelsel; migrasie van data en aftekening van Gebruiker-aanvaardings-toetsing: Finansies en Menslike Hulpbronne).	Implementering Fase 3: Konfigurasie van stelsel; migrasie van data en aftekening van Gebruiker-aanvaardings-toetsing: Finansies en Menslike Hulpbronne.	Nie behaal nie: 98% afgehandel. Fase 3: Behaal mylpale 3, 4, 5 en 6.	Afwyking: -2% Mylpale 7 en 8 moet nog afgehandel word.	Hersiene projekplan sou op 1 Oktober 2017 in gebruik geneem word met 'n maand van hande hou. Verdragings was weens twee beduidende kwessies: Hulpbronbeperkings by die verskaffer het tot 'n aanvanklike vertraging gelei; en 2) Nienakoming deur die verskaffer ten opsigte van derdeparty-hulpbronne het tot die opheffing van die projek vir twee maande gelei.
Persentasie beskikbaarheid van alle IKT-infrastruktuurdienste	Behaal: 98,5% van alle IKT-infrastruktuurdienste was beskikbaar.	95%	Behaal: 99,13% van alle IKT-infrastruktuurdienste was beskikbaar.	Afwyking: 4,13% van infrastruktuurdienste was beskikbaar en betroubaar in die tydperk onder oorsig.	Die afwyking is as gevolg van verbeterde doeltreffendheid.
<u>Strategie om terreine van onderprestasie te oorkom</u> <u>Geleidelike instelling van OHB</u> Die Projek Jump-reëlingskomitee het saamgestem dat die verdragings van fase drie van die projek geregverdig was om behoorlike bestuur te verseker, en dat dit 'n geskikte en bekostigbare oplossing vir die WKPP is. Die vertraging van fase drie het tot 'n uitgestelde aktiveringsdatum gelei en die reëlingskomitee het ingestem dat die aktiveringsdatum tot April 2018 uitgestel word. Projekbestuur duur voort.					

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Inligting-en-kommunikasie-tegnologie	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	15 061	12 176	2 885	17 097	11 836	5 261

3.1.5.8 Subprogram: Sekuriteit en fasiliteitebestuur

Die doel van hierdie subprogram is om huishoudelike, sekuriteit- en logistieke dienste te lewer, waaronder die fasilitering van beroepsgesondheid en veiligheid.

Subprogram: Sekuriteit en fasiliteitebestuur					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie nakoming van die vereistes van die Wet op Nasionale Sleutelpunte, 1980 (Wet 102 van 1980)	Nuwe prestasie-aanwyser	92%	Behaal: 94%-nakoming van die vereistes van die Wet op Nasionale Sleutelpunte, 1980 (Wet 102 van 1980).	Afwyking: 2% 94% nakoming van die vereistes van die Wet op Nasionale Sleutelpunte, 1980 (Wet 102 van 1980).	Die afwyking is as gevolg van verbeterde doeltreffendheid.
Persentasie sekuriteits-ondersteuning voorsien aan staande komitees tydens toesigbesoeke volgens die goedgekeurde standaard-bedryfs-prosedure vir toesigbesoeke	Nuwe prestasie-aanwyser	70%	Behaal: 94%-sekuriteits-ondersteuning voorsien aan staande komitees tydens toesigbesoeke volgens die goedgekeurde standaard-bedryfs-prosedure vir toesigbesoeke.	Afwyking: 24% 94%-sekuriteits-ondersteuning voorsien aan staande komitees tydens toesigbesoeke volgens die goedgekeurde standaard-bedryfs-prosedure vir toesigbesoeke.	Die afwyking is as gevolg van verbeterde doeltreffendheid en die beskikbaarheid van personeel.
Registreer die WKPP se akkommodasievereistes op U-AMP teen die bepaalde sperdatum.	Nuwe prestasie-aanwyser	Registreer die WKPP se akkommodasievereistes op U-AMP teen die bepaalde sperdatum.	Behaal: Die WKPP se akkommodasievereistes ingedien op die U-AMP teen 30 Junie 2017.		
Getal beplande ontruimings-oefeninge voltooi.	Nuwe prestasie-aanwyser	1	Behaal: Een beplande ontruimings-oefening voltooi.		

Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Aantal kontaksessies met die Departement van Vervoer en Openbare Werke ten opsigte van die bestuur van die diensvlak-ooreenkoms.	Nuwe prestasie-aanwyser	8	Behaal: Agt kontaksessies met die Departement van Vervoer en Openbare Werke ten opsigte van die bestuur van die diensvlak-ooreenkoms is gehou.		

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Sekuriteit en fasiliteite-bestuur	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	4 491	4 305	186	3 987	3 779	208

3.2 Program 2: Geriewe en voordele vir Lede en politieke partye

3.2.1 Doel

Die doel van die program is om bemagtigende geriewe en voordele aan Lede en politieke partye te voorsien.

3.2.2 Kernfunksies

Die doel van hierdie program is om die betaling te bestuur van:

- lidmaatskapgelde vir parlementêre en verwante verenigings;
- staatsbydraes tot mediese fonds van voortgesette Lede;
- toelaes wat Lede vergoed vir uitgawes wat met amptelike reise, akkommodasie en telekommunikasie verband hou;
- kiesafdelingtoelaes vir politieke partye wat in die WKPP verteenwoordig word, om infrastruktuur in kiesafdelings te vestig en te onderhou om die belange van kiesers te dien;
- kiesafdelingtoelaes vir politieke partye wat in die WKPP verteenwoordig word om hul eie administratiewe infrastruktuur in die ruimtes van die WKPP te vestig en te onderhou; en
- voorwaardelike toelaes om Lede in staat te stel om programme in hul kiesafdelings te reël in die belange van toesig, wetgewing en openbare deelneming aan die WKPP.

3.2.3 Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwitte; subprogramme en strategiese doelwitte en prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte

Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwitte	Subprogram		Strategiese doelwitte	Prestasie-aanwysers vir strategiese doelwit
Om gesonde bestuur te bevorder en strategiese en korporatiewe ondersteuning te verbeter	2.1	Geriewe en voordele aan Lede (insluitend toelaes en bydraes)	Om dienste aan belanghebbendes te verbeter deur strategiese ondersteuning te voorsien en deur soomlose en sinergistiese korporatiewe en parlementêre prosesse en stelsels in werking te stel.	Digitalisering en modernisering van Ledsakediens.
	2.2	Steundienste vir politieke partye		

3.2.4 Opsomming van prestasies

Die WKPP is naby aan die behaling van sy doel van die inwerkingstelling van 'n geïntegreerde stelsel vir menslike hulpbronne, finansies en die voorsieningskanaal in die jaar onder oorsig. Dié stelsel sal in gebruik geneem word in die eerste kwartaal van die 2018/19-boekjaar en sal aandag gee aan die meeste van die uitdagings wat die WKPP ervaar het wat dienslewering aan Lede betref.

Dertien Lede het in April 2017 gegradueer van die Wits- gegradueerde program in bestuur en leierskap. Sommige van die Lede het gekies om voort te gaan met die nagraadse program en het in die huidige jaar klasse by Wits bygewoon.

Wat waardetoevoegende dienste betref, is 'n Gesondheidsdag vir lede in Augustus 2017 gereël. Voorts het die WKPP opleiding in projekbestuur en tegnologie moontlik gemaak.

3.2.5 Jaarlikse prestasie

Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasies

Prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte

Program 2: Geriewe vir Lede en politieke partye					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Digitalisering en modernisering van Ledsake-dienste	Behaal: Toename in e-eise ingedien en selfoon-kommunikasie-dienste geaktiveer.	Inwerkingstelling van OHB.	Nie behaal nie: 98%-voltooing. Fase 3: Mylpale 3, 4, 5 en 6 behaal.	Afwyking: -2% Beplande inwerkingstelling geskeduleer vir Oktober 2017. Werklike inwerkingstelling April 2018.	Hersiene projekplan het 1 Oktober 2017 as aktiveringsdatum gehad, met 'n maand van hande hou. Verdragings was weens twee beduidende kwessies:

				Afwyking: -2% Mylpale 7 en 8 moet nog voltooi word.	1) Hulpbronbeperkings by die verskaffer het tot 'n aanvanklike vertraging gelei; en 2) Nienakoming deur die verskaffer wat derdeparty-hulpbronne betref het meegebring dat die projek vir twee maande uitgestel is.
--	--	--	--	---	--

Prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasies

3.2.5.1 Subprogram: Geriewe en voordele vir Lede

Die doel van hierdie subprogram is om die betaling te bestuur van:

- lidmaatskapgelde vir parlementêre en verwante verenigings;
- staatsbydraes tot mediese fonds van voortgesette Lede; en
- maak dit moontlik dat toelaes Lede vergoed vir uitgawes wat met amptelike reise, akkommodasie en telekommunikasie verband hou.

Subprogram: Geriewe en voordele vir Lede					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie implementering van geskeduleerde opleidingsprogramme per jaar vir Lede	Behaal: 100% implementering van geskeduleerde opleidingsprogramme per jaar vir Lede.	80%	Behaal: 100% implementering van geskeduleerde opleidingsprogramme per jaar vir Lede	Afwyking: 20% Alle opleidingsprogramme wat vir Lede geskeduleer is, is geïmplementeer. Wits: 4 tot 8 Desember 2017 Wits: 15 tot 19 Januarie 2018 Projekbestuur: 22 tot 25 Januarie 2018 Tegnologie: 26 Januarie 2018.	Die afwyking is as gevolg van verbeterde doeltreffendheid.

Persentasie van eise (elektronies ingedien en voldoen aan die vereistes van die Ledegeriewe-handleiding) verwerk	Behaal: 100% van eise (elektronies ingedien en voldoen aan die vereistes van die Ledegeriewe-handleiding) verwerk. Al 18 elektroniese eise wat ontvang is, is verwerk.	100%	Behaal: Geen elektroniese eise is egter ontvang in die tydperk onder oorsig nie.	Afwyking: Geen elektroniese eise is ontvang nie.	Eise word verwerk soos en wanneer dit ontvang word.
--	---	------	--	--	---

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Geriewe en voordele vir Lede	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder-besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	7 680	6 341	1 339	7 233	6 030	1 203

3.2.5.2 Subprogram: Ondersteuningsdienste aan politieke partye

Die doel van hierdie subprogram is om die betaling te bestuur van:

- kiesafdelingtoelaes wat politieke partye verteenwoordig in die WKPP in staat stel om infrastruktuur in kiesafdelings te vestig en onderhou om die belange van kiesers te dien;
- sekretariële toelaes wat politieke partye verteenwoordig in die WKPP in staat stel om hul eie administratiewe infrastruktuur binne die distrikte van die WKPP te vestig en te onderhou; en
- voorwaardelike toelaes wat Lede in staat stel om programme in hul kiesafdelings te reël in die belang van toesig, wetgewing en openbare deelname aan die WKPP.

Subprogram: Ondersteuningsdienste aan politieke partye					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Getal werksdae ná ontvangs van vereiste dokumente ingevolge die Ledegeriewe-handleiding om oordrag-betalings te verwerk	Behaal: Oordrag-betalings verwerk binne 7 werksdae ná ontvangs van vereiste dokumente ooreenkomstig die Ledegeriewe-handleiding.	7	Behaal: Oordrag-betalings verwerk binne 7 werksdae ná ontvangs van vereiste dokumente ingevolge die Ledegeriewe-handleiding.		

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Ondersteu- ningsdienste aan politieke partye	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	40 185	40 185	-	37 005	37 04	1

3.3 Program 3: Parlementêre dienste

3.3.1 Doel

Die doel van hierdie program is om doeltreffende prosedurele en verwante ondersteuning aan die Huis en komitees te lewer om openbare deelname moontlik te maak.

3.3.2 Kernfunksies

- Lewer effektiewe prosedurele en verwante ondersteuning aan die Huis en komitees om toesig oor die provinsiale uitvoerende owerheid moontlik te maak en verantwoordbaarheid te verseker.
- Lewer openbare opvoedingsprogramme en administratiewe ondersteuning om openbare deelname aan die wetgewende en ander prosesse van die WKPP moontlik te maak.

3.3.3 Strategiese uitkomsgeoriënteerde doelwitte; subprogramme en strategiese doelwitte en prestasie-aanwysers van strategiese doelwitte

Strategiese uitkoms- georiënteerde doelwitte	Subprogram		Strategiese doelwitte	Prestasie-aanwysers vir strategiese doelwit
Om doeltreffende prosedurele en verwante ondersteuning te lewer aan Lede, komitees en die Huis om wet te maak, toesig te hou en openbare betrokkenheid moontlik te maak	3.1	Ondersteuning vir Raadswerksaamhede	Om doeltreffende en tydige prosedurele en verwante ondersteuning te verbeter.	Jaar-tot-jaar-persentasie nakoming van SBP's vir Raadswerksaamhede en komitees en prosedurele ondersteuning van alle beplande sittings en komitee-vergaderings
	3.2	Komitee-ondersteuning (sluit staande komitees in)		
	3.3	Openbare opvoeding en uitreik		
	3.4	Hansard en taaldienste		

3.3.4 Opsomming van prestasies

Ondersteuning vir Raadswerksaamhede

Die program kan die volgende belangrike prestasies vir die verslagtydperk rapporteer:

In die tydperk onder oorsig het die Huis vir 26 voltallige sittings vergader, wat 90 uur en 15 minute van debattering en beraadslagings ingesluit het. Die administrasie het soomlose ondersteuning gebied, wat ingesluit het die bereiding van die relevante Huisstukke; die bereiding van roetinegidse; en prosedurele advies indien nodig. Die uitset van prosedurele ondersteuning het ingesluit vier kwartaalike verslae; die opstelling, produksie en uitdeel van 230 Huisstukke; en die bereiding van 26 prosedurele gidse vir voorsittende beamptes. Die bestuur het die gehalte van die uitset van prosedurele ondersteuning verseker.

Ten opsigte van prosedurele advies is altesame 129 instansies en/of uitsette van prosedurele advies aan voorsittende beamptes en Lede voorsien, volgens die standaardvereiste of in antwoord op versoeke. Dit het ingesluit oorwoë beslissings wat vir die voorsittende beamptes berei is; opgeneemde advies oor

prosedurele sake wat volgens roetine aan voorsittende beamptes voorsien is; en advies en leiding oor prosedurele sake wat volgens roetine aan Lede of by vergaderings van interne komitees voorsien is.

Die Huis het altesame 275 beskrywingspunte in die tydperk onder oorsig goedgekeur. Ook in hierdie tydperk is altesame agt wetsontwerpe in die Provinsiale Parlement voorgestel, waarvan vyf afgehandel en as wette aanvaar is.

Die tabel hier onder weerspieël verskillende aktiwiteite van die Huis en statistiese inligting oor sekere van die uitsette wat met ondersteuning van Raadsittings verband hou:

Aktiwiteit	Totaal
Interpellasies gedebatteer	36
Vrae verwerk vir mondelinge beantwoording	151
Vrae verwerk vir skriftelike beantwoording	255
Speaker se debatte	4
Geleenthede vir vrae aan die Premier sonder kennisgewing	9
Vrae vir bespreking gedebatteer	5
Kwessies van dringende openbare belang gedebatteer	1
Notules van verrigtinge	26
Gepubliseerde aankondigings, tertafelleggings en komiteeverslae	103

Hersiening van reëls

Die Reëlskomitee het 'n ad hoc-komitee onder leiding van die Adjunkspeaker aangestel om die hersiening van reëls te behartig. Die ad hoc-komitee is ondersteun deur die parlementêre administrasie. Die ad hoc-komitee het vier keer vergader in die tydperk onder oorsig en aansienlike vordering gemaak met die hersiening van reëls. Sodra dit voltooi is, sal die verslag van die Reëlskomitee deur politieke partye bespreek word. Sodra konsensus bereik is, sal die reëls gewysig word soos ooreengekom.

Komitee-ondersteuning

Die program het die volgende opmerklike prestasie vir die verslagtydperk gerapporteer:

Die komitee-afdeling het sy jaarlikse prestasieteikens en lewermare behaal wat vir die 2017/18-boekjaar gestel is. Die afdeling sluit komitee-ondersteuning en navorsing in. Dit het suksesvol gevestig ten opsigte van die WKPP se strategies georiënteerde doelwitte van die lewering van doeltreffende prosedurele en verwante ondersteuning aan Lede, komitees en die Huis in die maak van wette, toesighouding en die fasilitering van openbare betrokkenheid.

Ten opsigte van die maak van wetgewing is die wetgewende proses toegepas en het goed gevorder, wat die uitset van goeie en regverdige wette verseker het. Staande komitees het provinsiale en NRP (artikel 76)-wetgewing onder die loep geneem. Sekere komitees het in hul program 'n monitoringmeganisme ingesluit wat toesig hou oor die inwerkingstelling van provinsiale wetgewing. Dit het waardevol geblyk te wees en die bedoeling daarvan is om hierdie toesigmeganisme in daaropvolgende jare na nog staande komitees uit te brei. In die jaarlikse verslagdoeningstydperk het die Staande Komitee oor Gemeenskapsveiligheid die inwerkingstelling van die Wes-Kaapse Drankwet, 2008 (Wet 4 van 2008), en die Wes-Kaapse Wet op Gemeenskapsveiligheid, 2013 (Wet 3 van 2013), gemonitor. Die Staande Komitee oor Gemeenskapsontwikkeling het die inwerkingstelling van die Wes-Kaapse Wet op Gesondheidsfasiliteitsrade en -komitees, 2016 (Wet 4 van 2016), gemonitor.

Die programme van staande komitees het hul aandag gefokus op die toesig- en verantwoordbaarheidsiklus, waaronder begrotingstoesig, kwartaallike en jaarlikse verslae van

departemente van die provinsiale regering en hul onderskeie entiteite, toesigbesoeke en die maak van wette. Hulle het ook die lede van die provinsiale uitvoerende raad verantwoordelik gehou deur toesig vol te hou oor die uitoefening van die provinsiale uitvoerende owerheid, waaronder die inwerkingstelling van toesig en voortgesette verbetering van die fasilitering van openbare betrokkenheid.

Aangaande prosedurele ondersteuning is die staande komitees voorsien van gehalte- prosedurele ondersteuning, spesifiek wat betref prosedurele advies aan voorsitters van komitees in die tydperk onder oorsig.

Die administratiewe ondersteuningsdienste vir komitees, navorsing en die NRP was van 'n goeie standaard en gehalte.

'n Beskrywing van aktiwiteite wat die komitees in die 2017/18-boekjaar behaal het, verskyn in die tabel hier onder. Dit sluit die volgende komitees uit: Reëlskomitee, Voorsittersforum, Gedragskomitee en Tugkomitee.

Aktiwiteit	Totaal
Getal komitee-aktiwiteite gehou	254
Getal openbare verhore gehou	63
Getal toesigbesoeke onderneem	24
Getal groepsbesoeke onderneem	2
Getal provinsiale wette gemonitor wat inwerkingstelling betref	3

Staannde komitees het ses Wes-Kaapse wetsontwerpe en vyf NRP-wetsontwerpe oorweeg en verwerk. Vyf provinsiale en twee NRP-wetsontwerpe is afgehandel. Daar was effektiewe betrokkenheid by die publiek en ander belangstellende belanghebbendes in die oorweging van dié wetsontwerpe.

Navorsingseenheid

Die 2017/18-boekjaar het aansienlike hulpbronnuitdagings ingehou omdat die Navorsingseenheid net twee werknemers (navorser en senior navorser) gehad het. Dit het 'n impak gemaak op die algemene keuse van die sikliese analise-resultate wat gedek kon word. Die twee vakante navorserposte is in die tweede deel van 2017 gevul. Die bykomende personeel het 'n positiewe bydrae gelewer tot 'n meer stabiele navorsingseenheid en die eenheid in staat gestel om alle reaktiewe navorsingsversoeke te voltooi en om die fokus op sikliese navorsing te hervat.

Die navorsingseenheid het gehalte-ondersteuning aan die lede van die staande komitees gelewer in verband met reaktiewe, sikliese en proaktiewe navorsingsdienste. Die navorsingseenheid het al sy teikens vir die tydperk onder oorsig behaal. Altesame 23 navorsingsuitsette is in die verslagdoeningstydperk geproduseer, naamlik 9 reaktief, 12 siklies en 2 proaktief.

Aan die einde van die boekjaar was die navorsingseenheid en die Afdeling Menslike Hulpbronne nog in besprekings gewissel om 'n pasgemaakte opleidingskursus te ontwikkel om die gehalte van sikliese navorsingsuitsette te verbeter.

Openbare Opvoeding en Uitreik

Die program kan die volgende noemenswaardige prestasie rapporteer vir die 2017/18-verslagdoeningstydperk:

Wat Openbare Opvoeding en Uitreik betref het die WKPP steeds geleenthede vir die publiek bevorder om toegang te kry tot en deel te neem aan sy wetmaking- en toesigprosesse. Dit word gedoen deur

betrokkenheid by voorverhore, wetgewende opvoedingsinisiatiewe en betrokkenheid by werklike verhore. Die WKPP sal voortgaan om responsief te wees op ander openbare uitreik-aktiwiteite wat die wetgewende sektor koördineer, waaronder sektorale parlemente en gedenkgeleenthede.

Die tabel hier onder weerspieël verskillende openbare opvoedingsinisiatiewe wat in die tydperk onder oorsig aangevoer en ondersteun is:

Openbare opvoedingsaktiwiteit	Totaal
Getal wetgewende opvoedingswerkwinkels gehou en inligtingsessies om ander geleenthede te ondersteun	69
Getal openbare verhore ondersteun en petisieopvoedingwerkwinkels gehou	18
Spesiale WKPP- wetgewende opvoedingswerkwinkels ter ondersteuning van die Begrotingskomitee en Skoor: begrotingsiklus (1) en jaarverslae (2)	2
Getal geleenthede van die Nasionale Parlement of LSS ondersteun of geïmplementeer: Jeugparlement, 20ste herdenking van die Grondwet, Skolekompetisie	3
CWP-programme gehou: Vrouedialoog en 16 dae van aktivisme teen die misbruik van vroue en kinders	2
Getal gedenkgeleenthede: Erfenisdag, MIV-en-vigsbewustheidsprogram	2

Petisies

Die petisieproses word gelei deur die Wet op Petisies en petisieregulasies. Die OOU-afdeling administreer die petisieproses op 'n manier wat voldoen aan die voorafgaande wetgewing. 'n Hersiening van die regulasies sal moontlik aandag gee aan die bekommernisse aangaande die omslagtige aard van die registrasie van 'n petisie.

In die 2017/18-boekjaar het die OOU-afdeling drie petisies ontvang wat aan die petisieregulasies voldoen het. Die petisies is aan die Staande Komitee oor Petisies voorgelê.

Hansard en taaldienste

Die program het die volgende noemenswaardige prestasies vir die verslagdoeningstydperk gerapporteer:

Hansarddienste het vir dié tydperk behels die opname, transkripsie en publikasie van die onhersiene en finale hersiene rekord van verrigtinge van al 26 sittings van die Huis binne die voorgeskrewe tydraamwerke en in ooreenstemming met die DVO. Altesame sewe Hansard-boeke (volumes 2 tot 8 – vierde sessie) is voltooi en gepubliseer in dié tydperk.

Die taaldienste-afdeling het toegesien dat die altesame 230 Huisstukke gepubliseer en volledig vertaal is sodat dit in al drie amptelike tale beskikbaar is. Tolkdienste is gelewer vir die 229 Huissittings en bevestigde komiteevergaderings tesame. Ten einde 'n verbetering in die gehalte en standaardisering van taalgebruik moontlik te maak, is die volgende dokumente bygewerk:

- Tweetalige lys van nasionale wette;
- Tweetalige terminologielys;
- Stylgidse vir Afrikaans en Engels; en
- Drietalige lys van provinsiale wette.

Om te verseker dat die tolkdienste ten alle tye beskikbaar is, is vyf bykomende tolke by die databasis gevoeg.

3.3.5 Jaarlikse prestasie

Prestasie-aanwysers vir strategiese doelwitte, prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasies

Prestasie-aanwysers vir strategiese doelwitte

Program 3: Parlementêre dienste					
Prestasie-aanwyser van strategiese doelwit	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Jaar-tot-jaar-persentasie nakoming van SBP's vir Raadswerk-saamhede en komitees, en prosedurele en verwante ondersteuning van alle beplande sittings en komitee-vergaderings	Behaal: 99,52% jaar-tot-jaar-persentasie nakoming van SBP's vir Raadswerk-saamhede en komitees, en prosedurele en verwante ondersteuning van alle beplande sittings en komitee-vergaderings. 100% ten opsigte van Raadswerk-saamhede; 98,8% ten opsigte van komitee-ondersteuning; en 99,75% ten opsigte van Hansard en taaldienste.	99%	Nie behaal nie: 83% jaar-tot-jaar-persentasie nakoming van SBP's vir Raadswerk-saamhede en komitees, en prosedurele en verwante ondersteuning van alle beplande sittings en komitee-vergaderings. 100% ten opsigte van Raadswerk-saamhede; 100% ten opsigte van komitee-ondersteuning; en 50% ten opsigte van Hansard en taaldienste.	Afwyking: -16% Die aanbevelings wat na vore kom uit eksterne gehalte-assesserings van tolkdienste en vertalingsdienste is nie uitgevoer nie.	Die aanbevelings van eksterne gehalte-assesserings van tolkdienste sal uitgevoer word in die eerste kwartaal van 2018/19. Die eksterne assesserings van vertalingsdienste sal gedoen word in die tweede kwartaal van 2018/19 en die aanbevelings sal van die derde kwartaal in werking gestel word.
Getal jaar-op-jaar-toenames van beplande opvoedings-inisiatiewe om openbare deelname aan die wetgewende en ander prosesse van die Parlement te verbeter	Behaal: 37,88% 91 opvoedings-inisiatiewe uitgevoer.	69	Behaal: 70 opvoedings-inisiatiewe uitgevoer ooreenkomstig die jaarprogram.	Afwyking: 1 Een meer opvoedings-inisiatief uitgerol as wat beplan is.	Die bykomende opvoedkundige program is as gevolg van die 20ste herdenking van die Grondwet se gebeure in 2017.

Prestasie-aanwysers, beplande teikens en werklike prestasies

3.3.5.1 Subprogram: Ondersteuning vir Raadswerksaamhede

Die doel van hierdie subprogram is om prosedurele advies en administratiewe ondersteuning vir die sittings van die Huis te lewer.

Subprogram: Ondersteuning vir Raadswerksaamhede					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie van prosedurele ondersteuningsdienste gelewer ingevolge die standaard-bedryfs-prosedure van alle beplande Raadswerksaamhede soos volgens goedgekeurde parlementêre program	Behaal: 100% van prosedurele ondersteuningsdienste aan alle beplande Raadswerksaamhede volgens goedgekeurde parlementêre program gelewer. Altesame 194 dokumente in die vorm van Huisstukke, wetsontwerpe, wette en ander dokumente is verwerk ter ondersteuning van Raadswerksaamhede ooreenkomstig die vereistes van die SBP.	100%	Behaal: 100% van prosedurele ondersteuningsdienste aan alle beplande Raadswerksaamhede volgens goedgekeurde parlementêre program gelewer. Altesame 229 dokumente in die vorm van Huisstukke, wetsontwerpe, wette en ander dokumente is verwerk ter ondersteuning van Raadswerksaamhede ooreenkomstig die vereistes van die SBP.		
Persentasie van prosedurele advies op versoek aan voorsittende beamptes en Lede gelewer	Behaal: 100% prosedurele advies op versoek aan voorsittende beamptes en Lede gelewer. Van altesame 68 versoeke en vereistes vir prosedurele advies-ondersteuning deur Lede en voorsittende beamptes is alles geproduseer en voorsien ooreenkomstig die SBP-vereistes.	100%	Behaal: 100% prosedurele advies op versoek aan voorsittende beamptes en Lede gelewer. Van altesame 129 versoeke en vereistes vir prosedurele advies-ondersteuning deur Lede en voorsittende beamptes is alles geproduseer en voorsien ooreenkomstig die SBP-vereistes.		

Getal werksdae ná 'n sitting gebruik om Huisbesluite aan derde partye ooreenkoms- stig die goedgekeurde SBP oor te dra.	Behaal: 15 werksdae ná 'n sitting gebruik om Huisbesluite aan derde partye oor te dra. Van altesame 241 beskrywings- punte wat die Huis goedgekeur het, is almal op verskillende maniere binne die tydlyn van 15 dae ooreenkoms- tig die SBP aan derde partye oorgedra.	15	Nie behaal nie	Van altesame 275 beskrywings- punte wat die Huis goedgekeur het, is 241 op verskillende maniere binne die tydlyn van 15 dae ooreenkoms- tig die SBP aan derde partye oorgedra.	Beskrywings- punte is gekorrigeer en oorgedra ná 15 dae.
<u>Strategie om terreine van onderprestasie te oorkom</u> <i>Getal werksdae geneem ná 'n sitting om Huisbeskrywingspunte aan derde partye oor te dra ooreenkoms- stig die goedgekeurde SBP.</i> Die register sal gereeld gemonitor word om te verseker dat beskrywingspunte binne die goedgekeurde tydperk van 15 dae oorgedra word.					

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Onder- steuning vir Raadswerk- saamhede	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	3 046	2 892	154	2 602	2 536	66

3.3.5.2 Subprogram: Komitee-ondersteuning

Die doel van hierdie program is om die volgende te lewer:

- prosedurele advies en administratiewe ondersteuning aan die komitees; en
- ondersteuning met relevante parlementêre navorsing aan Lede, komitees, senior bestuur en voorsittende beamptes.

Subprogram: Komitee-ondersteuning					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie van komitee-ondersteuning ooreenkomstig die goedgekeurde standaard-bedryfs-prosedure vir komitees aan alle beplande komitee-vergaderings gelewer in navolging van die goedgekeurde parlementêre program	Behaal: 97,59% van komitee-ondersteuning ooreenkomstig die goedgekeurde SBP vir komitees aan alle beplande komitee-vergaderings volgens die goedgekeurde program gelewer. Van altesame 83 verslae wat in dié tydperk verwerk is, is 81 verwerk ooreenkomstig SBP-vereistes.	97%	Behaal: 100% van komitee-ondersteuning ooreenkomstig die goedgekeurde SBP vir komitees aan alle beplande komitee-vergaderings volgens die goedgekeurde program gelewer. Van altesame 103 verslae wat in dié tydperk verwerk is, is 103 verwerk ooreenkomstig SBP-vereistes.	Afwyking: 3%	Die afwyking is as gevolg van verbeterde doeltreffendheid.
Persentasie van aangevraagde navorsings-dienste aan komitees, senior bestuur en voorsittende beamptes ooreenkomstig die goedgekeurde standaard-bedryfs-prosedure vir komitees gelewer.	Behaal: 100% van aangevraagde navorsings-dienste ooreenkomstig die goedgekeurde SBP vir komitees gelewer. Van altesame 9 navorsings-versoeke wat ontvang is, is al 9 voltooi en ingedien ooreenkomstig SBP-vereistes.	100%	Behaal: 100% van aangevraagde navorsings-dienste ooreenkomstig die goedgekeurde SBP vir komitees gelewer. Van altesame 9 versoeke om navorsing ontvang, is al 9 voltooi en ooreenkomstig die SBP-voorskrifte voorgelê.		

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Komitee- ondersteuning	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	14 163	14 044	119	13 031	12 270	761

3.3.5.3 Subprogram: Openbare Opvoeding en Uitreik

Die doel van die subprogram is om openbare deelname en openbare opvoeding moontlik te maak.

Subprogram: Openbare Opvoeding en Uitreik					
Prestasie- aanwyser	Werklike prestasië 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasië 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasië vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Jaarlikse opvoedingsprogram oor die prosesse van wetgewing, toesig, openbare deelname en petisies teen 28 Februarie 2018 opgestel.	Behaal: Jaarlikse opvoedingsprogram teen 31 Maart 2017 vir 2017/18 opgestel.	Jaarlikse opvoedingsprogram opgestel (2018/19).	Behaal: Jaarlikse opvoedingsprogram oor die prosesse van wetgewing, toesig, openbare deelname en petisies teen 28 Februarie 2018 opgestel.		
Hersien opvoedingsleerplan oor die prosesse van wetgewing, toesig, openbare deelname en petisies teen 31 Maart 2018.	Behaal: Opvoedingsleerplan teen 31 Maart 2017 hersien.	Opvoedingsleerplan hersien.	Hersien: Opvoedingsleerplan oor die prosesse van wetgewing, toesig, openbare deelname en petisies teen 31 Maart 2018 hersien.		
Getal opvoedingsinisiatiewe volgens jaarprogram uitgerol.	Behaal: 91 opvoedingsinisiatiewe uitgerol ooreenkomstig die jaarprogram en in antwoord op versoeke van die interne wetgewende komitee en program van die hoëvlakpaneel.	69	Behaal: 70 opvoedingsinisiatiewe volgens jaarprogram uitgerol.	Afwyking: 1 Een meer opvoedingsinisiatief uitgerol as wat beplan is.	Die bykomende opvoedingsprogram is die gevolg van die 20ste herdenking van die Grondwetgebeure in 2017.

Subprogram: Openbare Opvoeding en Uitreik					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Getal bestaande opvoedings-materiale hersien	Behaal: Twee bestaande items opvoedkundige materiaal is hersien: - Bestaande jaarverslag-inligtingstuk hersien en verbeter; en - Hersien inhoud van bestaande audio-visuele opvoedings-materiaal en beveel verbeterings aan.	2	Behaal: Twee bestaande items opvoedkundige materiaal is hersien: 16 dae van aktivisme; en - Die Begrotings-proses		
Getal nuwe items van opvoedings-materiale ontwikkel	Behaal: Twee nuwe items van opvoedings-materiale ontwikkel: - Begryp die parlementêre toesigsiklus; en - Toesigrol van WKPP se staande komitees se inligting	2	Behaal: Twee nuwe items van opvoedings-materiaal ontwikkel: - Plakkaat oor regte en verantwoordelike; en - Mense-regtedag-inligtingstuk		
Persentasie van petisies ooreenkomstig relevante wetgewing verwerk	Behaal: Twee onvol-doende voorleggings ontvang en 100% verwerk ooreenkomstig die betrokke petisies-wet-gewing.	100%	Behaal: Drie petisies ontvang en geadmini-streer. Petisies aangestuur na die betrokke staande komitee.		

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogrambesteding

Openbare Opvoeding en Uitreik	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	4 071	4 228	-157	3 872	3 866	6

3.3.5.4 Subprogram: Hansard en Taaldienste

Die doel van die subprogram is om die lewering van woordelike verslae van die werksaamhede van die Huis te bestuur en tolk- en vertaaldienste te lewer.

Veranderings aan beplande teikens

Geen veranderings is aan hierdie subprogram se prestasie-aanwysers of teikens in die verslagtydperk aangebring nie.

Subprogram: Hansard en Taaldienste					
Prestasie- aanwyser	Werklike prestasië 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasië 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasië vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
Persentasie van aanbevelings geïmplementeer wat aanvaar is en uit eksterne beoordelings van tolkdienste gespruit het	Behaal: 100% van aanbevelings geïmplementeer wat aanvaar is en uit die eksterne beoordelings van vertaaldienste gespruit het. Van altesame vyf aanbevelings wat uit eksterne beoordelings van Xhosa-tolkdienste gespruit het, is vyf geïmplementeer om die instandhouding van aanvaarbare standaarde te verseker.	96%	Nie behaal nie	Afwyking: -100%.	Die opname oor die gehalte van tolkdienste is gehou aan die einde van Maart 2018. Aanbevelings sal geïmplementeer word in die eerste kwartaal van 2018/19.
Persentasie van aanbevelings geïmplementeer wat aanvaar is en uit die eksterne beoordelings van vertaaldienste gespruit het.	Behaal: 100% van aanbevelings geïmplementeer wat aanvaar is en uit die eksterne beoordelings van vertaaldienste gespruit het.	96%	Nie behaal nie	Afwyking: -100%.	Weens beperkte tyd is geen eksterne beoordeling van vertaaldienste gedoen nie.

Subprogram: Hansard en Taaldienste					
Prestasie-aanwyser	Werklike prestasie 2016/17	Beplande teiken 2017/18	Werklike prestasie 2017/18	Afwyking van beplande teiken tot werklike prestasie vir 2017/18	Kommentaar op of redes vir afwykings
	Van altesame vyf aanbevelings wat uit eksterne beoordelings van Afrikaanse vertaaldienste gespruit het, is vyf geïmplementeer om die instandhouding van aanvaarbare standaarde te verseker.				Eksterne beoordeling van vertaaldienste sal in die tweede kwartaal van 2018/19 gedoen word en die aanbevelings sal vanaf die derde kwartaal geïmplementeer word.
Persentasie beskikbaarheid van amptelike Huisstukke wat in al drie amptelike tale van die provinsie vertaal is	Behaal: 99% beskikbaarheid van amptelike Huisstukke wat in al drie amptelike tale van die provinsie vertaal is. Van die altesame 210 Huisstukke wat in dié tydperk gepubliseer is, is 208 volledig vertaal in al drie amptelike tale en beskikbaar gestel met die publikasie van die oorspronklike brondokument.	97%	Behaal: 100% beskikbaarheid van amptelike Huisstukke in al drie amptelike tale van die provinsie. Van die altesame 230 Huisstukke wat in dié tydperk gepubliseer is, is 230 volledig vertaal in al drie amptelike tale en beskikbaar gestel met die publikasie van die oorspronklike brondokument.	Afwyking: 3%	Die afwyking is as gevolg van verbeterde doeltreffendheid.
Persentasie beskikbaarheid van tolkdienste vir die Huis en komitees indien bevestig	Behaal: 100% beskikbaarheid van tolkdienste vir die Huis en komitees indien benodig. Van die altesame 198 vergaderings in die tydperk is almal van tolkdienste voorsien.	100%	Behaal: 100% beskikbaarheid van tolkdienste vir die Huis en komitees indien benodig. Van die altesame 228 vergaderings in die tydperk is almal van tolkdienste voorsien.		

Getal kontak- vergaderings met diens- verskaffer gehou om te verseker dat Hansard- dienste gelewer voldoen aan die diensvlak- ooreenkoms en dat afwykings aandag kry	Behaal: 12 kontak- vergaderings is met die diensverskaffer gehou om te verseker dat dienste gelewer aan diensvlak- ooreenkoms voldoen volgens tydlyne en spesifikasies, byvoorbeeld opnames van Huissittings, transkripsie en publikasie van verrigtinge, en die produksie en publikasie van Hansard- boeke.	12	Behaal: 12 kontak- vergaderings is met die diensverskaffer gehou om te verseker dat dienste gelewer aan diensvlak- ooreenkoms voldoen volgens tydlyne en spesifikasies, byvoorbeeld opnames van Huissittings, transkripsie en publikasie van verrigtinge, en die produksie en publikasie van Hansard- boeke.		
--	---	----	---	--	--

Subprogrambesteding

Hansard en Taaldienste	2017/18			2016/17		
	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding	Finale toewysing	Werklike besteding	Oor- of onder- besteding
	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000	R'000
Totaal	3 748	3 641	107	3 809	2 807	2

4. Oordragbetalings

4.1 Oordragbetalings aan organisasies sonder winsoogmerk

Naam van ontvanger	Doel waarvoor die geld ontvang is	Nakoming van artikel 35(1) van die WFBPPW	Bedrag oorgedra	Bedrag deur die entiteit bestee
Demokratiese Alliansie	Verkose politieke party om sy grondwetlike en wetgewende mandaat na te kom.	Ja	R24 283 115,54	R24 283 115,54
African National Congress	Verkose politieke party om sy grondwetlike en wetgewende mandaat na te kom.	Ja	R13 300 127,12	R13 300 127,12
African Christian Democratic Party	Verkose politieke party om sy grondwetlike en wetgewende mandaat na te kom.	Ja	R1 335 117,85	R1 335 117,85
Ekonomiese Vryheidsvegters	Verkose politieke party om sy grondwetlike en wetgewende mandaat na te kom.	Ja	R1 266 238,22	R1 266 238,22

5. Skenkersgeld

Die WKPP het nie enige nuwe skenkersfinansiering in die 2017/18-boekjaar ontvang nie.

5.1 Skenkersgeld van vorige jaar

In November 2011 het die WKPP 'n bedrag van R2 709 000 van die Ondersteuningsprogram van die Wetgewende Sektor ontvang vir die implementering van die beleid en strategiese raamwerk van die Suid-Afrikaanse Wetgewende Sektor. Met ingang van 31 Maart 2018 het die WKPP R1 973 514,01 in sy skenkersfinansieringsbankrekening ontvang, wat die surplusgeld, rente ontvang en bankkoste insluit.

6. Kapitaalbelegging

6.1 Kapitaalbelegging, onderhoud en batebestuursplan

Ter voorbereiding vir maandelikse injaarmonitering voorsien Voorsieningskanaalbestuur besonderhede in verband met oop bestellings, hangende kontrakte, uitstaande betalings en diensstandaardverslae om 'n betekenisvolle injaarmoniteringsproses te bevorder. In dié proses word lynfunksies ondervra deur die onderskeie adjunksekretarisse (korporatief en prosedureel) ten opsigte van vooruitskattings om te verseker dat besteding regdeur die fiskale tydperk in ooreenstemming met die begroting gebring word.

Die WKPP se VKB het 'n eksterne batetelling en waardering gedoen ter voorbereiding vir AARP-nakoming. Dié proses het voorts uitgeloop op die voltooiing van 'n batebestuursbeleid wat in ooreenstemming is met AARP.

Die toestand van die bates wissel soos volg:

- Rekenaartoerusting – goeie toestand. Die jongste verfrissing van IKT-toerusting (lessenaarrekenaars) is in die vierde kwartaal van die 2017/18-boekjaar gedoen;
- Meublement – skaflike toestand; dit word gewoonlik tot die uiterste van die gebruikswaarde daarvan benut, en indien moontlik word die gebruikswaarde verleng om te verseker dat waarde vir geld ten opsigte daarvan behaal word; en
- Ten opsigte van toerusting, is oudiovisuele toerusting in Maart 2018 verfris.

1. Inleiding

Die WKPP besef dat behoorlike risikobestuur en doeltreffende interne beheermaatreëls onmisbaar is vir goeie bestuur en goeie regering. Daarom is die WKPP verbind tot die handhawing van die hoogste standaarde van bestuur en beskou goeie bestuur as fundamenteel vir die bestuur van staatsgeld en hulpbronne. Die WKPP het strukture in plek om sy hulpbronne, wat deur die belastingbetaler befonds word, doeltreffend, bekwaam en ekonomies te gebruik.

2. Risikobestuur

Die inwerkingstelling van Ondernemingsrisikobestuur (ORB), ingevolge artikel 7(c) van die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers (WFBPPW), 2009, en die Nasionale Tesourie se Risikobestuursraamwerk vir die Openbare Sektor (NTRBROS), is die verantwoordelikheid van die Rekenpligtige Beampte (RB) vir die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement (WKPP).

Die WKPP het ook 'n ORB-beleid aanvaar, wat op 30 Maart 2016 goedgekeur is en wat die instelling se algemene bedoeling ten opsigte van ORB uiteensit.

Die WKPP het voorts 'n ORB-strategie en ORB-inwerkingstellingsplan aanvaar, wat jaarliks hersien word en wat die RB op 12 April 2017 goedgekeur het. Die ORB-strategie en -inwerkingstellingsplan het uitvoering gegee aan die WKPP se ORB-beleid, wat die institusionele beleid ten opsigte van risikobestuur uiteensit.

Die WKPP het die risiko's wat 'n impak op die behaling van sy doelwitte kon gehad het, op 'n strategiese, operasionele en projekrisikovlak geassesseer. Hierdie risiko's is geprioritiseer op grond van hul waarskynlikheid en impak (inherent en residueel) op die WKPP se doelwitte. Nuwe of ontluikende risiko's is in die kwartaallikse hersieningsproses geïdentifiseer.

Die WKPP het 'n ten volle funksionele ORB-komitee wat die RB bystaan in die uitvoering van sy verantwoordelikhede ten opsigte van risikobestuur. Die komitee is werksaam ingevolge 'n opdrag. Die ORB-komitee het kwartaalliks vergader en beraadslaag oor die strategiese, operasionele en projekrisiko's wat die gewenste toleransievlakke oorskry het, en verdere stappe by risikobesitters aanbeveel om die risiko's te verminder tot binne die gewenste toleransieperke.

Die Ouditkomitee is van kwartaallikse ORB-verslae voorsien om hul mandaat van onafhanklike toesig ten opsigte van die risikobestuurstelsel van die WKPP uit te voer. Die Ouditkomitee evalueer die risikobestuursproses ten opsigte van kwartaallikse vordering teenoor die jaarlikse ORB-strategie en die strategiese, operasionele en projekrisiko's waarvoor die instelling te staan kom. Die Ouditkomitee se toesig is op dié risiko's toegespits (strategiese, operasionele of projekrisiko's) wat die goedgekeurde toleransievlakke oorskry, en die bestuursoptrede of response wat die risiko's versag sodat dit binne daardie risiko-toleransievlakke gebring word.

Impak op prestasie van instelling

Vanweë 'n toename in bewustheid van die konsep van risiko en onsekerheid is risikobestuur in alle beplanning en strategiese aktiwiteite van die WKPP opgeneem. Met die toepassing van die ORB-strategie en -plan oor die afgelope boekjaar is die instelling se beheer- en prestasieomgewing ontwikkel en verbeter. Die WKPP besef dat die optimalisering en integrasie van risikobestuur in ons omgewing deurslaggewend is in die versterking van institusionele verbetering en volgehoue behaling van die institusionele doelwitte binne 'n beperkte finansiële omgewing waarvoor staatsinstellings te staan kom.

3. Bedrog en korrupsie

Die WKPP-bedrogvoorkomingsbeleid is aan die einde van 2016/17 hersien ter voorbereiding vir die 2017/18-boekjaar. Die bedrogvoorkomingsbeleid is aan alle personeel uitgedeel, en op die dokument-bestuurstelsel beskikbaar gestel. Die WKPP handhaaf 'n standpunt van geen verdraagsaamheid van korrupte of bedrieglike aktiwiteite nie, of dit nou intern of ekstern is, en is verbind tot die ywerige agternasit en vervolging van alle partye, met alle regsmiddels beskikbaar, wat by sulke praktyke betrokke raak of probeer betrokke raak.

Assesserings van bedrogrisiko's is gedoen om risiko's vir bedrog te identifiseer, wat kwartaalliks deur die ORB-komitee hersien is. Bedrogbewusmakingsessies is met personeel gehou om die begrippe etiese bestuur, die uitkomste van gedrag van swak etiese bestuur (dit is bedrog en korrupsie) en die interne en eksterne verslagdoening van die WKPP uiteen te sit. Die Kantoor van die Openbare Beskermer het twee inligtingssessies aangebied, en die interne nuusbrieff is gebruik om personeel in te lig en voor te lig wat bedrogvoorkoming betref. Soos in die vorige boekjaar het personeellede hul verbintenis tot die Gedragskode bevestig deur 'n register van verbintenis tot die Gedragskode te teken.

'n Bedrogwelstandtoets is in die derde kwartaal van die 2017/18-boekjaar met 'n meningspeiling onder personeellede gedoen. Soos in die vorige boekjaar het dit gehelp om 'n gevorderde begrip van die omvang van werknemers se bewustheid van bedrogbeheer te verkry. Die resultate is gebruik om die bedrogvoorkomingstrategie en die implementeringsplan vir die 2018/19-boekjaar van inligting te voorsien, wat op 26 Maart 2018 goedgekeur is.

4. Minimalisering van belangebotsing

Geen belangebotsing is geïdentifiseer of aangemeld in die oorsigtydperk nie.

5. Gedragskode

5.1 Lede

Vergaderings

In die oorsigtydperk het die Gedragskomitee vyf keer vergader.

Openbaarmaking van Ledebelange

Die sluitingsdatum vir die openbaarmaking van Ledebelange vir die 2017/18-tydperk was 30 April 2018. Alle Lede het hul openbaarmakingsvorme teen die spertyd ingedien.

Advies aan Lede oor die Gedragskode

Die Registrateur het advies en bystand aan 14 Lede gegee oor die behoorlike voltooiing van hul openbaarmakingsvorme.

Insae in openbare deel van die openbaarmakingsvorme

Ses versoeke om insae in die openbare deel van die openbaarmakingsvorme is ontvang.

Klagtes

In die tydperk onder oorsig het die Registrateur ses beweerde oortredings van die Kode ondersoek en verslae by die Gedragskomitee ingedien.

5.2 Voorsieningskanaalbestuur

Amptenare van Voorsieningskanaalbestuur het 'n verklaring van belange vir die jaar onder oorsig voltooi.

6. Gesondheid, veiligheid en omgewingskwessies

Gesondheid-en-veiligheidskomitee

Die Provinsiale Parlement het 'n Gesondheid-en-veiligheidskomitee in werking. Die komitee het vier keer vergader in die finansiële jaar onder oorsig (21 Junie 2017, 27 September 2017, 8 Desember 2017 en 26 Maart 2018).

Waterkrisis-sakevoortsettingbeplanning (SVB)

'n Waterkrisis-sakevoortsettingbeplanningskomitee is in die lewe geroep om die WKPP se pogings te koördineer, in samewerking met die Departement van Vervoer en Openbare Werke. Die komitee het ook die Waterkrisis-sakevoortsettingplan hersien. Die komitee het vier keer in die boekjaar vergader.

Sekuriteitsevaluering van die nasionale sleutelpunt (NSP)

'n Sekuriteitsevaluering is op 10 Oktober 2017 gedoen. Die NSP het 'n algehele telling van 94% vir die 2017-kalenderjaar aangeteken.

Gesamentlike beplanningskomitee (GBK)

Vergaderings van die gesamentlike beplanningskomitee is vier keer in die jaar onder oorsig gehou (9 Junie 2017, 21 Augustus 2017, 12 Desember 2017 en 14 Februarie 2018).

Die volgende kwessies het aandag gekry by die GBK:

- Verbetering van kommunikasie tussen rolspelers (SAPD en WKPP) aangaande protesoptogte na die WKPP.
- Sekuriteitsreëlins en gebeurlikheidsmaatreëls vir die Staat van die Provinsie-toespraak in 2018.
- Lede se bekommernisse oor hul veiligheid by openbare verhore. As deel van die sekuriteitsafdeling se pligte word alle sekuriteitsverwante kwessies by openbare verhore en tydens toesigbesoeke gerapporteer.
- Met dié doel het die WKPP 'n loodsprojek met die Departement van Gemeenskapsveiligheid begin in die tydperk van Oktober tot Desember 2017. Die proefsamewerking was suksesvol, en die WKPP het 'n memorandum van verstandhouding met die Departement van Gemeenskapsveiligheid aangegaan om hulpbronne beskikbaar te stel vir elke openbare verhoor en toesigbesoek. Voor 'n openbare verhoor en toesigbesoek voorsien die Departement van Gemeenskapsveiligheid ook sekuriteitsassesseringverslae aan die WKPP.

Ontruiming

Die WKPP het een beplande ontruimingsoefening en drie onbeplande ontruimingsoefeninge gehad, wat plaasgevind het nadat alarms afgegaan het.

'n Noodontruimingsoefening het op 3 Oktober 2017 plaasgevind. Die WKPP was die leierkoördineerder en het die oefening vir die hele gebou bepleit.

Die drie onbeplande ontruimingsoefeninge wat in die boekjaar plaasgevind het, was op 4 November 2017, 8 Februarie 2018 en 15 Maart 2018.

7. Reëlskomitee

Die Reëlskomitee het vier keer in die jaar onder oorsig vergader (26 Mei 2017, 22 September 2017, 1 Februarie 2018 en 16 Maart 2018). Die Reëlskomitee het ook verslae ontvang van sy subkomitee, die subkomitee vir interne reëlins en reëls.

Konsepwetsontwerp op die Wetgewende Sektor

Die Reëlskomitee is op 26 Mei 2017 deur die Speaker ingelig oor die Konsepwetsontwerp op die Wetgewende Sektor. Die Reëlskomitee het met kommer kennis geneem van die voorgestelde nasionale wetgewing wat dreig om die institusionele outonomie van provinsiale wetgewers te ondermyn, soos wat dit in die vooruitsig gestel word in artikel 116 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, en het die Speaker ondersteun in die doen van die nodige stappe om die outonomie van die instelling te bewaak.

Waterkrisis

Op 1 Februarie 2018 is die Reëlskomitee ingelig deur die Departement van Vervoer en Openbare Werke oor die waterkrisis in die Wes-Kaap en hoe dit die WKPP raak. Die komitee het saamgestem dat 'n vergadering belê word om die Besigheidsvoortsettingsplan (BVP) vir Waalstraat 7 en 15 te bespreek.

Op 16 Maart 2018 het die administrasie die BVP aan die komitee voorgelê. Die komitee het saamgestem dat die parlementêre administrasie versoek word om, in samewerking met die Departement van Vervoer en Openbare Werke en ander rolspelers, voort te gaan om saam te werk oor die waterkrisis.

Ander sake waaroor verslag gedoen is, is:

Akkommodasie

Die subkomitee oor interne reëlins was van mening dat buite-opsies nie oorweeg word nie, en dat aanbeveel sal word dat meer kantoorspasie gesoek moet word deur 'n ander verdieping binne die gebou te verkry. Die Reëlskomitee het besluit dat die Sekretaris dié saak met die betrokke departemente moet bespreek.

Ledespyseniering

'n Verslag oor voorgestelde spyseniering is bespreek. Daar is saamgestem dat die prysverhoging van etes uitgestel word totdat 'n volledige verslag in oorleg met alle rolspelers voltooi is.

Reëlshersiening

Die Reëlskomitee het 'n ad hoc-komitee onder leiding van die Adjunkspeaker aangestel om die hersiening van reëls te behandel. Die ad hoc-komitee is bygestaan deur die parlementêre administrasie met navorsing oor die reëls. Partye is ook versoek om voorleggings deur hul swepe te doen. Die subkomitee het vier vergaderings gehou (4 Oktober 2017, 18 Oktober 2017, 2 November 2017 en 13 Februarie 2018). Die Adjunkspeaker het gerapporteer dat die subkomitee goeie vordering gemaak het en aan die komitee sou verslag doen sodra die taak voltooi is.

8. Parlementêre Toesigkomitee (PTK)

Die Parlementêre Toesigkomitee het toesig gehou oor die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement tydens die 2017/18-boekjaar.

Toesig oor die boekjaar het hoofsaaklik die volgende kwessies ingesluit:

- die kwartaallikse prestasie van die WKPP;
- die finansiële verslae van die WKPP; en
- die jaarverslag van die WKPP vir die 2016/17-boekjaar.

8.1 Verslag van die PTK oor die 2016/17-jaarverslag:

Verslag van die Parlementêre Toesigkomitee oor die 2016/17-jaarverslag van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement, gedateer 17 November 2017

1. Inleiding

Die jaarverslagprogram vir die 2016/17-boekjaar is geadverteer in koerante, en het belanghebbendes en lede van die publiek genooi om die besprekings by te woon en daaraan deel te neem.

Die jaarverslag van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement (WKPP) is ter tafel gelê vir die 2016/17-boekjaar ingevolge artikel 60(1) van die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers [Wet 10 van 2009], (WFBPPW) en verwys na die Parlementêre Toesigkomitee op Donderdag 31 Augustus 2017 (verwys na “ATK 55-2017”).

Die jaarverslag (JV) van die WKPP dien om ’n rekord te verskaf van die aktiwiteite en prestasie van die administrasie van die WKPP en om toerekenbaarheid te bevorder vir besluite wat in die boekjaar onder oorsig geneem is. Die prestasie van die WKPP word gemeet teen die prestasieteikens en begroting wat uiteengesit word in die strategiese plan en jaarlikse prestasieplan van die WKPP.

Die doel van die WFBPPW is om die finansiële bestuur van die Parlement en provinsiale wetgewers te reguleer op ’n manier wat ooreenstem met sy status ingevolge die Grondwet; om te verseker dat alle inkomste, besteding, bates en laste van die Parlement en provinsiale wetgewers doeltreffend, bekwaam en deursigtig bestuur word; om voorsiening te tref vir die verantwoordelikhede van mense wat met finansiële bestuur vertrou word; en om voorsiening te tref vir sake wat daarmee verband hou. In navolging van die gees van artikel 4 van die wet het die komitee die JV van die WKPP oorweeg om toesig vol te hou oor die finansiële bestuur van die WKPP vir die betrokke boekjaar.

Die lede van die Parlementêre Toesigkomitee (PTK) het soos volg beraadslaag oor die afdelings van die jaarverslag van die WKPP vir die 2016/17-boekjaar:

Afdeling A: Algemene inligting,

Afdeling B: Prestasie-inligting,

Afdeling C: Bestuur,

Afdeling D: Menslikehulpbronnebestuur, en

Afdeling E: Finansiële inligting.

2. Oorsig

Die komitee het op 27 Oktober 2017 om 08:00 vergader, waar dit ingelig is deur die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika (OGSA) oor die WFBPPW-oudituitkomste van die 2016/2017-boekjaar vir die WKPP. Ná die voorligting deur die OGSA is die komitee ingelig deur die Ouditkomitee (OK), wie se rol dit is om te verseker dat die WKPP volgens goeie bestuursbeginsels funksioneer, aan rekeningkundige en ouditstandaarde voldoen, en om te monitor dat toepaslike risikobestuursreëlings in werking gestel is. Die OK monitor ook die voldoendeheid en betroubaarheid van die finansiële inligting wat deur die WKPP voorsien is.

Die metodologie van die komitee was om met hierdie belanghebbendes te vergader om baat te vind by hul bevindings en moontlike bekommernisse met die doel om die komitee by te staan om 'n opbouende toesigbetrokkenheid by die WKPP te hê.

Die komitee het met die WKPP vergader, waarna inleidende kommentaar deur die Speaker en die Sekretaris van die Provinsiale Parlement gelewer is.

'n Bladsy-vir-bladsy-toesigbespreking met die bestuur van die WKPP het gevolg.

3. Insette ontvang van die publiek

Lede van die publiek het 'n geleentheid gekry om vrae te stel of mondelinge voorleggings te lewer gegrond op die inhoud van die 2016/17-jaarverslag van die WKPP. Geen lede van die publiek was egter teenwoordig om vrae te stel of mondelinge voorleggings te lewer nie.

4. Bevindings

4.1 Die komitee het uit die kommentaar van die Ouditeur-generaal kennis geneem dat:

- 4.1.1 Die WKPP 'n skoon oudit ontvang het, met geen bevindings oor wette en regulasies nie; en ook nie voorafbepaalde doelstellings nie.
- 4.1.2 Die WKPP het die begroting wesenlik op 'n vergelykbare basis ten bedrae van R11,4 miljoen (6,9%) onderbestee.

4.2 Die komitee het kennis geneem uit die kommentaar van die Ouditkomitee dat:

- 4.2.1 Interne oudit die Rampherstelplan as 'n belangrike risikogebied geïdentifiseer het.
- 4.2.2 Die volgende ontlukende risiko's is geïdentifiseer, wat soos volg deur die WKPP gemonitor moet word:
 - 4.2.2.1 AARP riglyn 8 – oorgangsrapportering en dat die 2017/2018-oorgangsreëlings eindig. Die WKPP moet verseker dat volledige openbaarmaking teen Maart 2018 gedoen word.
 - 4.2.2.2 WFBPPW-oorgangsreëlings: Artikel 14 van die wet sal effektief wees ná die eerste verkiesing van die Nasionale Vergadering sedert die wet in werking getree het.
 - 4.2.2.3 Ander Voorsieningskanaalbestuur (VKB)-kwessies soos die gesentraliseerde databasis, BSEB-sertifikate, provinsiale databasis en die e-tenderportaal. Die Provinsiale Tesourie speel steeds 'n deurslaggewende rol vir die WKPP. Dit kan in die toekoms verander wanneer die WFBPPW-implementering van krag word.
 - 4.2.2.4 Tydens die 2016/17- interne ouditbeplanning is 79 risiko's geïdentifiseer in die WKPP. Van die 79 risiko's het 50 versekeringsdekking vereis.
- 4.2.3 Die Ondernemingshulpbronbeplanning (OHB)-projek, wat volgens beplanning in 2016/17 in werking gestel sou word, is uitgestel tot die 2017/18-boekjaar weens tegniese uitdagings met die implementering.
- 4.2.4 Die WKPP het 50 van sy 57 beplande teikens vir die 2016/17-boekjaar behaal.
- 4.2.5 Die instelling het deelgeneem aan verskeie nasionale wetgewende en uitreikingsaktiwiteite,

soos die Jeug- en Vroueparlemente, Nasionale Raad van Provinsies (NRP)- provinsiale besoekweek en die hoëvlakpaneelbetrokkenheid.

- 4.2.6 *'n Prosedurele spilpunt is in die finansiële jaar onder oorsig tot stand gebring om die Sekretaris as die hoof- prosedurele beampte van die instelling by te staan om die voorsiening van administratiewe en prosedurele ondersteuning aan die Raadswerksaamhede, komitee-aktiwiteite en lede van die WKPP in die algemeen te verbeter.*
- 4.2.7 *Die WKPP het naby aan 100% nakoming van die vereistes van die WFBPPW aangeteken.*
- 4.2.8 *Die instelling het die assuransiedienste van die Departement van die Premier benut ten opsigte van die interne ouditfunksie. Vier interne ouditverslae is geproduseer vir die 2016/17-boekjaar onder oorsig.*
- 4.2.9 *Die WKPP het sy Ondernemingsrisikobestuursraamwerk en -strategie goedgekeur en in werking gestel.*
- 4.2.10 *Die beleid oor toesig en toerekenbaarheid, asook die strategie vir openbare deelname, is deur die Uitvoerende Owerheid van die instelling voltooi.*
- 4.2.11 *'n Openbaarmakingsvorm van een Lid is nie ingedien binne die vereiste 60 dae-tydperk nie.*
- 4.2.12 *Die instelling het begin met 'n proses van funksionele verbetering, waardeur dit verseker dat sy hulpbronne optimaal benut word.*
- 4.2.13 *Die WKPP het 'n invordering van sy eie inkomste (ontvangste) van R325 000 gerapporteer. Dit is 'n vermeerdering van R268 000 bo die skatting van R57 000 deur die instelling aan die begin van die 2016/17-boekjaar.*
- 4.2.14 *In die boekjaar onder oorsig het die Voorsieningskanaalbestuureenheid geen ongevraagde bodvoorstelle ontvang of enige waaroor besluit is nie.*
- 4.2.15 *Die instelling het 99% van sy fakture wat ontvang is binne 30 dae betaal.*
- 4.2.16 *Die instelling het aangedui dat dit aandag gegee het aan die voorkoms van asbes wat in die parlementêre omgewing teenwoordig was.*

5. Aanbevelings

5.1 Die komitee het aanbeveel dat:

- 5.1.1 *Die WKPP en die Ouditkomitee dit inlig oor die opdrag van die Ouditkomitee, soos goedgekeur deur die Kabinet, in die ondersteuning van die interne ouditfunksie van die instelling om die risiko's te bestuur wat geïdentifiseer en in die register van interne risiko's geplaas is, wat enige belangrike terreine vir verbetering insluit.*
- 5.1.2 *Die WKPP 'n moontlike risiko in sy risiko-register identifiseer, die kansellering op die nippertjie van Lede se opleiding toe die logistieke reëlings reeds bevestig is vir bywoning aan instellings soos die Universiteit van die Witwatersrand. Dié kansellasies kon moontlik tot vrugtelose en verkwistende besteding lei.*
- 5.1.3 *Die WKPP in al sy toekomstige jaarlikse prestasieplanne die skenkersgelde vermeld wat die WKPP ontvang het.*
- 5.1.4 *Die Ouditkomitee dit inlig oor die fisiese assuransiebetrokkenheid wat goedgekeur en afgehandel is in die interne ouditplan van die 2016/17-boekjaar.*
- 5.1.5 *Die Ouditkomitee dit inlig oor die identifikasie en afhandeling van die risiko's wat in die 2015/16- en 2016/17-boekjare geïdentifiseer is.*
- 5.1.6 *Die Ouditkomitee dit inlig oor die rampherstelplanne vir die IKT-oudit waarvan die interne oudit in die 2016/17-boekjaar kennis geneem het.*
- 5.1.7 *Die WKPP dit inlig waarom geen konsultante aangestel is ingevolge die kriteria vir die histories benadeelde individue nie.*
- 5.1.8 *Die Reëlskomitee die beleid vir toesig en toerekenbaarheid asook die strategie vir openbare deelname met die WKPP bespreek.*
- 5.1.9 *Die WKPP die PTK op 'n kwartaallikse grondslag inlig oor die Ondernemingshulpbronbeplanning (OHB)-projek.*

6. Inligting aangevra:

6.1 Die komitee het gevra dat die WKPP die volgende inligting aan hulle voorsien:

- 6.1.1 'n Verslag oor die funksionele verbeteringsproses van die instelling, wat insluit die inwerkingstellingstadiums van die projek en die vordering wat tot dusver gemaak is. Die verslag behoort in te sluit die oorlegplegingsessies met belanghebbendes wat in die uitrol van die projek gehou is.
- 6.1.2 'n Verslag wat die voorwaardes en bepalinge uitlig wat geheg is aan die finansiering wat van die Wetgewendesektorondersteuning (WSO) ontvang is, en besteding wat aangegaan is toe die opleiding van Lede verseker is.
- 6.1.3 'n Verslag wat die volledige aktiwiteite bevestig waar daar geleenthede vir vrae aan die Premier sonder kennisgewing was, waaronder 'n verslag wat die volledige aktiwiteite bevestig waar onderwerpe vir bespreking gedebatteer is.
- 6.1.4 'n Verslag wat die korrekte prestasie-aanwysers vir strategiese doelwitprestasie aandui wat in ooreenstemming gebring is met die jaarlikse prestasieplan van die instelling, soos weerspieël op bladsy 30 van die 2016/17-jaarverslag van die instelling, wat insluit hoe hierdie aanwysers teen 2020 behaal sal word.
- 6.1.5 'n Verslag oor die binnelandse en buitelandse reise wat die Speaker onderneem het in die boekjaar onder oorsig.
- 6.1.6 'n Verslag wat die prestasie-aanwyser "persentasie nakoming van die kontrolelyns van die Voorsieningskanaalbestuur se handleiding" definieer, soos aangedui op bladsy 38 van die jaarverslag.
- 6.1.7 Besonderhede van die regsadvies wat deur die onderskeie regskonsultante voorsien is, soos uiteengesit in Tabel 17.1 op bladsy 100 van die jaarverslag.
- 6.1.8 'n Verslag oor die statistieke wat saamhang met die instelling se assuransië vir aansienlike risiko, deur toesig te hou oor die inwerkingstelling van gesamentlike assuransiëbeginsels, soos uitgelig op bladsy 4 van die inligtingsdokument van die ouditkomitee.

7. Gevolgtrekking

Die komitee prys die WKPP omdat dit 'n ongekwalfiseerde oudit sonder bevindings oor voorafbepaalde doelwitte of nakoming van wette en regulasies volgehou het.

Die komitee sal voortgaan om betrokke te raak by die instelling oor sy begroting, WFBPPW-inwerkingstelling, en uitstaande sake wat geïdentifiseer is in die voorgenoemde afdelings, wat die komitee se gevolgtrekkings en versoeke vir inligting bevat.

Voorts word die instelling geprys omdat dit finansiële state ingedien het wat sonder wesenlike verdraaiings was.

8. Bedankings

Die voorsitter het die waardering van die komitee uitgespreek vir die bydraes van die verskillende rolspelers, soos die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika en die Ouditkomitee, wat die toesigwerk van die komitee verbeter het wat verband hou met die jaarverslag van die WKPP vir die jaar wat op 31 Maart 2017 afgesluit is. Voorts het die komitee die voorsittende beamptes en die WKPP-administrasie bedank vir hul moeite en bydrae in dié opsig.

8.2 Inligting aangevra deur die PTK

Die WKPP het al die inligting ingedien wat die PTK in ooreenstemming met paragraaf 6.1 van die verslag aangevra het.

8.3 WKPP-antwoord op die PTK-aanbevelings

Die WKPP-antwoord op die aanbevelings ooreenkomstig paragraaf 5.1 van die verslag is soos volg:

Aanbevelings		Antwoord deur die WKPP	Opgelos? Ja/Nee
8.3.1	Dat die WKPP en die Ouditkomitee dit inlig oor die opdrag van die Ouditkomitee, soos goedgekeur deur die Kabinet, ter ondersteuning van die interne ouditfunksie van die instelling om die risiko's te bestuur wat geïdentifiseer is en in die interne risikoregister opgeneem is, wat insluit enige belangrike terreine vir verbetering.	Die PTK moet 'n vergadering reël sodat die Ouditkomitee dit kan inlig.	Nee
8.3.2	Dat die WKPP 'n moontlike risiko in sy risiko-register identifiseer, die kansellasië op die nippertjie van Lede se opleiding toe die logistieke reëlins reeds bevestig was vir bywoning aan instellings soos die Universiteit van die Witwatersrand. Dié kansellasiës kan moontlik tot vrugtelose en verkwistende besteding lei.	Die WKPP beskou dié risiko as 'n bedryfsrisiko.	Ja
8.3.3	Dat die WKPP in al sy toekomstige jaarlikse prestasieplanne die skenkersgeld weerspieël wat die WKPP ontvang het.	Die WKPP sal skenkersfinansiering in toekomstige jaarlikse prestasieplanne weerspieël.	Voortgaande
8.3.4	Dat die Ouditkomitee dit inlig oor die fisiese assuransiëbetrokkenheid wat goedgekeur en afgehandel is in die interne ouditplan vir die 2016/17-boekjaar.	Die PTK moet 'n vergadering reël sodat die Ouditkomitee dit kan inlig.	Nee
8.3.5	Dat die Ouditkomitee dit inlig oor die identifikasie en afhandeling van die risiko's wat in die 2015/16- en 2016/17-boekjare geïdentifiseer is.	Die PTK moet 'n vergadering reël sodat die Ouditkomitee dit kan inlig.	Nee
8.3.6	Dat die Ouditkomitee dit inlig oor die rampherstelplan vir die IKT-oudit waarvan interne oudit kennis geneem het in die 2016/17-boekjaar.	Die PTK moet 'n vergadering reël sodat die Ouditkomitee dit kan inlig.	Nee
8.3.7	Dat die WKPP dit inlig oor waarom geen konsultante aangestel is ooreenkomstig die kriteria vir histories benadeelde individue nie.	Die PTK is op 13 April 2018 ingelig.	Ja
8.3.8	Dat die Reëlskomitee betrokke raak by die WKPP oor die beleid vir toesig en toerekenbaarheid, asook die strategie vir openbare deelname.	Die Reëlskomitee moet 'n vergadering reël.	Nee

8.3.9	Dat die WKPP die PTK kwartaalliks inlig oor die Ondernemingshulpbron-beplanningsprojek (OHB-projek).	Die WKPP het die PTK gereeld ingelig oor die OHB-projek. Die laaste voorligting het op 13 April 2018 plaasgevind.	Voortgaande
-------	--	---	-------------

9. Voorafgaande wysigings aan auditverslae

Daar was geen voorafgaande wysigings aan die auditverslag in die 2017/18-boekjaar nie.

10. Interne beheereenheid

Die Interne Beheereenheid het gefokus op die identifikasie van beheergapings deur inspeksies, en deur te help met auditvoorbereiding deur alle transaksionele dokumente agterna te audit.

Die volgende terreine is in die jaar onder oorsig voltooi:

- Skuldbestuur
- Hulpdiensbestuur
- Rekordsbestuur

Opvolginspeksies is gedoen oor die vorige jaar se bevindings om vordering en inwerkingstelling te verseker waar daar bestuursaksieplanne was.

Die eenheid het ook gereeld opgevolg op bestuursaksieplanne wat gespruit het uit die Ouditeur-generaal se bevindings in die vorige jaar, asook interne auditverslae wat uitgereik is.

Ondersoeke na verliesbeheer word ook deur Interne Beheer gedoen. Sodra 'n ondersoek afgehandel is, word aanbevelings by die Rekenpligtige Beampte gedoen om 'n verlies af te skryf of te verhaal.

11. Interne Audit en auditkomitees

Interne Audit lewer bestuur met onafhanklike, onpartydige versekering en konsultasiedienste wat ontwerp is om waarde toe te voeg en voortdurend die werksaamhede van die instelling te verbeter. Dit help die instelling om hul doelwitte te behaal deur 'n sistematiese, gedissiplineerde benadering teweeg te bring om die doeltreffendheid van bestuur-, risikobestuur- en beheerprosesse te beoordeel en te verbeter.

Die volgende kernbedrywighede word in hierdie opsig verrig:

- Assesseer en doen toepaslike aanbevelings om die beheerprosesse te verbeter sodat die instelling se doelwitte behaal word;
- Evalueer die toereikendheid en doeltreffendheid en dra by tot die verbetering van die risikobestuursproses; en
- Staan die Rekenpligtige Beampte by met die instandhouding van doeltreffende en bekwame beheermiddels deur daardie beheermiddels se doeltreffendheid en bekwaamheid te bepaal, en deur aanbevelings vir verbetering of versterking te doen.

Die volgende versekeringsopdragte is goedgekeur en met die Interne Auditplan van 2017/18 afgehandel:

- Komitee-ondersteuning
- Kommunikasie
- Oordragbetalings
- Hansarddienste
- Netwerkgebruikerrekeningbestuur
- Datamigrasie

Die Ouditkomitee is as instansie van toesig aangestel, wat onafhanklike toesig oor bestuur, risikobestuur en beheerprosesse in die instelling lewer. Dit behels toesig en verantwoordelikhede ten opsigte van:

- Interne ouditfunksie;
- Eksterne ouditfunksie (Ouditeur-generaal van Suid-Afrika – OGSA);
- Rekeningkunde en verslagdoening;
- Rekeningkundige beleide;
- Hersiening van OGSA-verslag oor bestuur en oudit;
- Hersiening van injaarmonitering;
- Risikobestuur;
- Interne beheer;
- Voorafbepaalde doelwitte; en
- Etiek en forensiese ondersoeke.

Die tabel hier onder maak relevante inligting oor die Ouditkomiteelede bekend:

Naam	Kwalifikasies	Intern of ekstern	Indien intern, posisie in die departement	Datum aangestel	Datum bedank	Getal vergaderings bygewoon
Mnr Mervyn Burton	BCompt; BCompt (Hons); CA(SA)	Ekstern	NVT	1 Januarie 2015 (tweede termyn)	Tweede termyn het op 31 Desember 2017 verval.	6
Mnr Kerry Raymond Larkin	B Compt; ND FIS; FIASA CIA; CRMA; CCSA	Ekstern	NVT	1 Januarie 2018 (eerste termyn)	NVT	2
Me Merle Kinnes	BA; LLB; Hoër Sertifikaat in Forensiese Onderzoek; prokureur van die Hooggeregs-hof	Ekstern	NVT	1 Januarie 2016 (eerste termyn)	NVT	8
Mnr Mohamed Yaseen Ismail	BCom, PGDA, Sertifikaat in Gevorderde Belasting, Sertifikaat in Forensiese Onderzoek en Ouditring, CA(SA), RA(SA), CFE	Ekstern	NVT	1 Mei 2016 (eerste termyn)	NVT	8
Mnr Jeremy James Fairbairn	Sertifikaat in Algemene Bestuur en Konsultasie-werk; Hons BCom (Sake-bestuur), BCom (Hons), Hoër-onderwys-diploma; BCom (Regte)	Ekstern	NVT	1 Januarie 2017 (eerste termyn)	NVT	6

12. Ouditkomiteeverslag

Ons lê graag ons verslag voor vir die boekjaar geëindig 31 Maart 2018.

Verantwoordelikheid van Ouditkomitee

Die Ouditkomitee rapporteer dat dit voldoen het aan sy verantwoordelikhede wat spruit uit artikel 48 van die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers (WFBPPW). Die Ouditkomitee rapporteer ook dat dit 'n toepaslike formele opdrag aanvaar het, sy sake in die nakoming van hierdie opdrag gereguleer het, en al sy verantwoordelikhede nagekom het soos wat dit daarin vervat is.

Die doeltreffendheid van interne beheer

In ooreenstemming met die WFBPPW voorsien die Interne Oudit die Ouditkomitee en bestuur van redelike versekering dat die interne beheermiddels voldoende en doeltreffend is. Dit is deur 'n goedgekeurde risikogebaseerde interne-ouditplan behaal, waarvolgens die Interne Oudit die toereikendheid van beheermiddels assesser wat die risiko's versag, en die Ouditkomitee die implementering van korrektiewe aksies monitor.

Die volgende opdragte aan die Interne Oudit is deur die Ouditkomitee goedgekeur en deur die Interne Oudit in die jaar onder oorsig afgehandel:

- komiteeondersteuning
- kommunikasie
- oorbetalings
- Hansarddienste
- netwerkgebruikerrekeningbestuur
- datamigrasie

Die bestuur het met die terreine vir verbetering saamgestem, waarop die Interne Oudit in die verrigting van hul werk gelet het. Die Ouditkomitee monitor die implementering van die ooreengekome optredes op 'n kwartaallike grondslag.

Injaarbestuur en maandelikse of kwartaallike verslag

Die Ouditkomitee is tevrede met die inhoud en gehalte van die kwartaallike injaarbestuur- en prestasieverslae wat in die jaar onder oorsig deur die Rekenpligtige Beampte van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement uitgereik is ooreenkomstig die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers (WFBPPW).

Evaluering van finansiële state

Die Ouditkomitee het:

- die geouditeerde jaarlikse finansiële state, wat in die jaarverslag ingesluit gaan word, hersien en bespreek met die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika (OGSA) en die Rekenpligtige Beampte;
- die OGSA se bestuursverslag en bestuur se antwoorde daarop hersien;
- veranderings aan rekeningkundige beleide en praktyke hersien soos wat dit in die jaarlikse finansiële state gerapporteer word; en
- wesenlike aanpassings as gevolg van die audit van die WKPP hersien.

Nakoming

Die Ouditkomitee het die WKPP se prosesse vir nakoming van regs- en regulatoriese voorskrifte hersien. Ons het kennis geneem van hul antwoorde.

Prestasie-inligting

Die Ouditkomitee het die inligting oor voorafbepaalde doelwitte hersien soos wat dit in die jaarverslag gerapporteer word.

Verslag van die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika

Ons het op 'n kwartaallikse grondslag die instelling se inwerkingstellingsplan vir ouditkwessies hersien wat in die voorafgaande jaar geopper is. Die Ouditkomitee het met die OGSA vergader om te verseker dat daar geen onopgeloste kwessies is wat uit die regulatoriese audit voortgekom het nie.

Korrektiewe stappe oor die gedetailleerde bevindings wat die OGSA geopper het, sal steeds op 'n kwartaallikse grondslag deur die Ouditkomitee gemonitor word.

Die Ouditkomitee stem saam met en aanvaar die Ouditeur-generaal van Suid-Afrika se opinie aangaande die jaarlikse finansiële state, en stel voor dat dié geouditeerde jaarlikse finansiële state aanvaar en saamgelees word met hul auditverslag,

Die Ouditkomitee prys die instelling omdat hulle steeds 'n ongekwalifiseerde auditmening sonder enige wesenlike bevindings ontvang het.

Kerry R. Larkin

Voorsitter van die Ouditkomitee

Wes-Kaapse Provinsiale Parlement

21 Augustus 2018

1. Inleiding

Die 2017/18-boekjaar was 'n baie besige jaar vir die Afdeling Menslike Hulpbronne van die WKPP met die inwerkingstelling van Sage X3 as deel van projek JUMP, asook die bekendstelling van die projek vir funksionele verbetering. Daar is 'n vooruitsig dat baie verandering gaan plaasvind in die volgende twee boekjare en die jaar onder oorsig het werklik die grondslag gelê daarvoor.

Let wel: Let asseblief daarop dat in alle statistiese inligting wat voorsien word, die syfers verband sal hou met alle werknemers wat vir die hele boekjaar in diens was. Slegs waar dit uitdruklik gestel word "soos op 31 Maart 2017 of 1 April 2018" sal die syfers die posisie op daardie spesifieke dag weerspieël.

2. Menslikehulpbronnestrategie

In die boekjaar onder oorsig, 2017/18, was modernisering sentraal tot die meeste aktiwiteite van die Menslikehulpbronne-afdeling. Daar was drie hoofstrome van modernisering wat die werknemers in die Menslikehulpbronne-afdeling besig gehou het, naamlik die inwerkingstelling van die Ondernemingshulpbronplatform (OHP)-stelsel Sage X3; die projek oor funksionele verbetering; en die bekendstelling van die hersiene werknemerwelstandprogram.

Wat betref Sage X3-inwerkingstelling het die proses begin met die dokumentering van die funksionele vereistes volgens die WKPP se spesifikasies. Terwyl die tegniese span van die inwerkingsvennoot besig was om die stelsel volgens ons behoeftes op te stel, het die WKPP begin met datamigrasie van die ou transversale stelsels. Datamigrasie was 'n baie intensiewe proses, waarin al die data skoongemaak moes word (deur byvoorbeeld duplikate te verwyder), vasgelê en geverifieer moes word teenoor die oorspronklike rekords. Dit is gevolg deur gebruikeraanvaardingstoetse, waar die opgestelde stelsel gemeet is teenoor die vereistes. Toetsing en steuringsoeking is intensief gedoen deur die diensverskaffer en MH-werknemers.

Nadat die diensverskaffer aangestel is, het die funksionele verbeteringsprojek begin. Die eerste fase van die projek was situasionele analise. Werknemers van verskillende afdelings was hierby betrokke. Spesialiste van die diensverskaffer het ook vergelykings gedoen met soortgelyke parlements in Suid-Afrika, Afrika en oorsee.

Die Werknemerwelstandprogram is herontwerp ná onderhoude met werknemers om die presiese behoeftes van werknemers vas te stel wat welstandondersteuning betref. Die WKPP het ook besluit dat werknemerwelstand gebou behoort te wees op die waardes van die WKPP en die beginsels wat voortgekom het uit Projek Groei. Die WKPP het ook die benadering aanvaar van die integrasie van die werknemerwelstandprogram met die organisatoriese program ten einde deelname en impak te optimaliseer.

Hier onder is 'n tabulêre vertoning van sommige aanwysers in menslikehulpbronnebestuur en die organisatoriese landskap oor die afgelope agt jaar:

	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Personeel- besteding	R24,5 miljoen	R27 miljoen	R32 miljoen	R39 miljoen	R46 miljoen	R49 miljoen	R53 miljoen	R57 miljoen
Vakature- koers	10%	17%	9,3%	6,6%	3,8%	4,8%	8,6%	3,7%
Werknemer- komplement	78	78	88	99	101	99	96	103
Aanstellings	15	12	16	15	11	12	5	17
Beëindigings	6	9	4	3	5	5	9	3
Gemiddelde siekteverlof	8,6	7,04	5	6	8,18	9	9,2	8,6

3. ORGANISASIESTRUKTUUR SOOS OP 31 MAART 2018

Organisasiestruktuur soos op 31 Maart 2018 (vertaling van organogram)

Kantoor van die Speaker

Parlementêre Adviseur
Kantoorbestuurder
Uitvoerende persoonlike assistent
Ontvangsklerk en registrasieklerk
Spesialeprogramkoördineerder
Persoonlike assistent: Adjunkspeaker

Kantoor van die Sekretaris

Sekretaris
Uitvoerende persoonlike assistent
Korporatiewe regsadviseur (ongefinansier)
Kantoorbestuurder
Hoofrisiko-beampte

Korporatiewe Dienste

Adjunksekretaris
Kantooradministrateur
Diensbeampte
Twee regsadviseurs

Proseduredienste

Adjunksekretaris (vakant)
Kantooradministrateur
Twee diensbeamptes

Kantoor van die Hoof- Finansiële Beampte

Hoof- Finansiële Beampte
Senior Internebeheerbeampte
Internebeheerbeampte
Kantooradministrateur
Diensbeampte

Kantoor van die Hoof- Parlementêre Beampte

Hoof- Parlementêre Beampte (vakant)

Menslikehulpbronnebestuur

Bestuurder
Senior MH-beampte
Twee MH-beamptes
Twee Ledesakebeamptes
MH-klerk

Sekuriteit- en fasiliteitebestuur

Bestuurder
Senior administratiewe beampte
Twee administratiewe klerke
Drywer of administratiewe klerk

Inligting-en-kommunikasietegnologie

Bestuurder

Senior IKT-beampte
IKT-beampte: Infrastruktuur
IKT-beampte
Twee IKT-assistente
IKT-assistent: Netwerk

Kommunikasie en Inligting

Bestuurder
Nuwemediabeampte
Skakelbeampte
IB-en-protokolbeampte
Skakelassistent
Twee ontvangsklerke
Senior bibliotekaris
Bibliotekaris
Administratiewe beampte
Registrasieklerk
Skakelbordoperateur

Finansies

Bestuurder
Twee senior rekenmeesters (1 vakant)
Twee rekenmeesters
Drie rekeningeklerke

Voorsieningskanaalbestuur

Bestuurder
Twee senior VKB-beamptes
Twee VKB-beamptes
Twee VKB-klerke
Administratiewe beampte

Openbare Opvoeding en Uitreik

Bestuurder (vakant)
Senior OOU-beampte
Twee OOU-beamptes
Twee OOU-assistente

Taaldienste

Redakteur (vakant)
Senior taalpraktisyn
Twee taalpraktisyns

Komitees

Bestuurder
Drie senior komiteekoördineerders
Nege komiteekoördineerders
NRVP-beampte
Drie komitee-assistente
Senior navorser
Drie navorsers

Raadswerksaamhede

Bestuurder

Twee senior parlementêre beamptes

Parlementêre beampte (vakant)

Dokumenteklerk

4. Besteding

Die WKPP bepaal sy begroting volgens duidelik gedefinieerde programme. Die volgende tabelle som die finale geouditeerde besteding volgens program (Tabel 4.1) en volgens salarisbande (Tabel 4.2) op. In die besonder verstrek dit 'n aanduiding van die bedrag wat volgens elk van die programme of salarisbande aan personeelkoste bestee is.

Belangrike aantekeninge:

- Let asseblief daarop dat sommige werknemers op meer as een salarisband of -vlak in die boekjaar was. Hulle sal dan op meer as een vlak weergegee word, wat tot gevolg het dat werknemertotale skynbaar nie klop nie.
- Die personeelbesteding in die finansiële state verskil van die personeelbesteding in die jaarverslag. Dit is as gevolg van die oorskakeling van gewysigdekontantrekeningkunde na aanwasrekeningkunde. Die finansiële state sluit onder meer in voorsiening vir werknemervoordele wat nie werklike betalings is nie.

4.1 Personeelkoste volgens program, 2017/18

Program	Personeel- besteding R'000	Totale besteding R'000	Personeel- koste as 'n % van totale besteding	Besteding aan opleiding R'000	Gemiddelde personeel- koste per werknemer R'000
Program 1 Administrasie	38 826	59 213	65,6%	348	562
Program 3 Parlementêre dienste	18 520	24 805	74,6%	171	544
Totaal	57 346	*84 018	68,2%	519	556

**Hierdie bedrag sluit statutêre begroting vir Lede van die WKPP en Program 2: Geriewe en voordele vir Lede en politieke partye uit.*

Program 3 het histories minder werknemers as Program 1 omdat Program 1 uit meer afdelings bestaan. Dit sluit in die kantore van die Speaker en Sekretaris. Op 31 Maart 2018 was daar 69 werknemers in Program 1 en 34 in Program 3.

4.2 Personeelkoste volgens salarisbande, 2017/18

Salarisbande	Getal werknemers	Personeel- besteding R'000	% van totale personeelkoste	Gemiddelde personeel- koste per werknemer R'000
Laergeskool (Band A1–B1)	4	1 048	2%	262
Geskool (Band B2–C3)	68	26 043	45.4%	382
Hoogsgeskoolde produksie (Band C4–5)	15	11 187	19.5%	447
Hoogsgeskoolde toesig (Band D1–D3)	14	13 271	23%	947
Senior bestuur (Band D4–E2)	4	5 650	9.9%	1412
Interns	4	146	0.2%	36.5
Totaal	109	57 346	100%	526

4.2.1 Personeelkoste volgens bevolkingsgroep, 2017/18

Begunstigdeprofiel	Getal werknemers	Personeelkoste volgens ras R'000	% van totale personeelkoste
Swart	22	10 593	18%
Indiër	5	3 629	6.8%
Bruin	63	33 805	59%
Wit	15	9 173	16%
Interns	4	146	0.2%
Totaal	109	57 346	100%

4.2.2 Personeelkoste volgens geslag, 2017/18

Begunstigdeprofiel	Getal werknemers	Personeelkoste volgens geslag R'000	% van totale personeelkoste
Mans	50	32 528	57%
Vroue	55	24 672	43%
Interns	4	146	0.25%
Totaal	109	57 346	100%

Die volgende tabelle verstrek 'n opsomming per program (Tabel 4.3) en salarisbande as 'n persentasie van die totale personeelkoste (Tabel 4.4), en salarisbande as 'n persentasie van die totale personeelkoste vir daardie band (Tabel 4.5) van besteding aangegaan as gevolg van salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese bystand. Hierdie tabelle sluit interns uit.

4.3 Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese fonds per program, 2017/18

Program	Salarisse		Oortyd		Huiseienaarstoelae (HET)		Mediese bystand	
	Bedrag R'000	Salarisse as 'n % van personeel- koste per program	Bedrag R'000	Oortyd as 'n % van personeel- koste	Bedrag R'000	HET as 'n % van personeel- koste	Bedrag R'000	Mediese bystand as 'n % van personeel- koste
Program 1	27 537	71%	119	0,43%	2 121	7,7%	561	2%
Program 3	12 963	70%	221	1,2%	1 393	11%	358	1,9%
Totaal	40 500	71%	340	0,6%	3 514	6,1%	919	1,6%

4.4 Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelae en mediese fonds volgens salarisbande, 2017/18 (% van die totale personeelkoste)

Salarisbande	Salarisse		Oortyd		Huiseienaarstoelae (HET)		Mediese bystand	
	Bedrag R'000	Salarisse as 'n % van totale personeel- koste	Bedrag R'000	Oortyd as 'n % van totale personeel- koste	Bedrag R'000	HET as 'n % van totale personeel- koste	Bedrag R'000	Mediese bystand as 'n % van totale personeel- koste
Laergeskool (Band A1–B1)	618	1,1%	27	0,47%	184	0,32%	-	-
Geskool (Band B2–C3)	18 366	32%	144	0,25%	2 451	4,3%	395	0,69%
Hoogs- geskoolde produksie	8 008	14%	155	0,27%	879	1,5%	337	0,58%

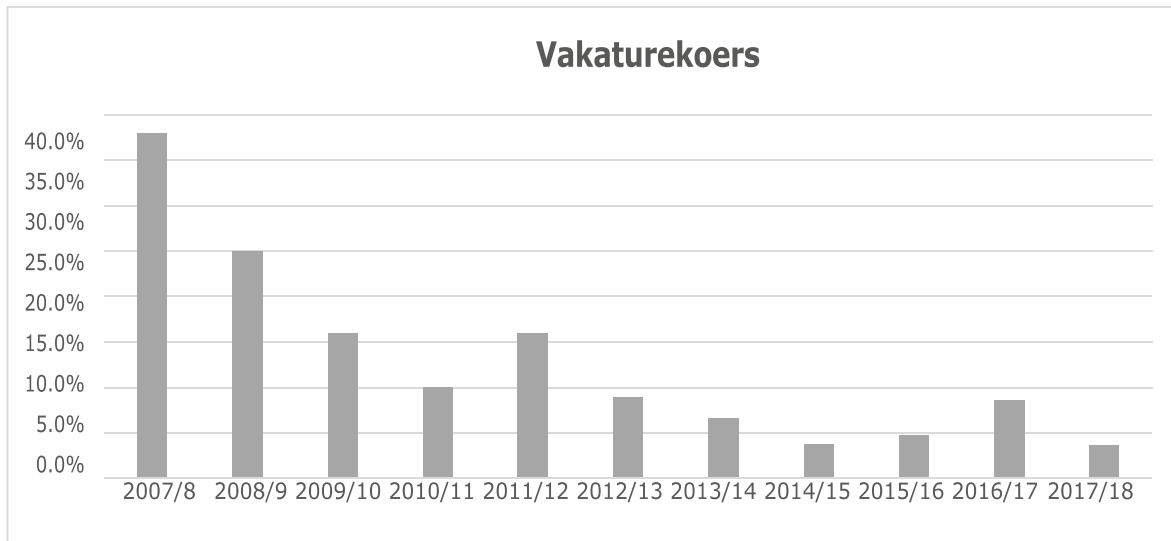
(Band C4–5)								
Hoogs- geskoolde toesig (Band D1–D3)	9 286	16%	16	0,03%	-	-	153	0,26%
Senior bestuur (Band D4–E2)	4 222	7,4%	-	-	-	-	34	0,06%
Totaal	40 500	71%	342	0,6%	3 514	6,1%	919	1,6%

4.5 Salarisse, oortyd, huiseienaarstoelaes en mediese fonds volgens salarisbande, 2017/18 (% van die onderskeie salarisbande)

Salarisbande	Salarisse		Oortyd		Huiseienaarstoelaes		Mediese bystand	
	Bedrag R'000	Salarisse as 'n % van personeel- koste per salaris- band	Bedrag R'000	Oortyd as 'n % van personeel- koste per salaris- band	Bedrag R'000	HET as 'n % van personeel- koste per salaris- band	Bedrag R'000	Mediese bystand as 'n % van personeel- koste per salaris- band
Laergeskool (Band A1– B1)	618	59%	27	4,4%	184	29%	-	-
Geskool (Band B2– C3)	18 366	70,5%	144	0,8%	2 451	13%	395	2,15%
Hoogs- geskoolde produksie (Band C4– 5)	8 008	71,6%	155	1,9%	879	11%	337	4,2%
Hoogs- geskoolde toesig (Band D1– D3)	9 286	70%	16	0,2%	-	-	153	1,6%
Senior bestuur (Band D4– E2)	4 222	74,7%	-	-	-	-	34	0,8%
Totaal	40 500	71%	342	0,84%	3 514	8,6%	919	2,3%

5. Indiensneming en vakatures

Die volgende tabelle som die getal poste, gefinansier en ongefinansier, in die instelling, die getal werknemers en die vakaturekoers op. Die inligting word verstrek volgens drie kernveranderlikes, dit wil sê program (Tabel 5.1), salarisband (Tabel 5.2) en kritieke beroepe.

Daar was sedert 2007/08 'n bestendige afname in die vakaturekoers van die WKPP.

5.1 Indiensneming en vakatures volgens program, 31 Maart 2018

Program	Getal poste	Getal gefinansierde poste	Getal poste gevul	Vakature-koers	Vakaturekoers vir gefinansierde poste
Program 1	73	72	69	5,5%	1,4%
Program 3	36	35	34	5,5%	2,7%
Totaal	109	107	103	5,5%	3,7%

5.2 Indiensneming en vakatures volgens salarisbande, 31 Maart 2018

Die inligting in elke geval weerspieël die situasie soos op 31 Maart 2018. Verwys asseblief na afdeling 7 van hierdie verslag vir 'n aanduiding van die personeelveranderings in die tydperk onder oorsig.

Salarisband	Getal poste	Getal gefinansierde poste	Getal poste gevul	Vakature-koers	Vakaturekoers vir gefinansierde poste
Laergeskool (Band A1–B1)	4	4	4	-	-
Geskool (Band B2–C3)	65	64	64	1,5%	-
Hoogsgeskoolde produksie (Band C4–5)	19	19	18	5,2%	5,2%
Hoogsgeskoolde toesig (Band D1–D3)	16	15	14	12,5%	6,25%
Senior bestuur (Band D4–E2)	5	5	3	40%	40%
Totaal	109	107	103	5,5%	3,7%

5.3 Indiensneming en vakatures volgens kritieke beroepe, 31 Maart 2018

Geen kritieke beroepe is aan die begin van die 2017/18-boekjaar geïdentifiseer nie.

6. Seniorbestuursdiensinligting

6.1 Aanstellings in seniorbestuursdiensposte

Die tabelle in hierdie afdeling verstrek inligting oor indiensneming en vakatures soos wat dit volgens salarislvlak met lede van die seniorbestuursdiens verband hou. Dit verstrek ook inligting oor die advertering van en aanstellings in seniorbestuursdiensposte. Die bepalinge van die Staatsdiensregulasies is nie van toepassing op die WKPP nie en daar word daarom nie daarvoor verslag gedoen nie.

Inligting oor seniorbestuursdiensposte soos op 31 Maart 2018

SBD-vlak	Totale getal gefinansierde SBD-poste	Totale getal SBD-poste gevul	% SBD-poste gevul	Totale getal SBD-poste vakant	% SBD-poste vakant
E2	1	1	100%	-	-
E1	2	1	50%	1	50%
D4	2	1	50%	1	50%
Totaal	5	3	66,7%	2	40%

Advertering van en aanstellings in seniorbestuursdiensposte vir die tydperk 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Geen advertensies is geplaas nie.

7. Posevaluering

Geen poste is in die 2017/18-boekjaar geëvalueer nie.

7.1 Profiel van werknemers wie se posisies opgegradeer is omdat hul poste opgegradeer is

Beroep	Getal werknemers	Oorspronklike vlak	Posevalueringvlak
-	-	-	-

Die volgende tabel som die getal gevalle op waarin vergoedingsband die graad oorskry het wat deur posevaluering bepaal is. Redes vir die afwyking word in elke geval verstrek.

7.2 Werknemers met salarislvlakke hoër as wat deur posevaluering volgens beroep bepaal is

Beroep	Getal werknemers	Posevalueringvlak	Vergoeding-vlak	Rede vir afwyking
Administrasieklerk	1	B3	B5	Historiese graadkruip
Persentasie van totale indiensneming				1%

Hierdie werknemer is met rooi omkring en spesifieke beginsels is op sy/haar vergoeding van toepassing.

Die volgende tabel som die begunstigdes van bogenoemde op volgens ras, geslag en gestremdheid.

7.3 Profiel van werknemers met salarislvlakke hoër as wat deur posevaluering bepaal is

Begunstigde	Swart	Asiër	Bruin	Wit	Totaal
Vroue	-	-	1	-	1
Mans	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	1	-	1
Werknemers met 'n gestremdheid	-	-	-	-	-

Totale getal werknemers wie se vergoeding die graad oorskry het wat deur posevaluering in 2017/18 bepaal is	1
--	----------

8. Indiensnemingveranderings

Hierdie afdeling verstrek inligting oor veranderings in indiensneming in die boekjaar. Omsetkoerse gee 'n aanduiding van neigings in die indiensnemingprofiel van die WKPP. Die volgende tabelle gee 'n opsomming van omsetkoerse volgens salarisband.

8.1 Jaarlikse omsetkoerse volgens salarisband, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

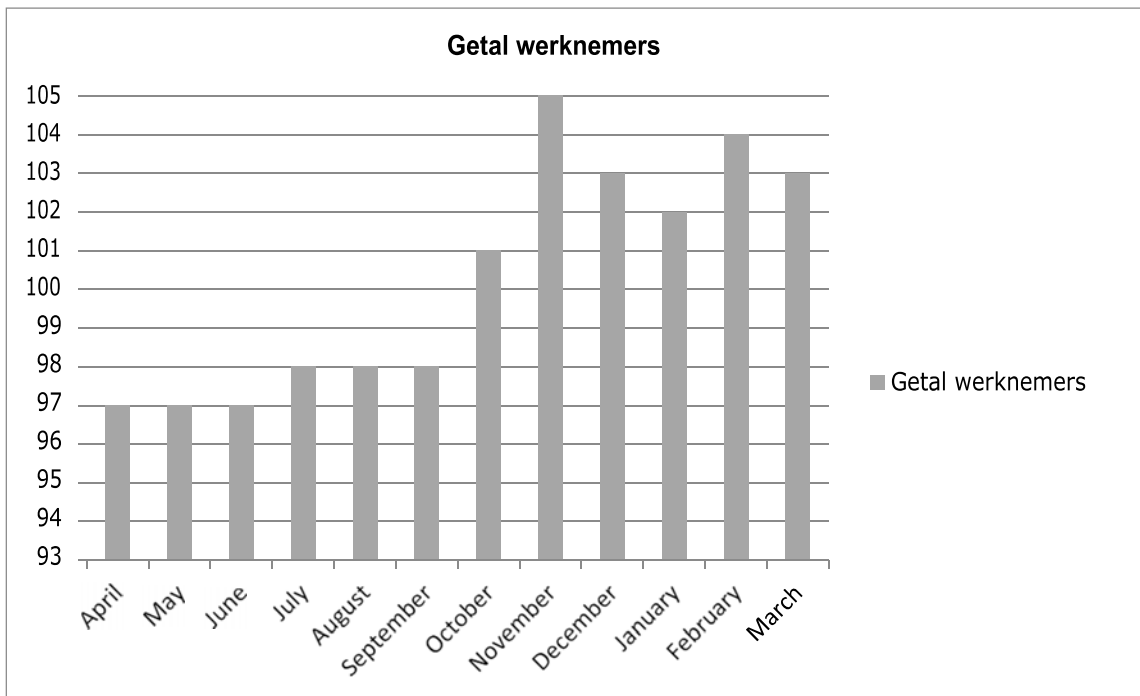
Salarisband	Getal werknemers per band soos op 1 April 2017	Aanstellings en verplasings na die WKPP		Beëindigings en verplasings uit die WKPP	Omsetkoers
		Intern	Ekstern		
Laergeskool (Band A1–B1)	4	-	-	-	-
Geskool (Band B2–C3)	58	3	11	1	1,7%
Hoogsgeskoolde produksie (Band C4–5)	14	-	1	-	-
Hoogsgeskoolde toesig (Band D1–D3)	12	1	1	1	8,3%
Senior bestuur (Band D4–E2)	4	-	-	1	25%
Totale getal werknemers	92	4	13	3	3,2%
Interns	4	-	1	3	100%

Die WKPP kon 'n drastiese ommekeer ten opsigte van aanstellings en bedankings oor die afgelope ses jaar bewerkstellig.

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Aanstellings	12	19	15	5	11	5	17
Bedankings	9	5	3	3	5	9	3
Verhouding	4:3	3.8:1	5:1	1.7:1	2.2:1	1:1.8	5.6:1

Die WKPP het dié jaar die laagste vakaturekoers sedert 2008 behaal.

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Vakaturekoers	16%	8%	6,6%	3,8%	4,8%	8,65%	3,7%

(Vertaling: April, Mei, Junie, Julie, Augustus, September, Oktober, November, Desember, Januarie, Februarie, Maart)

Die personeelsterkte van die WKPP het in hierdie boekjaar toegeneem. Sewentien aanstellings, waarvan dertien ekstern was, is gedoen, terwyl drie werknemers uit die instelling bedank het.

8.2 Jaarlikse omsetkoerse volgens kritieke beroepe, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Geen.

8.3 Redes waarom personeel die WKPP verlaat

Soort beëindiging	Getal	% van totaal
Dood	-	-
Bedanking	3	100%
Verstryking van kontrak	-	-
Afdanking – operasionele redes	-	-
Afdanking – wangedrag	-	-
Ontslaan weens siekte	-	-
Aftrede	-	-
Ander	-	-
Verplasings na ander staatsdiensdepartemente	-	-
Totaal	3	100%
Totale getal werknemers wat vertrek het as 'n % van die totale indiensneming		2,7%
Interns	3	66,7%

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Vakature-koers	16%	8%	6,6%	3,8%	4,8%	8,65%	3,7%

8.4 Bevorderings volgens kritieke beroepe

Die WKPP se werwing-en-keuringbeleid het nie voorsiening gemaak vir bevordering in die boekjaar onder oorsig nie. In hierdie stadium is geen kritieke beroepe geïdentifiseer nie.

8.5 Bevorderings volgens salarisbande

Die WKPP se werwing-en-keuringbeleid het nie voorsiening gemaak vir bevordering in die boekjaar onder oorsig nie.

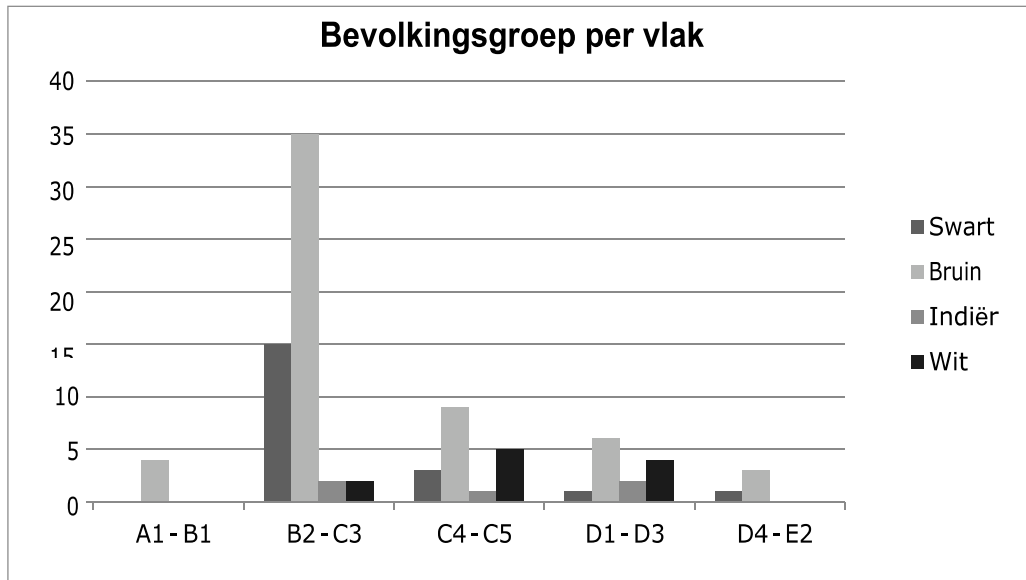
9. Diensbillikheid

Let wel: Vir die doeleindes van hierdie verslag word professionele persone beskryf as beroepe wat registrasie by 'n professionele liggaam vereis ten einde by die WKPP aangestel te word.

9.1 Totale getal werknemers (onder wie werknemers met gestremdhede) in elk van die volgende beroepsbande, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Beroepsvlakke	Mans				Vroue				Totaal
	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Swart	Bruin	Indiër	Wit	
Topbestuur (Band D4–E2)	1	1	-	-	-	1	-	-	3
Senior bestuur (Band D1–3)	1	5	2	2	-	1	-	2	13
Professioneel gekwalifiseer en ervare spesialiste en middelbestuur (Band C4–5)	1	6	2	2	2	3	-	2	15
Geskoolde tegniese en akademies gekwalfiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente (Band B2–C3)	5	12	2	2	11	25	-	4	61
Halfgeskool en diskresionêre besluitneming (Band A1–B1)	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Totaal	8	28	6	6	13	30	-	8	96
Kontrakwerknemers (niepermanente werknemers)	-	4	-	1	-	3	-	1	9
Groottotaal	8	32	6	7	13	33	-	9	105
Interns	-	1	-	-	3	-	-	-	4
Mense met gestremdhede ingesluit in die statistiek hierbo									
Halfgeskool en diskresionêre besluitneming (Bande A en B)	1	-	-	-	-	-	-	-	1

Die grafiek hier onder toon die getal werknemers, onder wie niepermanente werknemers, maar uitsluitende interns, volgens verskillende salarisbande by die WKPP vir die verslagtydperk.

9.2 Werwing, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Beroepsbande	Mans				Vroue				Totaal
	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Swart	Bruin	Indiër	Wit	
Senior bestuur (Band D4–E2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hoogsgeskoolde toesig (Band D1–3)	-	-	-	-	-	1	-	1	2
Hoogsgeskoolde produksie (Band C4–5)	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Geskool (Band B2–C3)	1	4	-	-	3	4	-	2	14
Laergeskool (Band A1–B1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	1	5	-	-	3	5	-	3	17
Interns	-	1	-	-	3	-	-	-	4
Werknemers met gestremdhede	-	-	-	-	-	-	-	-	-

9.3 Bevorderings, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Sien 8.5 hier bo.

9.4 Diensbeëindigings, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Beroepsbande	Mans				Vroue				Totaal
	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Swart	Bruin	Indiër	Wit	
Topbestuur	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Senior bestuur	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Professioneel gekwalifiseer en ervare spesialiste en middelbestuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Geskoolde tegniese en akademies gekwalifiseerde werkers, junior bestuur, toesighouers, voormanne en superintendente	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Halfgeskool en diskresionêre besluitneming	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	1	2	-	-	-	-	-	-	3
Werknemers met gestremdhede	-	-	-	-	-	-	-	-	-

9.5 Tugstappe, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Tugstappe	Mans				Vroue				Totaal
	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Swart	Bruin	Indiër	Wit	
	-	-	-	1	1	-	-	-	
									2

9.6 Vaardigheidsontwikkeling vir die tydperk 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

9.6.1 Opleidingskursusse aangebied

Beroepskategorieë	Mans				Vroue				Totaal
	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Swart	Bruin	Indiër	Wit	
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders (1)	-	3	1	-	-	-	-	1	5
Professionele persone (2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tegnici en verwante professionele persone (3)	5	14	3	5	8	1	-	4	56
Klerke (4)	7	3	1	-	6	4	-	-	21
Dienswerkers (5)	-	4	-	-	-	-	-	-	4
Totaal	12	24	5	5	14	2	-	5	86
Interns	-	-	-	-	3	-	-	-	3
Werknemers met gestremdhede	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Let wel:

Let asseblief daarop dat dit gevalle van opleiding aandui en nie individue wat opleiding bygewoon het nie. Interne opleidingsprogramme is ingesluit.

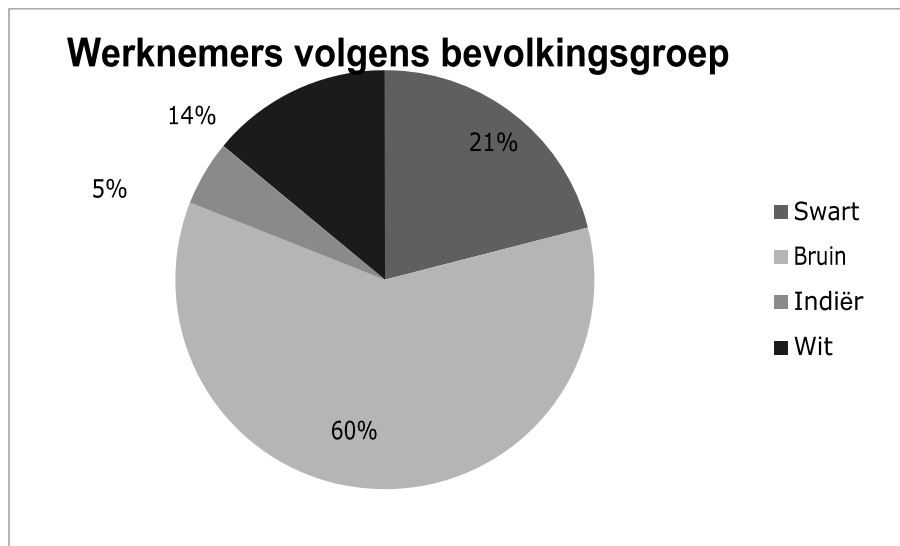
9.6.2 Studiehulp vir formele onderrig gebied

Beroepskategorieë	Mans				Vroue				Totaal
	Swart	Bruin	Indiër	Wit	Swart	Bruin	Indiër	Wit	
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders (1)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Professionele persone (2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tegnici en verwante professionele persone (3)	1	3	-	-	1	1	-	-	6
Klerke (4)		1			1	3			5
Dienswerkers (5)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	1	4	-	-	2	4	-	-	11

Werknemers met gestremdhede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-----------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Vaardigheids-ontwikkeling	329	136	247	186	169	339	86
Studiehulp	19	12	12	13	12	17	6
Internskappe	5	5	1	2	1	3	3

9.7 Bevolkingsgroepverspreiding soos op 31 Maart 2018

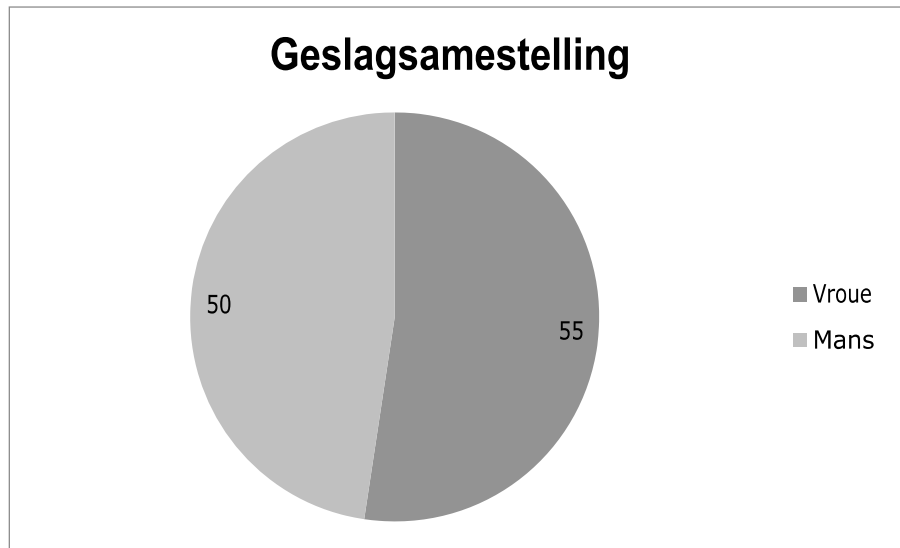
Van die 103 werknemers in die WKPP op 31 Maart 2018 was 22 van die swart bevolkingsgroep, 62 van die bruin bevolkingsgroep, 14 van die wit bevolkingsgroep en 5 van die Indiër-bevolkingsgroep.

	WKPP	Wes-Kaap
Swart	21%	32.8%
Bruin	60%	48.8%
Wit	14%	15.7%
Indiër	5%	1%

*Statistieke SA 2011

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Bruin	56%	58%	55,6%	56%	58%	60%	60%
Swart	31%	28,4%	26,3%	24%	24%	21%	21%
Wit	12%	12,5%	13,1%	13%	12%	14%	14%
Indiër	1%	1,1%	5%	7%	5%	5%	5%

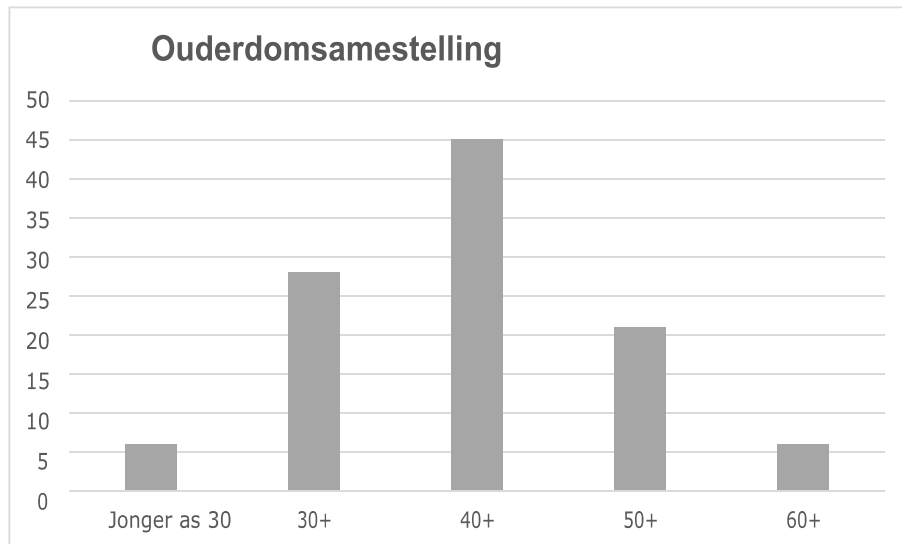
9.8 Geslagsamestelling

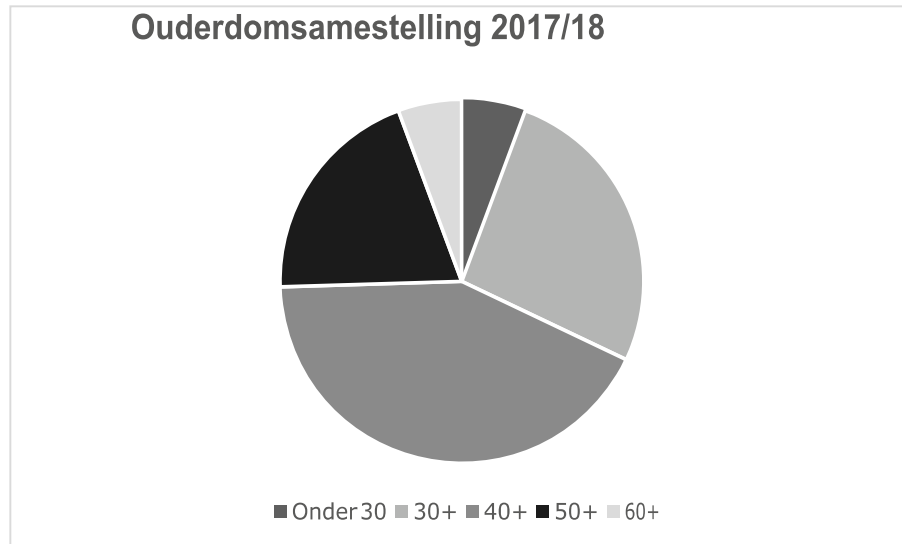
Op 31 Maart 2018 was 55 van die 105 werknemers in die WKPP vroue en 50 was mans.

	WKPP	Wes-Kaap	RSA
Vroue	52%	50.9%	51.5%
Mans	48%	49.1%	48.5%

9.9 Ouderdomsamestelling

Die gemiddelde ouderdom van die WKPP se werknemers was 44,3 op 31 Maart 2017.

10. Prestasietoekennings

Die WKPP het die volgende prestasiebelonings in die jaar onder oorsig toegeken om goeie prestasies aan te moedig. Die inligting word verstrek volgens bevolkingsgroep, geslag en gestremdheid, en salarisbande.

10.1 Prestasieverhogings volgens bevolkingsgroep, geslag en gestremdheid, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018 ten opsigte van die 2016/17 boekjaar:

Geen prestasieverhogings is ten opsigte van die 2016/17-boekjaar toegeken nie. Altesame 84 werknemers het 'n 1%-salarisvordering ontvang nadat hulle 'n prestasiebeoordeling van minstens 60% ontvang het.

10.2 Prestasiebonusse, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018 ten opsigte van die 2016/17-boekjaar

Salarisbande	Getal poste (31 Maart 2018)	Getal begunstigdes	Swart		Bruin		Wit		Indiër		Koste	
			Mans	Vroue	Mans	Vroue	Mans	Vroue	Mans	Vroue	Koste R'000	Gemiddelde koste per werknemer R'000
Laergeskool (Band A1 – B1)	4	1	-	-	1	-	-	-	-	-	6	6
Geskool (Band B2 – C3)	65	34	3	5	7	14	1	2	1	-	383	11
Hoogsge- skoolde produksie (Band C4-5)	19	8	1	-	3	1	3	2	-	-	127	16
Hoogsge- skoolde toesighou- ding (Band	16	9	1	-	2	1	1	1	2	-	137	15

D1 – D3)												
Senior bestuur (Band D4 – E2)	5	4	1	-	2	1	1	-	-	-	87	22
Totaal	109	56	6	5	15	17	6	5	3	-	740	13

10.3 Prestasie volgens kritieke beroepe, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Geen kritieke beroepe geïdentifiseer vir die tydperk 1 April 2017 tot 31 Maart 2018 nie.

11. Buitelandse werknemers

Die inligting hier onder som die indiensneming van buitelandse werknemers in die WKPP op.

11.1 Buitelandse werknemers, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018, volgens salarisband

Geen buitelandse werknemers is aangestel nie.

11.2 Buitelandse werknemers, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018, volgens hoofberoep

Geen buitelandse werknemers is aangestel nie.

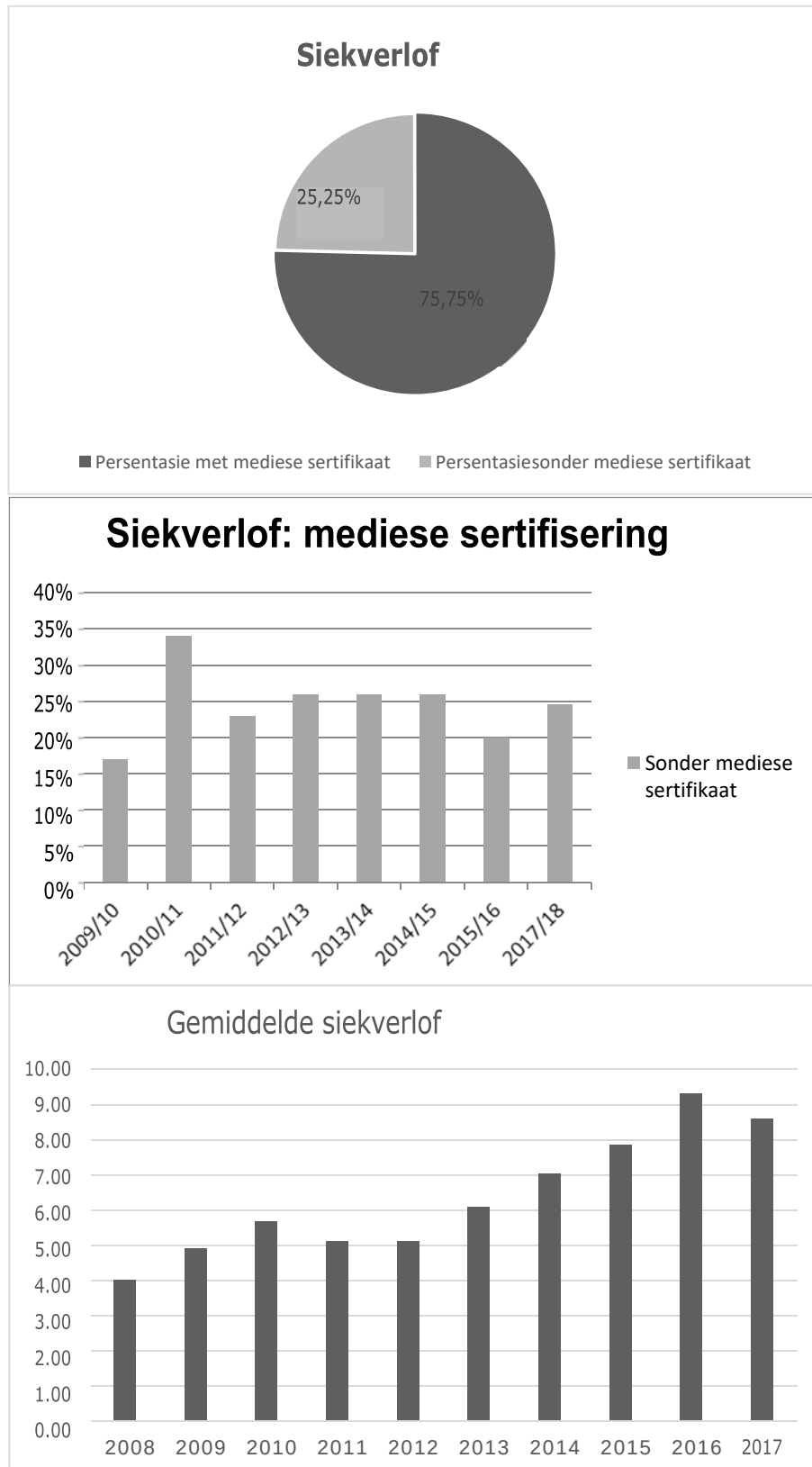
12. Verlofgebruik

Die volgende tabelle dui die gebruik van siekverlof aan, met 'n geskatte koste. Die gebruik van jaarlikse verlof en jaarlikse verlofuitbetalings word ook verstrek.

Siekverlof, 1 Januarie 2017 tot 31 Desember 2017

Salarisband	Totale dae	% dae met mediese sertifisering	Getal werknemers wat siekverlof gebruik	% van totale werknemers per band wat siekverlof gebruik	Gemiddelde dae per werknemer*	Geskatte koste R'000
Laergeskool (Band A1–B1)	32	31%	3	75%	10,66	27
Geskool (Band B2–C3)	442	28%	52	76%	8,50	574
Hoogsgeskoolde produksie (Band C4–5)	187	21%	16	88%	11,68	473
Hoogsgeskoolde toesig (Band D1–D3)	48	23%	10	71%	4,80	175
Senior bestuur (Band D4–E2)	5	20%	2	40%	2,50	29
Totaal	714	24,6%	83	79%	8,60	1 278

*Om die gemiddelde te bereken, is net die werknemers wat siekverlof gebruik het in ag geneem.

12.2 Ongeskiktheidsverlof (tydelik en permanent), 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Geen.

12.3 Jaarlikse verlof, 1 Januarie 2017 tot 31 Desember 2017

Salarisbande	Totale dae gevat	Gemiddelde per werknemer
Laergeskool (Band A1–B1)	130,85	32,7
Geskool (Band B2–C3)	1 202,91	17,7
Hoogsgeskoolde produksie (Band C4–5)	312,6	17,4
Hoogsgeskoolde toesig (Band D1–D3)	275,64	21,2
Senior bestuur (Band D4–E2)	71,84	14,37
Totaal	1 993,84	18,99

12.4 Verlofuitbetalings, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Band	Totale getal werknemers	Totale koste R'000	Gemiddelde koste per werknemer R'000
Laergeskool (Band A1–B1)	-	-	-
Geskool (Band B2–C3)	2	15	7
Hoogsgeskoolde produksie (Band C4–C5)	1	17	17
Hoogsgeskoolde toesig (Band D1–D3)	1	28	28
Senior bestuur (Band D4–E2)	1	42	42
Totaal	5	102	21
Interns	2	2	1

**Hierdie bedrag sluit die aftyd krediete uit wat aan werknemers met bedanking uitbetaal is.*

12.5 Beperkte verlof, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Salarisband	Totale dae beperkte verlof geneem	Getal werknemers wat beperkte verlof gebruik	Gemiddelde getal dae gevat per werknemer	Gemiddelde beperkte verlof per werknemer soos op 31 Maart 2018
Laergeskool (Band A1–B1)	-	-	-	-
Geskoolde vlakke (Band B2–C3)	-	-	-	101,15
Hoogsgeskoolde produksie (Band C4–C5)	-	-	-	22,65
Hoogsgeskoolde toesig (Band D1–D3)	-	-	-	57,7
Senior bestuur (Band D4–E2)	-	-	-	86
Totaal	-	-	-	267,5

13. MIV en vigs en gesondheidsbevorderingprogramme

13.1 Stappe gedoen om die risiko van beroepsblootstelling te verminder

Soos verlede jaar gerapporteer, word algemene infeksiebeheermaatreëls volgehou.

13.2 Besonderhede van gesondheidsbevordering en MIV en vigs (2017/18)

Werknemerwelstandbedrywighede vir die 2017/18-boekjaar het hierdie hoofgebeurtenisse ingesluit:

- Vraelys oor persoonlike gewoontes
- Kom-aan-die-gang-slypskool
- Ontstressingsveldtog
- Skuldbestuur
- Aftredebeplanning
- Gesondheidsdag

14. Arbeidsbetrekkinge

14.1 Kollektiewe ooreenkomste, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Onderwerp	Datum
2017/18-salarisooreenkoms	4 Mei 2017

14.2 Wangedrag- en tugverhore afgehandel, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Uitkomst van tugverhore	Getal	% van totaal
Korrektiewe berading	-	-
Mondelinge waarskuwing	-	-
Skriftelike waarskuwing	2	100%
Finale skriftelike waarskuwing	-	-
Geskors sonder betaling	-	-
Boete	-	-
Demosie	-	-
Afdanking	-	-
Onskuldig	-	-
Saak teruggetrek	-	-
Totaal	2	100%

14.3 Soorte wangedrag aangespreek, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Soort wangedrag	Getal	% van totaal
Pligsversuim	-	-
Diskriminerende/neerhalende opmerkings	1	100%
Onvanpaste taalgebruik	1	100%
Swak prestasie	-	-
Nalatige versuim om WKPP-prosedures na te kom	-	-
Wegblyery	-	-
Tydoepneming	-	-
Onreëlmatige besteding	-	-
Bedrieglike wysiging van amptelike dokumente	-	-
Diensweiering	-	-
Misbruik van WKPP-eiendom	-	-
Totaal	2	100%

14.4 Griewe aanhangig gemaak, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Nege griewe is in die jaar onder oorsig aanhangig gemaak. Sewe daarvan het met prestasietoekennings verband gehou.

14.5 Geskille by rade aanhangig gemaak, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Geskille	Getal	% van totaal
Getal geskille gehandhaaf	-	-
Getal geskille van die hand gewys	3	100%
Totale getal geskille aanhangig gemaak	3	100%

14.6 Stakingsoptredes, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Geen stakings het in die tydperk onder oorsig voorgekom nie.

14.7 Voorkomende skorsings, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Een.

15. Vaardigheidsontwikkeling

15.1 Opleidingsbehoefte geïdentifiseer, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Beroepskategorieë	Geslag	Opleidingsbehoefte geïdentifiseer	Totale opleidings-behoefte geïdentifiseer
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders	Vroue	1	5
	Mans	4	
Tegnici en verwante professionele persone (3)	Vroue	29	56
	Mans	27	
Administratiewe werkers en klerke	Vroue	10	21
	Mans	11	
Dienswerkers (5)	Vroue	-	4
	Mans	4	
Subtotaal	Vroue	40	
	Mans	46	
Totaal		86	86

* Interne indiensopleiding is aan interns voorsien.

15.2 Opleiding voorsien, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Beroepskategorieë	Geslag	Getal werknemers soos op 31 Maart 2018	Vaardigheids-programme en ander kortkursusse	Totaal
Wetgewers, senior amptenare en bestuurders (1)	Vroue	4	1	64
	Mans	14	4	
Professionele persone (2)	Vroue	-	-	-
	Mans	-	-	
Tegnici en verwante professionele persone (3)	Vroue	31	29	180
	Mans	27	27	
Klerke (4)	Vroue	18	10	84
	Mans	5	11	
Dienswerkers (5)	Vroue	-	-	11
	Mans	4	4	
Subtotaal	Vroue	53	40	
	Mans	50	46	
Totaal		103	86	86
Interns	Vroue	1	1	
	Mans	1	1	

16. Beserings aan diens

16.1 Beserings aan diens, 1 April 2017 tot 31 Maart 2018

Aard van besering aan diens	Getal	% van totaal
Het slegs basiese mediese aandag vereis	-	-
Tydlike volkome ongeskiktheid	-	-
Permanente ongeskiktheid	-	-
Noodlottig	-	-
Totaal	-	-

17. Gebruik van konsultante

17.1 Verslag oor aanstelling van konsultante met begrote geld

Projektitel	Totale getal konsultante wat aan projek gewerk het	BSEB-status	Duur: werksdae	Kontrakwaarde in rand (R)
Werwingsassessering	The Assessment Toolbox	Vlak 4	Op versoek	4 560,00
Werwingsassessering	PricewaterhouseCoopers	Vlak 1	Op versoek	53 598,60
Funksionele verbetering	PricewaterhouseCoopers	Vlak 1	DVO	658 625,00
Vertaling en transkripsie	EOH-regsdienste	Vlak 1	Op versoek	811 645,12
Vertaling en transkripsie	12 onafhanklike vertalers	Geen	Op versoek	1 083 490,53
Regsadvies	Webber Wentzel	Geen	Op versoek	205 979,84
Regsadvies	Departement van Justisie en Grondwetlike Ontwikkeling	Geen	Op versoek	339,15
Regsadvies	Anton Meyer	Geen	Op versoek	17 500,00
Totale getal projekte	8		Wissel	2 835 738,24

17.2 Ontleding van konsultantaanstellings met begrote geld, wat betref die Wet op Breed-gebaseerde Swart Ekonomiese Bemagtiging (BSEB)

Sien Tabel 17.1.

17.3 Verslag oor aanstelling van konsultante met skenkersgeld

Geen.

17.4 Ontleding van konsultantaanstellings met skenkersgeld wat histories benadeelde individue (HBI's) betref

Geen.

Verslag van die Ouditeur-generaal aan die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement oor Begrotingspos 2: Wes-Kaapse Provinsiale Parlement

Verslag oor die audit van die finansiële state

Opinie

1. Ek het die finansiële state van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement geaudit, wat op bladsy 106 tot 189 uiteengesit word. Dit bestaan uit die staat van finansiële posisie soos op 31 Maart 2018, die staat van finansiële prestasie, staat van veranderings in netto bates, kontantvloeistaat en die staat wat die begroting vergelyk met die werklike bedrae vir die jaar wat toe afgesluit is, asook die aantekeninge by die finansiële state, wat uit 'n opsomming van belangrike rekeningkundige beleide bestaan.
2. Na my mening stel die finansiële state, in alle wesenlike opsigte, die finansiële posisie van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement soos op 31 Maart 2018 billik voor, en sy finansiële prestasie en kontantvloeï vir die jaar wat toe afgesluit is, in ooreenstemming met Suid-Afrikaanse Standaarde van Algemeen Aanvaarde Rekeningkundige Praktyk (SA Standaarde van AARP) en die voorskrifte van die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers (WFBPPW), 2009 (Wet 10 van 2009).

Grondslag van mening

3. Ek het my audit gedoen in ooreenstemming met die Internasionale Standaarde op Ouditering. My pligte ingevolge daardie standaarde word verder beskryf in die afdeling van my verslag oor die Ouditeur-generaal se pligte vir die ouditering van die finansiële state van dié ouditeur se verslag.
4. Ek is onafhanklik van die Parlement ooreenkomstig die Internasionale Raad op Gedragsnorme vir Professionele Rekenkundiges (IESBA) se *Gedragsnorme vir professionele rekeningkundiges* (GPR) en die etiese voorskrifte wat op my audit in Suid-Afrika van toepassing is. Ek het my ander etiese pligte nagekom ooreenkomstig hierdie voorskrifte en die IESBA-kode.
5. Ek glo dat die auditbewyse wat ek verkry het, voldoende en toepaslik is om 'n grondslag vir my auditopinie te vorm.

Beklemtoning van kwessie

6. Ek vestig die aandag op die kwessie hier onder. My mening het nie verander ten opsigte van hierdie kwessie nie.

Wesenlike onderbesteding van die begroting

7. Soos geopenbaar in die staat van vergelyking van die begroting met die werklike bedrae, en in aantekening 39 by die finansiële state, het die Parlement die begroting wesenlik onderbestee met 'n bedrag wat gelykstaande is aan R10,9 miljoen (6%) waarvan R3,7 miljoen (2%) verband hou met statutêre fondse wat direk teruggestort moet word in die inkomstefonds, omdat dit 'n onderbesteding is van geld wat spesifiek vir Lede se vergoeding begroot is.

Verantwoordelikhede van die Rekenpligtige Beampte vir die finansiële state

8. Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die opstel en billike voorstelling van die finansiële state ooreenkomstig die Suid-Afrikaanse standaarde van AARP, die voorskrifte van die WFBPPW en vir sodanige interne beheer as wat die Rekenpligtige Beampte nodig ag om die opstel van die finansiële state moontlik te maak, wat sonder wesenlike wanvoorstelling is, of dit nou weens bedrog of foute is.

9. In die opstelling van die finansiële state is die Rekenpligtige Beampte verantwoordelik vir die assessering van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement se vermoë om as 'n lopende saak voortgesit te word; om indien toepaslik kwessies te openbaar wat met 'n lopende saak verband hou, en om die rekeningkundige grondslag van 'n lopende saak te gebruik, tensy die bedoeling is om óf die Parlement te likwideer, óf werksaamhede te staak, of indien daar geen ander realistiese uitweg is as om dit te doen nie.

Ouditeur-generaal se verantwoordelikhede vir die audit van die finansiële state

10. My doelwitte is om redelike versekering te verkry oor of die finansiële state in die geheel sonder wesenlike wanvoorstelling is, of dit nou weens bedrog of foutering is, en om 'n ouditeursverslag uit te reik wat my mening insluit. Redelike versekering is 'n hoë vlak van versekering, maar waarborg nie dat 'n audit wat ooreenkomstig die GPR gedoen is, altyd 'n wesenlike wanvoorstelling sal opspoor indien dit teenwoordig is nie. Wanvoorstellings kan uit bedrog of foutering spruit en word as wesenlik beskou indien dit, op sy eie of oor die geheel, redelikerwys waarskynlik die ekonomiese besluite van gebruikers kan raak wat op grond van hierdie finansiële state geneem word.
11. 'n Verdere uiteensetting van my verantwoordelikhede vir die audit van die finansiële state is ingesluit in die aanhangsel van hierdie ouditeursverslag.

Verslag oor die audit van die jaarlikse prestasieverslag

Inleiding en omvang

12. Ingevolge die Wet op Openbare Audit (WOO), Wet 25 van 2004, en die algemene kennisgewing wat in terme daarvan uitgereik is, het ek 'n verantwoordelikheid om wesenlike bevindings te rapporteer oor die gerapporteerde prestasie-inligting teenoor voorafbepaalde doelwitte van gekose programme wat in die jaarlikse prestasieverslag aangebied word. Ek het prosedures uitgevoer om bevindings te identifiseer, maar nie om bewyse in te samel wat versekering uitspreek nie.
13. My prosedures gee aandag aan die gerapporteerde prestasie-inligting, wat gegrond moet wees op die goedgekeurde prestasiebeplanningsdokumente van die Parlement. Ek het nie die volledigheid en toepaslikheid van die prestasie-aanwysers beoordeel wat in die beplanningsdokumente ingesluit is nie. My prosedure het ook geen openbaarmakings of verklarings behels wat met beplande prestasie-strategieë en inligting ten opsigte van toekomstige tydperke verband hou nie, wat moontlik as deel van die gerapporteerde prestasie-inligting ingesluit is. Insgelyks sluit my bevindings ook nie hierdie sake in nie.
14. Ek het die bruikbaarheid en betroubaarheid van die gerapporteerde prestasie-inligting beoordeel ooreenkomstig die kriteria wat uit die prestasiebestuur- en verslaggewingsraamwerk voortgekom het, soos wat dit in die algemene kennisgewing omskryf word, vir die volgende uitgesoekte programme wat in die jaarlikse prestasieverslag van die Parlement aangebied word vir die jaar wat 31 Maart 2018 afgesluit is:

Program	Bladsye in die jaarlikse prestasieverslag
Program 3: Parlementêre dienste	24–61

15. Ek het prosedures uitgevoer om vas te stel of die gerapporteerde prestasie-inligting behoorlik aangebied is, en of die prestasie strook met die goedgekeurde prestasiebeplanningsdokumente. Voorts het ek verdere prosedures uitgevoer om vas te stel of die aanwysers en verwante teikens meetbaar en relevant is, en die betroubaarheid van die gerapporteerde prestasie-inligting geassesseer om vas te stel of dit geldig, akkuraat en volledig was.

16. Ek het nie enige wesenlike bevindings geopper oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van die gerapporteerde prestasie-inligting vir die volgende program nie:
- Program 3: Parlementêre dienste

Bykomende kwessie

17. Ek vestig die aandag op die saak hier onder:

Behaling van beplande teikens

18. Verwys na die jaarlikse prestasieverslag op bladsye 28 tot 61 vir inligting oor die behaling van beplande teikens vir die jaar

Aanpassing van wesenlike verdraaiings

19. Ek het wesenlike verdraaiings in die jaarlikse prestasieverslag geïdentifiseer wat vir ouditering ingedien is. Dié wesenlike verdraaiings was oor die gerapporteerde prestasie-inligting van parlementêre dienste. Omdat die bestuur vervolgens die verdraaiings reggestel het, het ek nie enige wesenlike bevindings geopper oor die bruikbaarheid en betroubaarheid van die gerapporteerde prestasie-inligting nie.

Verslag oor audit van voldoening aan wetgewing

Inleiding en omvang

20. Ooreenkomstig die Wet op Openbare Oudit (Wet 25 van 2004), en die algemene kennisgewing wat ingevolge daarvan uitgereik is, het ek 'n verantwoordelikheid om wesenlike bevindings te rapporteer oor die gehoorgewing van die Parlement aan spesifieke kwessies in kernwetgewing. Ek het prosedures verrig om bevindings te identifiseer, maar nie om bewyse in te samel om versekering uit te spreek nie.
21. Ek het nie wesenlike bevindings geopper oor nakoming van die spesifieke sake in kernwetgewing wat uiteengesit word in die algemene kennisgewing wat ingevolge die WOO uitgereik is nie.

Ander inligting

22. Die Rekenpligtige Beampte is verantwoordelik vir die ander inligting. Die ander inligting bestaan uit die inligting wat in die jaarverslag ingesluit is, wat die Ouditkomitee se verslag insluit. Die ander inligting sluit nie finansiële state, die ouditeur se verslag en daardie gekose programme in wat in die jaarlikse prestasieverslag aangebied word waaroor spesifiek in die ouditeur se verslag gerapporteer word nie.
23. My opinie oor die finansiële state en bevindings oor die gerapporteerde prestasie-inligting en gehoorgewing aan wetgewing dek nie die ander inligting nie en ek spreek nie 'n auditmening of enige soort gevolgtrekking uit ten opsigte van versekering daaroor nie.
24. Wat my audit betref, is my verantwoordelikheid om die ander inligting te lees en daardeur te oorweeg of die ander inligting wesenlik strook met die finansiële state en die gekose programme wat in die jaarlikse prestasieverslag aangebied word, of my kennis wat in die audit verkry is, of wat andersins lyk asof dit 'n wesenlike wanvoorstelling is.
25. Ek het nie die ander inligting ontvang voor die datum van dié ouditeur se verslag nie. Nadat ek dié inligting ontvang en gelees het, en as ek tot die gevolgtrekking kom dat daar 'n wesenlike wanvoorstelling is, word van my verwag om die saak oor te dra aan diegene wat met bestuur belas is en om te vra dat die ander inligting reggestel word. As die ander inligting nie reggestel is nie, sal ek

dalk dié ouditeur se verslag terugtrek en 'n gewysigde verslag soos toepaslik uitreik. As dit egter reggestel word, sal dit nie nodig wees nie.

Gebreke met interne beheer

26. Ek het interne beheer oorweeg wat betrekking het op my audit van die finansiële state, prestasie-inligting en nakoming van toepaslike wetgewing gerapporteer, maar my doelwit was nie om enige soort versekering daaroor uit te spreek nie. Ek het nie enige beduidende tekortkomings in interne beheer opgespoor nie.

Auditor-General

Kaapstad
31 Julie 2018

AUDITOR-GENERAL

SOUTH AFRICA

Auditing to build public confidence

Ouditeur-generaal
Suid-Afrika
Ouditering wat openbare vertroue bou

Aanhangsel – Ouditeur-generaal se verantwoordelikheid vir die audit

1. As deel van 'n audit ooreenkomstig die internasionale standaarde vir auditering (ISO's) oefen ek professionele oordeel uit en hou professionele skepsis vol regdeur my audit van die finansiële state, en die prosedures wat op gerapporteerde prestasie-inligting vir gekose programme uitgevoer is en oor die finansiële state.

Finansiële state

2. Benewens my verantwoordelikheid vir die audit van die finansiële state soos wat dit in die ouditeur se verslag uiteengesit word, het ek ook:
 - die risiko's vir wesenlike wanvoorstelling van die finansiële state uitgewys en geassesseer, of dit nou weens bedrog of foutering is; auditprosedures ontwerp en uitgevoer wat op daardie risiko's reageer; en auditbewyse verkry wat voldoende en toepaslik is om my mening te grondves. Die risiko dat 'n wesenlike wanvoorstelling wat uit bedrog voortkom nie opgespoor word nie, is groter as een wat uit foutering spruit, omdat bedrog samespanning, bedrieglikheid, opsetlike weglatings, wanvoorstellings of die neutralisering van interne beheer kan behels.
 - begrip verkry van interne beheer in verband met die audit om auditprosedures te ontwerp wat in die omstandighede toepaslik is, maar nie om 'n mening uit te spreek oor die doeltreffendheid van die Parlement se interne beheer nie.
 - die toepaslikheid van rekeningkundige beleide wat gebruik is en die redelikheid van rekeningkundige skattings en verwante openbaarmakings geëvalueer wat deur die Rekenpligtige Beampte gedoen is;
 - besluit oor die toepaslikheid van die Rekenpligtige Beampte se gebruik van die lopendesaakgrondslag van rekeningkunde wat gebruik is in die opstelling van die finansiële state. Ek besluit ook, op grond van die auditbewyse wat verkry is, of 'n wesenlike onsekerheid bestaan in verband met gebeure of toestande wat beduidende twyfel kan laat ontstaan oor die Wes-Kaapse Parlement se vermoë om as 'n lopende saak voort te bestaan. As ek besluit dat 'n wesenlike onsekerheid bestaan, word ek verplig om aandag in my ouditeursverslag te vestig op die verwante openbaarmakings in die finansiële state oor die wesenlike onsekerheid of, as sulke openbaarmakings onvoldoende is, om die mening oor die finansiële state te verander. My gevolgtrekkings berus op die inligting wat op die datum van die ouditeursverslag vir my beskikbaar was. Toekomstige gebeure of omstandighede kan egter veroorsaak dat die Parlement nie meer as 'n lopende saak bedryf kan word nie.
 - die algemene aanbieding, struktuur en inhoud van die finansiële state geëvalueer, waaronder die openbaarmakings, en of die finansiële state die onderliggende transaksies billik verteenwoordig.

Skakeling met diegene belas met bestuur

3. Ek skakel met die Rekenpligtige Beampte oor onder meer die beplande omvang en tydsberekening van die audit en beduidende auditbevindings, waaronder enige wesenlike gebreke in interne beheer wat ek tydens my audit opspoor.
4. Ek bevestig ook aan die Rekenpligtige Beampte dat ek die betrokke etiese voorskrifte aangaande onafhanklikheid nagekom het, en maak alle verhoudings en ander sake bekend wat moontlik betrekking het op my onafhanklikheid, en het verwante voorsorg getref indien dit van toepassing is.

Jaarlikse finansiële state vir die jaar wat op 31 Maart 2017 afgesluit is

Algemene inligting

- Aard van onderneming en vernaamste bedrywighede: Die vernaamste dienste wat die Wes-Kaapse Parlement lewer, is soos volg:
- ondersteun 'n wetgewende proses wat goeie en regverdige wetgewing oplewer;
- voorsien ondersteuning vir lewendige toesig oor die Uitvoerende Owerheid;
- voorsien 'n bemagtigende omgewing waarin Lede doeltreffend kan wees;
- doeltreffende, bekwame en ekonomiese bestuur van hulpbronne;
- verseker goeie bestuur; en
- doeltreffende en betekenisvolle openbare deelname, voorligting en bewustheid.

Die administrasie van die Provinsiale Parlement voorsien ter ondersteuning hiervan 'n bemagtigende omgewing waarin Lede hul grondwetlike doelwitte kan behaal.

Speaker	Fernandez, SG
Adjunkspeaker	Pretorius, PJC
Sekretaris	Lawrence, GA
Adjunksekretaris: Korporatiewe Dienste	Hindley, RG
Adjunksekretaris: Prosedurele Dienste	Vakant (Lawrence, GA – waarnemend)
Hoof- Finansiële Beampte	Petersen, NL
Hoof- Parlementêre Beampte	Vakant (Nkabinde, J – waarnemend)
Sakeadres	Provinsiale Wetgewer-gebou Waalstraat 7 Kaapstad 8001
Posadres	Posbus 648 Kaapstad 8000
Bankiers	Nedbank
Ouditeurs	Ouditeur-generaal van Suid-Afrika

Inhoudsopgawe

Die verslae en state wat hier onder uiteengesit word, vorm die jaarlikse finansiële state wat aan die Parlementêre Toesigkomitee voorgelê is:

Indeks	Bladsy
Rekenpligtige Beampte se verantwoordelikhede en goedkeuring	108
Staat van finansiële posisie	110
Staat van finansiële prestasie	111
Staat van veranderings in netto bates	112
Kontantvloeistaat	113
Staat van vergelyking van begroting met werklike bedrae	114
Rekeningkundige beleide	116–144
Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state	145–193

Rekenpligtige Beampte se verantwoordelikhede en goedkeuring

Die Rekenpligtige Beampte word deur die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers, 2009 (Wet 10 van 2009), voorgeskryf om voldoende rekeningkundige rekords in stand te hou en is verantwoordelik vir die inhoud en integriteit van die jaarlikse finansiële state en verwante finansiële inligting vervat in hierdie verslag. Dit is die verantwoordelikheid van die Rekenpligtige Beampte om te verseker dat die jaarlikse finansiële state die stand van sake van die Parlement billik voorstel soos aan die einde van die boekjaar, en die resultate van sy werksaamhede en kontantvloei vir die tydperk wat toe afgesluit is. Die eksterne ouditeurs word aangestel om 'n onafhanklike mening oor die jaarlikse finansiële state uit te spreek en het onbeperkte toegang tot alle finansiële rekords en verwante inligting gekry.

Die jaarlikse finansiële state is opgestel ooreenkomstig die Standaard van Algemeen Aanvaarde Rekeningkundige Praktijk (AARP), waaronder alle interpretasies, riglyne en opdragte uitgereik deur die Raad vir Rekeningkundige Standaard.

Die jaarlikse finansiële state is gebaseer op toepaslike rekeningkundige beleide wat konsekwent toegepas en ondersteun is deur redelike en weloorwoë oordele en ramings.

Die Rekenpligtige Beampte erken dat hy finaal verantwoordelik is vir die stelsel van interne finansiële beheer wat deur die Parlement ingestel is en 'n aansienlike belang aan die handhawing van 'n sterk beheeromgewing. Om die Rekenpligtige Beampte in staat te stel om hierdie verantwoordelikhede na te kom, stel die Rekeningkundige Beampte standaarde vir interne beheer wat op die vermindering van die risiko vir foute of tekorte op 'n kostedoeltreffende manier gemik is. Die standaarde behels die behoorlike afwenteling van verantwoordelikhede binne 'n duidelik omskrewe raamwerk, doeltreffende rekeningkundige prosedures en voldoende verdeling van pligte om 'n aanvaarbare risikovlak te verseker. Hierdie beheermaatreëls word regdeur die Parlement gemonitor en alle werknemers word voorgeskryf om die hoogste etiese standaarde vol te hou om te verseker dat die Parlement se werksaamhede op 'n manier verrig word wat onder alle redelike omstandighede bo verdenking is. Die fokus van risikobestuur in die Parlement is op die identifisering, assessering, bestuur en monitering van alle bekende vorms van risiko regdeur die Parlement. Hoewel bedryfstelselrisiko nie heeltemal uitgeskakel kan word nie, streef die Parlement daarna om dit te minimaliseer deur te verseker dat toepaslike infrastruktuur, beheermaatreëls, stelsels en etiese gedrag binne voorafbepaalde prosedures en beperkings toegepas en bestuur word.

Die Rekenpligtige Beampte meen, op grond van die inligting en verduidelikings wat deur die bestuur gegee is, dat die stelsel van interne beheer redelike versekering lewer dat die finansiële rekords betroubaar is vir die opstelling van die jaarlikse finansiële state. Tog kan enige stelsel van interne finansiële beheer net redelike, en nie absolute versekering nie, teen wesenlike wanvoorstellings of tekorte lewer.

Die Rekenpligtige Beampte het die Parlement se kontantvloei-voorspelling vir die jaar tot 31 Maart 2019 hersien en, in die lig van hierdie hersiening en die huidige finansiële posisie, is hy tevrede dat die Parlement voldoende bronne of toegang daartoe het om operasionele bestaan vir die voorsienbare toekoms voort te sit.

Die Parlement is volkome afhanklik van die Nasionale Tesourie vir voortgesette finansiering van werksaamhede. Die jaarlikse finansiële state word opgestel op grond daarvan dat die Parlement 'n lopende saak is, en dat die Provinsiale Tesourie nóg die voorneme, nóg die behoefte het om die omvang van die Parlement te likwideer of wesenlik te beperk.

Die jaarlikse finansiële state wat op bladsy 99 tot 157 uiteengesit word, en wat op die grondslag van 'n lopende saak opgestel is, is op 31 Mei 2018 deur die rekeningkundige owerheid goedgekeur en is namens hom onderteken deur:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hindley', is written over a horizontal line.

Hindley, RG
Waarnemende
Sekretaris

Staat van finansiële posisie

Syfers in rand	Nota(s)	2018	2017 Herhaal*
Bates			
Huidige bates			
Kontant en kontantekwivalente	3	13 367 703	13 606 209
Inventarisse	4	856 115	935 369
Ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies	5	62 400	66 349
Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	6	126 113	327 368
Vooruitbetalings	7	827 194	652 466
		15 239 525	15 587 761
Niebedryfsbates			
Langtermyn- ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies	8	15 341	17 741
Langtermyn- ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	9	-	-
Eiendom, aanleg en toerusting	10	13 196 085	13 223 391
Ontasbare bates	11	3 029 116	2 118 417
Erfgoed	12	4 473 702	4 489 095
		20 714 244	19 848 644
Totale bates		35 953 769	35 436 405
Verpligtinge			
Bedryfslaste			
Verpligtinge van ruiltransaksies	13	1 249 398	1 626 249
Direkte koste van laste	14	3 683 291	2 491 870
Bruikhuurverpligtinge	15	337 750	179 995
Werknemervoordeelverpligting	16	10 005 118	9 608 272
		15 275 557	13 906 386
Niebedryfslaste			
Bruikhuurverpligtinge	15	1 752 278	1 980 348
Werknemervoordeelverpligting	16	52 095 000	46 535 000
		53 847 278	48 515 348
Totale laste		69 122 835	62 421 734
Netto (laste)		(33 169 066)	(26 985 329)
Opgehoopte tekort		(33 169 066)	(26 985 329)

* Sien Nota 38.

Staat van finansiële prestasie

Syfers in rand	Nota(s)	2018	2017 Herhaal*
Inkomste			
Inkomste uit ruiltransaksies			
Verhalings	17	673 263	23 173
Rente ontvang	18	290 298	268 179
Ander inkomste	19	60 863	49 065
Totale inkomste uit ruiltransaksies		1 024 424	340 417
Inkomste uit nieruiltransaksies			
Oordrag-inkomste			
Dienste in goedere: Huur	37	9 531 936	8 825 867
Boetes, strawwe en verbeurings		-	47 927
Jaarlikse bewilliging	20	128 812 846	124 762 876
Statutêre bewilliging	20	41 113 000	39 155 000
Totale inkomste uit nieruiltransaksies		179 457 782	172 791 670
Totale inkomste		180 482 206	173 132 087
Besteding			
Werknemerverwante koste	21	(57 476 421)	(54 082 802)
Ledevergoeding	22	(46 770 417)	(46 345 330)
Waardevermindering, delging en aantastings		(2 940 643)	(2 440 842)
Finansieringskoste	23	(679 776)	(465 522)
Huurgelde op bedryfshuur	24	(285 799)	(389 944)
Oordragbetalings	25	(40 184 599)	(37 004 563)
Algemene uitgawes	26	(26 950 296)	(22 069 505)
Dienste in goedere: huurgeld	37	(9 531 936)	(8 825 867)
Totale besteding		(184 819 887)	(171 624 375)
Bedryfskottel		(4 337 681)	1 507 712
Verlies op die verkoop van bates		(34 765)	(92 100)
Aktuariële winste	16	1 872 000	2 935 000
		1 837 235	2 842 900
Oorskot voor geld afgestaan		(2 500 446)	4 350 612
Oordrag aan direktekostelas	14	3 683 291	2 491 870
(Tekort) Oorskot vir die jaar		(6 183 737)	1 858 742

* Sien Nota 38.

Staat van veranderings in netto bates

Syfers in Rand	Opgehoopte oorskot	Totale netto bates
Beginsaldo soos voorheen gerapporteer	(16 722 980)	(16 722 980)
Metingstydperkwysiging (Oorgangsbepaling)	(3 373 091)	(3 373 091)
Vorigejaarwysigings	<u>(8 748 000)</u>	<u>(8 748 000)</u>
Saldo op 01 April 2016 soos herhaal*	(28 844 071)	(28 844 071)
Oorskot vir die jaar	<u>1 858 742</u>	<u>1 858 742</u>
Saldo op 01 April 2017 soos herhaal*	(26 985 329)	(26 985 329)
Oorskot vir die jaar	<u>(6 183 737)</u>	<u>(6 183 737)</u>
Saldo op 31 Maart 2018	<u>(33 169 066)</u>	<u>(33 169 066)</u>

* Sien Nota 38.

Kontantvloeistaat

Syfers in rand	Nota(s)	2018	2017 Herhaal*
Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite			
Ontvangste			
Kontantontvangste uit dienste		748 371	684 447
Kontantontvangste uit bewilliging		169 925 846	163 917 876
Rente-inkomste		<u>290 298</u>	<u>268 179</u>
		<u>170 964 515</u>	<u>164 870 502</u>
Betalings			
Kontant betaal aan werknemers en Lede		(96 417 993)	(91 041 558)
Kontant betaal aan verskaffers		(67 498 608)	(59 855 079)
Geld afgestaan		(2 491 870)	(1 545 754)
Finansieringskoste		<u>(679 776)</u>	<u>(465 522)</u>
		<u>(167 088 247)</u>	<u>(152 907 913)</u>
Netto kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite	27	<u>3 876 268</u>	<u>11 962 589</u>
Kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite			
Aankoop van eiendom, aanleg en toerusting	10	(2 426 812)	(2 810 635)
Opbrengste uit verkoop van eiendom, aanleg en toerusting	10	6 900	14 176
Aankoop van ander ontasbare bates	11	(1 529 188)	(2 293 528)
Langtermyn- ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies		2 400	2 400
Langtermyn- ontvangbare rekenings van ruiltransaksies		<u>914</u>	<u>1 320</u>
Netto kontantvloei uit beleggingsaktiwiteite		<u>(3 945 786)</u>	<u>(5 086 267)</u>
Kontantvloei uit finansieringsaktiwiteite			
		<u>(168 988)</u>	<u>(180 150)</u>
Netto toename (of afname) in kontant en kontantekwivalente		<u>(238 506)</u>	<u>6 696 172</u>
Kontant en kontantekwivalente aan die begin van die jaar		<u>13 606 209</u>	<u>6 910 037</u>
Kontant en kontantekwivalente aan die einde van die jaar	3	<u>13 367 703</u>	<u>13 606 209</u>

* Sien Nota 38.

Staat van vergelyking van begroting en werklike bedrae

Begroting op kontantbasis Syfers in Rand	Goed- gekeurde begroting	Aansuiwe- rings	Finale begroting	Werklike bedrae op 'n vergelykende basis	Verskil tussen finale en werklike begroting	Verwy- sing na nota 39
Staat van finansiële prestasie						
Inkomste						
Inkomste uit ruiltransaksies						
Verhalings 753	-	-	-	707	707 753	39.1
Ander inkomste 949	5 000	-	5 000	59	54 949	39.2
Rente ontvang 257	55 000	-	55 000	169	114 257	39.3
Totale inkomste uit ruiltransaksies 959	60 000	-	60 000	936	876 959	
Inkomste uit nieruiltransaksies						
Oordrag-inkomste						
Jaarlikse bewilliging	137 655 000 -		137 655 000	137 715 000	60 000	
Statutêre bewilliging	41 113 000 -		41 113 000	41 113 000	-	
Totale inkomste uit nieruiltransaksies	178 768 000 -		178 768 000	178 828 000	60 000	
Totale inkomste	178 828 000	-	178 828 000	179 764 959	936 959	
Besteding						
Werknemerverwant e kostes	(64 995 000)	6 586 161	(58 408 839)	(57 624 704)	784 135	39.4
Ledevergoeding	(42 500 000)	32 827	(42 467 173)	(38 783 881)	3 683 292	39.5
Finansieringskoste	(917 000)	(21 525)	(938 525)	(839 412)	99 113	39.6
Huurgeld van bruikhuur Oorbetalings – ander	(180 000)	(343)	(180 343)	(180 343)	-	
	(39 545 000)	(639 599)	(40 184 599)	(40 184 599)	-	
Algemene uitgawes	(30 691 000)	(5 957 521)	(36 648 521)	(30 360 639)	6 287 882	39.7
Totale besteding	(178 828 000)	-	(178 828 000)	(167 973 578)	10 854 422	
Bedryfsoorskot	-	-	-	11 791 381	11 791 381	
Wins op verkoop van bates en laste	-	-	-	6 900	6 900	
Oorskot vir die jaar	-	-	-	11 798 281	11 798 281	
Werklike bedrag op 'n vergelykbare basis soos voorgelê in die begroting en	-	-	-	11 798 281	11 798 281	

**aanpassing van
 werklike
 vergelykende staat**

Aanpassing

Basisverskil

Oorskotverskil
 tussen
 gemodifiseerde
 kontant en AARP

(20 309 268)

**Formaat-
 en
 klassifikasi-
 everskil**

Kapitaalbesteding

2 327 250

**Werklike bedrag in
 die staat van
 finansiële prestasie**

(6 183 737)

Rekeningkundige beleide

1. Aanbieding van jaarlikse finansiële state

Die jaarlikse finansiële state is opgestel ooreenkomstig die Standaarde van Algemeen Aanvaarde Rekeningkundige Praktyk (AARP), wat uitgereik is deur die Raad vir Rekeningkundige Standaarde ingevolge artikel 56 van die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers, 2009 (Wet nommer 10 van 2009).

Hierdie jaarlikse finansiële state is opgestel op 'n aanwasgrondslag van rekeningkunde en is in ooreenstemming met die historiesekostekonvensie as die grondslag van meting, tensy anders vermeld. Dit word in Suid-Afrikaanse rand aangebied. Alle syfers is tot die naaste rand afgerond.

'n Opsomming van die belangrike rekeningkundige beleide word hier onder openbaar gemaak.

Hierdie rekeningkundige beleide is in ooreenstemming met die vorige tydperk s'n.

1.1 Lopendesakaanname

Hierdie jaarlikse finansiële state is opgestel op grond van die verwagting dat die Parlement vir minstens die volgende 12 maande sal voortgaan om as 'n lopende saak te funksioneer.

1.2 Belangrike oordele

In die opstelling van die jaarlikse finansiële state word daar van die bestuur verwag om ramings en aannames te maak wat die bedrae affekteer wat in die jaarlikse finansiële state en verwante openbaarmakings verteenwoordig word. Die gebruik van beskikbare inligting en die toepassing van oordeel is inherent in die vorming van ramings. Werklike resultate in die toekoms kan van hierdie ramings verskil wat wesenlik tot die jaarlikse finansiële state kan wees. Belangrike oordele sluit in:

Ontvangbare rekenings

Die Parlement assesser sy ontvangbare rekenings vir waardevermindering aan die einde van elke verslagtydperk. In die vasstelling of 'n waardeverminderingsverlies as oorskot of tekort aangeteken moet word, maak die Parlement oordele oor of daar waarneembare inligting is wat 'n meetbare vermindering in die geskatte toekomstige kontantvloei uit 'n finansiële bate aandui.

Die waardevermindering vir ontvangbare rekenings word op 'n portefeuljebasis bereken, gegrond op historiese verliesverhoudings, aangepas vir nasionale en bedryfspesifieke ekonomiese toestande en ander aanwysers teenwoordig op die verslagdatum wat met verstekwaardes op die portefeulje korreleer. Hierdie jaarlikse verliesverhoudings word op leningsaldo's in die portefeulje toegepas en tot die geraamde verliesverskyningstydperk geskaleer.

Waardedalingtoetsing

Die verhaalbare bedrae van kontantgenererende eenhede en individuele bates is vasgestel gegrond op die hoogste van berekenings van gebruikswaarde en billike waarde minus koste om te verkoop. Hierdie berekenings vereis die gebruik van ramings en aannames.

Gebruikswaarde van kontantgenererende bates:

Die Parlement hersien en toets die drawaarde van bates wanneer gebeurtenisse of veranderings in omstandighede daarop dui dat die drawaarde moontlik nie verhaalbaar is nie. Bates word op die laagste vlak gegroepeer waarvoor identifiseerbare kontantvloei grootliks onafhanklik is van kontantvloei van ander bates en laste. As daar aanduidings is dat waardevermindering moontlik plaasgevind het, word ramings van verwagte toekomstige kontantvloei vir elke groep bates opgestel. Verwagte toekomstige kontantvloei wat gebruik word om die gebruikswaarde van klandisie en tasbare bates te bepaal, is inherent onseker en kan mettertyd aansienlik verander. Dit word aansienlik geraak deur 'n aantal faktore, waaronder ekonomiese faktore soos inflasie en rente.

Gebruikswaarde van niekontantgenererende bates:

Die Parlement hersien en toets die drawaarde van bates wanneer gebeurtenisse of veranderings in omstandighede daarop dui dat die drawaarde moontlik nie verhaalbaar sal wees nie. As daar aanduidings is dat waardevermindering moontlik plaasgevind het, word die oorblywende dienspotensiaal van die bates bereken. Die mees toepaslike benadering wat gekies word om die oorblywende dienspotensiaal te bereken, hang af van die beskikbaarheid van inligting en die aard van die waardevermindering.

Nuttige lewensduur van eiendom, aanleg en toerusting en ander bates

Die Parlement se bestuur bepaal die geskatte nuttige lewensduur en verwante waardeverminderingkoste vir die eiendom, aanleg en toerusting en ander bates. Dié skatting is gegrond op die bedryfsnorm. Die bestuur sal die waardevermindering vermeerder wanneer nuttige lewensduur minder is as voorheen geraamde lewensduur.

Voordele ná aftrede

Die huidige waarde van die ná aftredeverpligting hang af van 'n aantal faktore wat op 'n aktuariële grondslag bepaal word deur 'n aantal aannames te gebruik. Die aannames wat gebruik word om die netto koste (inkomste) te bepaal, sluit die diskontokoers in. Enige veranderings in dié aannames sal 'n uitwerking hê op die drawaardebetalings van ná aftredeverpligtinge.

Ander kernaannames vir pensioenverpligtinge word op huidige marktoestande gegrond. Bykomende inligting word in Nota 16 bekend gemaak.

Effektiewe rentekoers

Die Parlement gebruik die staatseffekkoers om toekomstige kontantvloei te verdiskonteer.

Voorsiening vir waardevermindering

Op ontvangbare rekenings word 'n waardeverminderingsverlies in oorskot en tekort erken as daar objektiewe bewyse is dat die waarde verminder het. Die waardevermindering word bereken as die verskil tussen die drawaarde van die ontvangbare rekenings en die teenswoordige waarde van geraamde toekomstige kontantvloei teen die effektiewe rentekoers verdiskonteer, bereken by die aanvanklike erkenning.

1.3 Eiendom, aanleg en toerusting

Eiendom, aanleg en toerusting is tasbare niebedryfsbates wat gehou word vir gebruik in die produksie of voorsiening van goedere of dienste, verhuring aan andere, of vir administratiewe doeleindes, en sal na verwagting in meer as een verslagtydperk gebruik word.

Die koste van 'n item van eiendom, aanleg en toerusting word as 'n bate erken indien:

- dit waarskynlik is dat toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat met die item vereenselwig word, die Parlement sal toekom; en
- die koste of billike waarde van die item betroubaar bereken kan word.

Eiendom, aanleg en toerusting word aanvanklik teen kosprys bereken.

Eiendom, aanleg en toerusting word aanvanklik teen kosprys bereken. Die kosprys van 'n item eiendom, aanleg en toerusting is die koopprys en ander toeskryfbare kostes om die bate na die plek te bring en toestand wat nodig is sodat dit op die manier kan werk wat die bestuur bedoel. Handelskortings en rabatte word afgetrek om by die koste uit te kom. Wanneer 'n bate deur 'n nieruiltransaksie bekom word, is die koste daarvan die billike waarde daarvan soos op die datum van verkryging. Indien 'n item eiendom, aanleg en toerusting bekom word in ruil vir 'n niemonetêre bate of monetêre bates, of 'n kombinasie van monetêre en niemonetêre bates, word die bate wat bekom is aanvanklik bereken teen billike waarde (die kosprys), tensy die billike waarde van nóg die bate ontvang, nóg die bate prysgegee betroubaar bereken kan word. As die item wat verkry is nie teen billike waarde bereken word nie, word die kosprys bereken teen die drawaarde van die bate wat prysgegee is.

Indien beduidende komponente van 'n item eiendom, aanleg en toerusting verskillende nuttige lewensduur het, word verantwoording daarvoor gedoen as afsonderlike items (belangrike komponente) eiendom, aanleg en toerusting.

Koste behels koste aanvanklik aangegaan om 'n item eiendom, aanleg en toerusting te bou of te verkry, en koste sedertdien aangegaan om by te voeg by, 'n gedeelte te vervang, of dit te versien. As 'n vervangingskoste erken word in die drawaarde van 'n item eiendom, aanleg en toerusting, word die drawaarde van die vervangde gedeelte onterken.

Erkenning van die koste in die drawaarde van 'n item eiendom, aanleg en toerusting eindig indien dit in die plek en toestand is wat nodig is sodat dit kan werk op die manier wat die bestuur bedoel het.

Items soos onderdele, bystandstoerusting en versieningstoerusting word erken wanneer dit voldoen aan die definisie van eiendom, aanleg en toerusting.

Groot inspeksiekoste wat 'n voorwaarde is vir voortgesette gebruik van 'n item eiendom, aanleg en toerusting, en wat voldoen aan die erkenningskriteria hierbo, word ingesluit as 'n plaasvervanger in die koste van die item eiendom, aanleg en toerusting. Enige oorblywende inspeksiekoste van die vorige inspeksie word onterken.

Eiendom, aanleg en toerusting word gedra teen kosprys minus opgehoopde waardevermindering en enige waardeverminderingsverlies.

Die waardevermindering van eiendom, aanleg en toerusting word op die reguitlynbasis bereken oor hul verwagte nuttige lewensduur tot hul geraamde reswaarde.

Die nuttige lewensduur van items eiendom, aanleg en toerusting is soos volg geassesseer:

Item	Waardeverminderingsmetode	Gemiddelde nuttige lewensduur
Meubels en kantoortoerusting	Reguit lyn	2–25 jaar
Ander masjinerie en toerusting	Reguit lyn	2–23 jaar
Rekenaartoerusting	Reguit lyn	2–20 jaar
Bruikhuurbates - voertuie	Reguit lyn	4–7 jaar

Bruikhuurbates - selfone

Reguit lyn

2–5 jaar

Die afskryfbare waarde van 'n bate word op 'n sistematiese grondslag oor sy nuttige lewensduur toegeken.

Elke deel van 'n item eiendom, aanleg en toerusting met 'n koste wat beduidend is in verhouding met die totale koste van die item word afsonderlik afgeskryf.

Die afskrywingsmetode wat gebruik word, weerspieël die patroon waarop die bate se toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal verwag word om deur die Parlement verbruik te word. Die afskrywingsmetode wat op 'n bate toegepas word, word hersien teen ten minste elke verslagdatum en, as daar 'n aansienlike verandering in die verwagte patroon van verbruik van die toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal was wat in die bate beliggaam word, word die metode verander om die veranderde patroon te weerspieël. Sodanige verandering word verantwoord as 'n verandering in rekeningkundige raming.

Die Parlement assesser by elke verslagdatum of daar enige aanduiding is dat die Parlement se verwagtings oor die oorblywende waarde en die nuttige lewensduur van 'n bate verander het sedert die voorafgaande verslagdatum. Indien enige sodanige aanduiding bestaan, hersien die Parlement die verwagte nuttige lewensduur en/of reswaarde diensooreenkomstig. Die verandering word verantwoord as 'n verandering in rekeningkundige raming.

Die waardeverminderingskoste vir elke tydperk of tekort word in die Parlement erken, tensy dit ingesluit is in die drawaarde van 'n ander bate.

Items eiendom, aanleg en toerusting word onterken indien die bate verkoop word of indien daar geen verdere ekonomiese voordele of dienspotensiaal is wat van die gebruik of verkoop van die bate verwag word nie.

Die wins of verlies wat uit die onderkenning van 'n item eiendom, aanleg en toerusting spruit, word ingesluit by oorskot of tekort wanneer die item onterken word. Die wins of verlies wat spruit uit die onderkenning van 'n item eiendom, aanleg en toerusting word bereken as die verskil tussen die netto verkoopinkomste, indien enige, en die drawaarde van die item.

1.4 Ontasbare bates

'n Bate is aantoonbaar as dit:

- skeibaar is, dit wil sê geskei of verdeel kan word van 'n entiteit en verkoop, oorgedra, gelisensieer, verhuur of geruil kan word, óf individueel, óf saam met 'n verwante kontrak, identifiseerbare bates of las, ongeag of die Parlement van plan is om dit te doen; of
- spruit uit bindende ooreenkomste (waaronder regte uit kontrakte), ongeag of hierdie regte oordraagbaar of skeibaar is van die Parlement of van ander regte en verpligtinge.

'n Bindende reëling beskryf 'n reëling wat soortgelyke regte en verpligtinge verleen aan die partye daartoe asof dit in die vorm van 'n kontrak is.

'n Ontasbare bate word erken as:

- dit waarskynlik is dat die verwagte toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat aan die bate toegeskryf kan word, die Parlement gaan toekom; en
- die kosprys of billike waarde van die bate betroubaar bereken kan word.

Die Parlement assesser die waarskynlikheid van verwagte toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal deur redelike en houdbare aannames te gebruik wat die bestuur se beste raming van die

stel ekonomiese omstandighede verteenwoordig wat oor die nuttige lewensduur van die bate sal bestaan. Ontasbare bates word aanvanklik teen kosprys erken.

Indien 'n ontasbare bate deur 'n nieruiltransaksie verkry word, word die aanvanklike koste op die datum van verkryging bereken teen die billike waarde daarvan op daardie datum.

Besteding aan navorsing (of aan die navorsingsfase van 'n interne projek) word as 'n uitgawe erken wanneer dit aangegaan word.

'n Ontasbare bate wat uit ontwikkeling (of uit die ontwikkelingsfase van 'n interne projek) spruit, word erken indien:

- dit tegnies haalbaar is om die bate te voltooi sodat dit beskikbaar sal wees vir gebruik of verkoop kan word.
- daar 'n bedoeling is om dit te voltooi en te gebruik of te verkoop.
- daar 'n vermoë bestaan om dit te gebruik of te verkoop.
- dit waarskynlike toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal sal genereer.
- daar beskikbare tegniese, finansiële en ander hulpbronne is om die ontwikkeling te voltooi en die bate te gebruik of verkoop.
- die besteding toeskryfbaar aan die bate tydens die ontwikkeling daarvan betroubaar bereken kan word.

Ontasbare bates word teen kosprys gedra minus enige opgehoopte amortisasie en enige waardeverminderingsverliese.

'n Ontasbare bate word gereken 'n onbepaalde nuttige lewensduur te hê indien daar op grond van alle relevante faktore geen voorsienbare perk is aan die tydperk waaroor die bate na verwagting netto kontantinkomste of dienspotensiaal gaan genereer nie. Amortisasie word nie voorsien vir hierdie ontasbare bates nie, maar dit word jaarliks vir waardevermindering getoets en wanneer daar ook al 'n aanduiding is dat die bate se waarde moontlik verminder het. Vir alle ander ontasbare bates word amortisasie voorsien op 'n reguitlyngrondslag oor hul nuttige lewe.

Die amortisasietydperk en die amortisasiemethode vir ontasbare bates word by elke verslagdatum hersien.

Die herwaardering van die nuttige lewensduur van 'n ontasbare bate met 'n beperkte nuttige lewensduur nadat dit as onbeperk geklassifiseer is, is 'n aanduiding dat die bate se waarde moontlik verminder het. Gevolglik word die bate vir waardevermindering getoets en die oorblywende drawaarde word geamortiseer oor die nuttige lewensduur daarvan.

Intern gegenereerde handelsmerke, mashoofde, publikasietitels, kliëntelyste en items wat wesenlik ooreenstem, word nie as ontasbare bates erken nie.

Amortisasie word voorsien om die ontasbare bates af te skryf, op 'n reguitlyngrondslag, tot hul reswaarde soos volg:

Item	Afskrywingsmetode	Gemiddelde nuttige lewe
Rekenaarsagteware	Reguit lyn	1–10 jaar

Ontasbare bates word onderken:

- by verkope; of
- indien geen toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal uit die gebruik of vervreemding daarvan verwag word nie.

Die wins of verlies wat uit die onderkenning van 'n ontasbare bate spruit, word bereken as die verskil tussen die netto inkomste uit vervreemding, indien enige, en die drawaarde van die ontasbare bate. Sodanige verskil word in oorskot of tekort erken wanneer die ontasbare bate onderken word.

1.5 Erfgoed

Erfgoed is bates wat 'n kulturele, omgewings-, historiese, natuurlike, wetenskaplike, tegnologiese of artistieke belang het en onbepaald tot die voordeel van huidige en toekomstige geslagte gehou word.

Erkenning

Die Parlement erken erfgoed as 'n bate as dit waarskynlik is dat toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat met die bate vereenselwig word die Parlement sal toekom, en die kosprys of billike waarde van die bate betroubaar bereken kan word.

Indien die Parlement erfgoed hou, maar dit met aanvanklike erkenning nie voldoen aan die erkenningskriteria nie omdat dit nie betroubaar bereken kan word nie, word inligting oor sodanige erfgoed in aantekening 12-erfgoed bekend gemaak.

Aanvanklike berekening

Erfgoed word teen kosprys bereken. Indien erfgoed met 'n nieruiltransaksie bekom word, word die kosprys daarvan bereken teen die billike waarde daarvan soos op die datum van verkryging.

Daaropvolgende berekening

Ná erkenning as 'n bate word 'n klas erfgoed teen die koste daarvan gedra minus enige opgehoopte waardeverminderingsverliese.

Waardevermindering

Die Parlement assesseer op elke verslagdatum of daar 'n aanduiding is dat die waarde daarvan moontlik verminder het. Indien enige sodanige aanduiding bestaan, skat die Parlement die herwinbare waarde of die herwinbare dienswaarde van die erfgoed.

Oordragte

Oordragte van erfgoed word net gedoen indien die betrokke bate nie meer aan die definisie van erfgoed voldoen nie. Oordragte aan erfgoed word net gedoen indien die bate aan die definisie van erfgoed voldoen.

Onderkenning

Die Parlement onderken erfgoed met vervreemding, of indien geen toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal uit die gebruik of vervreemding daarvan verwag word nie.

Die wins of verlies wat uit die onderkenning van erfgoed spruit, word bereken as die verskil tussen die netto

inkomste uit vervreemding, indien enige, en die drawaarde van die erfgoed. So 'n verskil word in oorskot of tekort erken wanneer die erfgoed onterken word.

1.6 Finansiële instrumente

'n Finansiële instrument is enige kontrak waaruit 'n finansiële bate van een entiteit en 'n finansiële verpligting of 'n oorblywende belang van 'n ander entiteit voortvloei.

Klassifikasie

Die Parlement het die volgende soorte finansiële bates (klasse en kategorie) soos verstrek op die aangesig van die staat van die finansiële posisie of in die aantekeninge daarby:

Klas	Kategorie
Ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies	Finansiële bate teen geamortiseerde koste bereken
Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	Kontant en kontantekwivalente
Kontant en kontantekwivalente	Finansiële bate teen geamortiseerde koste bereken

Die Parlement het die volgende soorte finansiële verpligtinge (klasse en kategorie) soos verstrek op die aangesig van die staat van die finansiële posisie of in die aantekeninge daarby:

Klas	Kategorie
Verpligtinge van ruiltransaksies	Finansiële verpligting bereken teen geamortiseerde koste
Bruikhuurverpligtinge	Finansiële verpligting bereken teen geamortiseerde koste
Oortrokke bankrekening	Finansiële verpligting bereken teen geamortiseerde koste
Direkte kosteverpligting	Finansiële verpligting bereken teen geamortiseerde koste

Aanvanklike erkenning

Die Parlement erken 'n finansiële bate of 'n finansiële verpligting in sy staat van finansiële posisie indien die Parlement 'n party tot die kontraktuele voorwaardes van die instrument word.

Die Parlement erken finansiële bates deur handelsdatumrekeningkunde te gebruik.

Aanvanklike berekening van finansiële bates en finansiële verpligtinge

Die Parlement bereken 'n finansiële bate en finansiële verpligting, buiten dié wat later teen billike waarde bereken word, aanvanklik teen sy billike waarde plus transaksiekoste, wat direk toeskryfbaar is aan die verkryging of uitreiking van die finansiële bate of finansiële verpligting.

Die Parlement bereken alle ander finansiële bates en finansiële verpligtinge aanvanklik teen die billike waarde daarvan [indien dit vervolgens teen billike waarde bereken word].

Die Parlement bepaal eers of die wese van 'n konsessielening inderdaad 'n lening is. By die aanvanklike erkenning ontleed die Parlement 'n konsessielening in sy samestellende dele en gee rekenskap vir elke deel afsonderlik. Die Parlement gee rekenskap vir hierdie deel van 'n konsessielening wat:

- 'n maatskaplike voordeel is ooreenkomstig die raamwerk vir die opstelling en voorlegging van finansiële state, of dit die uitreiker of die lening is; of
- nieruilinkomste is, ooreenkomstig die standaard van die AARP vir inkomste uit nieruiltransaksies

(belastings en oordragte), indien dit die ontvanger van die lening is.

Daaropvolgende berekenings van finansiële bates en finansiële verpligtinge

Die Parlement bereken alle finansiële bates en finansiële verpligtinge ná aanvanklike erkenning deur die volgende kategorieë te gebruik:

- finansiële instrumente teen billike waarde.
- finansiële instrumente teen geamortiseerde kosprys.
- finansiële instrumente teen kosprys.

Alle finansiële bates wat teen geamortiseerde kosprys, of kosprys, bereken word, is onderhewig aan 'n waardeverminderingshersiening.

Die geamortiseerde kosprys van 'n finansiële bate of finansiële verpligting is die bedrag waarteen die finansiële bate of finansiële verpligting met aanvanklike erkenning bereken word, plus of minus die kapitaal terugbetalings, plus of minus die kumulatiewe amortisasie met gebruik van die effektiwewerentemethode van enige verskil tussen hierdie aanvanklike bedrag en die vervaldatumbedrag, en minus enige aftrekking (direk of met behulp van die gebruik van 'n voorsieningsrekening) vir waardevermindering of oninvorderbaarheid in die geval van 'n finansiële bate.

Oorwegings vir berekening van billike waarde

Die beste bewys van billike waarde is genoteerde pryse in 'n aktiewe mark. Indien die mark vir 'n finansiële instrument nie aktief is nie, stel die Parlement billike waarde vas deur 'n waarderingstegniek te gebruik. Die doel van die gebruik van 'n waarderingstegniek is om vas te stel wat die transaksieprys op die berekeningsdatum sou gewees het in 'n ruiltransaksie op armlengte wat deur normale operasionele oorwegings gemotiveer is. Waarderingstegnieke behels die gebruik van onlangse armlengte-marktransaksies tussen kundige, gewillige partye, indien beskikbaar, verwysing na die huidige billike waarde van 'n ander instrument wat wesenlik eenders is, verdiskonteerde kontantvloei-ontleding en opsiewaardasiemodelle. Indien daar 'n waarderingstegniek is wat algemeen deur markdeelnemers gebruik word om die instrument te prys en hierdie tegniek getoon het dat dit betroubare ramings van pryse lewer wat in werklike marktransaksies behaal is, gebruik die entiteit hierdie tegniek. Die gekose waarderingstegniek maak maksimale gebruik van markinsette en vertrou so min moontlik op entiteitspesifieke insette. Dit behels alle faktore wat markdeelnemers sou oorweeg het om 'n prys vas te stel en is konsekwent met aanvaarde ekonomiese metodologieë om finansiële instrumente te prys. Van tyd tot tyd kalibreer 'n wetgewer die waarderingstegniek en toets die geldigheid daarvan deur pryse te gebruik van enige waarneembare huidige marktransaksies in dieselfde instrument (dit wil sê sonder wysiging of herverpakking) of gegrond op enige beskikbare markinligting.

Korttermyn- ontvangbare rekenings en korttermynverpligtinge word nie verdiskonteer indien die aanvanklike krediettydperk wat toegestaan of ontvang is konsekwent is met voorwaardes wat in die openbare sektor gebruik word nie, of dit nou deur gevestigde praktyke of deur wetgewing is.

Winste en verliese

'n Wins of verlies wat uit 'n verandering in die billike waarde van 'n finansiële bate of finansiële verpligting spruit wat teen billike waarde bereken is, word in oorskot of tekort erken.

Vir finansiële bates en finansiële verpligtinge wat teen geamortiseerde kosprys of kosprys bereken is, word 'n wins of verlies in oorskot of tekort erken indien die finansiële bate of finansiële verpligting onterken is of van waarde verminder het, of deur die amortiseringsproses.

Waardedaling en oninvorderbaarheid van finansiële bates

Die Parlement assesseer aan die einde van elke verslagtydperk of enige objektiewe bewys bestaan dat 'n finansiële bate of groep finansiële bates van waarde verminder het.

Finansiële bates teen geamortiseerde kosprys bereken:

Indien objektiewe getuienis bestaan dat 'n waardevermindingsverlies op finansiële bates bereken teen geamortiseerde kosprys opgedoen is, word die bedrag van die verlies bereken as die verskil tussen die bate se drawaarde en die huidige waarde van geraamde toekomstige kontantvloeï (buiten toekomstige kredietverliese wat nie opgedoen is nie) verdiskonteer teen die finansiële bate se oorspronklike effektiewe rentekoers. Die drawaarde van die bate word direk verminder met behulp van die gebruik van 'n voorsieningsrekening. Die bedrag van die verlies word in oorskot of tekort erken.

Indien, in 'n daaropvolgende tydperk, die bedrag van die verlies weens waardevermindering afneem en die vermindering objektief verbind kan word met 'n gebeurtenis wat plaasvind nadat die waardevermindering erken is, word die voorheen erkende waardeverminderingsverlies omgekeer deur 'n voorsieningsrekening aan te pas. Die omkering het nie 'n drawaarde van die finansiële bate tot gevolg wat dit wat die geamortiseerde kosprys sou gewees het oorskry nie, sou die waardevermindering nie erken gewees het nie op die datum dat die waardevermindering omgekeer word. Die bedrag van die omkering word in oorskot of tekort erken.

Indien finansiële bates se waarde deur die gebruik van 'n voorsieningsrekening verminder word, word die bedrag van die verlies in oorskot of tekort binne bedryfskoste erken. Indien sodanige finansiële bates afgeskryf word, word die afskrywing teen die betrokke voorsieningsrekening gedoen. Daaropvolgende verhalings van bedrae wat tevore afgeskryf is, word teen bedryfskoste gekrediteer.

Finansiële bates teen kosprys bereken:

Indien objektiewe bewyse bestaan dat 'n waardevermindingsverlies opgedoen is op 'n belegging in 'n oorblywende belang wat nie bereken word teen billike waarde omdat die billike waarde daarvan nie betroubaar bereken kan word nie, word die bedrag van die waardevermindingsverlies bereken as die verskil tussen die drawaarde van die finansiële bate en die teenswoordige waarde van geraamde toekomstige kontantvloeï, verdiskonteer teen die huidige markopbrengskoers vir 'n soortgelyke finansiële bate. Sulke waardevermindingsverliese word nie omgekeer nie.

Onterkenning

Finansiële bates

Die Parlement onderken finansiële bates met behulp van handelsdatumrekeningkunde. Die Parlement onderken 'n finansiële bate slegs indien:

- die kontraktuele regte op die kontantvloeï van die finansiële bate verval, betaal of kwytgeskeld word;
- die Parlement naastenby al die risiko's en belonings van eienaarskap van die finansiële bate aan 'n ander party oordra;
- of die Parlement, al het dit sekere beduidende risiko's en belonings van eienaarskap van die finansiële bate behou, beheer oor die bate aan 'n ander party oorgedra het en die ander party die praktiese vermoë het om die bate geheel en al aan 'n onverwante party te verkoop, en hierdie vermoë eensydig kan uitoefen en sonder om bykomende beperkings op die oordrag hoef in te stel. In hierdie geval sal die Parlement:

- die bate onderken; en
- afsonderlik enige regte en verpligtinge erken wat met die oordrag geskep of behou word.

Die drawaarde van die bate wat oorgedra is, word toegewys tussen die regte of verpligtinge wat behou word en dié wat oorgedra word op grond van hul relatiewe billike waardes op die datum van oordrag. Nuutgeskepte regte en verpligtinge word teen hul billike waardes op dié datum bereken. Enige verskil tussen die vergoeding ontvang en die bedrae erken en onderken word in oorskot of tekort in die tydperk van die oordrag erken. Met die onderkenning van 'n finansiële bate in die geheel word die verskil tussen die drawaarde en die bedrag van die vergoeding ontvang in oorskot of tekort erken.

Finansiële verpligtinge

Die Parlement verwyder 'n finansiële verpligting (of 'n deel van 'n finansiële verpligting) uit sy staat van finansiële posisie wanneer dit vereffen word — dit wil sê indien die verpligting omskryf in die kontrak gedelg, gekanselleer, verval of kwytsgekeld is.

'n Uitruiling tussen 'n bestaande lener en uitlener van skuldinstrumente met aansienlik verskillende voorwaardes word verklaar as kwytskelding of delging van die oorspronklike finansiële verpligting en 'n nuwe finansiële verpligting word erken. Insgelyks word 'n aansienlike wysiging van die voorwaardes van 'n bestaande finansiële verpligting of 'n deel daarvan verklaar as dat die oorspronklike finansiële verpligting gedelg is en 'n nuwe finansiële verpligting erken is.

Die verskil tussen die drawaarde van 'n finansiële verpligting (of gedeelte van 'n finansiële verpligting) wat gedelg of aan 'n ander party oorgedra is en die storting betaal is, waaronder alle niekontantbates wat oorgedra of verpligtinge wat aanvaar is, word in oorskot of tekort erken. Alle verpligtinge wat met behulp van 'n nieruiltransaksie deur 'n ander wetgewer kwytsgekeld, vergewe of aanvaar word, word verklaar ooreenkomstig die standaard van die AARP vir inkomste uit nieruiltransaksies (belasting en oordragte).

1.7 Statutêre ontvangbare rekenings

Identifikasie

Statutêre ontvangbare rekenings is ontvangbare rekenings wat:

- spruit uit wetgewing, ondersteunende regulasies of soortgelyke middels; en
- betaling deur 'n ander entiteit in kontant of 'n ander finansiële bate vereis.

Statutêre ontvangbare rekenings behels inkomste ontvangbaar uit eiendomsbelasting, boetes, strawwe, toelaes en gelde heef in terme van wetgewing.

Erkenning

Die Parlement erken statutêre ontvangbare rekenings soos volg:

- indien die transaksie 'n ruiltransaksie is met gebruik van die beleid oor inkomste uit ruiltransaksies;
- indien die transaksie 'n nieruiltransaksie is met gebruik van die beleid oor inkomste uit nieruiltransaksies (belasting en oorbetalings); of
- indien die transaksie nie binne die omvang van die beleide hierbo genoem of 'n ander riglyn van AARP is nie, word die ontvangbare rekening erken indien:
 - daar voldoen word aan die definisie van 'n bate; en
 - dit waarskynlik is dat toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat met die bate vereenselwig word, die Parlement sal toekom en die transaksiebedrag betroubaar bereken kan word.

Aanvanklike berekening

Die Parlement bereken aanvanklik statutêre ontvangbare rekenings teen hul transaksiekoste.

Daaropvolgende berekening

Die Parlement bereken statutêre ontvangbare rekenings ná aanvanklike erkenning deur die kostemetode te gebruik.

Volgens die kostemetode word die bedrag wat aanvanklik erken is, slegs daarna verander om die volgende weer te gee:

- rente of ander heffings wat kon opgeloop het op die ontvangbare rekening;
- waardeverminderingsverlies; en
- bedrae onterken.

Waardeverminderingsverliese

Die Parlement assesser aan die einde van elke verslagtydperk of daar objektiewe bewyse bestaan dat die waarde van 'n statutêre ontvangbare rekening of groep statutêre ontvangbare rekenings moontlik verminder het.

Indien daar 'n aanduiding is dat 'n waardeverminderingsverlies op statutêre ontvangbare rekenings opgedoen is, word die som van die verlies bereken as die verskil tussen die bate se drawaarde en die geraamde toekomstige kontantvloei. Waar die drawaarde hoër is as die toekomstige kontantvloeiings, word die drawaarde van die statutêre ontvangbare rekening, of groep statutêre ontvangbare rekenings, verminder, óf direk óf deur die gebruik van 'n voorsieningsrekening. Die waarde van die verliese word in oorskot of tekort erken.

Enige voorheen erkende waardeverminderingsverlies word óf direk omgekeer óf deur die voorsieningsrekening aan te pas. Die omkering het nie 'n drawaarde van die statutêre ontvangbare rekening tot gevolg wat dit wat die geamortiseerde kosprys sou gewees het oorskry, sou die waardevermindering nie erken gewees het op die datum dat die waardevermindering omgekeer is nie. Die som van die omkering word in oorskot of tekort erken.

Onterkenning

Die Parlement onterken 'n statutêre ontvangbare rekening indien:

- die regte op die kontantvloei van die statutêre ontvangbare rekenings vereffen, verval of kwytskeld word;
- die Parlement naastenby al die risiko's en belonings van besit van die ontvangbare rekening aan 'n ander party oordra;
- die Parlement, al het dit sommige beduidende risiko's en belonings van besit van die ontvangbare rekening behou, beheer oor die ontvangbare rekening in die geheel aan 'n onverwante party oorgedra het, en in staat is om hierdie vermoë eensydig uit te oefen en sonder om bykomende beperkings op die oordrag hoef te plaas. In hierdie geval sal die Parlement:
 - die ontvangbare rekening onterken;
 - afsonderlik alle regte en verpligtinge erken wat met die oordrag geskep of behou word.

Die drawaarde van die bate wat oorgedra is, word verdeel tussen die regte en verpligtinge wat behou is en dié wat oorgedra is op grond van hul relatiewe billike waardes op die oordragdatum. Die entiteit oorweeg of enige nuutgeskepte regte en verpligtinge binne die omvang van die riglyn van AARP oor finansiële

instrumente of 'n ander riglyn van AARP is. Enige verskil tussen die vergoeding ontvang en bedrae wat erken en onterken is, word in die tydperk van die oordrag in oorskot of tekort erken.

1.8 Huurooreenkomste

'n Huurooreenkoms word as bruikhuur geklassifiseer indien dit naastenby al die risiko's en belonings oordra wat aan eienaarskap verbonde is. 'n Huurooreenkoms word as 'n werkende huurooreenkoms geklassifiseer indien dit nie naastenby al die risiko's en belonings oordra wat aan eienaarskap verbonde is nie.

Indien 'n huurooreenkoms sowel grond as geboue-elemente insluit, assesseer die Parlement die klassifikasie van elke element afsonderlik.

Bruikhuur – huurder

Bruikhuur word as bates en verpligtinge in die staat van finansiële posisie erken teen bedrae gelykstaande aan die billike waarde van die gehuurde eiendom of, indien dit minder is, die huidige waarde van die minimum huurbetalings. Die ooreenstemmende verpligting vir die verhuurder word as 'n bruikhuurverpligting in die staat van finansiële posisie ingesluit.

Die verdiskonteringskoers wat gebruik word in die berekening van die huidige waarde van die minimum huurbetalings is die rentekoers geïmpliseer in die huurooreenkoms.

Die minimum huurbetalings word tussen die finansieringskoste en vermindering van die uitstaande verpligting toegedeel. Die finansieringskoste word aan elke tydperk in die termyn van die huurooreenkoms as 'n konstante periodieke koers op die oorblywende saldo van die skuld toegedeel.

Enige voorwaardelike huurgeld word as koste erken in die tydperk waarin dit opgedoen word.

Bruikhuur – huurder

Bruikhuurbetalings word as 'n uitgawe op 'n reguitlyngrondslag oor die huurtermyn erken. Die verskil tussen die bedrae wat as 'n uitgawe erken word en die kontraktuele betalings word erken as 'n bruikhuurbate of -verpligting.

Die totale voordeel van aansporings word erken as 'n vermindering van die huuruitgawe oor die huurtermyn op 'n reguitlyngrondslag oor die huurtermyn.

1.9 Inventarisse

Inventarisse word aanvanklik teen kosprys bereken, behalwe as inventarisse deur 'n nieruiltransaksie bekom word. Dan is die kosprys die billike waarde soos op die datum van verkryging.

Dienooreenkomstig word inventarisse teen die laagste van kosprys of netto realiseerbare waarde bereken. Inventarisse word teen die laagste van kosprys of huidige vervangingskoste bereken indien dit gehou word vir:

- uitdeling teen geen koste nie of teen 'n nominale koste; of
- verbruik gaan word in die produksieproses van goedere wat teen geen koste nie of 'n nominale koste uitgedeel gaan word.

Netto realiseerbare waarde is die geskatte verkoopprijs in die normale verloop van werksaamhede minus die geskatte kostes van voltooiing en die geskatte kostes wat nodig is om die verkoop, ruiling of uitdeling te

doen.

Huidige vervangingskoste is die koste wat die Parlement aangaan om die bate op die verslagdatum aan te skaf.

Die kosprys van inventarisse behels alle koste van aankope, koste van omskakeling en ander koste aangegaan om die inventarisse na hul huidige ligging en toestand te bring.

Die kosprys van inventarisse van items wat nie gewoonlik uitruilbaar is nie en goedere en dienste vir spesifieke projekte gelewer en uitgehou, word toegewys deur spesifieke identifikasie van die individuele kospryse te gebruik.

Die kosprys van inventarisse word toegewys deur die geweegdegemiddelde-kosteformule te gebruik. Dieselfde kosteformule word vir alle inventarisse van dieselfde aard en nut vir die Parlement gebruik.

Indien inventarisse verkoop word, word die drawaarde van hierdie inventarisse erken as 'n uitgawe in die tydperk waarin die verwante inkomste erken word. As daar geen verwante inkomste is nie, word die uitgawes erken wanneer die goedere uitgedeel of verwante dienste gelewer word. Die bedrag van alle afskrywings van inventarisse tot netto realiseerbare waarde of huidige vervangingskoste en alle verliese van inventarisse word as 'n uitgawe erken in die tydperk waarin die afskrywing of verlies voorkom. Die bedrag van enige omkering van enige afskrywing van inventarisse, wat uit 'n styging in die netto realiseerbare waarde of huidige vervangingskoste spruit, word as 'n vermindering in die som van inventarisse erken wat as 'n uitgawe erken is in die tydperk waarin die omkering voorkom.

1.10 Waardedaling van kontantgenererende bates

Kontantgenererende bates is daardie bates wat deur die Parlement gehou word met die hoofdoel om 'n lonende opbrengs te genereer. Wanneer 'n bate aangewend word in ooreenstemming met die manier waarop dit deur 'n entiteit met winsoogmerk benut word, genereer dit 'n lonende opbrengs.

Identifisering

Wanneer die drawaarde van 'n kontantgenererende bate sy verhaalbare waarde oorskry, het sy waarde gedaal.

Die Parlement bepaal op elke verslagdatum of daar enige aanduiding is dat 'n kontantgenererende bate se waarde gedaal het. As daar enige sodanige aanduiding is, bepaal die Parlement die verhaalbare waarde van die bate.

Ongeag of daar enige aanduiding van waardedaling is, toets die Parlement ook 'n kontantgenererende ontasbare bate met 'n onbepaalde nuttige lewensduur wat nog nie vir benutting beskikbaar is nie, jaarliks vir waardedaling deur die drawaarde met sy verhaalbare waarde te vergelyk. Dié waardedalingstoets word elke jaar op dieselfde tyd gedoen. As 'n ontasbare bate aanvanklik in die huidige verslagtydperk erken is, is daardie ontasbare bate voor die einde van die huidige verslagtydperk vir waardedaling getoets.

Waarde in gebruik

'n Kontantgenererende bate se waarde in gebruik is die huidige waarde van die geraamde toekomstige kontantvloei wat na verwagting verkry sal word uit die voortgesette gebruik van die bate en deur die bate aan die einde van sy nuttige lewensduur van die hand te sit.

By die bepaling van 'n bate se waarde in gebruik raam die Parlement die verwagte toekomstige kontantinvloei en -uitvloei wat kan voortvloei uit die voortgesette gebruik van die bate en van die uiteindelijke verkoping daarvan, en die Parlement maak die bestemde diskontokoers op daardie toekomstige kontantvloei van toepassing.

Diskontokoers

Die diskontokoers is 'n voorbelastingkoers wat die huidige markassessering van die tydwaarde van geld weergee, soos verteenwoordig deur die huidige risikovrye rentekoers en die risiko's wat kenmerkend vir die bate is en waarvoor die toekomstige kontantvloei ramings nie aangepas is nie.

Erkenning en meting (individuele bate)

As die verhaalbare waarde van 'n kontantgenererende bate minder as sy drawaarde is, word die drawaarde daarvan tot sy verhaalbare waarde verminder. Dié vermindering is 'n waardedalingsverlies. 'n Waardedalingsverlies word onmiddellik in 'n surplus of tekort erken.

Ná die erkenning van 'n waardedalingsverlies word die depresiasie (amortisasie)-koste vir die kontantgenererende bate in toekomstige tydperke aangepas vir die toewysing van die kontantgenererende bate se hersiene drawaarde, minus die oorblywende waarde, op 'n stelselmatige grondslag oor die res van die bate se nuttige lewensduur.

Kontantgenererende eenhede

As daar enige aanduiding is dat 'n bate waardedaling ondergaan het, word die verhaalbare waarde vir die bepaalde bate geraam. As dit nie moontlik is om die verhaalbare waarde van die individuele bate te raam nie, raam die Parlement die verhaalbare waarde vir die kontantgenererende eenheid waaraan die bate behoort (die bate se kontantgenererende eenheid).

As daar 'n aktiewe mark bestaan vir die produksie gelewer deur 'n bate of groep bates, word daardie bate of groep bates as 'n kontantgenererende eenheid geïdentifiseer, selfs as 'n deel van daardie produksie of die volle produksie intern aangewend word. As die kontantinvloei wat deur enige bate geskep word of die kontantgenererende eenheid deur interne oordragprysing geraak word, gebruik die Parlement die bestuur se beste raming of toekomstige prys(e) wat in armlengte-transaksies behaal kan word by die raming van:

- die toekomstige kapitaalinvloei wat gebruik is om die bate of kontantgenererende eenheid se waarde in gebruik te bepaal; en
- die toekomstige kapitaalluitvloei wat gebruik is om die waarde in gebruik te bepaal van enige ander bates of kontantgenererende eenhede wat deur die interne oordragprysing geraak word.

Kontantgenererende eenhede word van verslagtydperk tot -tydperk konsekwent geïdentifiseer vir dieselfde bate of soorte bates, tensy 'n verandering geregtig is.

Die drawaarde van 'n kontantgenererende eenheid word bereken op 'n grondslag wat in ooreenstemming is met die manier waarop die verhaalbare waarde van die kontantgenererende eenheid bepaal word.

'n Waardedalingsverlies word vir 'n kontantgenererende eenheid erken as die verhaalbare waarde van die eenheid minder as sy drawaarde is. Die waardedaling word toegewys om die drawaarde van die kontantgenererende bates van die eenheid te verminder op 'n pro rata-grondslag, gebaseer op die drawaarde van elke bate in die eenheid. Hierdie vermindering in die drawaarde word gehanteer as waardedalingsverliese op individuele bates.

By die toewysing van 'n waardedalingsverlies verminder die Parlement die drawaarde van 'n bate nie

onder die hoogste van die volgende waardes nie:

- die billike waarde minus die koste verbonde aan die verkoop daarvan (as dit bepaalbaar is);
- die bate se waarde in gebruik (as dit bepaalbaar is); en
- nul.

Die bedrag van die waardebepalingsverlies wat andersins aan die bate toegewys sou word, word pro rata aan die ander kontantgenererende bates van die eenheid toegewys.

Waar 'n niekontantgenererende bate tot 'n kontantgenererende eenheid bydra, word 'n gedeelte van die drawaarde van daardie niekontantgenererende bate aan die kontantgenererende eenheid se drawaarde toegewys voor die raming van die verhaalbare waarde van die kontantgenererende eenheid.

Omkering van waardedalingsverliese

Die Parlement stel met elke verslagdatum vas of daar enige aanduiding is dat 'n waardedalingsverlies wat in vorige tydperke vir 'n kontantgenererende bate erken is, dalk nie meer bestaan nie of moontlik gekrimp het. As daar wel so 'n aanduiding is, raam die Parlement die verhaalbare waarde van daardie bate.

'n Waardedalingsverlies wat in vorige tydperke vir 'n kontantgenererende bate erken is, word omgekeer as daar 'n verandering is in die ramings wat gebruik is om die bate se verhaalbare waarde te bepaal sedert die laaste waardedalingsverlies erken is. Die drawaarde van die bate word tot sy verhaalbare waarde verhoog. Die verhoging is 'n omkering van 'n waardedalingsverlies. Die verhoogde drawaarde van 'n bate wat toeskryfbaar is aan 'n omkering van 'n waardedalingsverlies oorskry nie die drawaarde wat bepaal sou word (netto of depresiasie of amortisasie) as geen waardedalingsverlies vir die bate in vorige tydperke erken is nie.

'n Omkering van 'n waardedalingsverlies vir 'n kontantgenererende bate word in 'n surplus of tekort erken.

Ná die erkenning van 'n omkering van 'n waardedalingsverlies word die depresiasie (amortisasie)-koste vir die kontantgenererende bate in toekomstige tydperke aangepas vir die toewysing van die kontantgenererende bate se hersiene drawaarde, minus die oorblywende waarde (as daar is), op 'n stelselmatige grondslag oor die oorblywende nuttige lewensduur van sodanige bate.

'n Omkering van 'n waardedalingsverlies vir 'n kontantgenererende eenheid word pro rata toegewys aan die kontantgenererende bates ooreenkomstig die drawaardes van daardie bates. Hierdie verhogings in drawaardes word gehanteer as omkerings van waardedalingsverliese vir individuele bates. Geen deel van die bedrag van so 'n omkering word toegewys aan niekontant-genererende bates wat dienspotensiaal tot 'n kontantgenererende eenheid bydra nie.

Wanneer 'n omkering van 'n waardedalingsverlies vir 'n kontantgenererende eenheid toegewys word, word die drawaarde van 'n bate nie meer verhoog nie as die laagste van:

- die verhaalbare waarde (as dit bepaal kan word) van die bate; en
- die drawaarde wat vasgestel sou word (netto of amortisasie of depresiasie) as geen waardedalingsverlies vir die bate in vorige tydperke erken sou word nie.

Die bedrag van die omkering van die waardedalingsverlies wat andersins aan die bate toegewys sou word, word pro rata aan die ander bates van die eenheid toegewys.

1.11 Waardedaling van niekontantgenererende bates

Niekontantgenererende bates is bates buiten kontantgenererende bates.

Identifikasie

Wanneer die drawaarde van 'n niekontantgenererende bate sy herwinbare dienswaarde oorskry, het die waarde daarvan gedaal.

Die Parlement assesseer by elke verslagdatum of daar enige aanduiding is dat 'n niekontantgenererende bate se waarde moontlik gedaal het. As enige sodanige aanduiding bestaan, skat die Parlement die herwinbare dienswaarde van die bate.

Ongeag of daar enige aanduiding van waardedaling is, toets die Parlement ook 'n niekontantgenererende ontasbare bate met 'n onbeperkte nuttige lewensduur of 'n niekontantgenererende ontasbare bate wat nog nie beskikbaar is vir gebruik nie jaarliks vir waardedaling deur die drawaarde daarvan met die herwinbare dienswaarde te vergelyk. Dié waardedalingstoets word jaarliks op dieselfde tyd uitgevoer. As 'n ontasbare bate aanvanklik erken is in die huidige verslagtydperk is daardie ontasbare bate vir waardedaling getoets voor die einde van die huidige verslagtydperk.

Waarde in gebruik

Die waarde in gebruik van niekontantgenererende bates is die huidige waarde van die niekontantgenererende bates se oorblywende dienspotensiaal.

Die huidige waarde van die oorblywende dienspotensiaal van niekontantgenererende bates word bepaal deur die volgende benadering te gebruik:

Afgeskryfde vervangingskostebenadering

Die huidige waarde van die oorblywende dienspotensiaal van 'n niekontantgenererende bate word vasgestel as die afgeskryfde vervangingskoste van die bate. Die vervangingskoste van 'n bate is die koste van die vervanging van die bate se bruto dienspotensiaal. Dié koste word afgeskryf om die bate in sy gebruikte toestand te weerspieël. 'n Bate kan vervang word óf deur reproduksie (replikasie) van die bestaande bate óf deur vervanging van sy bruto dienspotensiaal. Die afgeskryfde vervangingskoste word bereken as die reproduksie of vervangingskoste van die bate, watter een ook al minder is, minus opgehoopte waardedaling bereken volgens die grondslag van sodanige koste, om die reeds verbruikte of vervalde dienspotensiaal van die bate te weerspieël.

Die vervangingswaarde en reproduksiekoste van 'n bate word bereken volgens 'n "geoptimaliseerde" grondslag. Die motivering is dat die Parlement nie die bate sou vervang of reproduseer met 'n soortgelyke bate as die bate wat vervang of gereproduseer moet word 'n oorontwerpte of oorkapasiteitbate is nie. Oorontwerpte bates bevat kenmerke wat onnodig is vir die goedere of dienste wat die bate voorsien. Oorkapasiteitbates is bates wat 'n groter kapasiteit het as wat nodig is om te voldoen in die aanvraag vir goedere of dienste wat die bate voorsien. Die bepaling van die vervangingskoste of reproduksiekoste van 'n bate volgens 'n geoptimaliseerde grondslag weerspieël dus die dienspotensiaal wat van die bate vereis word.

Erkenning en berekening

Indien die herwinbare dienswaarde van 'n niekontantgenererende bate minder is as die drawaarde daarvan, word die drawaarde van die bate verminder tot die herwinbare dienswaarde daarvan. Dié vermindering is 'n afskrywingsverlies.

'n Afskrywingsverlies word dadelik in oorskot of tekort erken.

Ná die erkenning van 'n afskrywingsverlies word die waardedalingskoste (amortisasiekoste) vir die niekontantgenererende bate in toekomstige tydperke aangepas om die niekontantgenererende bate se hersiene drawaarde, minus die reswaarde (indien enige) toegewys op 'n sistematiese grondslag oor die res van die nuttige lewensduur daarvan.

Omkering van 'n waardedalingsverlies

Die Parlement assesseer by elke verslagdatum of daar enige aanduiding is dat 'n waardedalingsverlies wat in voorafgaande tydperke vir 'n niekontantgenererende bate erken is moontlik nie meer bestaan nie of moontlik gedaal het. Indien enige sodanige aanduiding bestaan, skat die Parlement die herwinbare dienswaarde van daardie bate.

'n Waardedalingsverlies wat in voorafgaande tydperke erken is vir 'n niekontantgenererende bate word omgekeer as daar 'n verandering was in die skattings wat gebruik is om die bate se herwinbare dienswaarde vas te stel sedert die laaste waardedalingsverlies erken is. Die drawaarde van die bate word verhoog tot die herwinbare dienswaarde daarvan. Die verhoging is 'n omkering van 'n waardedalingsverlies.

Die verhoogde drawaarde van 'n bate wat toegeskryf kan word aan 'n omkering van 'n waardedalingsverlies oorskry nie die drawaarde wat vasgestel sou word nie (netto van waardedaling of amortisasie) sou geen waardedalingsverlies erken gewees het vir die bate in voorafgaande tydperke nie.

'n Omkering van 'n waardedalingsverlies vir 'n niekontantgenererende bate word dadelik in oorskot of tekort erken.

Nadat 'n omkering van 'n waardedalingsverlies erken is, word die waardedalingskoste (amortisasiekoste) vir die niekontantgenererende bate aangepas in toekomstige tydperke om die niekontantgenererende bate se hersiene drawaarde, minus die reswaarde (indien enige) daarvan op 'n sistematiese grondslag oor die res van die nuttige lewe daarvan toe te wys.

1.12 Werknemervoordele

Korttermynwerknemervoordele

Korttermynwerknemervoordele is werknemervoordele (buiten beëindigingsvoordele) wat binne 12 maande ná die einde van die tydperk betaal moet word waarin die werknemers die verwante diens gelewer het.

Korttermyn-werknemervoordele sluit items in soos:

- lone, salarisse en bestaansekerheidsbydraes;
- korttermyn- vergoede afwesighede (soos betaalde jaarlikse verlof en betaalde siekverlof) waar die vergoeding vir die afwesighede binne 12 maande ná die einde van die verslagtydperk betaal moet word waarin die werknemers die verwante werknemersdiens gelewer het;
- bonus-, aansporings- en prestasieverwante betalings wat binne 12 maande ná die einde van die verslagtydperk betaal moet word waarin die werknemers die verwante diens gelewer het; en
- niemonetêre voordele (byvoorbeeld mediese sorg en gratis of gesubsidieerde goedere of dienste soos behuising, motors en selfone) vir huidige werknemers.

Indien 'n werknemer 'n diens aan die Parlement in 'n verslagtydperk gelewer het, erken die Parlement die onverdiskonteerde bedrag van korttermynwerknemervoordele wat in ruil vir hierdie diens betaal moet word:

- as skuld (opgeloopte uitgawe) nadat enige bedrag wat reeds betaal is, afgetrek is. Indien die bedrag wat reeds betaal is die onverdiskonteerde bedrag van die voordele oorskry, erken die Parlement hierdie oorskryding as 'n bate (voorafbetaalde uitgawe) in die mate waartoe die voorafbetaling sal lei, byvoorbeeld 'n vermindering van toekomstige betalings of 'n kontantterugbetaling; en

- as 'n uitgawe, tensy 'n ander standaard die insluiting van die voordele in die koste van 'n bate voorskryf of toelaat.

Die verwagte koste van vergoede afwesighede word erken as 'n uitgawe asof die werknemers dienste lewer wat hul aanspraak vergroot, of in die geval van nie-opgeloopde afwesighede, wanneer die afwesigheid voorkom. Die Parlement bereken die verwagte koste van oplopende vergoede afwesighede as die bykomende bedrag wat die Parlement verwag om te betaal as 'n gevolg van die ongebruikte aanspraak wat teen die verslagdatum opgeloop het.

Die Parlement erken die verwagte koste van bonus-, aansporings- en prestasieverwante betalings indien die Parlement 'n huidige regs- of konstruktiewe verpligting het om sulke betalings te doen as 'n gevolg van gebeure in die verlede en 'n betroubare raming van die verpligting gedoen kan word. 'n Huidige verpligting bestaan indien die Parlement geen realistiese alternatief het as om die betalings te doen nie.

Ná-diensvoordele

Ná-diensvoordele is werknemervoordele (buiten beëindigingsvoordele) wat ná die voltooiing van diens betaalbaar is.

Ná-diensvoordeelplanne is formele of informele ooreenkomste ingevolge waarvan 'n wetgewer ná-diensvoordele aan een of meer werknemers voorsien.

Multiwerkgewerplanne is omskrewe bydraeplanne (buiten staatsplanne en saamgestelde bestaansekerheidsprogramme) of omskrewe voordeelplanne (buiten staatsplanne) wat die bates byeenvoeg wat deur verskillende entiteite bygedra is wat nie onder gemeenskaplike beheer is nie, en hierdie bates gebruik om voordele aan werknemers van een of meer entiteit te verskaf, aan die hand van bydrae- en voordeelvlakke wat bepaal word sonder inagneming van die identiteit van die Wetgewer wat die betrokke werknemers in diens het.

Ná-diensvoordele: omskrewe voordeelplanne

Omskrewe voordeelplanne is ná-diensvoordeelplanne buiten omskrewe bydraeplanne.

Aktuariële winste en verliese behels ervaringsaanpassings (die gevolge van verskille tussen die vorige aktuariële aannames en wat werklik gebeur het) en die gevolge van veranderings van aktuariële aannames. In die bepaling van sy omskrewe voordeelverpligting erken die Parlement aktuariële winste en verliese in oorskot of tekort in die verslagtydperk waarin dit voorkom.

Huidige dienskoste is die styging van die huidige waarde van die omskrewe voordeelverpligting wat uit werknemerdiens in die huidige tydperk spruit. Rentekoste is die styging in 'n tydperk van die huidige waarde van 'n omskrewe voordeelverpligting wat ontstaan omdat die voordele een tydperk nader aan betaling is.

Verstreke dienskoste is die verandering van die huidige waarde van die omskrewe voordeelverpligting vir werknemerdiens in voorafgaande tydperke, wat tot die huidige tydperk lei van die instelling van, of veranderings aan, ná-diensvoordele of ander langtermynwerknemervoordele. Verstreke dienskoste kan óf positief wees (indien voordele ingestel of verander word sodat die huidige waarde van die omskrewe voordeelverpligting styg) óf negatief wees (indien bestaande voordele verander word sodat die huidige waarde van die omskrewe voordeelverpligting daal). In die berekening van sy omskrewe voordeelverpligting erken die Parlement verstreke dienskoste as 'n uitgawe in die verslagtydperk waarin die plan gewysig word.

Planbates behels bates wat deur 'n langtermyn-werknemervoordeelfonds gehou word en kwalifiserende versekeringspolisse.

Die huidige waarde van 'n omskrewe voordeelverpligting is die huidige waarde, sonder om enige planbates af te trek, of verwagte toekomstige betalings wat nodig is om die verpligting te betaal wat uit werknemerdiens in die huidige en voorafgaande tydperke spruit.

Die opbrengs op planbates is rente, dividende of soortgelyke uitkerings en ander inkomste uit die planbates verkry, saam met gerealiseerde en ongerealiseerde winste en verliese op die planbates, minus alle koste van die administrasie van die plan (buiten dié wat ingesluit is in die aktuariële aannames wat gebruik is om die omskrewe voordeelverpligting te bereken) en minus alle belasting wat deur die plan self betaalbaar is.

Die bedrag wat as 'n omskrewe voordeelverpligting erken word, is die netto som van die volgende bedrae:

- die huidige waarde van die omskrewe voordeelverpligting op die verslagdatum;
- minus die billike waarde op die verslagdatum van planbates (indien enige) waaruit die verpligtinge direk vereffen moet word;
- plus alle verpligtinge wat kan ontstaan as 'n gevolg van 'n minimum finansieringsvereiste.

Die bedrag wat as 'n omskrewe voordeelverpligting bereken is, kan negatief ('n bate) wees. Die Parlement bereken die gevolglike bate as die laagste van:

- die bedrag wat hierbo bereken is; en
- die huidige waarde van alle ekonomiese voordele wat as terugbetalings van die plan of verminderings van toekomstige bydraes tot die plan beskikbaar is. Die huidige waarde van hierdie ekonomiese voordele word bereken deur 'n verdiskonteringkoers te gebruik wat die tydwaarde van geld in ag neem.

Enige aanpassings wat uit die perk hierbo spruit, word in oorskot of tekort erken.

Die Parlement bereken die huidige waarde van omskrewe voordeelverpligtinge en die billike waarde van alle planbates met voldoende reëlmaat sodat die bedrae wat in die jaarlikse finansiële state erken word, nie wesenlik verskil van die bedrae wat op die verslagdatum bereken sou word nie.

Die Parlement erken die netto som van die volgende bedrae in oorskot of tekort, behalwe in die mate waartoe 'n ander standaard die insluiting daarvan in die koste van 'n bate voorskryf of toelaat:

- huidige dienskoste;
- rentekoste;
- die verwagte opbrengs op alle planbates en op alle terugbetalingsregte;
- aktuariële winste en verliese;
- verstrekedienskoste;
- die gevolg van alle besnoeiings of betalings; en
- die gevolg van die toepassing van die perk op 'n omskrewe voordeelbate (negatief omskrewe voordeelverpligting).

Die Parlement gebruik die metode vir geprojekteerde kredieteenhede om die huidige waarde van sy omskrewe voordeelverpligtinge en die verwante huidige dienskoste te bereken en, waar van toepassing, verstrekedienskoste. Die metode vir geprojekteerde kredieteenhede (soms bekend as die opgeloopte voordeelmethode wat toegewys word op diens of met die voordeel of diensjaremetode) beteken elke diens tydperk gee aanleiding tot aanspraak op bykomende eenhede of voordele en bereken elke eenheid afsonderlik om die finale verpligting op te bou.

In die berekening van die huidige waarde van sy omskrewe voordeelverpligtinge en die verwante huidige dienskoste en, waar van toepassing, verstrekedienskoste, sal 'n Wetgewer voordele aan diens tydperke volgens die plan se voordeelformule toewys. Indien 'n werknemer se diens in later jare tot 'n aansienlik hoër

voordeelvlak as in vroeër jare sal lei, sal 'n Wetgewer voordele op 'n reguitlyngrondslag toewys vanaf:

- die datum waarop diens deur die werknemer die eerste keer tot voordele volgens die plan lei (of die voordele nou voorwaardelik is op verdere diens of nie); tot
- die datum wanneer verdere diens deur die werknemer tot geen wesenlike bedrag van verdere voordele volgens die plan sal lei nie, buiten verdere salarisverhogings.

Aktuariële waarderings word jaarliks afsonderlik vir elke plan deur onafhanklike aktuarisse gedoen. Die resultate van die waardering word opgedateer vir alle belangrike transaksies en ander belangrike veranderings in omstandighede (waaronder veranderings van markpryse en rentekoerse) tot en met die verslagdatum.

Die Parlement erken winste of verliese op die inkorting of vereffening van 'n omskrewe voordeelplan wanneer die inkorting of vereffening plaasvind. Die wins of verlies op 'n inkorting of vereffening behels:

- enige gevolglike verandering in die huidige waarde van die omskrewe voordeelverpligting; en
- enige gevolglike verandering in die billike waarde van die planbates.

Voordat die uitwerking van 'n inkorting of vereffening bereken word, bereken die Parlement die verpligting (en die verwante planbates, indien enige) weer deur huidige aktuariële aannames te gebruik (waaronder huidige markrentekoerse en ander huidige markpryse).

Indien dit feitlik seker is dat 'n ander party sommige of al die besteding gaan terugbetaal wat nodig is om 'n omskrewe voordeelverpligting te vereffen, word die reg op terugbetaling as 'n afsonderlike bate erken. Die bate word teen billike waarde bereken. In alle ander opsigte word die bate op dieselfde manier as planbates behandel. In oorskot of tekort word die uitgawe wat verband hou met 'n omskrewe voordeelplan voorgestel as die aftrekking van die bedrag wat vir 'n terugbetaling erken word.

Die Parlement verreken 'n bate wat met een plan verband hou teen 'n verpligting wat met 'n ander plan verband hou, indien die Parlement 'n regtens afdwingbare reg het om 'n oorskot in een plan te gebruik om verpligtinge volgens die ander plan te vereffen en beoog om óf die verpligtinge op 'n netto grondslag te vereffen, óf om die oorskot in een plan te gelde te maak en sy verpligting volgens die ander plan gelyktydig te vereffen.

Aktuariële aannames

Aktuariële aannames is onbevooroordeeld en wedersyds versoenbaar.

Finansiële aannames word op markverwagtings gegrond, teen die verslagdatum, vir die tydperk waaroor die verpligtinge vereffen moet word.

Die koers wat gebruik word om ná-diensvoordeelverpligtinge te verdiskonteer (sowel gefinansier as ongefinansier) neem die tydwaarde van geld in ag. Die geldigheidsduur en termyn van die finansiële instrument wat gekies is om die tydwaarde van geld weer te gee, is konsekwent met die geldigheidsduur en geraamde termyn van die ná-diensvoordeelverpligtinge.

Ná-diensvoordeelverpligtinge word bereken op 'n grondslag wat die volgende in ag neem:

- geraamde toekomstige salarisverhogings;
- die voordele wat uiteengesit is in die voorwaardes van die plan (of wat spruit uit enige konstruktiewe verpligting wat hierdie voorwaardes oorskry) op die verslagdatum; en
- geraamde toekomstige veranderings in die vlak van alle staatsvoordele wat die voordele betaalbaar volgens 'n omskrewe voordeelplan beïnvloed, as, en slegs as:
 - óf hierdie veranderings voor die verslagdatum uitgevoer is; óf

- verstreke geskiedenis, of ander betroubare getuienis, daarop dui dat hierdie staatsvoordele op 'n sekere voorspelbare manier sal verander, byvoorbeeld ooreenkomstig toekomstige veranderings in algemene prysvlakke of algemene salarisvlakke.

Aannames oor mediese koste bring toekomstige veranderings in die koste van mediese dienste in berekening, wat uit sowel inflasie as spesifieke veranderings in mediese koste spruit.

Ander langtermynwerknemervoordele

Die Parlement word verplig om toelaes as voordele vir langtermyndiens aan al sy werknemers te voorsien.

Die Parlement se verpligting is op 'n aktuariële waardering gegrond. Die metode vir 'n geprojekteerde eenheidkrediet word gebruik om die waarde van die verpligtinge te bepaal. Aktuariële winste en verliese op die toekennings vir langtermyndiens word in die staat van finansiële prestasie erken.

Die bedrag wat as 'n verpligting vir ander langtermynwerknemervoordele erken word, is die netto som van die volgende bedrae:

- die huidige waarde van die omskrewe voordeelverpligting op die verslagdatum;
- minus die billike waarde op die verslagdatum van planbates (indien enige) waaruit die verpligtinge direk vereffen moet word.

Die Parlement erken die netto som van die volgende bedrae as uitgawe of inkomste, behalwe in die mate dat 'n ander standaard die insluiting daarvan in die koste van 'n bate voorskryf of toelaat:

- huidige dienskos;
- rentekoste;
- die verwagte opbrengs op alle planbates en op enige terugbetalingsreg wat as 'n bate erken word;
- aktuariële winste en verliese, wat onmiddellik erken sal word;
- verstreke dienskos, wat onmiddellik erken sal word; en
- die gevolg van alle inkortings of vereffenings.

Beëindigingsvoordele

Die Parlement erken beëindigingsvoordele as 'n verpligting en 'n uitgawe indien die Parlement bewysbaar verbind is tot óf:

- die beëindiging van die diens van 'n werknemer of 'n groep werknemers voor die normale aftreedatum; óf
- beëindigingsvoordele lewer as gevolg van 'n aanbod wat gedoen is ten einde vrywillige ontslag aan te moedig.

Die Parlement is bewysbaar verbind tot 'n beëindiging indien die Parlement 'n gedetailleerde formele plan vir die beëindiging het en sonder 'n realistiese moontlikheid van onttrekking is. Die gedetailleerde plan sluit in (as 'n minimum):

- die ligging, funksie en geraamde getal werknemers wie se diens beëindig gaan word;
- die beëindigingsvoordele vir elke posbeskrywing of funksie; en
- die tyd waarop die plan in werking gestel sal word.

Implementering begin so gou moontlik en die tydperk waarin implementering voltooi word, is sodanig dat wesenlike veranderings aan die plan onwaarskynlik is.

Indien beëindigingsvoordele meer as 12 maande ná die verslagdatum betaalbaar is, word dit verdiskonteer

deur 'n toepaslike verdiskonteringskoers te gebruik. Die koers wat gebruik word om die voordeel te verdiskonteer, neem die tydwaarde van geld in ag.

In die geval van 'n aanbod wat gedoen word om vrywillige ontslag aan te moedig, sal die berekening van beëindigingsvoordele gegrond word op die getal werknemers wat na verwagting die aanbod sal aanvaar.

1.13 Voorsienings en gebeurlikhede

Voorsienings word erken indien:

- die Parlement 'n huidige verpligting het as gevolg van 'n gebeurtenis in die verlede;
- dit waarskynlik is dat 'n uitvloeï van hulpbronne wat ekonomiese voordele of dienspotensiaal omvat nodig sal wees om die skuld te vereffen; en
- 'n betroubare raming van die verpligting gedoen kan word.

Die som van 'n voorsiening is die beste raming van die uitgawe wat waarskynlik nodig sal wees om die huidige verpligting teen die verslagdatum te vereffen.

Indien die uitwerking van die tydwaarde van geld beduidend is, is die som van 'n voorsiening die huidige waarde van die uitgawes wat na verwagting nodig sal wees om die verpligting te vereffen.

Die verdiskonteringskoers is 'n voorbelastingkoers wat huidige markassesserings van die tydwaarde van geld en die risiko's spesifiek tot die verpligting in ag neem.

Indien 'n deel of die hele uitgawe wat nodig is om 'n voorsiening te vereffen na verwagting deur 'n ander party terugbetaal sal word, word die terugbetaling erken as, en slegs as, dit feitlik seker is dat die terugbetaling ontvang sal word as die Parlement die verpligting nakom. Die terugbetaling word as 'n afsonderlike bate behandel. Die bedrag wat vir die terugbetaling erken word, oorskry nie die bedrag van die voorsiening nie.

Voorsienings word teen elke verslagdatum hersien en aangepas om die huidige beste raming weer te gee. Voorsienings word omgekeer indien dit nie meer waarskynlik is dat 'n uitvloeï van hulpbronne wat ekonomiese voordele of dienspotensiaal behels, nodig sal wees om die verpligting na te kom nie.

Indien verdiskontering gebruik word, styg die drawaarde van 'n voorsiening in elke tydperk om die verloop van tyd weer te gee. Hierdie styging word as 'n rente-uitgawe erken.

'n Voorsiening word net vir uitgawes gebruik waarvoor die voorsiening oorspronklik erken is. Voorsienings word nie vir toekomstige bedryfsuitgawes erken nie.

As die Parlement 'n knellende kontrak het, word die huidige verpligting (netto van verhalings) volgens die kontrak as 'n voorsiening erken en bereken.

'n Konstruktiewe verpligting om te herstruktureer ontstaan net indien 'n Wetgewer:

- 'n gedetailleerde formele plan vir die herstrukturering het, waarin ten minste die volgende geïdentifiseer word:
- die aktiwiteit of bedryfseenheid of deel van 'n aktiwiteit of bedryfseenheid betrokke;
- die vernaamste liggings wat geraak word;
- die ligging, funksie en benaderde getal werknemers wat vergoed sal word vir dienste wat beëindig sal word;
- die uitgawes wat aangegaan sal word;
- wanneer die plan geïmplementeer sal word; en

- 'n geldige verwagting gewek het in dié wat geraak word dat dit die herstrukturering sal uitvoer deur te begin om hierdie plan te implementeer, of die hoofkenmerke daarvan aangekondig het aan diegene wat daardeur geraak word.

'n Herstruktureringsvoorsiening behels net die direkte uitgawes wat uit die herstrukturering spruit, wat dié is wat sowel:

- noodsaaklik behels word deur die herstrukturering; en
- nie vereenselwig word met die voortgaande bedrywighede van die Parlement nie.

'n Voorwaardelike bate is 'n moontlike bate wat spruit uit 'n gebeurtenis in die verlede en waarvan die bestaan net bevestig sal word deur die voorkoms of afwesigheid van een of meer onsekere toekomstige gebeurtenisse wat nie heeltemal binne die beheer van die Parlement is nie.

'n Voorwaardelike bate is:

- 'n moontlike verpligting wat spruit uit gebeurtenisse in die verlede en waarvan die bestaan net bevestig sal word deur die voorkoms of afwesigheid van een of meer onsekere toekomstige gebeurtenisse wat nie heeltemal binne die beheer van die Parlement is nie; of
- 'n huidige verpligting wat spruit uit gebeure in die verlede wat egter nie erken word nie omdat:
- dit onwaarskynlik is dat 'n uitvloeï van hulpbronne wat ekonomiese voordele of dienspotensiaal behels, nodig sal wees om die verpligting na te kom;
- of die som van die verpligting nie met voldoende betroubaarheid bereken kan word nie.

1.14 Inkomste uit ruiltransaksies

Die Parlement ontvang bates of dienste in 'n ruiltransaksie, of verpligtinge word nagekom, en gee direk naastenby gelyke waarde in ruil aan die ander party (hoofsaaklik as goedere, dienste of die gebruik van bates).

Berekening

Inkomste word bereken teen die billike waarde van die vergoeding of ontvangbare rekening, netto van handelsafslag en volume kortings ontvang.

Verkoop van goedere

Inkomste uit die verkoop van goedere word erken indien aan al die volgende voorwaardes voldoen is:

- die Parlement het die beduidende risiko's en belonings van eienaarskap van die goedere aan die koper oorgedra;
- die Parlement het nóg voortgesette bestuursbetrokkenheid in die mate wat gewoonlik met besit vereenselwig word, nóg effektiewe beheer behou oor die goedere wat verkoop is;
- die bedrag van die inkomste kan betroubaar bereken word;
- dit is waarskynlik dat die ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat met die transaksie gepaardgaan die Parlement sal toekom; en
- die koste aangegaan of wat aangegaan sal word ten opsigte van die transaksie kan betroubaar bereken word.

Lewering van dienste

Indien die uitkoms van 'n transaksie wat die lewering van dienste behels betroubaar geraam kan word, word inkomste wat met die transaksie gepaardgaan erken met verwysing na die stadium van afhandeling van die transaksie teen die verslagdatum. Die uitkoms van 'n transaksie kan betroubaar geraam word indien aan al

die volgende voorwaardes voldoen is:

- die bedrag van die inkomste kan betroubaar bereken word;
- dit is waarskynlik dat die ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat met die transaksie gepaardgaan die Parlement sal toekom;
- die stadium van die afhandeling van die transaksie kan teen die verslagdatum betroubaar bereken word; en
- die koste aangegaan vir die transaksie en die koste van die afhandeling van die transaksie kan betroubaar bereken word.

Indien die uitkoms van die transaksie wat die lewering van dienste behels nie betroubaar geraam kan word nie, word inkomste net erken in die mate dat die uitgawes wat verhaalbaar is, erken word.

Diensinkomste word erken met verwysing na die stadium van afhandeling van die transaksie teen die verslagdatum. Die stadium van afhandeling word bepaal deur opnames van werk gedoen.

Rente, tantieme en dividende

Inkomste wat spruit uit die gebruik deur andere van entiteitsbates wat rente, tantieme en dividende of kleiner uitkerings oplewer, word erken indien:

- dit waarskynlik is dat die ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat met die transaksie gepaardgaan die Parlement sal toekom, en
- die som van die inkomste betroubaar bereken kan word.

Rente word erken, in oorskot of tekort, met behulp van die effektiewerentekoersmetode.

1.15 Inkomste uit nieruiltransaksies

Inkomste behels bruto toevloeiings van ekonomiese voordele of dienspotensiaal ontvang en is ontvangbaar deur 'n wetgewer, wat 'n toename in netto bates verteenwoordig, buiten verhogings wat verband hou met bydraes deur eienaars.

Voorwaardes op bates wat oorgedra is, is bepalinge wat aandui dat die toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal vergestalt deur die bate deur die ontvanger opgebruik moet word omdat aangewese of toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal aan die oordraggewer teruggegee moet word.

Nieruiltransaksies is transaksies wat nie ruiltransaksies is nie. In 'n nieruiltransaksie ontvang 'n Wetgewer óf waarde van 'n ander Wetgewer sonder om direk naastenby gelyke waarde in ruil te gee, óf gee waarde aan 'n ander Wetgewer sonder om direk naastenby gelyke waarde in ruil te kry.

Beperkings op bates wat oorgedra is, is bepalinge wat die doeleindes beperk of die doeleindes aandui waarvoor 'n bate wat oorgedra is gebruik mag word, maar wat nie aandui dat toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal teruggegee moet word aan die oordraggewer as dit nie ontplooi is soos aangedui is nie.

Voorskrifte vir bates wat oorgedra is, is voorwaardes in wette of regulasies, of 'n bindende ooreenkoms, wat geplaas word op die gebruik van 'n bate wat oorgedra is deur entiteite ekstern tot die Wetgewer wat verslag doen.

Die belasbare gebeurtenis is die gebeurtenis wat die regering, Wetgewer of ander owerheid bepaal het onderhewig aan belasting sal wees.

Belastings is ekonomiese voordele of dienspotensiaal wat verpligtend betaal moet word of betaalbaar is aan entiteite, ingevolge wette en/of regulasies, wat ingestel is om inkomste aan die regering te voorsien. Belastings sluit nie boetes of ander strawwe in wat opgelê word weens oortredings van die wet nie.

Oordragte is die invloed van toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal uit nieruiltransaksies buiten belastings.

Erkenning

'n Invloei van hulpbronne uit 'n nieruiltransaksie wat as 'n bate erken is, word as inkomste erken, behalwe in die mate dat 'n verpligting ook ten opsigte van dieselfde invloed erken word.

Terwyl die Parlement 'n huidige verpligting nakom wat as 'n las erken word ten opsigte van 'n invloed van hulpbronne uit 'n nieruiltransaksie wat as 'n bate erken is, verminder dit die drawaarde van die las wat erken is en erken 'n som van inkomste gelyk aan hierdie vermindering.

Inkomste ontvang uit voorwaardelike toelaes, donasies en finansiering word as inkomste erken in die mate dat die entiteit voldoen het aan enige van die kriteria, voorwaardes of verpligtinge wat in die ooreenkoms vervat is. In die mate dat die kriteria, voorwaardes of verpligtinge nie nagekom is nie, word 'n verpligting erken.

Berekening

Inkomste uit 'n nieruiltransaksie word bereken teen die som van die toename in die netto bates wat deur die Parlement erken word.

Indien die Parlement as gevolg van 'n nieruiltransaksie 'n bate erken, erken dit ook inkomste gelykstaande aan die bedrag van die bate bereken teen sy billike waarde soos op die datum van verkryging, tensy dit ook voorgeskryf word om 'n verpligting te erken. Indien 'n verpligting erken moet word, sal dit bereken word as die beste raming van die bedrag wat nodig is om die verpligting teen die verslagdatum na te kom, en die som van die toename in netto bates, indien enige, wat as inkomste erken is. Indien 'n verpligting vervolgens verminder word, omdat die belasbare gebeurtenis voorkom of 'n voorwaarde nagekom word, word die bedrag van die vermindering van die verpligting as inkomste erken.

Bewilligde geld

Bewilligde geld behels die Parlement se jaarlikse toewysings, asook direkte eise van die Inkomstefonds (dit wil sê statutêre bewilliging).

Bewilligde geld word erken in die staat van finansiële prestasie op die datum dat die bewilliging van krag word. Aansuiwerings wat in terme van die aansuiweringsbegrotingproses gedoen word, word erken in die staat van finansiële prestasie op die datum dat die aansuiwerings van krag word.

Die netto bedrag van enige aangesuiwerde geld wat verskuldig is aan of van die betrokke Inkomstefonds op die verslagdatum word as betaalbaar of ontvangbaar in die staat van die finansiële posisie erken.

Geskenke en donasies, waaronder goedere in natura

Geskenke en donasies, waaronder goedere in natura, word as bates en inkomste erken indien dit waarskynlik is dat die toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal die Parlement sal toekom en die billike waarde van die bates betroubaar bereken kan word.

Dienste in natura

Dienste in natura word erken. Die Parlement erken dienste in natura wat belangrik is vir sy werksaamhede en/of diensleweringsoelwitte as bates en erken die verwante inkomste indien dit waarskynlik is dat die toekomstige ekonomiese voordele of dienspotensiaal die Parlement sal toekom en die billike waarde van die bates betroubaar bereken kan word.

Indien dienste in natura nie belangrik is vir die Parlement se werksaamhede en/of diensleweringsoelwitte en/of nie voldoen aan die kriteria vir erkenning nie, maak die Parlement die aard en soort dienste in natura bekend wat in die verslagtydperk ontvang is.

Konsessielening ontvang

'n Konsessielening is 'n lening wat toegestaan aan of ontvang is deur die eiendom, aanleg en toerusting volgens voorwaardes wat nie markverwant is nie.

Die gedeelte van die lening wat terugbetaalbaar is, saam met enige rentebetelings, is 'n ruiltransaksie en word ooreenkomstig die standaard van die AARP vir finansiële instrumente verklaar. Die buitemarkgedeelte van die lening is 'n nieruiltransaksie. Die buitemarkgedeelte van die lening wat as nieruilinkomste erken word, word bereken as die verskil tussen die opbrengs ontvang van die lening, en die huidige waarde van die kontraktuele kontantvloei van die lening, verdiskonteer met behulp van 'n markverwante rentekoers.

Die erkenning van inkomste word bepaal deur die aard van enige voorwaardes wat in die leningooreenkoms bestaan waaruit 'n verpligting moontlik kan spruit. Indien 'n verpligting bestaan, erken die kontantvloeistaat inkomste as en wanneer dit aan die voorwaardes van die leningooreenkoms voldoen.

1.16 Vooruitbetalings

Vooruitbetalings en voorskotte word op die staat van finansiële posisie erken indien die Parlement die kontant ontvang of uitbetaal. Vooruitbetalings en voorskotte word aanvanklik en vervolgens teen kosprys bereken.

1.17 Oordragbetalings

Oordragbetalings sluit in alle "nieruil"-betalings wat die Parlement doen. 'n Betaling is "nieruil" as die Parlement nie enigiets direk in ruil vir die oordrag aan die ander party ontvang nie. Oordragbetalings word afgeskryf.

1.18 Omskakeling van buitelandse geldeenhede

Transaksies in buitelandse geldeenhede

'n Buitelandsevalutatransaksie word aangeteken, met aanvanklike erkenning in rand, deur op die buitelandsevalutabedrag die lokowisselkoers tussen die funksionele geldeenheid en die buitelandse geldeenheid op die datum van die transaksie toe te pas.

Op elke verslagdatum:

- word buitelandsevalutatransaksie- monetêre items omgeskakel deur die sluitingskoers te gebruik;
- niemonetêre items wat volgens historiese koste in 'n buitelandse geldeenheid bereken word, word omgeskakel met behulp van die wisselkoers op die datum van die transaksie; en

- niemonetêre items wat teen billike waarde in 'n buitelandse geldeenheid bereken word, word omgeskakel deur die wisselkoerse te gebruik op die datum dat die billike waarde vasgestel is.

Wisselkoersverskille wat uit die vereffening van monetêre items spruit of met die omskakeling van monetêre items teen koerse wat verskil van dié waarteen dit met aanvanklike erkenning in die tydperk of in vorige jaarlikse finansiële state omgeskakel is, word erken in oorskot of tekort in die tydperk waarin dit ontstaan.

1.19 Vergelykende syfers

Vergelykende inligting uit die voorafgaande tydperk is in die huidige jaar se finansiële state aangebied. Indien nodig is die nodige syfers wat in die finansiële state ingesluit is, uit die voorafgaande tydperk herklassifiseer om te verseker dat die formaat waarin die inligting aangebied word, konsekwent is met die formaat van die huidige jaar se finansiële state.

1.20 Ongemagtigde besteding

Ongemagtigde besteding beteken:

- oorbesteding van die Parlement se goedgekeurde begroting of 'n hoofindeling binne hierdie begroting;
- enige besteding uit die Parlement se goedgekeurde begroting of 'n hoofindeling binne hierdie begroting vir 'n doel wat nie verband hou met die goedgekeurde begroting of hoofindeling nie, onderworpe aan artikel 72; en
- enige besteding van skenkersgeld vir 'n doel wat nie in die ooreenkoms met die skenker aangedui word nie.

Alle besteding wat met ongemagtigde besteding verband hou, word as 'n uitgawe erken op die staat van finansiële prestasie in die jaar dat die besteding aangegaan is. Die besteding word ooreenkomstig die aard van die uitgawe geklassifiseer, en indien dit verhaal word, word dit vervolgens as inkomste op die staat van finansiële prestasie verklaar.

1.21 Vrugtelose en verkwistende besteding

Vrugtelose besteding beteken besteding wat vergeefs gedoen is en vermy sou kon word indien redelike sorg aan die dag gelê is. Alle besteding in verband met vrugtelose en verkwistende besteding word as 'n uitgawe op die staat van finansiële prestasie erken in die jaar dat die besteding aangegaan is. Die besteding word ooreenkomstig die aard van die uitgawe geklassifiseer, en indien dit verhaal word, word dit vervolgens as inkomste op die staat van finansiële prestasie verklaar.

1.22 Onreëlmatige besteding

Die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers, 2009 (Wet 10 van 2009), definieer onreëlmatige besteding as besteding, buiten ongemagtigde besteding, wat aangegaan is in stryd met, of wat nie ooreenkomstig 'n voorskrif van enige toepaslike wetgewing is nie, waaronder:

- (a) hierdie Wet; of
- (b) enige provinsiale wetgewing wat verkrygingsprosedures in hierdie provinsiale regering voorskryf.

Alle besteding in verband met onreëlmatige besteding word erken as 'n uitgawe op die staat van finansiële prestasie in die jaar dat die besteding aangegaan is. Die besteding word ooreenkomstig die aard van die uitgawe geklassifiseer, en indien dit verhaal word, word dit vervolgens as inkomste op die staat van finansiële prestasie verklaar.

1.23 Opgeloopte oorskot

Die opgeloopte oorskot verteenwoordig die netto verskil tussen die totale bates en die totale laste van die entiteit. Enige oorskotte en tekorte wat in 'n spesifieke boekjaar te gelde gemaak word, word gekrediteer of gedebiteer teen die opgeloopte oorskot of tekort. Aansuiwerings vir die voorafgaande jaar, in verband met inkomste en besteding, word gedebiteer of gekrediteer teen die opgeloopte oorskot wanneer terugskouende aansuiwerings gedoen word.

1.24 Verpligtinge

Verpligtinge word teen kosprys in die aantekeninge tot die finansiële state aangeteken indien daar 'n kontraktuele ooreenkoms of 'n goedkeuring deur die bestuur is op 'n manier wat 'n geldige verwagting wek dat die Parlement sy verantwoordelikhede sal nakom en daardeur toekomstige besteding sal aangaan wat tot kontantuitvloei aanleiding sal gee.

1.25 Hulptoelaes

Die Parlement dra van tyd tot tyd geld oor aan individue, organisasies en ander sektore van die regering. Wanneer die Parlement hierdie oordragte doen, sal dit nie:

- enige goedere of dienste direk in ruil ontvang nie, soos wat verwag sou word met 'n aankoop- of verkooptransaksie;
- verwag om in die toekoms terugbetaal te word nie; of
- 'n finansiële opbrengs verwag, soos wat uit 'n belegging verwag sou word nie.

Hierdie oordragte word op die staat van finansiële prestasie as uitgawes erken in die tydperk dat die gebeurtenisse plaasgevind het wat aanleiding tot die oordrag gee.

1.26 Begrotingsvergelyking

Die staat van finansiële prestasie is op 'n aanwasgrondslag, terwyl die begroting op 'n kontantgrondslag is. Daarom word die werklike bedrae volgens die finansiële state aangepas om met die begroting op 'n kontantgrondslag vergelyk te word.

Die goedgekeurde begroting dek die fiskale tydperk van 1 April 2017 tot 31 Maart 2018.

Die jaarlikse finansiële state en die begroting is nie op dieselfde grondslag van rekeningkunde nie. Daarom is 'n aanpassing tussen die staat van finansiële prestasie en die begroting ingesluit in die jaarlikse finansiële state.

1.27 Verwante partye

'n Verwante party is 'n persoon of 'n entiteit met die vermoë om die ander party te beheer of gesamentlik te beheer, of beduidende invloed op die ander party uitoefen, of omgekeerd, of 'n entiteit wat aan algemene beheer of gesamentlike beheer onderhewig is.

Die bestuur is diegene wat verantwoordelik is vir die beplanning, bestuur en beheer van die Parlement se werksaamhede, met inbegrip van diegene wat ingevolge wetgewing met die bestuur van die Parlement belas is, in gevalle waar van hulle vereis word om sulke funksies te verrig.

Nabye lede van die familie van 'n persoon word geag daardie familieledes te wees wat na verwagting dié bestuur kan beïnvloed, of daardeur beïnvloed kan word in hul omgang met die Parlement.

Slegs transaksies met verwante partye wat nie 'n armlengte ver of nie in die gewone verloop van besigheid is nie, word bekend gemaak.

1.28 Gebeure ná die verslagdatum

Gebeure ná die verslagdatum is daardie gebeure, sowel gunstig as ongunstig, wat voorkom tussen die verslagdatum en die datum wanneer die finansiële state goedgekeur word vir uitreiking. Twee soorte gebeure kan geïdentifiseer word:

- dié wat bewys lewer van toestande wat bestaan het teen die verslagdatum (aanpassing van gebeure ná die verslagdatum); en
- dié wat aanduidend is van toestande wat ontstaan het ná die verslagdatum (nie-aanpassing van gebeure ná die verslagdatum).

Die Parlement pas die bedrag aan wat in die finansiële state erken word sodat dit die aanpassing van gebeure ná die verslagdatum weergee sodra die gebeurtenis plaasgevind het.

Die Parlement maak die aard van die gebeurtenis en 'n raming van die finansiële uitwerking daarvan bekend, of 'n verklaring dat sodanige raming nie gedoen kan word ten opsigte van alle belangrike nie-aanpassing van gebeure nie, indien niebekendmaking die ekonomiese besluite van gebruikers kon beïnvloed wat op grond van die finansiële state gemaak word.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

2. Nuwe standaarde en interpretasies

2.1 Standaarde en interpretasies uitgevaardig, maar nog nie van krag nie

Die Parlement het nie die volgende standaarde en interpretasies toegepas wat gepubliseer is en verpligtend is vir die Parlement se rekeningkundige tydperke wat op of ná 1 April 2018 of later tydperke begin het nie:

AARP 18: Segmentrapportering

Segmente word uitgeken aan die manier waarop inligting aan die bestuur gerapporteer word, sowel om die assessering van prestasie te doen as om te besluit oor hoe toekomstige hulpbronne toegewys sal word aan die verskillende bedrywighede wat die Parlement onderneem. Die groot klassifikasies van bedrywighede wat in begrotingsdokumente geïdentifiseer word, sal gewoonlik die segmente weergee waarvoor 'n entiteit inligting aan die bestuur rapporteer.

Segmentinligting word aangebied gegrond op óf diens óf geografiese segmente. Dienssegmente hou verband met 'n onderskeibare komponent van 'n entiteit wat spesifieke uitsette lewer of bepaalde bedryfsdoelwitte behaal wat ooreenkomstig die Parlement se algehele missie is. Geografiese segmente hou verband met spesifieke uitsette wat gegeneraal is, of bepaalde doelwitte wat behaal is, deur 'n entiteit binne 'n bepaalde streek.

Hierdie standaard is deur die Raad goedgekeur, maar die intreedatum is nog nie deur die Minister van Finansies bepaal nie. Die intreedatum wat aangedui is, is 'n voorlopige datum en kan verander afhangende van die besluit van die Minister van Finansies.

Die intreedatum van die standaard is vir die jaar wat op of ná 1 April 2019 begin.

Die Parlement verwag om die standaard vir die eerste keer te aanvaar sodra dit in werking tree. Die impak van dié standaard word tans geassesseer.

AARP 20: Verwante partye

Die doelwit van hierdie standaard is om te verseker dat 'n rapporterende entiteit se jaarlikse finansiële state die voorgeskrewe bekendmakings bevat wat nodig is om die aandag te vestig op die moontlikheid dat sy finansiële posisie en oorskot of tekort moontlik beïnvloed is deur die bestaan van verwante partye en deur transaksies en verskuldigde bedrae van sulke partye.

Die wetgewer wat die finansiële state opstel en aanbied volgens die aanwasgrondslag van rekeningkunde (waarna in hierdie standaard as die rapporterende entiteit verwys word) moet hierdie standaard toepas in die:

- identifisering van verhoudings en transaksies met verwante partye;
- identifisering van verskuldigde bedrae, waaronder verpligtinge, tussen 'n entiteit en sy verwante partye;
- identifisering van die omstandighede waarin die bekendmaking van die items in (a) en (b) voorgeskryf word; en
- bepaling van die inligting wat oor hierdie items bekend gemaak moet word.

Hierdie standaard skryf die bekendmaking van verwantepartyverhoudings, transaksies en verskuldigde bedrae, waaronder verpligtinge, voor in die gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state van die rapporterende entiteit ooreenkomstig die standaard van die AARP oor gekonsolideerde en afsonderlike finansiële state. Hierdie standaard geld ook vir individuele jaarlikse finansiële state.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

Bekendmaking van verwantepartytransaksies, verskuldigde bedrae, waaronder verpligtinge, en verhoudings met verwante partye sal moontlik die gebruikers se assesserings van die finansiële posisie en prestasie van die rapporterende entiteit beïnvloed, en sy vermoë om ooreengekome dienste te lewer, waaronder assesserings van die risiko's en geleenthede wat die entiteit in die gesig staar. Hierdie bekendmaking verseker ook dat die rapporterende entiteit deursigtig is oor sy omgang met verwante partye.

Die standaard stel dit dat 'n verwante party 'n persoon of 'n entiteit is wat die vermoë het om die ander party te beheer of gesamentlik te beheer, of om aansienlike invloed oor die ander party uit te oefen, of omgekeerd, of 'n entiteit wat onderworpe is aan gemeenskaplike beheer, of gesamentlike beheer. As 'n minimum word die volgende as verwante partye van die rapporterende entiteit beskou:

- 'n Persoon of 'n nabye lid van hierdie persoon se familie is verwant aan die rapporterende entiteit as hierdie persoon:
 - beheer of gesamentlike beheer oor die rapporterende entiteit het;
 - beduidende invloed op die rapporterende entiteit het;
 - 'n lid van die bestuur van die entiteit of sy beherende entiteit is.
- 'n Entiteit is verwant aan die rapporterende entiteit as enige van die volgende voorwaardes toepaslik is:
 - die entiteit is 'n lid van dieselfde ekonomiese entiteit (wat beteken dat elke beherende entiteit, beheerde entiteit en gesamentlik beheerde entiteit aan die ander verwant is);
 - een entiteit 'n geassosieerde of gesamentlike onderneming van die ander entiteit is (of 'n geassosieerde of gesamentlike onderneming van 'n lid van 'n ekonomiese entiteit waarvan die ander entiteit 'n lid is);
 - albei entiteite gesamentlike ondernemings van dieselfde derde party is;
 - een entiteit 'n gesamentlike onderneming van 'n derde entiteit is en die ander entiteit 'n vennoot van die derde entiteit is;
 - die entiteit 'n ná-diensvoordeelplan ten bate van werknemers van óf die entiteit óf 'n entiteit verwant aan die entiteit is. As die rapporterende entiteit self só 'n plan is, is die ondersteunende werkgewers verwant aan die entiteit;
 - die entiteit word beheer of gesamentlik beheer deur 'n persoon wat in (a) geïdentifiseer is; en
 - 'n persoon wat in (a)(i) geïdentifiseer is, het 'n beduidende invloed oor hierdie entiteit of is 'n lid van die bestuur van hierdie entiteit (of sy beherende entiteit).

Die standaard stel dit voorts dat verwantepartytransaksies 'n oordrag van hulpbronne, dienste of verpligtinge tussen die rapporterende entiteit en 'n verwante party is, ongeag of 'n prys gehef word.

Die standaard wei uit oor die definisies en identifisering van:

- nabye familielid van 'n persoon;
- bestuur;
- verwante partye;
- vergoeding; en
- beduidende invloed.

Die standaard sit die voorskrifte uiteen vir, onder meer, die bekendmaking van:

- beheer;
- verwantepartytransaksies; en
- vergoeding van bestuur.

Slegs transaksies met verwante partye waar die transaksies nie gesluit word volgens normale bedryfsprosedures of volgens voorwaardes wat nie meer of minder gunstig is as die voorwaardes wat dit sou gebruik het om transaksies met 'n ander entiteit of persoon te sluit nie, word bekendgemaak.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

Die standaard skryf voor dat die vergoeding van die bestuur per persoon en in die geheel bekend gemaak moet word. Die intreedatum van die standaard is vir die jaar wat op of ná 1 April 2019 begin.

Die Parlement verwag om die standaard vir die eerste keer te aanvaar sodra dit in werking tree, maar het reeds 'n rekeningkundige beleid op grond van die standaard vir hierdie verslagtydperk opgestel.

Dit is onwaarskynlik dat die standaard 'n wesenlike impak op die Parlement se jaarlikse finansiële state sal hê.

AARP 32: Dienskonsessiereëlins: Gewer

Die standaard is van toepassing op 'n kontraktuele reëling tussen 'n gewer en 'n operateur waarin die operateur die dienskonsessiebate gebruik om 'n gemandateerde funksie te voorsien namens die gewer vir 'n bepaalde tydperk. Die operateur wat die gemandateerde funksie namens die gewer voorsien, kan of 'n private party of 'n ander staatsektorentiteit wees. Die standaard geld net vir die gewer. Openbare-private-vennootskapsooreenkomste ingevolge die Wet op die Bestuur van Staatsfinansies en die Wet op die Bestuur van Munisipale Finansies wat beheer en gereguleer word, is sommige van die reëlins wat binne die bestek van AARP 32 val.

Vir enige ander reëlins wat voldoen aan die beheerkriteria soos uiteengesit in paragraaf .07 van AARP 32 sal die beginsels in die standaard oor rekeningkunde vir sulke reëlins van toepassing wees.

'n Bate wat deur die operateur voorsien is, of 'n opgradering van 'n bestaande bate, word erken as 'n dienskonsessiebate met 'n korresponderende aanspreeklikheid, dit wil sê die prestasie-aanspreeklikheid, indien dit voldoen aan sekere kriteria en voorwaardes.

Die intreedatum van die standaard is vir die jaar wat op of ná 1 April 2019 begin.

Die Parlement verwag om die standaard vir die eerste keer te aanvaar sodra dit van krag word.

Dit is onwaarskynlik dat die standaard 'n wesenlike impak op die Parlement se jaarlikse finansiële state sal hê.

AARP 108: Statutêre ontvangbare rekenings

AARP 108 handel net oor hierdie ontvangbare rekenings wat spruit uit wetgewing of 'n ekwivalente middel, soos regulasies, verordeninge of ander dokumente wat in terme van wetgewing uitgereik word, soos ministeriële bevels en besluite van die Kabinet of Stadsraad.

Daarom, ten einde statutêr van aard te wees, behoort spesifieke wetgewing aan die entiteit voor te skryf om die transaksies te onderneem, soos om uit te stippel wie belas behoort te word en teen watter koers en bedrae.

Statutêre ontvangbare rekenings is nie kontraktuele ontvangbare rekenings nie, waarvan laasgenoemde gewoonlik aan die definisie van 'n finansiële bate sal voldoen en deur die standaard van die AARP vir finansiële instrumente gedek sal word. Statutêre ontvangbare rekenings word nie vrywillig aangegaan soos met kontraktuele ontvangbare rekenings nie, omdat dit as gevolg van spesifieke wetgewende vereistes ontstaan.

Statutêre ontvangbare rekenings word gewoonlik teen hul transaksiebedrag bereken en vervolgens deur die kostemetode te gebruik.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

Volgens die kostemetode word die aanvanklike berekening van die ontvangbare rekening ná aanvanklike erkenning verander om die volgende weer te gee:

- enige rente of ander koste wat moontlik opgehoop het op die ontvangbare rekening (waar van toepassing);
- enige waardeverminderingsverliese; en
- enige bedrae onterken.

Die intreedatum van die standaard is vir die jaar wat op of ná 1 April 2019 begin.

Die Parlement verwag om die standaard vir die eerste keer te aanvaar sodra dit in werking tree, maar het reeds 'n rekeningkundige beleid vir hierdie verslagtydperk op grond van die standaard opgestel.

Die impak van dié standaard word tans geassesseer.

AARP 17: Dienskonsessie-ooreenkoms waar 'n gewer 'n aansienlike oorblywende belang in 'n bate beheer

Hierdie interpretasie gee leiding aan die gewer indien dit 'n dienskonsessie-ooreenkoms aangegaan het, maar net, deur eienaarskap, voordelige reg beheer of andersins aan die einde van die ooreenkoms 'n aansienlike oorblywende belang in 'n dienskonsessiebate het, indien die ooreenkoms nie 'n huurooreenkoms uitmaak nie.

'n Dienskonsessie-ooreenkoms is 'n kontraktuele ooreenkoms tussen 'n gewer en 'n ondernemer waarin die ondernemer die dienskonsessiebate gebruik om 'n gemandateerde funksie namens die gewer vir 'n bepaalde tydperk te verrig. Die ondernemer word vir sy dienste oor die tydperk van die dienskonsessie-ooreenkoms vergoed, óf deur betalings, óf deur die reg te ontvang om inkomste te verdien van derdepartygebruikers van die dienskonsessiebate, of die ondernemer word toegang verleen tot ander inkomstegenererende bates van die gewer vir sy gebruik.

Voordat die gewer 'n dienskonsessiebate ooreenkomstig die standaard van die AARP vir diens kan erken, moet die gewer aan albei die kriteria soos vermeld in paragraaf een van hierdie interpretasie voldoen. In sommige dienskonsessie-ooreenkomste beheer die gewer net die oorblywende belang in die dienskonsessiebate aan die einde van die ooreenkoms, en kan daarom nie die dienskonsessiebate erken in terme van die standaard van die AARP vir dienskonsessie-ooreenkomste: gewer nie.

Hierdie interpretasie eindig met die erkenning van die prestasieverpligting en die reg om 'n aansienlike belang in 'n dienskonsessiebate te ontvang.

Die intreedatum van die interpretasie is nog nie deur die Minister van Finansies bepaal nie.

Die Parlement verwag om die interpretasie te aanvaar die eerste keer dat dit in werking tree.

AARP 109: Afrekening deur prinsipale en agente

Die doel van hierdie standaard is om beginsels uit te stippel wat deur 'n entiteit gebruik moet word om te assesser of dit 'n party is tot 'n prinsipaal-agent-ooreenkoms, en of dit 'n prinsipaal of 'n agent is in die onderneming van transaksies in terme van sodanige ooreenkoms.

Die standaard stel nie nuwe voorskrifte oor erkenning of berekening van inkomste, uitgawes, bates en/of laste wat uit prinsipaal-agent-ooreenkomste spruit nie. Die standaard gee egter wel leiding oor of inkomste, uitgawes, bates en/of laste deur 'n agent of 'n prinsipaal erken behoort te word, en skryf ook voor watter

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

inligting bekend gemaak behoort te word indien 'n entiteit 'n prinsipaal of 'n agent is.

Die intreedatum van die standaard is nog nie deur die Minister van Finansies bepaal nie.

Die Parlement verwag om die standaard die eerste keer te aanvaar sodra dit van krag word.

Riglyn 12: Die keuse van 'n toepaslike verslagdoeningsraamwerk deur openbare entiteite

Histories het openbare entiteite finansiële state in ooreenstemming met Algemeen Erkende Rekeningkundige Praktyk opgestel, tensy die Raad vir Rekeningkundige Standaarde (die Raad) die toepassing van Algemeen Aanvaarde Rekeningkundige Praktyk vir hierdie entiteit goedgekeur het. "Algemeen Aanvaarde Rekeningkundige Praktyk" is opgeneem as Verklarings van Algemeen Aanvaarde Rekeningkundige Praktyk (Verklarings van AARP), of vir sekere entiteite, Internasionale Standaarde vir Finansiële Verslagdoening (ISFV's) wat deur die Internasionale Raad vir Rekeningkundige Standaarde uitgereik is. Aangesien Verklarings van die AARP sedert 1 Desember 2012 onttrek is, sal openbare entiteite voorgeskryf word om in die toekoms 'n ander verslagraamwerk te gebruik.

Die doel van hierdie riglyn is om die kriteria voor te skryf wat openbare entiteite moet toepas in die keuse en toepassing van 'n geskikte verslagraamwerk.

Die intreedatum van die standaard is vir jare wat op of ná 1 April 2018 begin.

Die Parlement verwag om die wysiging vir die eerste keer in die jaarlikse finansiële state vir 2019 te aanvaar.

Die standaard sal geen impak op die Parlement se jaarlikse finansiële state hê nie.

AARP 105: Oordrag van funksies tussen entiteite onder gemeenskaplike beheer

Die doel van hierdie standaard is om rekeningkundige beginsels vir die verkryger en oordraggewer in te stel in 'n oordrag van funksies tussen entiteite onder gemeenskaplike beheer.

'n Oordrag van funksies tussen entiteite onder gemeenskaplike beheer is 'n herorganisasie en/of hertoewysing van funksies tussen entiteite wat per slot van rekening deur dieselfde entiteit voor en ná 'n oordrag van funksies beheer word.

In die geval van 'n oordrag van funksies tussen entiteite onder gemeenskaplike beheer behoort die bates en laste (deur die verkryger) teen die drawaarde daarvan erken te word en dit behoort (deur die oordraggewer) teen die drawaarde daarvan onderken te word.

Die verskil tussen die bedrag vergoeding wat betaal of ontvang is, indien enige, en die drawaarde van die bates en laste behoort in die opgeloopte oorskot (of tekort) erken te word.

Die intreedatum van die standaard is vir die jaar wat op of ná 1 April 2019 begin.

Die Parlement verwag om die standaard die eerste keer te aanvaar sodra dit van krag word.

Die impak van hierdie standaard word tans geassesseer.

AARP 106: Oordrag van funksies onder entiteite nie onder gemeenskaplike beheer nie

Die doel van hierdie standaard is om rekeningkundige beginsels vir die verkryger en oordraggewer in te stel

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

in 'n oordrag van funksies onder entiteite wat nie onder gemeenskaplike beheer is nie.

'n Oordrag van funksies onder entiteite wat nie onder gemeenskaplike beheer is nie, is 'n herorganisasie en/of hertoewysing van funksies onder entiteite wat per slot van rekening nie deur dieselfde entiteit voor en ná 'n oordrag van funksies beheer word nie.

In die geval van 'n oordrag van funksies onder entiteite wat nie onder gemeenskaplike beheer is nie, behoort die bates en laste (deur die verkryger) teen die billike waardes daarvan op die verkrygingsdatum erken te word.

Die verskil tussen die bedrag vergoeding wat betaal is, indien enige, en die drawaarde van die bates verkry en laste aanvaar behoort in die opgeloopte oorskot of (tekort) erken te word.

Vir 'n oordrag van funksies onder entiteite wat nie onder gemeenskaplike beheer is nie, bestaan sekere spesifieke erkenning- en berekeningsbeginsels en uitsluitings van die erkenning- en berekeningsbeginsels.

Die intreedatum van die standaard is vir die jaar wat op of ná 1 April 2019 begin.

Die Parlement verwag om die standaard die eerste keer te aanvaar sodra dit van krag word.

Die impak van hierdie standaard word tans geassesseer.

AARP 107: Samesmeltings

Die doel van hierdie standaard is om rekeningkundige beginsels vir die verenigde entiteit en verenigende entiteite in 'n samesmelting in te stel.

'n Samesmelting is wanneer 'n nuwe verenigde entiteit begin word, die verkryger geïdentifiseer kan word en die verenigende entiteite geen beheer oor die verenigde entiteit het nie.

In die geval van 'n samesmelting behoort die bates en laste (deur die verenigde entiteit) teen hul drawaarde erken te word en behoort (deur die verenigende entiteite) teen hul drawaarde onterken te word.

Die verskil tussen die drawaarde van die bates en laste behoort in die opgeloopte oorskot (of tekort) erken te word. Die verskil tussen die bedrag vergoeding wat betaal of ontvang is, indien enige, en die drawaarde van die bates en laste behoort in die opgeloopte oorskot (of tekort) erken te word.

Die intreedatum van die standaard is vir die jaar wat op of ná 1 April 2019 begin.

Die Parlement verwag om die standaard die eerste keer te aanvaar sodra dit van krag word.

Dit is onwaarskynlik dat die standaard 'n beduidende impak op die Parlement se jaarlikse finansiële state sal hê.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
3. Kontant en kontantekwivalente		
Kontant en kontantekwivalente bestaan uit:		
Kontant voorhande	5 500	5 500
Lopende bankrekening	11 388 761	11 743 196
Wetgewende Sektor-bankrekening	<u>1 973 442</u>	<u>1 857 513</u>
	<u>13 367 703</u>	<u>13 606 209</u>

Kontantekwivalente word by finansiële instellings van hoëkredietgehalte geplaas. Die blootstelling aan kredietrisiko is die drawaarde van elke klas kontant en kontantekwivalente.

Die Parlement het die volgende bankrekenings gehad:

Rekening- nommer of beskrywing	Bankstaatsaldo's	Kasboeksaldo's
--------------------------------------	------------------	----------------

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	31 Maart 2018	31 Maart 2017	31 Maart 2016	31 Maart 2018	31 Maart 2017	31 Maart 2016
Nedbank – lopend – 145-204-5283	15 688 398	12 549 343	6 413 615	11 388 761	11 743 196	5 123 062
OVS-rekening – Nedbank-lopend 145-206-9212	1 973 442	1 857 513	1 781 975	1 973 442	1 857 513	1 781 975
Totaal	17 661 840	14 406 856	8 195 590	13 362 203	13 600 709	6 905 037

4. Inventarisse

Korporatiewe winkel	840 715	920 415
Boetiek	<u>15 400</u>	<u>14 954</u>
	856 115	935 369

Inventaris as sekuriteit verpand

Geen inventaris is as sekerheid verpand nie.

5. Ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies

Verhaalbare besteding	<u>62 400</u>	<u>66 349</u>
-----------------------	---------------	---------------

Ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies as sekuriteit verpand

Geen ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies is as sekuriteit verpand nie.

Kredietgehalte van ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies

Die kredietgehalte van ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies wat nóg verby nóg betaalbaar nóg verminder is, kan geassesseer word met verwysing na eksterne kredietgraderings (indien beskikbaar) of na historiese inligting oor teenpartywanbetalings.

Waardedaling van ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies

Met ingang van 31 Maart 2018, is ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies nie verminder nie (2017: R nul).

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
6. Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies		
Verhaalbare besteding	96 774	248 573
Personeelskuld	12 165	7 105
Ander skuldenaars	21 974	76 490
Waardeverlies-voorsiening	<u>(4 800)</u>	<u>(4 800)</u>
	<u>126 113</u>	<u>327 368</u>
Bruto bedrag van ruildebiteure		
Verhaalbare besteding	96 774	248 573
Personeelskuld	12 165	7 105
Ander skuldenaars	<u>21 974</u>	<u>76 490</u>
	<u>130 913</u>	<u>332 168</u>
Waardeverlies van ruildebiteure		
Verhaalbare besteding	-	-
Personeelskuld	-	-
Ander skuldenaars	<u>(4 800)</u>	<u>(4 800)</u>
	<u>(4 800)</u>	<u>(4 800)</u>
Netto bedrag van ruildebiteure		
Verhaalbare besteding	96 774	248 573
Personeelskuld	12 165	7 105
Ander skuldenaars	<u>17 174</u>	<u>71 690</u>
	<u>126 113</u>	<u>327 368</u>
Verhaalbare besteding		
Suid-Afrikaanse Inkomstediens		-109 225
Werkloosheidsversekeringfonds: skuld		
Suid-Afrikaanse Inkomstediens		-1 825
Werkloosheidsversekeringfonds: tolke		
Verwerping: allerlei	96 774	118 509
Suid-Afrikaanse Inkomstediens: belastingskuld	<u>-</u>	<u>19 014</u>
	<u>96 774</u>	<u>248 573</u>
Personeelskuld		
Salarisoorbetaling	-	3 766
Personeelskuld	<u>12 165</u>	<u>3 339</u>
	<u>12 165</u>	<u>7 105</u>
Ander debiteure		
Suid-Afrikaanse Inkomstediens		
Werkloosheidsversekeringfonds: Lede en tolke	-	43 303
Gewese personeel en Lede	16 998	18 219
Telefoonrekenings van politieke partye se ondersteuningspersoneel	-	1 311
Verskafferoorbetaling	-	8 681
Verskaffer telefoonrekening	<u>176</u>	<u>176</u>

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

17 174

71 690

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
--	-------------	--------------------------

Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies as sekuriteit verpand

Geen ontvangbare rekenings van ruiltransaksies is as sekuriteit verpand nie.

Kredietgehalte van ontvangbare rekenings van ruiltransaksies

Die kredietgehalte van ander ontvangbare rekenings van ruiltransaksies wat nóg verby, nóg verskuldig, nóg verminder is, kan geassesseer word met verwysing na eksterne kredietgraderings (indien beskikbaar) of na historiese inligting oor teenpartywanbetalings.

Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies verminder

Met ingang 31 Maart 2018 is die waarde van ontvangbare rekenings van ruiltransaksies, ander debiteurs, met R21 974 (2017: R76 490) verminder en voor voorsien.

Die bedrag van die voorsiening was R4 800 met ingang van 31 Maart 2018 (2017: R4 800).

Rekonsiliasie van voorsiening vir waardeverlies

Beginsaldo	(4 800)	(8 057)
Slegte skuld afgeskryf	-	3 257
Waardeverliesvoorsiening	-	-
	<u>(4 800)</u>	<u>(4 800)</u>

7. Vooruitbetalings

Personeelvoorskotte	198 485	175 443
Parmed	171 521	155 715
Ander vooruitbetalings	457 188	321 308
	<u>827 194</u>	<u>652 466</u>

Die personeelvoorskotte hou verband met die vervroeging van bonusse aan werknemers. Die Parmed-vooruitbetaling is vir die uitgawe wat met die maand ná die boekjaareinde verband hou.

8. Langtermyn- ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies

Verhaalbare besteding	<u>15 341</u>	<u>17 741</u>
-----------------------	----------------------	----------------------

Die langtermyn- ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies hou met dieselfde ontvangbare rekenings in aantekening vyf verband, en bestaan uit skuld wat verband hou met ongelukke opgedoen wat van die betrokke party verhaal moet word. Die langtermyngedeelte word vasgestel op grond van terugbetalingsooreenkomste wat tussen die personeel of Lid en die Parlement aangegaan is.

Ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies as sekuriteit verpand

Geen ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies is as sekuriteit verpand nie.

Kredietgehalte van ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies

Die kredietgehalte van ander ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies wat nóg verby, nóg verskuldig, nóg verminder is, kan geassesseer word met verwysing na eksterne kredietgraderings (indien beskikbaar) of

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

na historiese inligting oor teenpartywanbetalings.

Ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies verminder

Met ingang van 31 Maart 2018 is ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies nie verminder nie (2017: R nul).

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
9. Langtermyn- ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies		
Ander skuldenaars	4 880	5 794
Voorsiening vir waardeverlies	<u>(4 880)</u>	<u>(5 794)</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>
Bruto bedrag van ruildebiteure		
Ander skuldenaars	<u>4 880</u>	<u>5 794</u>
Waardeverlies van ruildebiteure		
Ander skuldenaars	<u>(4 880)</u>	<u>(5 794)</u>
Netto bedrag van ruildebiteure		
Ander skuldenaars	<u>-</u>	<u>-</u>
Ander skuldenaars		
Gewese Lede of personeel	<u>-</u>	<u>-</u>

Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies as sekuriteit verpand

Geen ontvangbare rekenings van ruiltransaksies is as sekuriteit verpand nie.

Kredietgehalte van ontvangbare rekenings van ruiltransaksies

Die kredietgehalte van ander ontvangbare rekenings van ruiltransaksies wat nóg verby, nóg verskuldig, nóg verminder is, kan geassesseer word met verwysing na eksterne kredietgraderings (indien beskikbaar) of na historiese inligting oor teenpartywanbetalings.

Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies verminder

Met ingang van 31 Maart 2018 is ontvangbare rekenings van ruiltransaksies van R4 880 (2017: R5 794) verminder en voor voorsien. Die bedrag van die voorsiening was R4 880 met ingang van 31 Maart 2018 (2017: R5 794).

Rekonsiliasie van waardeverlies vir ruildebiteure

Beginsaldo	(5 794)	(6 694)
Voorsiening vir waardeverlies	-	-
Omkering vanweë bedrae ingevorder	914	900
Slegte skuld afgeskryf	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>(4 880)</u>	<u>(5 794)</u>

Die langtermyn- ontvangbare rekenings van ruiltransaksies hou verband met dieselfde ontvangbare rekenings in aantekening ses, en bestaan uit personeelskuld en gewese-Lede-skuld. Die langtermyngedeelte word bereken op grond van terugbetalingsooreenkomste wat tussen die personeel of Lid en die Parlement aangegaan is.

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018			2017 Herhaal*		
10. Eiendom, aanleg en toerusting	2018			2017		
	Koste of waardasie	Opgehoopte waarde-vermindering en waarde-dalings-verliese	Drawaarde	Koste of waardasie	Opgehoopte waarde-vermindering en waarde-dalings-verliese	Drawaarde
Meublement en kantoortoerusting	4 459 922	(2 273 461)	2 186 461	5 244 600	(2 801 439)	2 443 161
Ander masjinerie en toerusting	7 691 421	(2 796 673)	4 894 748	6 886 688	(2 745 945)	4 140 743
Rekenaartoerusting	8 663 183	(4 180 698)	4 482 485	8 392 839	(3 619 013)	4 773 826
Bruikhuurbates – voertuie –	2 186 961	(560 092)	1 626 869	2 186 961	(348 914)	1 838 047
Bruikhuurbates – selfone –	140 449	(134 927)	5 522	140 449	(112 835)	27 614
Totaal	23 141 936	(9 945 851)	13 196 085	22 851 537	(9 628 146)	13 223 391

Rekonsiliasie van eiendom, aanleg en toerusting – 2018

	Begin-saldo	Toevoegings	Vervreemdings	Bates afgeskryf	Waarde-daling	Totaal
Meublement en kantoortoerusting	2 443 161	145 844	(3 955)	(81 798)	(316 791)	2 186 461
Ander masjinerie en toerusting	4 140 743	1 382 888	(529)	(69 132)	(559 222)	4 894 748
Rekenaartoerusting	4 773 826	898 080	(21 789)	(53 435)	(1 114 197)	4 482 485
Bruikhuurbates – voertuie	1 838 047	-	-	-	(211 178)	1 626 869
Bruikhuurbates – selfone	27 614	-	-	-	(22 092)	5 522
Totaal	13 223 391	2 426 812	(26 273)	(204 365)	(2 223 480)	13 196 085

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

Rekonsiliasie van eiendom, aanleg en toerusting – 2017

	Beginsaldo	Toevoegings		Bates afgeskryf	Waardedaling	Totaal
	Vervreemdings					
Meublement en kantoortoerusting	2 925 228	22 486	(898)	(26 997)	(476 658)	2 443 161
Ander masjinerie en toerusting	4 078 278	592 691	-	(9 853)	(520 373)	4 140 743
Rekenaar-toerusting	3 493 142	2 195 458	(19 735)	(1 639)	(893 400)	4 773 826
Bruikhuurbates – voertuie	817 284	1 248 175	(80 000)	-	(147 417)	1 838 047
Bruikhuurbates – selfone	18 037	44 182	(5 644)	-	(28 961)	27 614
Totaal	11 331 974	4 102 992	(106 277)	(38 489)	(2 066 809)	13 223 391

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017
		Herhaal*
Verpand as sekuriteit		
Geen eiendom, aanleg en toerusting is as sekuriteit verpand nie.		
Bates onderhewig aan bruikhuur		
Bruikhuurbates – voertuie	1 626 869	1 838 047
Bruikhuurbates – selfone	5 522	27 614
	1 632 391	1 865 661

* Sien Nota 38.

Koste aangegaan om eiendom, aanleg en toerusting te herstel en in stand te hou

Koste aangegaan om eiendom, aanleg en toerusting te herstel en in stand te hou, is vervat in die Staat van Finansiële Prestasie.

Algemene uitgawes – gekontrakteerde diens	150 581	106 565
---	---------	---------

Die herstel en instandhouding van eiendom, aanleg en toerusting aangegaan is soos volg in die kategorieë Rekenaartoerusting R30 470 (2017: R15 513), Meubels en kantoortoerusting R5 010 (2017: R20 966) en Ander masjinerie en toerusting R115 101 (2017: R70 086).

Oorgangsbepalings

Eiendom, aanleg en toerusting

Die Parlement het die waardebepalingsprojek van tasbare bates binne die boekjaar voltooi. Tasbare bates word daarom gewaardeer volgens AARP 17 en word gedra teen kosprys minus opgehoopte waardedaling en afskrywingsverliese.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

				2018	2017 Herhaal*	
11. Ontasbare bates						
	2018			2016		
Koste of waardasie	Opgehoopte waarde-vermin-dering en waarde-dalings-verliese	Dra-waarde	Koste of waar-dasie	Opgehoopte waarde-vermin-dering en waarde-dalings-verliese		
Rekenaarsagteware	4 068 905	(1 039 789)	3 029 116	2 864 118	(745 701)	2 118 417

Rekonsiliasie van ontasbare bates – 2018

	Beginsaldo	Toevoegings	Vervreem-dings	Amortisasie	Totaal
Rekenaarsagteware	2 118 417	1 627 861	-	(717 162)	3 029 116

Rekonsiliasie van ontasbare bates – 2017

Beginsaldo	Toevoegings	Vervreemdings Amortisasie Totaal
-------------------	--------------------	---

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

Rekenaarsagteware	198 922	2 293 528	-	(374 033)	2 118 417
-------------------	---------	-----------	---	-----------	-----------

Verpand as sekuriteit

Geen ontasbare bates is as sekerheid belowe nie.

Ander inligting

Tydens die huidige boekjaar is ontasbare bates wat verval het teen 'n koste van R423 075 en opgehoopte amortisasie van R423 075 uit die bateregister verwyder.

Ontasbare bates teen voorlopige bedrae erken

Die Parlement het die waardebepalingsprojek van tasbare bates binne die boekjaar voltooi. Tasbare bates word daarom gewaardeer volgens AARP 31 en word gedra teen kosprys minus opgehoopte waardedaling en afskrywingsverliese.

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

		2018		2017 Herhaal*	
12. Erfgoed					
Koste of waardasie	2018		2017		Drawaarde
	Opgehoopte waarde-vermindering en waarde-dalings-verliese	Dra-waarde	Koste of waardasie	Opgehoopte waarde-dalings-verliese	
Skilderye, beeldhouwerke en ornamente		4 473 702	-		4 473 702
489 095	-	4 489 095			4
Rekonsiliasie van erfgoed 2018					
	Beginsaldo	Toevoegings	Wegdoenings Bates afgeskryf		Totaal
Skilderye, beeldhouwerke en ornamente					
	4 489 095	-	(15 391)	(2)	4 473 702
Rekonsiliasie van erfgoed 2017					
	Beginsaldo	Toevoegings	Wegdoenings Bates afgeskryf		Totaal
Skilderye, beeldhouwerke en ornamente					
	4 489 095	-	-	-	4 489 095
Verpand as sekuriteit					
Geen erfgoed is as sekuriteit verpaid nie.					
Oorgangsbepalings					
Ontasbare bates teen voorlopige bedrae erken					
Die Parlement het die waardebepalingsprojek van Erfgoed binne die boekjaar voltooi. Tasbare bates word daarom gewaardeer volgens AARP 103 en word gedra teen kosprys minus opgehoopte waardedaling.					
13. Betaalbare rekenings van ruiltransaksies					
			-		952 168
Ander betaalbare rekenings					
Oplopings			1 249 397		674 082
			1 249 397		1 626 249
Ander betaalbare rekenings					

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

Ontvangste nie toegeken nie	-	952 168
-----------------------------	---	---------

14. Bewilligde geld wat teruggestort moet word

Bewilligde geld wat aan die Inkomstefonds teruggestort moet word:

Oordrag van die staat van finansiële prestasie	3 683 291	2 491 870
--	-----------	-----------

Beweging in die jaar

Saldo aan die begin van die jaar	2 491 870	1 575 754
Oordrag van die staat van finansiële prestasie	3 683 291	2 491 870
Betaal in die jaar	(2 491 870)	(1 575 754)
	3 683 291	2 491 870

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
15. Bruikhuurverpligting		
Minimum huurbetalings verskuldig		
- binne een jaar	972 637	854 188
- in tweede tot vyfde jaar ingeslote	<u>2 410 615</u>	<u>3 194 432</u>
	3 383 252	4 048 620
Minus: toekomstige finansieringskoste	<u>(1 293 225)</u>	<u>(1 888 277)</u>
Huidige waarde van minimum huurbetalings	<u>2 090 027</u>	<u>2 160 343</u>
Huidige waarde van minimum huurbetalings verskuldig		
- binne een jaar	337 750	179 995
- in tweede tot vyfde jaar ingeslote	<u>1 752 278</u>	<u>1 980 348</u>
	<u>2 090 028</u>	<u>2 160 343</u>
Niebedryfslaste	1 752 278	1 980 348
Bedryfslaste	<u>337 750</u>	<u>179 995</u>
	<u>2 090 028</u>	<u>2 160 343</u>

Bruikhuur hou verband met voertuie met huurtermyne van vier tot sewe jaar. Die effektiewe jaarlikse rentekoers op die bruikhuurrekenings is 30% tot 38%.

Rente op betaalbare bruikhuurrekenings word deur die Staatsdiensmotorvervoer (SMV) gehef om voertuie aan die einde van hul nuttige lewensduur te vervang en bedryfsbesteding soos opsporings-, versekerings- en oorhoofse SMV-uitgawes te verhaal.

Eienaarskap van die gehuurde voertuig word met die afsluiting van die huurooreenkomste aan die Staatsdiensmotorvervoer oorgedra.

Die Parlement het ook selfone in bruikhuur met huurtermyne van twee jaar. Die gemiddelde effektiewe rentekoers wat op die huurbetalings van toepassing is, is 10,5%.

'n Sagteware-lisensie met 'n huurtermyn van drie jaar en die gemiddelde effektiewe leningskoers van 7.56% is aangegaan. Rentekoerse word op die kontrakdatum vasgestel. Geen reëlins is aangegaan vir voorwaardelike huur nie.

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

		2018	2017 Herhaal *
16. Werknemervoordeelverpligtinge			
Rekonsiliasie van werknemervoordele – 2018	Beginsaldo	Beweging	Totaal
Aanspraak op verlof	3 000 513	(792 518)	2 207 995
Diensbonus	1 681 680	62 712	1 744 392
Prestasiebonus	1 183 372	114 408	1 297 780
Vryetydure	937 707	15 244	952 951
Langdienstoekennings	5 772 000	635 000	6 407 000
Eenmalige gratifikasie	5 985 000	1 974 000	7 959 000
Diensverlatingsgratifikasie	11 264 000	3 417 000	14 681 000
Mediesefondsvoordele	<u>26 319 000</u>	<u>531 000</u>	<u>26 850 000</u>
	<u>56 143 272</u>	<u>5 956 846</u>	<u>62 100 118</u>
Rekonsiliasie van werknemervoordele - 2017	Beginsaldo	Beweging	Totaal
Aanspraak op verlof	3 193 583	(193 070)	3 000 513
Diensbonus	1 630 899	50 781	1 681 680
Prestasiebonus	927 064	256 308	1 183 372
Vryetydure	937 152	555	937 707
Langdienstoekennings	5 159 000	613 000	5 772 000
Eenmalige gratifikasie	5 981 000	4 000	5 985 000
Diensverlatingsgratifikasie	8 748 000	2 516 000	11 264 000
Mediesefondsvoordele	<u>23 115 000</u>	<u>3 204 000</u>	<u>26 319 000</u>
	<u>49 691 698</u>	<u>6 451 574</u>	<u>56 143 272</u>
Niehuidige werknemervoordele			
Langdienstoekennings		4 308 000	4 522 000
Eenmalige gratifikasie		7 959 000	5 985 000
Diensverlatingsgratifikasie		14 681 000	11 264 000
Mediesefondsvoordele		<u>25 147 000</u>	<u>24 764 000</u>
		<u>52 095 000</u>	<u>46 535 000</u>
Huidige werknemervoordele			
Aanspraak op verlof		2 207 995	3 000 513
Diensbonus		1 744 392	1 681 680
Prestasiebonus		1 297 780	1 183 372
Vryetydure		952 951	937 707
Langdienstoekennings		2 099 000	1 250 000
Mediesefondsvoordele		<u>1 703 000</u>	<u>1 555 000</u>
		<u>10 005 118</u>	<u>9 608 272</u>
Langdienstoekennings: beweging			
Beginsaldo		5 772 000	5 159 000
Voordele betaal		(1 085 000)	(574 000)
Netto besteding erken		<u>1 720 000</u>	<u>1 187 000</u>

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

6 407 000

5 772 000

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
Langdienstoekenings: netto besteding erken		
Huidige dienskoste	871 000	855 000
Rentekoste	568 000	542 000
Aktuariële verlies of (wins)	<u>281 000</u>	<u>(210 000)</u>
	<u>1 720 000</u>	<u>1 187 000</u>

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
Eenmalige gratifikasie: Bewegings		
Beginsaldo	5 985 000	5 981 000
Voordele betaal	(209 000)	(489 000)
Netto besteding erken	<u>2 183 000</u>	<u>493 000</u>
	<u>7 959 000</u>	<u>5 985 000</u>
Eenmalige gratifikasie: Netto uitgawe erken		
Huidige dienskoste	1 306 000	1 346 000
Rentekoste	613 000	668 000
Atuariële verlies/(wins)	<u>264 000</u>	<u>(1 521 000)</u>
	<u>2 183 000</u>	<u>493 000</u>
Diensverlatingsgratifikasie: Bewegings		
Beginsaldo	11 264 000	8 748 000
Voordele betaal	-	-
Netto besteding erken	<u>3 417 000</u>	<u>2 516 000</u>
	<u>14 681 000</u>	<u>11 264 000</u>
Diensverlatingsgratifikasie: Netto uitgawe erken		
Huidige dienskoste	2 319 000	2 233 000
Voordele betaal	940 000	747 000
Netto besteding erken	<u>158 000</u>	<u>(464 000)</u>
	<u>3 417 000</u>	<u>2 516 000</u>
Mediesefondsvoordele: beweging		
Beginsaldo	26 319 000	23 115 000
Voordele betaal	(1 379 000)	(1 318 000)
Netto besteding erken	<u>1 910 000</u>	<u>4 522 000</u>
	<u>26 850 000</u>	<u>26 319 000</u>
Mediesefondsvoordele: netto besteding erken		
Huidige dienskoste	1 941 000	2 824 000
Rentekoste	2 544 000	2 438 000
Aktuariële verlies of (wins)	<u>(2 575 000)</u>	<u>(740 000)</u>
	<u>1 910 000</u>	<u>4 522 000</u>
Vastevoordeelplan		
Ná-aftrede-mediesefondsplan		

Die Parlement bied aan Lede en voortgesette Lede (pensioentrekkers) die geleentheid om tot een van verskeie mediesefondsskemas te behoort, waarvan die meeste 'n verskeidenheid opsies bied wat met dekkingsvlakke verband hou. By aftrede mag 'n Lid sy lidmaatskap van die mediesefondsskema voortsit. Met 'n Lid se dood aan diens of dood in aftrede mag die oorlewende afhanklikes hul lidmaatskap van die mediesefondsskema voortsit.

Lede dra by volgens tabelle van bydraekoerse wat tussen hulle onderskei op grond van die soort en getal

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

afhanklikes. Sekere opsies onderskei ook op grond van inkomste.

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
--	------	------------------

Die Parlement het ingestem om die mediese fondse bydraes van afgetrede Lede op die volgende manier te subsidieer: Lede van die Parlement sal mediese fondssubsidies by aftrede ontvang. Die Parlement sal 'n 67%-subsidie van die hooflid (en afhanklikes) se bydraes by aftrede betaal. Hierdie Lede moet egter lid van die Parmed-mediese fondsskema wees.

Op die datum van assessering was dié verpligting van die mediese skema onbefonds aangesien geen aangewese bates beskikbaar gestel is vir die nakoming van dié verpligting nie.

Gratifikasietoekennings

Gratifikasiebetaling word toegeken kragtens die *Staatskoerant*, nommer 31597, gedateer 12 November 2008. 'n Premier, 'n Lid van die Uitvoerende Raad of 'n Lid van die Provinsiale Parlement wat langer as vyf jaar gedien het en van wie die ampstermyn geëindig het, behoort geregtig te wees op 'n eenmalige gratifikasie gelykstaande aan vier maande pensioendraende salaris vir elke vyf jaar diens of 'n pro rata-gedeelte van die vyfjaartydperk.

Diensverlatingsgratifikasiebetaling word toegeken ingevolge Proklamasie 48 van 2016 vir 'n relevante politieke ampsbekleeder wat die fonds verlaat, of as 'n gevolg van die 2019-verkiesing of op enige datum in die tydperk 1 Maart 2016 tot die 2019-verkiesingsdatum sal geregtig wees op 'n gratifikasie wat gelyk is aan die bedrag, indien enige, waarmee hul Oureëlsvoordeel die voordeel oorskry wat uit die fonds betaalbaar is met verlatings van die fonds.

Langdiensstoekennings

Alle permanente werknemers is geregtig op langdiensvoordele, wat in die vorm van verlofdae en 'n persentasie van die salaris toegeken word.

In 2018 het 95 (2017: 89) van die werknemers vir langdiensstoekennings gekwalifiseer.

Kernaannames gebruik

Die Parlement het van 'n onafhanklike firma gebruik gemaak om die waardebeoordeling van ná-aftrede-mediese fondsevoordele, langdiensstoekennings en eenmalige-gratifikasie-verpligting te doen. Niel Fourie (BCom) (FASSA) en Julian van der Spuy (BCom, Aktuariële Wetenskap), van ZAQEN Konsultante en Aktuarisse, was die kundiges vir die waardebeoordeling. Die kernaannames wat die kundiges gebruik het, word hier onder gelys vir die laaste waardebeoordeling op 31 Maart 2018:

Ná-aftrede-mediese fondsevoordeel: verdiskonteringskoerse – Opbrengskromme-koerse

Ná-aftrede-mediese fondsevoordeel: mediese fondsebydrae-inflasie – VPI + 1%

Langdiensstoekennings: verdiskonteringskoerse – Opbrengskromme-koerse

Langdiensstoekennings: salarisinflasie – VPI + 1%

Eenmalige gratifikasie: verdiskonteringskoerse – Opbrengskromme-koerse

Eenmalige gratifikasie: salarisinflasie – VPI + 1%

Die VPI (Verbruikersprysindeks) word op grond van die verskil tussen die nominale en opbrengskrommes bereken.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

Sensitiwiteitsontleding

Afwykinge van die aanvaarde vlak van sterfte-ondervinding van die huidige werknemers en die voortgesette Lede (pensioentrekkers) sal 'n groot impak op die werklike koste vir die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement hê. As die werklike sterftekoerse hoër blyk te wees as die koerse wat in die waardebepalingsgrondslag gebruik is, sal die koste vir die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement in die vorm van subsidies afneem en omgekeerd.

Die uitwerking is soos volg vir die verhoging en verlaging van die sterftekoerse met 20%:

	2018	2017 Herhaal*
	Verhoging van een persen- tasiepunt	Verlaging van een persen- tasiepunt
Uitwerking op die saamgestelde diens- en rentekoste	3 670 000	4 384 000
Uitwerking op vastevoordeelverpligting	<u>24 679 000</u>	<u>29 629 000</u>

Die koste van die subsidie ná aftrede hang af van die toename in die bydraes tot die mediese fondsskema voor en ná aftrede. Die koers waarteen dié bydraes verhoog sal dus 'n direkte uitwerking op die aanspreeklikheid van toekomstige afgetredenes hê.

Die uitwerking is soos volg vir 'n jaarlikse 20%-verandering in die mediese fondsinflasie-aanname:

	Verhoging van twintig persentasie- punte	Verlaging van twintig persentasie- punte
Uitwerking op die saamgestelde diens- en rentekoste	4 584 000	3 494 000
Uitwerking op vastevoordeel-verpligting	<u>29 869 000</u>	<u>24 295 000</u>

Afwykinge van die aanvaarde vlak van onttrekkingservaring van die kwalifiserende werknemers sal 'n groot impak hê op die werklike koste vir die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement. As die werklike koerse van onttrekking blyk hoër te wees as die koerse wat in die waarderingsgrondslag aanvaar is, dan sal die koste vir die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement in die vorm van voordele verminder en omgekeerd.

Die uitwerking is soos volg vir die vermeerdering en vermindering van onttrekkingskoerse met 1%:

	Verhoging van een persentasie- punt	Verlaging van een persentasie- punt
Uitwerking op die saamgestelde diens- en rentekoste	1 396 000	1 553 000
Uitwerking op omskrewe voordeelverpligting	<u>6 159 000</u>	<u>6 677 000</u>

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

Die koste van die gratifikasiebetaling is afhanklik van die toename in die jaarlikse salarisse wat aan politieke ampsbekleders betaal word. Die koers waarteen salarisse verhoog word sal dus 'n direkte uitwerking op die aanspreeklikheid hê.

Die uitwerking is soos volg vir 'n jaarlikse 1%-verandering in die normale salarisinflasie-aanname:

	Verhoging van een persentasie- punt	Verlaging van een persentasie- punt
Uitwerking op die saamgestelde diens- en rentekoste	1 546 000	1 401 000
Uitwerking op omskrewe voordeelverpligting	<u>6 697 000</u>	<u>6 138 000</u>

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
--	-------------	--------------------------

Afwykinge van die aanvaarde vlak van opbrengs op beleggings van die fonds sal 'n groot uitwerking hê op die werklike koste vir die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement.

Die uitwerking is soos volg deur die opbrengs op beleggings met 1% te verhoog en te verlaag:

	Verhoging van een persentasie- punt	Verlaging van een persentasie- punt
Uitwerking op die saamgestelde diens- en rentekoste	3 575 000	3 689 000
Uitwerking op omskrewe voordeelverpligting	<u>14 510 000</u>	<u>14 852 000</u>

Die koste van die gratifikasiebetalinge is afhanklik van die verhoging van die jaarlikse salarisse wat nog bepaal moet word. Die uitwerking is soos volg vir 'n jaarlikse 1%-verandering in die salarisinflasie-aanname:

	Verhoging van een persentasie- punt	Verlaging van een persentasie- punt
Uitwerking op die saamgestelde diens- en rentekoste	3 704 000	3 560 000
Uitwerking op omskrewe voordeelverpligting	<u>14 897 000</u>	<u>14 464 000</u>

Bedrae vir die mediese fondsverpligting vir die huidige en vorige vier jaar is soos volg:

	2018 R	2017 R	2016 R	2015 R	2014 R
Omskrewe voordeelverpligting	26 850 000	26 319 000	23 115 000	27 533 000	32 289 000

Bydraes tot pensioenfondse

Die Staatswerknemerspensioenfondse (SWPF)

Aftreevoordele word deur lidmaatskap van die Staatswerknemerspensioenfondse voorsien, wat 'n vastevoordeelfonds is. Die Parlement se verantwoordelikheid ten opsigte van die finansiering van die tekort van die Pensioenfondse is beperk tot die lopende bydraes wat namens sy werknemers gedoen word. Die aanspreeklikheid van die fondse word deur die Nasionale Inkomstefonds gewaarborg en nie deur die individuele staatsdepartement en entiteite nie. Hierdie verantwoordelikheid word beheer deur die Wet op Staatswerknemerspensioene, Proklamasie 21 van 1996.

Bydrae tot die SWPF vir die verslagtydperk	<u>4 674 324</u>	<u>4 291 887</u>
--	-------------------------	-------------------------

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

Hierdie bydraes word in oorskot of tekort vir die verslagtydperk ingesluit.

'n Aktuariële waardebeoordeling van die SWPF word minstens elke drie jaar gedoen soos voorgeskryf in artikel 17(3) van die SWPF-wet. Die jongste aktuariële waardebeoordeling van die SWPF is op 31 Maart 2016 gedoen. Hierdie waardebeoordeling dui daarop dat die plan in 'n gesonde finansiële posisie is. Die geraamde verpligtinge van die fonds is R1 407 miljoen, wat voldoende gefinansier word deur bates van R1 630 miljoen soos op 31 Maart 2016.

Die Pensioenskema vir Beamptes van die Parlement (PSBP)

Die Pensioenskema vir Beamptes van die Parlement (PSBP) is 'n vastevoordeelplan. Die verpligting van die fonds word deur die Nasionale Inkomstefonds gewaarborg. Hierdie verantwoordelikheid word beheer deur die Algemene Pensioenwet, 1979 (Wet 29 van 1979).

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
--	-------------	--------------------------

Die Politieke Ampsbeklederspensioenfonds (PABF)

Die Politieke Ampsbeklederspensioenfonds het 'n vastebydrae- en 'n vastevoordeel-afdeling ingevolge waarvan die grondslag van die finansiering van aftredevoordele op 'n vastevoordeel-grondslag is met behulp van bykomende diens- en gelykmakingsvoordele wat deur die Nasionale Tesourie voorsien word, en op 'n vastebydrae-grondslag met behulp van die gebruik van ledekrediete opgeloop. Hierdie verantwoordelikheid word beheer deur die Wet op die Lede van die Parlement en Politieke Ampsbekleders se Pensioenskema, 1984 (Wet 112 van 1984), soos gewysig in 1992. Die Parlement se verantwoordelikheid ten opsigte van die tekort in die pensioenfonds word beperk tot die lopende bydraes wat namens sy werknemers gedoen word.

Bydrae tot die PABF vir die verslagtydperk	<u>5 053 974</u>	<u>4 813 367</u>
--	-------------------------	-------------------------

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
17. Verhalings		
Verhaalbare inkomste	673 263	23 173
18. Rente ontvang		
Rente		
Bank	169 249	188 338
Ontvangbare rekenings	9	662
OVS-bankrekening	<u>121 040</u>	<u>79 179</u>
	<u>290 298</u>	<u>268 179</u>
19. Ander inkomste		
Boetiekverkope	16 747	13 869
Versekering en skuldbeslagorder	12 657	14 556
Verversings	17 775	8 050
Huurinkomste uit parkeerplekke	12 110	11 690
Omkering van waardeverminderingvoorsiening	914	900
Afvalpapierverkope	660	-
	<u>60 863</u>	<u>49 065</u>
20. Bewilliging		
Jaarlikse bewilliging	128 812 846	124 762 876
Statutêre bewilliging	<u>41 113 000</u>	<u>39 155 000</u>
	169 925 846	163 917 876
Geld oorgedra van vorige jaar	<u>8 902 154</u>	<u>4 558 124</u>
	<u>178 828 000</u>	<u>168 476 000</u>
Bewilliging		
Lopendejaarontvangste	169 925 846	163 917 876
Geld oorgedra van vorige jaar	8 902 154	4 558 124
Werklike besteding	(167 973 579)	(157 408 547)
Geld wat teruggestort moet word	<u>(3 683 291)</u>	<u>(2 491 870)</u>
Onbestede bewilligde geld oorgedra na volgende jaar	7 171 130	8 575 583
Departementele inkomste oorgedra na volgende jaar	<u>943 859</u>	<u>326 570</u>
	<u>8 114 989</u>	<u>8 902 153</u>
Verwys na aantekening 14 vir die oorblywende geld ontvang wat teruggestort met word.		

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
21. Werknemerverwante koste		
Waarnemingtoelaes	216 842	190 624
Basies	40 577 643	37 227 219
Bonus	2 726 702	2 668 552
Bydrae tot werknemervoordele	(173 495)	833 555
Werknemervoordele uitbetaal	71 476	35 750
Behuisingtoelaes	3 525 121	3 063 632
Verlofuitbetaling	136 688	201 603
Mediese fonds – werkgewersbydraes	645 694	638 458
Ander niepensioendraende toelaes	3 648 579	3 485 399
Oortydbetalings	396 761	257 926
Pensioen – werkgewersbydraes	4 674 324	4 291 887
Prestasiebonus	738 318	1 012 347
Periodieke betalings	114 513	-
Werkloosheidsversekeringsfonds	<u>177 255</u>	<u>175 850</u>
	<u>57 476 421</u>	<u>54 082 802</u>
Vergoeding van die Sekretaris		
Basies	1 538 793	1 392 007
Prestasiebonusse	23 109	-
Bydraes tot WVF, mediese en pensioenfonds	<u>1 785</u>	<u>1 785</u>
	<u>1 563 687</u>	<u>1 393 792</u>
Vergoeding van die Adjunksekreteris		
Basies	1 042 304	1 022 671
Bonus	86 859	80 223
Prestasiebonusse	25 217	-
Bydraes tot WVF, mediese en pensioenfonds	137 284	126 932
Prestasiebonusse	-	54 344
Ander niepensioendraende toelaes	<u>414 688</u>	<u>322 870</u>
	<u>1 706 352</u>	<u>1 607 040</u>

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
Vergoeding van die Hoof- Finansiële Beampte		
Basies	919 094	848 875
Bonus	76 591	70 740
Prestasiebonusse	19 695	-
Bydraes tot WVF, en mediese en pensioenfonds	133 435	124 306
Prestasiebonusse	-	42 444
Ander niepensioendraende toelaes	<u>183 871</u>	<u>168 758</u>
	<u>1 332 686</u>	<u>1 255 123</u>

Vergoeding van die Hoof- Parlementêre Beampte

Basies	721 946	800 146
Waarnemingtoelaes	116 098	144 401
Prestasiebonusse	18 564	-
Bydraes tot WVF, en mediese en pensioenfondse	105 480	117 972
Verlofuitbetaling	60 082	-
Ander niepensioendraende toelaes	<u>203 925</u>	<u>224 948</u>
	<u>1 226 095</u>	<u>1 287 467</u>

Die Hoof- Parlementêre Beampte het op 31 Januarie 2018 bedank.

Vergoeding van die Waarnemende Hoof- Parlementêre Beampte

Basies	107 944	-
Waarnemingtoelaes	25 700	-
Bydraes tot WVF, en mediese en pensioenfondse	14 330	-
Ander niepensioendraende toelaes	<u>22 936</u>	<u>-</u>
	<u>170 910</u>	<u>-</u>

22. Lede vergoeding

Basiese salaris	22 458 837	21 392 485
Bydraes tot werknemervoordele	8 002 341	8 553 019
Behuisingtoelae	-	4 000
Mediese fondse bydraes	153 081	156 015
Ander niepensioendraende toelaes	8 950 672	8 471 433
Pensioen bydraes	5 053 974	4 813 367
Aftreevoordele uitbetaal	1 338 367	2 120 902
Diensbonus	<u>813 145</u>	<u>834 109</u>
	<u>46 770 417</u>	<u>46 345 330</u>

*Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
Vergoeding van die Speaker		
Basiese salaris	1 186 833	1 141 036
Ander niepensioendraende toelaes	520 633	422 706
Diensbonus	-	134 506
Pensioenbydraes	267 037	256 733
Mediesefondsbydraes	<u>3 483</u>	<u>3 240</u>
	<u>1 977 986</u>	<u>1 958 221</u>
Vergoeding van die Adjunkspeaker		
Basiese salaris	936 997	896 515
Ander niepensioendraende toelaes	407 101	389 481
Pensioenbydraes	210 824	201 716
Mediesefondsbydraes	<u>6 678</u>	<u>6 480</u>
	<u>1 561 600</u>	<u>1 494 192</u>
23. Finansieringskoste		
Bruikhuur	<u>679 776</u>	<u>465 522</u>
24. Bruikhuurbetalings		
Bruikhuurbetalings		
Motorvoertuie	80 867	265 040
Fotokopieerders	<u>204 932</u>	<u>124 904</u>
	<u>285 799</u>	<u>389 944</u>

Motorvoertuie:

Hierdie huurgeld word as toevallige huurgeld geklassifiseer weens onsekere huurtydperke en tariefverhogings. Die bruikhuurbetalings is dus nie onderhewig aan reguitbelyning nie. Daarom is dit onprakties om die toekomstige minimum huurbetalings bekend te maak wat na verwagting ontvang sal word vir elk van die volgende tydperke soos voorgeskryf deur AARP 13:

- nie later as een jaar nie.
- later as een jaar en nie later as vyf jaar nie; en
- later as vyf jaar.

Fotokopieerders:

Verwys na aantekening 29 vir besonderhede in verband met die fotokopieerders se bruikhuur.

25. Oordragbetalings

Politieke partye

Demokratiese Alliansie	24 283 116	22 399 614
African National Congress	13 300 127	12 201 486
African Christian Democratic Party	1 335 118	1 234 161
Ekonomiese Vryheidsvegters	<u>1 266 238</u>	<u>1 169 302</u>
	<u>40 184 599</u>	<u>37 004 563</u>

*Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
26. Algemene uitgawes		
Advertering	1 104 983	646 021
Bates afgeskryf	204 367	38 489
Ouditeursvergoeding	3 212 690	3 082 825
Slegte skuld afgeskryf	15 317	4 220
Bankkoste	18 322	34 638
Beurse	27 730	158 574
Spyseniering	1 966 516	2 112 293
Eise betaal	160 719	-
Rekenaardienste	4 731 987	1 640 022
Konsultasie- en professionele vergoeding	2 795 617	2 274 185
Verbruiksgoedere	1 088 924	1 232 796
Gekontrakteerde dienste	1 287 457	1 441 664
Vlootdienste	391 842	453 781
Versekering	280 402	298 514
Wasgoeddienste	8 208	11 723
Ander uitgawes	537 726	468 395
Uitgekontrakteerde dienste	315 845	174 379
Posgeld en koerierdienste	3 088	1 257
Drukwerk en publikasies	369 583	299 083
Registrasiegelde	298 721	10 000
Huur van geriewe en toerusting	36 207	238 251
SITA-rekenaaruitgawes	344 960	247 865
Intekengeld en ledegelde	234 457	565 320
Telefoon en faks	275 142	271 393
Opleiding	552 059	1 151 248
Reise – plaaslik	5 193 924	5 015 514
Reise – oorsee	1 493 503	197 055
	26 950 296	22 069 505

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
27. Kontantvloeï uit bedryfsaktiwiteite		
(Tekort) Oorskot	(6 183 737)	1 858 742
Aanpassings vir:		
Waardevermindering en amortisasie	2 940 643	2 440 842
Verlies op verkoop van bates en laste	34 765	92 100
Omkering van waardevermindering	(914)	(900)
Bewilligde geld wat teruggestort moet word	3 683 291	2 491 870
Bydrae tot werknemervoordele	7 828 846	9 386 574
Aktuariële wins	(1 872 000)	(2 935 000)
Dienste in natura: huurgeld	-	-
Slegte skuld afgeskryf	15 317	4 220
Inventarisaanpassing	70 435	65 755
Bates afgeskryf	204 367	38 489
Veranderings in bedryfskapitaal:		
Inventarisse	8 819	(84 998)
Ontvangbare rekenings van nienuiltransaksies	(1 466)	199 922
Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	191 353	292 008
Vooruitbetalings	(174 728)	73 250
Betaalbare rekenings van ruiltransaksies	(376 853)	(414 531)
Departementele inkomste wat teruggestort moet word	<u>(2 491 870)</u>	<u>(1 545 754)</u>
	<u>3 876 268</u>	<u>11 962 589</u>
28. Ouditeur se vergoeding		
Gelde	<u>3 212 690</u>	<u>3 082 825</u>
29. Verpligtinge		
Goedgekeurde kapitaalbesteding		
Reeds gekontrakteer, maar nie voorsien nie		
• Kapitaalbesteding	<u>329 648</u>	<u>121 401</u>
Reeds gekontrakteer, maar nie voorsien nie		
• Kapitaalbesteding	<u>35 568</u>	<u>-</u>
Totale kapitaalverbintnisse		
Reeds gekontrakteer, maar nie voorsien nie	329 648	121 401
Nog nie gekontrakteer en gemagtig nie	<u>35 568</u>	<u>-</u>
	365 216	121 401

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
		Herhaal*

Hierdie begrote uitgawe hou verband met eiendom, aanleg en toerusting en sal befonds word met finansiering verkry van die Provinsiale Tesourie.

Bedryfshuur – as huurder (uitgawe)

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
- Minimum huurbetalings verskuldig		
- binne een jaar	465 106	26 842
- in tweede tot vyfde jaar inklusief	<u>752 809</u>	<u>13 421</u>
	<u>1 217 915</u>	<u>40 263</u>

Bruikhuurpryse is huurgeld betaalbaar deur die Parlement vir die huur van fotokopieermasjiene van Minolco (Edms.) Bpk. Op 31 Maart 2018 het die Parlement een fotokopieermasjiene kragtens die bedryfsbruikhuurooreenkoms gehad, met 32 maande onverstreke op 31 Maart 2018 en die oorblywende masjiene is op 'n maand-tot-maand-grondslag.

30. Onvoorsiene uitgawes

Ngele en ander vs. KVBA en ander, Stokwe vs KVBA en andere

Die Ngele-saak gaan oor 'n uitdaging aan die Parlement se prestasiebestuurstelsel. Die Stokwe-saak is 'n uitdaging van die afdanking van 'n werknemer weens wangedrag. Vir die boekjaar is eise ten bedrae van R160 719 aan Stokwe betaal. Omdat die Staatsprokureur gebruik word, word geen uitgawes verwag nie.

Provinsiale Parlement vs. Nasionale Parlement

Die Provinsiale Parlement is besig om die grondwetlikheid van die Wetsontwerp oor die Wet op die Finansiële Bestuur van die Parlement en Provinsiale Wetgewers en die Wetgewende Sektor te laat bepaal. Derhalwe kan 'n moontlike geding teen die Nasionale Parlement verwag word. Die geraamde regskoste is R332 500.

Erasmus vs. die Speaker en andere

Die eiser beweer dat die Speaker nie haar grondwetlike verpligtinge ten opsigte van die aanstelling van 'n kommissaris vir die omgewing vir die Wes-Kaap nagekom het nie. Die geraamde uitgawe is R220 000.

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
31. Openbaarmaking van finansiële instrumente		
Kategorieë van finansiële instrumente		
2018		
Finansiële bates		
	Teen geamortiseerde kosprys	Totaal
Kontant en kontantekwivalente	13 367 703	13 367 703
Ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies	62 400	62 400
Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	126 113	126 113
Langtermyn- ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies	15 341	15 341
Langtermyn- ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	-	-
	<u>13 571 557</u>	<u>13 571 557</u>
Finansiële laste		
	Teen geamortiseerde kosprys	Totaal
Betaalbare rekenings van ruiltransaksies	1 249 397	1 249 397
Bruikhuurverpligtinge	2 090 028	2 090 028
Bewilligde geld wat teruggestort moet word	<u>3 683 291</u>	<u>3 683 291</u>
	<u>7 022 716</u>	<u>7 022 716</u>

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
2017		
Finansiële bates		
	Teen geamortiseerde kosprys	Totaal
Kontant en kontantekwivalente	13 606 209	13 606 209
Ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies	66 349	66 349
Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	327 368	327 368
Langtermyn- ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies	17 741	17 741
Langtermyn- ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	-	-
	<u>14 017 667</u>	<u>14 017 667</u>
Finansiële laste		
	Teen geamortiseerde kosprys	Totaal
Betaalbare rekenings van ruiltransaksies	1 626 249	1 626 249
Bruikhuurverpligtinge	2 160 343	2 160 343
Departementele inkomste wat teruggestort moet word	<u>2 491 870</u>	<u>2 491 870</u>
	<u>6 278 462</u>	<u>6 278 462</u>

32. Risikobestuur

Finansiële risikobestuur

Die Parlement se aktiwiteite stel dit bloot aan 'n verskeidenheid finansiële risiko's: markrisiko, kredietrisiko en likiditeitsrisiko.

Likiditeitsrisiko

Die Parlement se risiko vir likiditeit is 'n gevolg van die geld beskikbaar om toekomstige verpligtinge te dek. Die Parlement bestuur likiditeitsrisiko met behulp van 'n voortdurende hersiening van toekomstige verpligtinge en kredietgeriewe.

Die tabel hier onder ontleed die Parlement se finansiële laste in die relevante vervalgroepeerings op grond van die oorblywende tydperk met die verklaring van finansiële posisie tot die kontraktuele vervaldatum. Die bedrae wat in die tabel bekend gemaak word, is die kontraktueel onverdiskonteerde kontantvloeï. Saldo's wat binne 12 maande verskuldig is, stem ooreen met hul drawaarde omdat die impak van verdiskontering nie beduidend is nie.

Soos op 31 Maart 2018

	Binne 1 jaar	Tussen 2 en 5 jaar	Meer as 5 jaar
Betaalbare rekenings van ruiltransaksies	1 249 397	-	-
Bruikhuurverpligtinge	72 63	2 410 615	- 186
		<u>-</u>	<u>-</u>

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017
		Herhaal*
Departementele inkomste wat teruggestort moet word	<u>3 683 29</u>	
	Binne 1 jaar	Tussen 2 en 5 jaar
		Meer as 5 jaar
Soos op 31 Maart 2017		
Betaalbare rekenings van ruiltransaksies	1 626 249	-
Bruikhuurverpligtinge	854 188	3 194 432
Departementele inkomste wat teruggestort moet word	<u>2 491 870</u>	-
	4 972 307	3 194 432

* Sien Nota 38.

Kredietrisiko

Kredietrisiko bestaan hoofsaaklik uit kontantdeposito's, kontantekwivalente en ontvangbare rekenings. Die Parlement betaal kontant in net by groot banke met 'n hoëgehalte-kredietgradering en beperk blootstelling aan enige enkele teenparty.

Debiteurs behels 'n wydverspreide klantbasis. Die bestuur het kredietrisiko ten opsigte van debiteurs voortdurend geëvalueer. As debiteurs onafhanklik gegradeer word, word hierdie graderings gebruik. Andersins, as daar geen onafhanklike gradering is nie, assesser risikobeheer die kredietgehalte van die debiteur, met inagneming van sy finansiële posisie, vorige ervaring en ander faktore. Individuele risikolimiete word gestel op grond van interne of eksterne graderings in ooreenstemming met limiete wat die bestuur gestel het.

Finansiële bates wat teen jaareinde aan kredietrisiko blootgestel is, is soos volg:

Finansiële instrumente

	2018	2017
Kontant en kontantekwivalente	13 367 703	13 606 209
Ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies	62 400	66 349
Ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	126 113	327 368
Langtermyn- ontvangbare rekenings van nieruiltransaksies	15 341	17 741
Langtermyn- ontvangbare rekenings van ruiltransaksies	-	-

Markrisiko

Rentekoersrisiko

Aangesien die Parlement geen beduidende rentedraende bates het nie, is die Parlement se inkomste en bedryfskontantvloei wesenlik onafhanklik van veranderinge in markrentekoerse.

Ongemagtigde besteding

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

2018

2017
Herhaal*

Geen ongemagtigde besteding is aangegaan in die huidige boekjaar wat op 31 Maart 2018 geëindig het nie.

32. Vrugtelose en verkwistende besteding

Geen vrugtelose en verkwistende besteding is aangegaan in die boekjaar wat op 31 Maart 2018 geëindig het nie.

33. Onreëlmatige besteding

Beginsaldo	66 895	-
Plus: onreëlmatige besteding – huidige jaar	-	116 578
Minus: Uitgawes gekondoneer	(60 203)	(49 683)
Minus: Uitgawes verhaal	<u>(6 692)</u>	<u>-</u>
	<u>-</u>	<u>66 895</u>

Besonderhede van uitgawes vir kondonering

Besonderhede van onreëlmatige besteding in huidige jaar gekondoneer		
Vorige jaar – Datacentrix Betaling sonder vooraf goedkeuring gedoen. Gekondoneer deur die Rekenpligtige Beampte	17 100	-
Vorige jaar – House of Monatic (Edms.) Bpk.: Nienakoming van plaaslike inhoud-sertifisering Gekondoneer deur die Rekenpligtige Beampte	43 103	-
	<u>60 203</u>	<u>-</u>

Besonderhede van onreëlmatige besteding wat verhaalbaar is (nie gekondoneer nie)

Vorige jaar -- Kleinkas: Aankope wat nie in ooreenstemming met die beleid gedoen is nie.	<u>6 692</u>	<u>-</u>
--	--------------	----------

* Sien Nota 38.

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
--	------	------------------

36. Verwante partye

In die jaar het die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement dienste ontvang van die volgende partye wat verwant is soos aangedui:

Departement van Vervoer en Openbare Werke	Gratis huur, wat die bestuur deur die Departement van Vervoer en Openbare Werke insluit. Parkeerplekke word ook aan staatsamptenare voorsien teen 'n goedgekeurde koste wat nie markverwant is nie.
Departement van Gemeenskapsveiligheid	Sekuriteitsdienste in die Parlementsgebou
Departement van die Premier – Korporatiewe Dienstesentrum	Interne Oudit wat die primêre finansiering van die Ouditkomitee insluit
Provinsiale Tesourie	Provinsiale Tesourie
Staatsmotorvervoer (SMV)	Bestuur van staatsmotorvoertuie. Die verhouding berus op 'n armlengtetransaksie ten opsigte van die goedgekeurde tariewe.
Kernbestuur en Lede	Verwys na aantekening 21 en 22.

37. Dienste in natura

Die Suid-Afrikaanse Polisie diens lewer toegangsbeheer tot nasionale sleutelpunte aan die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement teen geen koste vir die Parlement nie. Hierdie dienste is vir die ganse verslagtydperk gelewer.

Die Nasionale Parlement het aan die Lede van die Wes-Kaapse Provinsiale Parlement dienste in die vorm van opleiding ter waarde van R84 575 gelewer. Hierdie dienste is in die verslagtydperk aan die Lede teen geen koste vir die Provinsiale Parlement gelewer nie.

38. Foute in vorige verslagtydperk

In die opstelling van die jaarlikse finansiële state vir die huidige jaar is die volgende foute ontdek:

Inventaris

In die tydperk wat op 31 Maart 2018 afgesluit is, het die Parlement vasgestel dat daar onjuisthede was in die formule wat gebruik is om die aanpassings aan die inventaris te bereken nadat die inventaristelling tot die waarde van (R24 025.21) gedoen is. Voorts is daar ook bevind dat die inventaris voor jaareinde ontvang is, wat nie ingesluit is in die skedule teen jaareinde nie ten bedrae van R42 750.

Inventaris	18 725
Algemene uitgawes -- advertering	(18 725)
	-

Diefstal en verliese

In die jaar het die Parlement vasgestel dat diefstal en verliese ingesluit is in die vervreemding van bates, wat tot 'n verdubbeling van die verlies gelei het.

Verhalings	2 338
------------	-------

Jaarverslag vir die 2017/18-boekjaar
 Begrotingspos 2: Wes-Kaapse Provinsiale Parlement
 Jaarlikse finansiële state vir die jaar geëindig 31 Maart 2018

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

5 613

	2018	2017
		Herhaal*
Algemene uitgawes -- verbruiksgoedere		
Algemene uitgawes – ander uitgawes		<u>(7 951)</u>

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
Dienste in natura		
In die tydperk wat op 31 Maart 2018 afgesluit is, het die Parlement vasgestel dat die dienste in natura wat die Departement van Openbare Werke gelewer het vir die gebruik van kantoorruimtes 'n erkenning vereis van die billike waarde van die huurgeld van R8 825 867 vir die voorafgaande tydperk.		
Dienste in natura: inkomste		(8 825 867)
Dienste in natura: besteding		8 825 867
		-

* Sien Nota 38.

Diensverlatingsgratifikasie

In die tydperk wat op 31 Maart 2018 afgesluit is, het die Parlement vasgestel dat weens die uitreiking van Proklamasie 48 moes daar voorsien word vir 'n diensverlatingsgratifikasie as 'n werknemerverpligting. Die waarde van die verpligting wat erken is, is R11 264 000 (2016: R 8 748 000).

Opgehoopte oorskot	8 748 000
Werknemerverpligting: diensverlatingsgratifikasie	(11 264 000)
Ledevergoeding: bydrae tot werknemervoordele	2 980 00
Aktuariële wins	(464 000)
	-

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

	2018	2017 Herhaal*
Staat van finansiële posisie		
Inventaris		18 725
Werknemervoordeelverpligting		(11 264 000)
Staat van finansiële prestasie		
Algemene uitgawes		(21 063)
Verhalings		2 338
Inkomste uit nieruiltransaksies: dienste in natura		(8 825 867)
Dienste in natura: huuruitgawe		8 825 867
Ledevergoeding		2 980 000
Aktuariële wins		(464 000)
Staat van verandering in netto bates		
Opgehoopte surplus		8 748 000

39. Begrotingsverskille

Wesenlike verskille tussen begroting en werklike bedrae.

39.1 Verhalings

Die verskil is as gevolg van inkomste wat ontvang is wat met die vorige jaar se uitgawes verband hou.

39.2 Ander inkomste

Die variansie is vanweë inkomste ontvang ten opsigte van maaltye, parkeergeriewe en verkope wat meer was as die bestemde bedrag in die begroting.

39.3 Rente ontvang

Die verskil is te danke aan rente op die bankrekening sowel as rente op skulde wat die bestemde bedrag in die begroting oortref het.

39.4 Werknemerskoste

Die verskil is veroorsaak deur vakante poste wat nie gevul is soos wat verwag is nie.

39.5 Lede se vergoeding

Die afwyking het ontstaan deurdat daar geen Lede verhoging in die huidige jaar was nie.

39.6 Finansieringskoste

Die afwyking is omdat die daaglikse tarief vir Staatsgaragevoertuie minder was as wat verwag is en 'n vermindering in gebruik.

39.7 Algemene uitgawes

Die verskil is hoofsaaklik te wyte aan die uitgestelde inwerkingstelling van die projek Ondernemingshulpbronbeplanning asook die Funksionele Verrykingsprojek, wat 'n later as verwagte

Aantekeninge by die jaarlikse finansiële state

afhandeling van die mylpaal-betalingsproses tot gevolg gehad het. Variansie is grotendeels die gevolg van verminderde buitelandse reise wat nie in die huidige jaar plaasgevind het nie.

Veranderings van die goedgekeurde begroting tot die uiteindelijke begroting

Die verskille tussen die goedgekeurde begroting vir provinsiale uitgawes en die begrotingsvergelykingstaat vir die uitgawe-items is as gevolg van die verandering in klassifikasie tussen die goedgekeurde begroting en die begrotingsvergelyking ten einde aan die vereistes van die AARP te voldoen.

Die wysigings wat tussen die goedgekeurde begroting en die uiteindelijke begroting aangebring is, is gedoen met die oog op die aanpassingsbegroting sowel as verskuiwings tussen uitgawe-items. Die aanpassings is soos volg:

	2018		2017 Herhaal*	
Besteding	Goedgekeurde begroting		Aanpassing	
		Verskuiwings	Uiteindelijke begroting	
Werknemerverwante koste	64 995 000	(6 731 650)	145 489	58 408 839
Ledevergoeding	42 500 000	-	(32 827)	42 467 173
Finansieringskoste	917 000	18 935	2 590	938 525
Huurgelde op bedryfshuur	180 000	(61 832)	62 175	180 343
Oordragbetalings	39 545 000	639 520	79	40 184 599
Algemene uitgawes	30 691 000	6 135 027	(177 506)	36 648 521
	178 828 000	-	-	178 828 000

40. Lopende saak

Die jaarlikse finansiële state is opgestel op die grondslag van rekeningkundige beleide wat op 'n lopende saak van toepassing is. Hierdie grondslag neem aan dat geld beskikbaar sal wees om toekomstige werksaamhede te finansier, en dat die realisering van bates en vereffening van verpligtinge, voorwaardelike verpligtinge en verbintenisse in die gewone verloop van sake sal plaasvind.

41. Gebeure ná die verslagdatum

Geen aanpassingsgebeure het ná die verslagdatum plaasgevind nie.

* Sien Nota 38.